

Сю Графтън

ЖЖЖ

като жертва

СЮ ГРАФТЪН Ж КАТО ЖЕРТВА

Превод: Валерия Маринова

chitanka.info

Нарекоха я „Джейн Доу“, като всяка друга неизвестна жертва на престъпление — неидентифицирана бяла жена, чието разложено тяло бе намерено в една каменоломна близо до 1-ва магистрала в Калифорния. Случаят бе в територията на областното шерифство на Санта Тереза, но детективите почти не разполагаха с улики. Жената бе млада, ръцете ѝ бяха завързани с кабел, по тялото ѝ бяха нанесени многобройни рани с хладно оръжие, а гърлото ѝ бе прерязано. Разследването продължи няколко месеца, но убийството остана загадка.

Всичко това се случи преди осемнадесет години. Сега двама детективи, открили трупа на неизвестното момиче, наближават края на дългата си кариера и искат да изпробват силите си за последен път. Опитни, но уморени, те се нуждаят от млад и енергичен сътрудник и се обръщат за помощ към Кинзи Милхоун. „Ако успеем да идентифицираме жертвата, казват те, ще приключим със случая.“ Кинзи е заинтригувана от предизвикателството и се съгласява да им сътрудничи. Оказва се, че всяко пътуване назад в миналото крие много тайни и опасности. Разследването на самоличността на неизвестната жертва води до рисковано преследване на убиеца ѝ.

*Посвещавам тази книга
на Бил Търнър и Дебра Линдън,
на Боб и Нанси Фейлинг
и
на Сюзън и Гари Гълбрансън.
Благодаря, че ми помогнахте да я осъществя.*

Макар и вдъхновена от истински случай, тази книга е художествена измислица. Част от имената, героите, местата и случките в нея са плод на писателското въображение, а други са променени. Всяка прилика с реално съществуващи лица, компании, събития и местности е напълно случайна.

БЛАГОДАРНОСТИ

Изразявам благодарност за неocenимата помощ, предоставена ми от: Стивън Хъмфри; д-р Робърт Фейлинг; детектив-сержант в оставка Бил Търнър и заместник главен шериф в оставка Брус Коръл от отдела за криминални разследвания; сержант Боб Спинър от отдела по съдебна медицина и Даяна Стетсън, служител в затворническата администрация и в отдела за предварителен арест към областното шерифство на Санта Барбара; пенсионирания следовател от отдел „Убийства“ към полицейското управление на Санта Барбара Лари Гилеспи; експерта по съдебномедицинска скулптура Бети Пат Гатлиф; съдебния прокурор Джон Макол; Луси Томас и Надин Грийнъп от медицинската библиотека „Рийвс“ и Анна Бисъл — операционна и реанимационна сестра от сърдечното отделение на болница „Санта Барбара Котидж“; д-р Мартин Уокър; собственика на „Платницата на Боб“ Робърт Сорг; Чък Нейшън от „Автомобилните тапицери на Чък“; Линда Пъркинс от „Брезенти по поръчка — Де Броуви“; Ричард Мадисън, Анита Донахю и Джулиан Ранч; Ламар и Чери Гейбъл; Джей Шмид; Маги Хардинг и Джо Джоунс.

Отправлям сърдечни благодарности и към Джо Мандъл, Грегъри Спиърс и Крис Ковач, които любезно ми разрешиха да използвам имената им.

1

Беше сряда, втората седмица от април и Санта Тереза безсрамно излагаше на показ прелестите си. Пищната ѝ зимна зеленина, обкичена с разточителните пурпурнооранжеви цветове на дивите лози, бе избухнала наново във фойерверк от минзухари, зюмбюли и отрупани с цвят сливови дръвчета. Небето бе нежносиньо, а въздухът мек, изпълнен с ухания. Теменужки изпъстряха тревата. Беше ми писнало да прекарвам дните си между пращните стени на общинския архив, за да издирвам актове за дарения и данъчни декларации на клиенти, които без съмнение безгрижно се отдаваха на тенис, голф и други забавления на открито.

Допускам, че страдах от мутирала, вероятно неизлечима форма на пролетна треска, чиито симптоми бяха отегчение, смътно безпокойство и отчужденост от цялото човечество. Името ми е Кинзи Милхоун. Работя като частен детектив в Санта Тереза, Калифорния — градче на 150 километра северно от Лос Анджелис. След четири седмици, на 5 май, щях да навърша тридесет и шест и мисълта за предстоящото събитие вероятно допринасяше за общото ми неразположение. Водя безкрайно прозаично съществуване, необременено от челяд, домашни любимци или жадни за грижи саксийни растения.

Два месеца преди това, на 15 февруари, се бях преместила в нов офис, защото се отказах от сътрудничество с адвокатската кантора на Кингман и Ивс. Лони Кингман закупи сграда в централната част на Стейт стрийт и макар че ми предложи да се преместя с него, аз усетих, че е време да започна самостоятелно.

Това беше първата ми грешка.

Втората бе злосластната ми среща с двама хазяи, с които уж сключих договор, но накрая се озовах на улицата.

В момента си патех от третата грешка, свързана с търсенето на офис. В пристъп на отчаяние бях наела част от невзрачна къща на Кабалерия лейн. Край бордюра на тази уличка са строени напълно

еднакви, измазани с хоросан едноетажни къщурки като в приказката за трите прасенца. Пресечката — къса, тясна и наблъскана с коли — се простира между Санта Тереза стрийт и Арбър, на една пряка северно от Виа Мадрина, точно в центъра. Цената беше прилична, а местоположението идеално — на пет минути пеша до съда, полицейското управление и обществената библиотека — но самият офис си беше за оплакване.

Интериорът се състоеше от две стаи. По-голямата определих за същинския си кабинет, а по-малката използвах като библиотека-приемна. Имаше и кухненски бокс, в който сложих малък хладилник, кафеварката си и автомата за газирана вода. Последното помещение бе сбутана мухлясала баня с мизерна мивка и тоалетна. От нея лъхаше отчетлив мирис на плесен и подозирах, че зад первазите се спотайват различни дребни създанийца и нощем чакат да изгася лампите, за да плъзнат наоколо. Като своеобразна компенсация, собственикът на къщата ми предложи неограничено количество бракувана боя и близо седмица търкалях по стените мечета, напоени с бял латекс, за да покрия предишното пулсиращо розово, което предизвикваше бегли асоциации с оголени вътрешности. Освен това склони да изпере клима, макар и без видим резултат. С годините пухкавият бежов мокет се беше сплъстил и сякаш бе просмукан с отчаяние. Постоянно размествах въртящия се стол, шкафовете с папки и саксиите с пластмасови растения, но така и не успях да разпръсна усещането за похабеност, което бе заразило къщата. Бях пълна със спестени пари (двадесет и пет хиляди, ако държите да знаете), така че, поне на теория, можех да си позволя много по-пунктово местенце. От друга страна, тук месечният наем беше само триста и петдесет и така не нарушавах един от основните си житейски принципи, а именно: никога, никога, никога да не се изхвърлям над възможностите си. Не желая да се залавям с работа, която не ми допада, само за да платя натрупаните сметки. Офисът трябва да служи на мен, а не аз на него.

Тъй като къщичките от двете съседни страни бяха празни, се чувствах изолирана. Вероятно затова започнах да се замислям, че съм сама в свят, пълен с женени. Бях прекарала по-голямата част от съзнателния си живот необвързана, с изключение на два кратки, неуспешни брака. Досега бях приемала спокойно положението си. Обикновено се наслаждавах на свободата си, на липсата на

ангажименти, на самотата си. Напоследък обстоятелствата сякаш се бяха наговорили да смутят обичайното ми усещане за кратка удовлетвореност.

Няколко дни по-рано случайно срещнах приятелката си Вира с мъжа ѝ (д-р) Нийл Хес. Тъкмо правех обичайния си следобеден крос по велосипедната алея на плажа, когато ги забелязах да се разхождат спокойно в далечината. На времето двете с Вира работехме в застрахователна компания „Фиделити“. Тя се запозна с Нийл, реши, че е твърде нисък за нея и се опита да ми го пробута. Моментално разбрах, че са влюбени до уши един в друг и въпреки възмутените ѝ протести я убедих, че са идеалната двойка. Оказах се права. Двата бяха излезли на следобедна разходка с 18-месечния си син, настанен в проходилка, и с ухилено кученце, порода голдън ретривър, което ту се изправяше на задни лапи, ту се втурваше възторжено напред, изпъвайки каишката. Вира — масивна, тромава, приличаща на матрона и ведра — бе в напреднала бременност и съдейки по корема ѝ предположих, че ще се озове в родилното до няколко дни. Поспрыхме се да поговорим и осъзнах, че животът ми не се е променил и на йота през изминалите от последната ни среща три години и половина. Същият апартамент, същата кола, същото бачкане, същият вечно отсъстващ приятел, с когото отношенията ми бяха достигнали мъртвата точка на безперспективността. Това откровение ме прониза като физическа болка.

Междувременно любимият ми хазяин Хенри бе заминал на круиз из Карибско море с братята и сестрите си и със снаха си Роузи, която държи таверната на половин пряка от апартамента ми. Аз му прибирах пощата, поливах саксиите му веднъж седмично и растенията в градината на всеки два дни. Ресторантът на Роузи щеше да отвори чак след пет дни — до завръщането на тримата бях лишена и от възможността да вечерям в позната обстановка. Знам, че тези обяснения започват да звучат като хленчене, но се чувствам морално задължена да споделя с вас истината.

В сряда сутринта реших, че отношението ми към живота ще се подобри чувствително, ако престана да се самосъжалявам и се заема да поспретна офиса. Ето защо се замъкнах в магазина за употребявани вещи и купих две допълнителни кантонерки на старо, висок дървен шкаф с множество прегради и чекмедженца и стилна пребоядисана

секция, в която да разположа запасите си от канцеларски материали. Поседнах на ниска табуретка, заобиколена с кашони, които така и не бях намерила време да изпразня откакто се преместих в офиса на Лони преди три години и половина. Чувствах се малко като на Коледа, защото откривах напълно забравени вещи.

Тъкмо бях стигнала до дъното на кашон номер три (от общо осем), когато на вратата се почука. Извиках „Тук съм!“. Когато се обърнах, на прага стоеше лейтенант Долан, с ръце пъхнати в джобовете на жълтеникавия му шлифер.

— Ей, какво правиш тук? Не сме се виждали от месеци — изправих се и отупах прашната си ръка в дънките си, преди да я протегна за поздрав.

Ръкостискането му беше силно и топло, а усмивката му издаваше смущение. И двамата се радвахме да се видим.

— В съда се натъкнах на Лони. Спомена, че си наела това помещение и реших да намина.

— Чудесно. Радвам се, че се отби.

— Виждам, че си започнала да се устройваш.

— Крайно време беше. Нанесох се на 15 февруари и оттогава нищичко не съм пипнала.

— Чух, че няма много работа.

— Така си е — поне не такава, каквато обичам.

Кон Долан обиколи стаята. Изглеждаше доста притеснен и се опита да прикрие неудобството си зад несвойствена словоохотливост. Разприказва се за Лони, за времето, за различни дребни неща, а аз се постарях да демонстрирам интерес, подавайки подходящи реплики. Нямах представа какво иска, но предположих, че все ще изплюе камъчето. Не беше от хората, които си губят времето с безцелни посещения. Познавах го от десет години. През по-голямата част от тях той оглавяваше отдел „Убийства“ към полицейското управление на Санта Тереза. В момента беше в отпуск по болест — поредица от инфаркти го бе извадила от строя. Бях дочула, че с нетърпение чака да се върне на работа. Злите езици твърдяха, че шансовете му са почти нулеви.

Той хвърли един поглед на вътрешния кабинет, надникна в банята и се запъти обратно към мен.

— Лони каза, че не си очарована от мястото. Напълно те разбирам — много е неприветливо.

— Нали? Не мога да разбера защо. Усещам, че му липсва нещо, но не се сещам точно какво.

— Липсва му малко декорация.

— Смяташ ли? — Погледът ми се плъзна по голите бели стени.

— Убеден съм. Намери няколко големи плаката на туристически обекти и ролка двойна лепенка. Веднага ще се освежи. Ако и това те домързи да направиш, поне се постарай да избършеш праха от изкуствените растения.

Той беше шейсетинагодишен и сърдечните проблеми бяха придали на лицето му нездрав тен. Обичайните торбички под очите му, оцветени в опушеносиво, сякаш потапяха в меланхолия цялата му физиономия. Очевидно отмерваше времето откакто бе излязъл в отпуска като се бръснеше през ден — днес не му беше ден за бръснене. Дори и навремето, когато бе в добра форма, лицето му бе подпухнало, а сега угълчетата на устата му бяха обтегнати надолу в постоянна гримаса на неудовлетворение. Точно моят тип човек.

Разбрах, че продължава да пуши, защото при всяко негово движение от шлифера му се носеше миризма на цигари. Последният път когато се видяхме, лежеше в болницата. И двамата се почувствахме неловко от посещението ми, по-рано изпитвах към него смесица от страх и уважение, но това беше преди да го видя в памучна болнична нощница с набръчкано дупе, подаващо се от цепката на гърба ѝ. Оттогава ми стана по-близък. Знаех си, че ме харесва, въпреки че в миналото се държеше с мен безцеремонно и навъсено.

— Е, какво се е случило? Не ми се вярва да си бил целия този път, за да ми дадеш съвети за обзавеждането — казах.

— Всъщност се бях запътил да обядвам и си помислих да те поканя — ако си свободна, разбира се.

Погледнах колко е часът. Беше едва 10:25.

— Разбира се, нямам нищо против. Изчакай ме отпред — само да си взема чантата и якето и идвам.

Тръгнахме пеша и след угъла завихме надясно, отправяйки се на север по Санта Тереза стрийт. Помислих, че отиваме в „Дел Мар“ или в „Аркейд“ — два ресторанта, чиято постоянна клиентела се състоеше от момчетата от управлението. Вместо това трамбовахме още три

пресечки и най-сетне хлътнахме в някаква дупка, наричана „При Пит Подляра“, макар че табелата над входа гласеше нещо друго. Кръчмата беше доста празна — самотна двойка на една от масите и група мъже, организирали си сутрешен запой в далечния край на бара. Долан се разположи в срещуположния ъгъл, близо до входа, а аз се настаних на столчето вляво от него. Барманката остави цигарата си в пепелника, пресегна се за бутилка отлежал „Форестър“ и му наля, без той да ѝ каже и дума. Докато палеше цигарата си усети, че го гледам:

— Какво?

— Просто се чудех дали това е част от слединфарктното ви лечение, лейтенанте?

— Явно смята, че не се грижа добре за себе си — обърна се той към барманката.

Тя постави чашата пред него:

— Чудно защо е решила така?

Заковах я около четиридесетте. Тъмната ѝ коса, прошарена от няколко сиви нишки, беше издърпана нагоре, прикрепена с гребенчета от черупка на костенурка. Не носеше силен грим. Лицето ѝ вдъхваше доверие по такъв един бармански начин.

— За вас какво да бъде?

— Една кока-кола.

Долан обърна палец към мен:

— Кинзи Милхоун. Тукашна е, частен детектив. Ще обядваме заедно.

— Тани Отвайлър — рече тя, представяйки се. — Приятно ми е.

Ръкувахме се, след което Тани бръкна под бара и извади два комплекта прибори, загънати в хартиени салфетки, и ги постави пред нас.

— Тук ли ще останете?

Долан посочи с глава:

— Ще седнем на онази маса до прозореца.

— Идвам след минутка.

Долан ухапа цигарата, присвивайки дясното си око срещу струйката дим, взе си уискито и стана от бара. Последвах го, отбелязвайки, че е избрал възможно най-отдалечената от останалите посетители маса. Настанихме се и оставих чантата си на съседния стол.

— Има ли меню?

Той свали шлифера си и отпи глътка уиски:

— Само сандвичът с пикантен салам и разтопено сирене става за ядене. Направо ще те просълзи, пущината. Тани слага отгоре и пърженко яйце.

— Звучи страхотно.

Тани се появи с колата ми. Разговорът ни прекъсна, докато Долан поръчваше сандвичите.

— Е, за какво става въпрос? — попитах, докато чакахме обяда си.

Той се размърда на стола, внимателно обходи с поглед помещението, а после отново погледна към мен.

— Помниш ли Стейси Олифант? Работеше за шерифството. Пенсioniра се преди има-няма осем години. Вероятно се познавате.

— Не мисля. Знам кой е — той е популярна личност — но когато започнах работа за Шайн и Бърд той вече бе излязъл в пенсия. — Морли Шайн и Бенджамин Бърд бяха партньори, частни детективи. И двамата бяха гъсти с шерифството. Наеха ме през 74-та и ме обучаваха, докато натрупам необходимата практика, за да кандидатствам за разрешително. — Вероятно е над осемдесетгодишен.

— Всъщност е на седемдесет и три — поклати глава Долан. — Бездействието не му понесе, направо щеше да откачи. Затова се върна на работа — на половин ден, работи по стари случаи в отдела за криминални разследвания.

— Хубаво.

— Дотук, да. Лошата новина е, че му откриха рак — неходжкинов лимфом. Това му е за втори път. Години наред беше в ремисия, но преди седем месеца симптомите се появиха отново. Докато се усети, болестта бе напреднала до четвърта фаза — като имаш предвид, че петият стадий е смъртта. Дългосрочната му прогноза хич я няма — двайсет процента изгледи за възстановяване, при условие че лечението се окаже ефективно, което не е сигурно. Подложи се на шест курса химиотерапия и изгълта цели шепи експериментални лекарства. Болен е като старо куче.

— Звучи ужасно.

— Така си е. Тъкмо беше започнал да се окопитва, и пак се почувства като изцеден. Преди два дни отново го приеха в болницата.

Изследванията на кръвта показаха тежка анемия и решиха да му направят кръвопреливане. После пък рекоха да извършат допълнителни изследвания — така и така е там, поне да видят какво е положението. Естествено, той е песимист, но ако питаш мен, винаги има надежда.

— Мъчно ми е.

— Не толкова, колкото на мен. Познавам го от близо четиридесет години, отпреди да се запозная с жена си. — Долан дръпна дълбоко от цигарата, пресегна се за металния пепелник от съседната маса и изтръска в него милиметър пепел.

— Къде се намерихте? Мисля, че той отговаряше за северната част на областта, а ти работеше в тукашното управление?

— Когато пътищата ни се пресякоха, той вече работеше в шерифството. Беше 1948 година. Нашите бяха обикновени работници — не са ме образовали. Когато се уволних от армията бях наперен, луда глава. Две години се шляех, без да върша нещо смислено. Накрая се хванах да работя на една бензиностанция в Ломпок. Сигурно там щях да се пенсионирам... Една вечер някакъв тип влезе в бензиностанцията и насочи пистолет към управителя на нощната смяна. Почиствах задната стаичка, както винаги към края на смяната си, когато се усетих какво става. Грабнах един гаечен ключ, измъкнах се през страничната врата и заобиколих към входа. Оня тиквеник така се беше захласнал да варди шефа ми да не звънне на ченгетата, че изобщо не усети как се приближих. Фраснах му един и го повалих на пода. Заместник-шерифът, който го арестува, беше Стейси. Той е едва десет години по-възрастен от мен, но е единственият наставник, когото съм имал някога. Тъкмо той ме придума да започна работа в полицията. Завърших колеж със стипендия за военни ветерани и в момента, в който се освободи място, ме взеха на работа в полицейското управление. Пак той ме запозна с Грейс и шест месеца по-късно вдигнахме сватба.

— Явно е променил хода на живота ти.

— Направо го преобърна.

— Има ли близки в областта?

— Никакви роднини. Така и не се ожени. Преди известно време се срещаше с една жена — ако изразът не звучи смешно в днешното разкрепостено време. Свястно момиче, но нищо не излезе. Откакто

Грейс почина, прекарваме доста време заедно. При всяка възможност ходим на лов или за риба. Напоследък ни се случва честичко, нали съм в отпуск по болест.

— Как понася случилото се?

— Горедолу. Разполага с много време, а няма с какво да го запълни, освен със спомени. Ако знаеш колко пъти съм чувал все тая история: човек се уволни след трийсетгодишна служба и мине, не мине време се разболява и умира. Стейси много не споделя, но аз си го познавам — в абсолютна дупка е.

— Религиозен ли е?

— Не и той. Твърди, че е атеист, но ще я видим тая работа. Аз самият редовно ходех на черква, поне докато Грейси беше жива. Не разбирам как можеш да посрещнеш смъртта, ако не вярваш в *нещичко*. Иначе всичко губи смисъл.

Долан вдигна поглед точно когато Тани се появи с две големи чинии, пълни с току-що приготвени сандвичи и пържени картофки, балансирайки в лявата си ръка още две поръчки за другата маса. Долан прекъсна разказа си, за да си побъбри с нея. Аз се заех да изтръсквам бутилката кетчуп докато към единия край на купчината картофи се проточи дебела червена ивица. Усещах, че води разговора нанякъде, но го изчаках да се наприказва. Повдигнах горния край на хлебчето и осолих всичко на воля. Захапах го и усетих как жълтъкът се процежда в хляба. Съчетанието от пикантен салам и подлютено с чушлета сирене се оказа вкусов еквивалент на възклицанието „Леле, че люто!“, избухнало на повърхността на езика ми. Измучах от удоволствие, както правя когато ям. Погледнах ги смутено, но те двамата явно не бяха забелязали.

Когато Тани най-сетне се отдалечи, Долан смачка фасата и цялото му тяло се разтресе от продължителен пристъп на раздираща кашлица. Представих си дробовете му като чифт черни, хриптящи мехове от пропаганден клип против тютюнопушенето.

Той поклати глава:

— Извинявам се. Миналия месец изкарах лоша настинка и още не мога да се възстановя.

Отпи глътка уиски, за да успокои раздразненото си гърло. Зае се със сандвича и отново подхвана разказа си между хапките, точно откъдето беше прекъснал.

— Докато Стейси лежи в болницата, аз се опитах да почистя апартамента му, доколкото мога. Абсолютна кочина. Утре трябва да го изпишат и не ми се ще да се върне в цялата тази бъркотия.

Той остави сандвича обратно в чинията, за да запали поредната цигара, която избута в ъгъла на устата си, докато вадеше от вътрешния джоб на сакото си навити на руло листове.

— Вчера прегледах купчината документи на кухненската му маса. Надявах се да намеря име на някой приятел и да се свържа с него — да му предложи да погостува, да го поободри. На Стейси му е нужно да очаква нещо хубаво. Както и да е, не намерих нищо такова, но открих ето това.

Долан постави пред мен снопа листа с огънати навътре краища. Преглътнах последната хапка от сандвича и избърсах пръсти в салфетката, преди да ги взема в ръце. От пръв поглед разбрах, че това е копие от полицейско досие. На заглавната страница бе отбелязан код 187 РС, който означаваше убийство. Следваше номер на случая. Листовете, общо шейсет и пет — седемдесет, бяха прихваната с кламери, а на гърба бяха прикачени куп бележки, изписани на ръка. Отново прелистих до първата страница.

Жертва: Джейн Доу.^[1]

Тялото открито на: (дата) неделя, 3 август 1969 г.;
(място) Каменоломната „Грейсън“ до магистрала 1,
Ломпок.

В графата „Следователи по случая“ бяха изброени четири имена, сред които и това на Стейси Олифант.

Долан се наведе напред.

— Както виждаш, той беше сред следователите, поели случая от самото начало. Двамата с него открихме трупа. Бяхме тръгнали на лов за сърни — наехме един джип и го паркирахме край пътя. Ако не се лъжа, вече са преградили отбивката с порта, но навремето имението беше отворено. Усетихме миризмата веднага щом слязохме от колата. И двамата я разпознахме — вонеше на разлагаща се мърша. Доста бързо открихме точно откъде идваше. Бяха я търколили надолу по насипа като чувал с боклуци. Точно по този случай работеше, когато се

разболя. Все не му даваше мира, че така и не успяха да установят коя е тя, да не говорим за самоличността на убиецата й.

В главата ми се пробуди неясен спомен.

— Започвам да си припомням. Май бяха я намушкали с нож, преди да я захвърлят?

— Точно така.

— Странно е, че изобщо не успяха да я идентифицират.

— И той беше на същото мнение, затова не се примири. Глождеше го мисълта, че нещо е убягнало от вниманието му. Във всеки свободен момент се връщаше към случая, но продължи да тъпче на едно място.

— Ако съм отгатнала правилно, сега мислиш да опитате отново?

— Стига да успее да го придумам. Надявам се работата да го извади от депресията.

Прелистих купчината ксерокопия, отбелязвайки хронологията на събитията.

— Струва ми се, че тук е включено всичко.

— Дори и черно-бели снимки на местопрестъплението. Стейси е запазил още две досиета за неразкрити случаи, но ме заинтригува точно това досие. — Той избърса устата си със салфетка и побутна чинията настрана. — Ще се посъживи, ако пак се заеме с този случай и се залови да издирва информация. Той ще бъде главния детектив, а ние двамата с теб ще сновем по задачи и ще вършим черната работа.

Изгледах го с изумление:

— Ти и аз?

— Разбира се, защо не? Ще ти плащаме на час. На сегашния етап всичко, което предлагам, е да седнем и да обсъдим нещата — тримата заедно. Ако идеята му допадне, залавяме се за работа. Ако ли не, ще потърся друг начин да му вдъхна кураж.

— Глупаво е да подчертавам очевидни неща, но оттогава са минали осемнайсет години.

— Зная, но от 1970-та никой, освен Стейси не се е интересувал от случая. Ами ако направим пробив? Представиш ли си как ще му се отрази това? Направо ще удължи живота му.

За първи път, откакто го познавах, виждах оживление по лицето му.

Престорих се, че размишлявам, но вътрешно не се колебаех. Беше ми втръснало от канцеларска работа. До гуша ми бе дошло да ровя из архивите.

— Стейси още ли има достъп до отдела?

— Естествено. Момчетата страшно го уважават. Вероятно ще ни предоставят всичко, което им поискаме — стига да не прекаляваме, разбира се.

— Ще взема досието у дома и ще го прегледам подробно.

Долан се облегна назад, опитвайки се да прикрие задоволството си.

— Довечера от шест до полунощ ще бъда в КК. Ако наминеш към осем, ще свърнем към „Света Терезка“ и ще разкажем на Стейси каква сме я намислили.

Установих, че кимам усмихната.

[1] В американската правосъдна система с името *Джейн Доу* се обозначават извършителки или жертви на престъпления, чиято истинска самоличност е неизвестна. — Б.пр. ↑

2

Прекарах ранния следобед в новата си бърлога, надвесена над портативната „Смит-Корона“. Напечатах два закъснели доклада, разпределих по класьорите разни хвърчащи документи, попълних няколко фактури и си разчистих бюрото. В 15:00 часа се заех със сметките и в 15:35 вече подписвах последния чек, който откъснах от чековата си книжка. Пъхнах го в плика и от бързане за малко да порежа върха на езика си в острия ръб, докато облизвах лепкавата ивица. После се преместих в приемната и натрупах всички неразопаковани кашони обратно в килера. На човек му е нужен по някой дребен стимул, за да си размърда задника.

Вечерята ми се състоеше от сандвич с фъстъчено масло и туршия, който полях с диетична пепси-кола с лед. Сгуших се с подвити крака на дивана, набутан в еркера под прозореца на миниатюрната ми дневна. Вместо прибори използвах нагънато парче кухненска хартия, което ми послужи и за изискана салфетка, когато приключих с вечерята. Пролетта напредваше и не се беше стъмнило съвсем. Въздухът все още бе мразовит, особено след залез-слънце. През открянатия прозорец, на фона на бръмченето на далечна косачка, долитаха отделни фрази от разговорите на минувачите. Уличката, на която живея, е само на една пряка от плажа и когато булевард Кабана се препълни с коли, хората паркират по нея.

Изпънах се по гръб, качих обутите си в къси чорапи крака на масичката за кафе и се залових за работа. Първо прегледах папката набързо, за да схвана общата картина. Водещ разследването бе някой си Брад Крауз, детектив. Останалите следователи бяха Стейси Олифант, детектив Кийт Болдуин, сержант Оскар Уолън, сержант Мелвин Галоуей и заместник-шерифа Джо Мандъл. Доста народ са впрегнали. Крауз бе напечатал повечето доклади, използвайки по няколко листа индиго, а Стейси очевидно ги бе фотокопирал от стария архив с убийствата. Съдейки по множеството поправки предположих, че детектив Крауз е бил слабакът на курса по машинопис. Представих

си, че ако доближа ухо до страниците, ще чуя ехото от ядните му, непристойни възклицания, запечатали се в машинописните редове преди толкова много години.

Странно е да преглеждаш старо досие — сякаш четеш криминале, любопитно надничаш как свършва и сам си разваляш удоволствието. Последният документ, с дата 28 септември 1971 г., бе писмо от експерт по почвите от Сан Педро, Калифорния, който заявяваше, че пробата, предоставена от областното шерифство на Санта Тереза, по нищо не се различава от проби, взети от подобни находища из цялата страна. Съжалявам, искрено Ваш. Не ми вършиш никаква работа, душко. Отново прелистих до началото и се зачетох, като този път си водех и бележки.

Според полицейския служител, пристигнал пръв на местопрестъплението, тялото на момичето било претърколено през ръба на насипа и се спряло 5 метра по-надолу, на двайсетина метра от магистралата. Кон Долан и Стейси Олифант го забелязали приблизително в пет часа следобед въпросната неделя — в 17:00, както се бяха изразили по военному в доклада. Тя лежала на лявата си страна върху смачкано брезентово покривало. Ръцете ѝ били завързани пред тялото с кабел с бяло пластмасово покритие. Била облечена в тъмносиня полиестерна блузка, панталон от бяла басма, щампована с тъмносини маргарити с червени точки вместо тичинки. Дясното ѝ стъпало било обуто в кожен сандал; левия сандал намерили в близкия храсталак. Следите в прахоляка подсказвали, че е влачена през тревата край пътя. Дори и от върха на склона, Долан и Олифант различили многобройните прорезни рани в областта на гърдите ѝ. Отдалеч се виждало и че гърлото ѝ е прерязано.

Олифант незабавно се свързал по радиостанцията с полицейското управление в Ломпок. Тъй като местопрестъплението било в границите на областта, двамата дежурни заместник-шерифи — Джо Мандъл и серж. Мелвин Галоуей пристигнали двадесет минути след обаждането му. Заснели трупа на убитата и мястото около него. После откарали тялото в моргата на Ломпок, изчаквайки пристигането на съдебния лекар. Междувременно заместник-шерифите претърсили околността, взели проби от почвата, прибрали в чувал брезента и няколко начупени клона от близкия шубрак, както и две стъбла, които им се сторили изцапани с кръв.

Във вторник, на 5 август 1969 г., Мандъл и Галоуей се върнали на местопрестъплението, за да направят измервания — на разстоянието между мястото, на което било намерено тялото и магистралата; на ширината на асфалтовата отбивка; на разстоянието от тялото до отхвъркналия сандал. Сержант Галоуей направил допълнителни снимки на различни части от местността — виждаха се насипът, изпочупените шубраци и следите от влаченото тяло. Не бяха приложени скици на местопрестъплението, но допуснах, че през изминалите години вероятно са ги отделили в друга папка.

Отделих минута, за да прегледам снимките, които, освен че бяха малко на брой, не съдържаха никаква ценна информация: осем черно-бели фотографии, включващи една на пътя, една на полицейски служител, сочещ към пречупен храст, една на насипа, в чието дъно бе открит трупа и четири на самия труп, гледан от пет метра. Не бяха заснели лицето на Джейн Доу в близък план, нито раните ѝ или кабела, с който са били пристегнати ръцете ѝ. Под нея се виждаше брезентовото платнище, но бе трудно да се прецени каква част от трупа ѝ е била покрита с него. Времената се бяха променили. Днешните полицаи биха направили поне 50 такива снимки плюс видео и подробна скица на местопрестъплението. В същия плик намерих още пет поизбелели цветни фотографии, показващи сандалите, панталона, блузата, сутиена и гащичките на момичето, прострени върху нещо, за което предположих, че е лист бяла хартия.

Аутопсията била извършена на 4 август 1969 г. в 10:30 ч. сутринта. Препрочитях изречения, пропусках други, опитвах се да отгатна смисъла на трети и така успях да дешифрирам медицинските термини дотолкова, че да схвана значението на написаното в най-общи линии. Тъй като трупът бил в напреднал стадий на разложение, мерките бяха само приблизителни. По всяка вероятност ръстът на момичето бил между 157 и 162 см, а предполагаемото ѝ тегло — от 55 до 57 килограма. Очите ѝ били сини, а косата ѝ била боядисана в червеникаворусо, с покарали тъмни корени. Месестата част на лявото ѝ ухо била перфорирана; от нея висяла тънка златна жичка с украшение във формата на подкова. На дясното ухо на жертвата била открита подобна обица от тънка златна жичка с извита халка в долния край. Чертите на лицето ѝ били неразличими поради охлузването на кожата, разпукването на месестите части, в които се натрупали газове,

и последвалото разложение. Прегледът на тялото показал осем дълбоки рани от намушкване в средата на гърба, в областта под лопатките: по една прободна рана от двете страни в самата основа на врата; пет прободни рани между гърдите и дълбок разрез под лявата гърда, при който острието навлязло в сърцето ѝ. Мускулната маса била силно опаразитена с личинки. Поради напредналото разложение патологът не успял да определи наличие на някакви белези или отличителни черти. По скелета нямало следи от фрактури или изкривявания; по външните полови органи не се забелязвали видими наранявания. Фалопиевите ѝ тръби и яйчниците били без особености, матката ѝ била празна. Като причина за смъртта бяха посочени многобройните дълбоки рани с остър предмет в областта на врата, гърдите, сърцето и белите дробове.

Когато привършил аутопсията, патологът отрязал пръстите на Джейн Доу с лакираните ѝ в сребристосиво нокти. Някой полицейски служител им прикачил етикет и ги предал за препращане до отдела за идентификации към ФБР във Вашингтон. Снимките на долната и горната челюст на жертвата разкриваха многобройни метални пломби. Освен това тя страдала от малформация на горната челюст, известна сред неспециалистите като „заешка захапка“, а левият ѝ кучешки зъб бил изкривен. Стоматологът, с когото се консултирали впоследствие, предположил, че екстензивната стоматологична работа е била извършена в последните две години преди смъртта ѝ — тоест, през 67-ма и 68-ма. Пак той определил възрастта ѝ някъде между 16 и 22 години. По-късно горната и долната челюст на жертвата били изследвани от съдебен експерт по лицево-челюстна хирургия, който стеснил предположението до 15 години (плюс-минус трийсет и шест месеца) и отбелязал, че жертвата най-вероятно е починала, преди да навърши пълнолетие.

В сряда, на 6 август, сержант Галоуей предал на дежурния служител в склада за веществени доказателства следните части от облеклото и други предмети:

1. 1 бр. тъмносиня блуза от полиестерен воал — дълга, с буфан ръкав; производител — неизвестен; с петна от кръв.
2. 1 чифт дамски бели панталони, домашно шити, на сини цветя с червени точки в средата — неизвестен размер.

3. 1 чифт долни гащи тип бикини, розови, среден размер, с етикет „Пени“.

4. 1 бр. черен сутиен, размер 38А с етикет на „Лейди Сюзън“.

5. 1 чифт дамски сандали от кафява кожа със закопчалки — по четири пиринчени халки на кожени каишки. Размер 38.5. Надпис със златни букви „Made in Italy“ на вътрешната подметка.

6. 1 бр. брезентово покривало, изцапано с кръв и петна с друг произход.

Обиците на мъртвото момиче, кичур от косата му и белият кабел също бяха съхранени като доказателство.

Очевидно шерифството бе разпратило най-важната информация за починалата на други полицейски управления, защото през следващите няколко седмици в Ломпок получили куп доклади от цялата страна относно изчезнали хора, които отговаряли на описанието на Джейн Доу. В областта открили три крадени автомобили, като на задната седалка на единия намерили различни части от женско облекло. Според бележките, писани на ръка на по-късна дата, се оказало, че между двата случая няма връзка. Вторият автомобил, червен „Форд Мустанг“ — кабриолет, производство 66-та година, с аризонска регистрация, който бил обявен за откраднат от автотапицерска работилница в Куоръм, Калифорния, бил възстановен на законния си собственик. Третата крадена кола, шевролет от 67-ма, била свързана с убийство, извършено във Венис, Калифорния. Впоследствие заловили шофьора и го осъдили за престъплението.

Арестували и разпитали някакъв скитник, но след това го пуснали. Бе приложен и доклад за двацет и пет годишния служител на бензиностанция в покрайнините на градчето Сийгейт, който задигнал 46 долара и 35 цента от касата и офейкал. Разпитали пазача на близкия общински плаж дали не е забелязал наоколо да се навъртат някакви съмнителни типове, но той не съобщил за нищо необичайно. В три отделни случая спрели за разпит стопаджии, но не задържали никого от тях. През лятото на 69-та цели тълпи хипари използвали този маршрут, за да се придвижат на север. Тогава гледали на хипитата с подозрение — смятали, че всички те са надрусани, вероятно не без основание.

В 10:30 сутринта на 6 август 1969 г. детектив Крауз разпитал Роксан Фат, работеща като касиерка в крайпътния минимаркет на

магистрала 101. Тя научила за убийството от вестниците, обадила се в местното управление и съобщила, че в петък, на 1 август, видяла младо момиче, което отговаряло на описанието на Джейн Доу. Мис Фат заявила, че момичето си взело чаша кафе и поничка от щанда на самообслужване, но нямало и стотинка. Фат платила вместо него и затова случаят се запечатал в паметта ѝ. По-рано този ден тя забелязала, че същото момиче се опитва да се придвижи на стоп в северна посока, но когато касиерката си тръгнала от работа в 15:00 ч., малката била изчезнала. Момичето от минимаркета не носело никакъв багаж, нямало дори ръчна чанта или портмоне. Още няколко души звъннали в полицията, но никой от сигналите не довел доникъде.

През следващите дни били регистрирани обаждания за коли от най-различни марки и модели, забелязани близо до каменоломната както преди, така и след датата, на която открили трупа. Както при всяко разследване, докато се ровели в това престъпление, детективите разкрили няколко странични случая на скитничество, незаконно навлизане в чужда собственост, нарушаване на обществените порядки в пияно състояние, дребни кражби — оказало се, че нито един от тях няма връзка с убийството. Ясно било, че местните жители усилено си припомнят всякакви странни и необичайни инциденти от седмиците, предхождащи убийството. Не било изключено някой от многобройните сигнали да съдържа ключа към самоличността на убитата и на нейния убиец или убийци.

Всяко телефонно обаждане, всяко запитване от друг щат, всяка мътва били стриктно проследявани. В края на всеки доклад бе приложен списък с имената, адресите и телефонните номера на разпитаните. Управителите на магазините „Джей Си Пени“ в Ломпок и Санта Тереза били разпитани във връзка с частта от облеклото на убитата, която носела тази марка, но се оказало, че въпросните бикини се предлагат във всеки магазин от веригата. В крайна сметка така и не идентифицирали момичето и към края на есента потокът от нови сигнали започнал да пресъхва. На изцапания с кръв брезент нямало етикет на производител. Предали кабела с бяло пластмасово покритие на лабораторията по криминалистика. Последвалият анализ гласеше, че „най-разпространеното приложение на кабели от подобен тип е в уреди с нисък волтаж и ампераж, в условия на съвсем слабо до несъществуващо напрежение и при изисквания за максимално

предпазване от износване и влага, да речем в автомобилна система за осветление или в дребна осветителна техника с нисък волтаж“. Към декември 1970 г. интервалите между докладите се бяха увеличили и нямаше нова информация.

Стейси се залавял със случая на няколко пъти през следващите години. Беше изготвил общ списък на свидетелите, който изглеждаше сякаш ги бе подредил по важност, поне от негова гледна точка. Мнозина бяха отпаднали, защото информацията им бе твърде неопределена или предположенията им — твърде недостоверни. В някои случаи ставаше ясно, от по-късни вписвания в досието, че въпросите и подбудите им не са били свързани с разследването. Той бе проследил всяко обаждане за изчезнало момиче. В един случай се оказало, че стоматологичните данни се разминават с тези на Джейн Доу. В друг полицията съобщила на шерифството, че момичето постоянно бягало от къщи и се било завърнало у дома след няколко дни. В трети майката се обадила и уведомила разследващите полицаи, че дъщеря ѝ е жива и здрава. Стейси дори звънял на отразените в докладите телефонни номера, надявайки се да поговори с всички, чиято информация му се сторила интересна, но много от телефонните постове били закрити или прехвърлени на нови абонати. Наново прочетох и последния доклад, а после прелистих за пореден път папката — преписах на картончета важните дати и резюмирах фактите в отделни късчета информация, която щях да анализирам по-късно.

Когато затворих папката и погледнах към часовника си се оказа, че е едва 7:15 — все още бе достатъчно рано, за да заваря Долан в КК. Нахлузих си обувките, грабнах якето и чантата и се отправих към колата.

„Кафе Калиенте“ или КК, както го знаят всички, е квартална кръчма, предлагаща богато меню от национални американски ястия с благородни испански наименования. Вероятно храната бе опит на управителя да опази посетителите достатъчно трезви, за да се доберат до дома, без да размажат колите си по пътя. Теренът около постройката бе преустроен от последното ми идване преди две години. Ресторантът бе разположен в сградата на изоставена бензиностанция. По време на преустройството бяха махнали колонките за бензин и подземните

резервоари, но се бяха задоволили да покрият замърсената почва само с тъничък пласт асфалт и в резултат се бе получил четвъртакров паркинг за посетителите. С времето собствениците на съседните имоти започнаха да негодуват, че от земята се просмуква отрова — концентрирана химическа меласа, която боядисваше в черно подметките на обувките. През най-големите жеги асфалтът се разтапяше в полутечна маса и се размирисваше на китайски чай, което ще рече на димяща гума. През зимата повърхността се стягаше и между образувалите се бабуни и пукнатини се разкриваше сипкава субстанция, толкова отровна, че предизвикваше кръвотечения от носа. Бродещите котки се раздираха от кашлица, колчем преминеха през околността, а бездомните кучета внезапно почваха да залитат в кръг, сякаш поразени от непознато неврологично заболяване. Естествено, собственикът на парцела се правеше на ударен, защото не му се щеше да се бръкне за няколкостотин хиляди и да предприеме екскавация на ужасяващо замърсената почва, но накрая агенцията за опазване на околната среда се намеси и в момента изкопаваха цялата отровна пръст под паркинга. Така откриха многобройни артефакти, останали от епохата на чумашите^[1] и ямата внезапно се превърна в ябълка на раздора между няколко претенденти: наследниците на племето, собственика, общината и археолозите. Съдебният спор бе толкова усложнен, че накрая никой не можеше да се ориентира кой с кого се е съюзил.

За лоялността на редовните посетители свидетелстваше фактът, че в продължение на месеци те изминаваха отрязъка зловонна земя, стоически понасяха мудното обслужване и неудобствата, пренебрегваха демонстрантите и официалните предупреждения, съобщенията за закриване на бара и отровните изпарения, изцапаните обувки и среднощните приземявания по задник в калта, само за да се доберат до мечтаните си чаши. Сега паркингът бе ограден и пътеката до входната врата се състоеше от тясна ивица наредени талпи. Докато пристъпвах към заведението се почувствах като гимнастичка, люшкаща се нестабилно върху гредата преди ненавременен, позорен финал на съчетанието.

Окачената над входа червена неонова табела все така съскаше и припукваше като лампа против комари в лятна кухня, а от вратата на талази се носеше въздух, натезжал от цигарен дим и мирис на

царевични питки, изпържени в гранясала лой. Моторите на миксера виеха в дует, акомпаниран от кастанетите на кубчетата лед, които тракаха по стъклените чаши, понесени от вихрушка текила и Маргарита. „Кафе Калиенте“ отваря всяка сутрин в 6:00 и затваря не по-рано от два през нощта. Допълнителното му предимство е, че е разположено точно извън чертите на града и неизменно предлага подслон на всеки полицейски служител, който копнее за разтуха след тежко дежурство — или след тежък обяд — или след тежка закуска.^[2]

Признавам си, че докато прекривах прага се надявах да видя Чейни Филипс — ченге от отдела за борба с порока на полицейското управление в Санта Тереза. Отдавнашното ни познанство така и не прерасна в романтична връзка — не бива да забравяме, че той си има стабилно гадже — но надеждата умира последна. До мен достигна клюка, че са се разделили, така че нищо не пречеше да се пусна по пистата.

Интересът ми се бе изострил и от факта, че Робърт Диец не се обаждаше вече месеци. Той е полуотказал се частен детектив. Работеше като мой бодигард през 83-та, когато бяха платили на някакъв наемник от по-евтините да ме очисти.

Оттогава датираше нашата интензивна, но непостоянна връзка — срещите ни се редуваха с дълги, необясними интервали на мълчание. Преди две седмици му звъннах в Карсън сити, Невада и оставих съобщение на телефонния му секретар. До момента не си беше направил труда да отговори на обаждането ми, което означаваше, че или е извън страната, или е забил нещо свежо. Макар че бях луда по Диец, никога не мислех за него като за любим, постоянно гадже, безценна половинка или основно парче (каквото и да означава това). Е, да, хубавичко се позабавлявахме през последните четири години, но и двамата никога не сме се задълбочавали в сериозни обещания. Разбира се, беше ми криво от пренебрежението му, при все че аз бях не по-малко виновна.

Зърнах Долан на бара. Носеше изтъркано кожено пилотско яке. Поспрых се, за да огледам тълпата и видях, че погледът му се плъзва към мен. Долан е бил ченге твърде дълго и неизменно държи под око обстановката; все се вглежда в лицата на хората с надеждата, че ще намери съответствие на някоя от мутрите от сводките за издирвани криминални типове, преминали през бюрото му. Дори да е излязъл в

отпуск или в пенсия, всеки полицай тайно мечтае да осъществи неочакван арест на углавен престъпник.

Той вдигна ръка за поздрав и аз се запътих към него, проправяйки си път между компаниите, застанали в очакване да се освободи някоя маса. Столчетата от двете му страни бяха заети, но той изгледа съседите си и единият от тях стана, отстъпвайки ми мястото си. Оставих чантата на пода при краката си и се настаних на високата седалка. Пепелникът пред него бе натъпкан с фасове — не се наложи да прибягвам до високо развитите си способности на детектив, за да установя, че е пушил като комин и в момента припалва нова цигара от още незагасения си фас. Пиеше отлежал „Форестър“ и миришеше на напоен с алкохол коледен сладкиш (без стафидите). Замезваше си от чинийка с бюречета: панирани люти камби, пълнени с топено сирене. Наложих си да премълча колко сбъркана е идеята му за здравословен живот. Няма нищо по-противно от това някой да ти натяква очевидните ти слабости.

— Мислех, че и Чейни Филипс може случайно да е наминал. Виждал ли си го напоследък? — подхвърлих.

— Чух, че заминал във Вегас на меден месец.

— Меден месец ли? Аз пък разбрах, че се е скарал с гаджетото си.

— Тази е нова звезда. Запознал се с нея тук, преди пет-шест седмици.

— Занасяш ме.

— Страхувам се, че не. Както и да е, забрави го. Той не е твой тип.

— Аз нямам определен тип. Естествено, нямам и приятел, но това е без значение.

— Вземи си бюрече.

— Благодаря. — Взех си камбичка и я ухапах, наслаждавайки се на разтопеното сирене преди чушката да запали пожар в устата ми.

Джубокът просвири и аз го погледнах през рамо, докато първите звуци на кълтри мелодията се носеха из заведението. „Вурлицер“-ът беше древна, масивна джаджа със закръглени форми; по очертаанията му пробягваше дъга от цветове и осветени мехурчета.

Отново насочих вниманието си към Долан, опитвайки се да преценя колко чаши е обърнал. Не заваляше думите, но подозирах, че организъмът му дотолкова е привикнал със зверските дози спирт, че и

да падне от стола, пак няма да му проличи, че е пиан. Не бях сигурна дали е подкарал запоя още от обяд или се е отбил у дома да подремне, преди да продължи. Часовникът над бара показваше едва 7:35, но той може да е заседнал тук от четири следобед. Не кипях от ентузиазъм при мисълта, че ще работя с човек, който през ден се насмуква до козирката. Постоянното му димене също не ми допадаше, но нищо не можех да променя и затова предпочетох да запазя забележките за себе си.

— Как е Стейси? Чувал ли си го от обяд?

— Звъннах му към шест и го предупредих, че ще наминем да го видим. На човека му писна да го бутат и бодат, иска да се разкара оттам. Очаквам да го изпишат утре, след като получат резултатите от изследванията.

— Сподели ли с него идеята си?

— Накратко. Казах му, че ще му обясним подробностите като се видим. Какво мислиш за случая?

— Страшно си падам по такива неща. Рядко ми се отдава шанс да се ровя из полицейски доклади.

— Самата процедура не се е променила кой знае колко през последните двайсет години. Станахме по-добри — по-систематични и по-изчерпателни, и освен това си служим с новите технологии.

Барманът доплува до нас:

— Какво да ви наля?

— Нищо, благодаря — отвърнах.

Долан вдигна чашата си за уиски и му кимна да я допълни.

— Нали щяхме да ходим при Стейси?

— Какво, веднага ли да потегляме?

— Няма смисъл да кроим планове, ако той няма да се съгласи.

Виждах, че Долан се разкъсва между желанието да си поръча още едно и загрижеността за приятеля си. Накрая избута чашата си, бръкна за портфейла, извади снопче банкноти и ги хвърли на бара.

— Ще се отбия по-късно.

Взех чантата си и го последвах, докато бързаше към вратата.

— Ще отидем с моята кола — каза.

— Ами ако решиш да останеш по-дълго? Тогава ще бъда принудена да те изчакам. По-разумно е всеки да се качи в колата си и да те следвам. Така ще мога да се измъкна когато ми се прииска.

Склони след кратка препирня. Бях паркирала на половин пресечка по-надолу, но той търпеливо изчака, подкарвайки пред мен, когато го настигнах отляво. Шофираше удивително спокойно начело на мини кавалкадата ни. Знаех, че ако го спрат и го накарат да духне, непременно ще превиши позволения лимит. Започнах да се оглеждам за полицейски коли, почти забравяйки, че самият Долан е полицай.

Близо до болницата, известна сред местните като „Света Терезка“, намерихме празни места за паркиране, разположени през две коли едно от друго. Вече бе съвсем тъмно и зданието беше окъпано в светлини като баровски курорт. Влязохме през задния вход и взехме асансьора до отделение „Централно 6“, етажа на онкологията. Бяха намалили осветлението, а широкият, покрит с килим коридор заглушаваше стъпките ни. Край стената бяха сбутани три неизползвани стойки за кръвопреливане и два монитора за кръвно налягане, а също и шкаф на колелца за спално бельо и кухненска количка, отрупана с табли от вечерята. Зърнах няколко посетители, но нямаше и следа от обичайното оживление при среща между пациенти и роднини. Преодоляването на тези болести е трудна работа и на никой не му се ще да хаби енергия за повърхностни разговори. Когато минавахме край бюрото на дежурната сестра, Долан ѝ кимна.

Стейси беше настанен в самостоятелна стая, гледаща към тиха уличка с тъмни прозорци. Изглежда бе заспал в леглото, наклонено под ъгъл от 45 градуса. Под плетената му червена шапка се подаваха кичури червена коса. На широкия перваз на прозореца бяха поставени две картички с пожелания за скорошно оздравяване, но извън тях в стаята нямаше и следа от други лични вещи. Телевизионният екран сивееше празен. До купчината списания на подвижната помощна масичка стоеше картонена чаша, пълна с полуразтопен лед.

Долан поспря на прага. Стейси отвори очи. Махна с ръка и се надигна в леглото.

— Значи успя да дойдеш — каза той и се обърна към мен. — А вие вероятно сте Кинзи. Драго ми е да се запознаем.

Приведох се и се ръкувах с него. Дланта му беше силна и гореща, сякаш организъмът му трескаво бе забързал обмяната си.

Долан се зае да примъква столове от ъглите на стаята, а аз казах:

— Струва ми се, че познавате хората, които ме обучиха — Морли Шайн и Бен Бърд?

— При това отлично. Свестни момчета, и двамата. Вестта за убийството на Морли ме потресе. Ужасна история. Разполагайте се.

— Благодаря.

Долан ми предложи единия стол и се намести на другия. Докато двамата си бърбеха, аз разглеждах Стейси. Имаше малки, светлосини очи, белезникави вежди и дълго лице, прорязано от дълбоки бръчки. Тенът му беше добър, макар че явно не се бе бръснал от дни. Изглеждаше в добро настроение и говореше с енергичността на активен човек.

След като си размениха няколко общи приказки, Долан поведе разговора към разследването на случая с Джейн Доу:

— Дадох на Кинзи да прочете досието. Мисля, че трябва да обсъдим какво ще предприемем оттук нататък. Докторът потвърди ли, че утре те изписва?

— Има изгледи.

Двамата поговориха за случая, а аз си мълчах. Не зная защо очаквах Стейси да се противопостави на предложението на Долан — в действителност той прие ентузиазирано идеята да възобновим разследването. Подхвърли на Долан:

— В тази връзка се сещам — пуснали са Франки Миракъл. Полицаят, който осъществява надзор над него, Денч Смолууд, звънна да ми каже, че Франки си наел квартира в града. Сигурно вече е успял да започне и легална работа.

— Това ще му е за пръв път в живота.

— Каква е ролята на Франки Миракъл? — попитах аз. — Срецнах името му в досието.

— Заловили го в Ломпок на 1 август, два дни преди да открием тялото на Джейн Доу — отвърна Долан. — Още тогава го заподозряхме, макар че той упорито отричаше.

— Убил приятелката си във Венис на 29 юли — допълни Стейси. — Бил натъпкан с метедрин^[3]. Накълцал я като татарски бифтек, после взел колата ѝ и всичките ѝ кредитни карти и се отправил на север. Два дни по-късно полицията разбила вратата, защото съседите започнали да се оплакват от миризмата, и я намерили.

— Тоя тъпанар подписвал фактурите от нейно име всеки път, когато сипвал бензин — поясни Долан. — Все някой би трябвало да

забележи, че въпросната „Кати Лий Пиърс“ вместо цици си е отгледала мустаци и набола брада.

Той се помести на стола, после стана:

— Вие двамата си поговорете, опознайте се. Време ми е да отида да запаля цигарка.

— Имате ли обяснение за това, че така и не идентифицираха Джейн Доу? — попитах, когато Долан излезе навън.

— Не. Очаквахме бързо да установим самоличността ѝ, някой да я познае по описанието във вестниците. Единственото ми обяснение е, че никой не е алармирал полицията за изчезването ѝ. Или пък сигналът е останал заровен сред книжата по бюрото на някое мързеливо ченге. Сигурно има обяснение, но кой знае какво е то? След всичките тези години няма вероятност да открием убиеца ѝ, но поне ще се опитаме да я идентифицираме и да я върнем на близките ѝ.

— Как преценявате шансовете?

— По-добри са, отколкото допускате. Когато измине достатъчно дълго време, хората стават по-склонни да си развържат езиците. Може да подбутнем нечия съвест и така да напипаме следа. — Той се поколеба и замълча, пригласяйки чаршафа си. — Знаете ли, че съпругата на Кон, Грейси, почина преди известно време?

— Да, той ми спомена.

— Много тежко го понесе, но после започна да се поокопитва. Обаче откакто бездейства принудително заради проблемите със сърцето, момчето направо се срина. Грейси, светла ѝ памет, го контролираше, но след смъртта ѝ сякаш се е зарекъл да навакса с пиенето и цигарите. Отдавна се опитвам да го вкарам в правия път — затова се запалих в момента, в който изскочи тази идея.

— Имате предвид случая с Джейн Доу?

— Именно. Радвам се, че склонихте да ни помогнете. Това ще го съживи. Той има нужда да се занимава с нещо.

Усмихнах се сдържано, опитвайки се да доловя отсенка на ирония в тона му. Очевидно той не знаеше, че Долан е изразил съвсем същата загриженост по отношение на него.

Когато се върна, Долан застана и ни изгледа въпросително:

— Е, какъв е планът на играта? Измислихте ли го вече, вие двамката?

— Да — казах аз.

— Супер! — възкликна Долан. — Утре започваме.

[1] Индианско племе, населявало територията на югозападна Калифорния. — Б.пр. ↑

[2] Законът в определени щати забранява на служителите на реда да консумират алкохол на публични места в града, където работят. — Б.пр. ↑

[3] Синтетичен наркотик, подобен на амфетамин. — Б.пр. ↑

3

Долан пристигна пред нас точно в десет часа. Караше шевролета си, модел 79-та, а на задната седалка се бе разположил Стейси. Паркира успоредно на тротоара като по учебник и слезе от колата. Носеше тъмносиня фланела и изтъркани светлосиви джинси. Каросерията на колата беше за оплакване. На дневна светлина се виждаше, че в доброто старо време боята е била тъмнокафява, но с годините се е оксидирала, придобивайки млечнобежовата патина на блокче престоял шоколад. Задната броня бе килната на една страна, левият заден калник беше смачкан, а дълга вдлъбнатина от дясната ѝ страна превръщаше отварянето на вратата в непосилна задача. Все пак успях да я отворя, теглейки с все сила настрани и нагоре, при което пантите изстенаха в знак на протест. Настаних се и я дръпнах към себе си с две ръце, опитвайки се да я затворя. Долан заобиколи, затръшна я и за по-сигурно я блъсна с хълбок.

— Благодаря — казах аз, сериозно притеснена относно шофьорските му умения.

Той се надвеси през отворения прозорец и протегна ръка към Стейси:

— Дай си пистолета. Ще го заключа в багажника заедно с моя.

Стейси изпъшка, докато се надигаше настрани, за да извади пистолета си от кобура. Подаде го на Долан, който прибра оръжията в багажника, преди да седне зад волана.

Седалките на колата бяха тапицирани с опърпан бежов плат, който запираше в дрехите ми, докато се опитвах да се наместя по-удобно. Останах като залепена за грапавата дамаска. Обърнах се, за да мога да погледна Стейси, който седеше на задната седалка с гръб, подпрян на възглавница. Беше нахлупил плетената си червена шапка почти до веждите.

— Нещо си сецнах кръста — подхвърли той като обяснение. — Миналата седмица размествах разни кашони. Мама добре ме учеше да вдигам с колене, но кой да слуша.

По туристическите обувки на Долан бе полепнала засъхнала кал, която се ронеше в Г-образни формички по изтривалката под краката му. Той нагласи огледалото за обратно виждане, за да може да разговаря със Стейси:

— Трябваше да оставиш тази работа на мен. Казах ти, че ще се погрижа за кашоните.

— Стига си се правил на квачка. Не съм безпомощен. Разтегнах съм някой мускул и това е — ишиасът ми пак се обажда. Дори и здрав човек може да пострада, какво толкова! Няма страшно.

На ясната дневна светлина видях, че въпреки кръвопреливането кожата му е със сивкав оттенък, а очите му изглеждат вдлъбнати заради сенките под беззъбните му вежди. Беше облечен като за излет, с панталон от рипсено кафяво кадифе, туристически обувки, карирана червена риза и непромокаемо яке без ръкави.

— Искаш ли да седнеш отпред?

— Тук отзад ми е по-добре. Напоследък не знам кога ще почувствам нужда да полегна.

— Кажи ми, ако все пак ти се прииска да си сменим местата.

Задърпах предпазния колан, закачен някъде отстрани. Изгубих неоправдано много време в усилия да изтегля достатъчно дълга лента от заяждания механизъм, за да го щракна на място. Междувременно Долан включи на скорост. Двигателят се прокашля и на два пъти изключи, но накрая се съживи с хрипове и потеглихме. Купето миришеше на никотин и на куче. Не си представях Долан като любител на кучетата, но ми беше неудобно да питам. Подът на колата бе обсипан с фактури от бензиностанции, празни цигарени пакети и разнообразни целофанени пликчета, които някога са съдържали пикантен чипс, сандвичи с бекон и сирене и други полезни за болно сърце храни.

Допълнихме резервоара на една бензиностанция преди магистралата и се вляхме в трафика, поемайки на север. Веднага щом установи постоянна скорост, Долан завъртя стартерния ключ на колата и посегна към пакета „Кемъл“, оставен на предното табло.

— Ей! Имай милост. Забрави ли, че возиш болен от рак? — каза Стейси.

Долан отново нагласи огледалото така, че да вижда лицето му:

— Това не ти пречи да димиш с проклетата си лула, нали?

— Пуша я само за разтуха, докато ти, както си я подкарал, ще умреш преди мен.

— Трънки — възрази Долан, но все пак остави пакета цигари обратно на таблото.

Стейси ме потупа по рамото:

— Забеляза ли? Момчето се грижи за мен. Като го гледаш, няма да допуснеш, че е способен на такова нещо.

Усмивката на Долан бе почти незабележима, но смекчи израза на лицето му.

След град Колгейт жп линията и магистралата се простираха успоредно на океана. На север се мержелееха сивкавите очертания на планинската верига Санта Инез, обвити в ниска, гъста растителност, тучно зелена в подножието, където стърчаха самотни дървета. В пейзажа преобладаваха обширните свлачища, пясъчниците и глинестите наноси, простиращи се с километри наоколо. Долан и Стейси оживено споделяха ловно-рибарски подвизи — безкрайно описание на застреляни, заловени с въдица или капан и докопани по всевъзможни други начини животинки, впоследствие изкормени, одрани и триумфално замъкнати у дома. Мъжете считат всичко това за великолепно забавление.

Минахме покрай общинския къмпинг, състоящ се от редици продълговати асфалтови площадки, който подозрително много напомняше на обществен паркинг. Посетителите нареждаха караваните си една до друга като клавиши на пиано, разпъваха алуминиеви маси и столчета за пикник и печаха мръвки на преносимите си скари, разполагайки се на пространство, много по-тясно от задните им дворчета у дома. Хлапетата се тъпчеха с хотдог и чипс, лудуваха в океана, а после полягаха на спуснатите седалки на колите със сплъстени коси и телца, пропити с морска сол като малки филета от треска. Когато видяха къмпинга, Долан и Стейси се сетиха за друго неразкрито убийство — двама тийнейджъри, застреляни на усамотена плажна ивица. Така превключиха на нова вълна и започнаха да сочат различни местности, където са били захвърлени трупове на жертви. Оказа се, че областта около Санта Тереза бъка от подобни места.

На десетина километра след Гъл Коув Долан пое по отбивката и се отправи на запад по магистрала Калифорния 1. Усетих, че гледката

на обгръщащата пътя зеленина ме унася. Тук-там сред меките, заоблени извивки на хълмовете се гушеха рошави тъмнозелени дъбове, отделили се от стройната редица пробягващи край нас дървета. Бледосиньото небе бе нежно прошарено с прозрачния меланж на облаците. Въздухът ухаеше на горещи, изсушени от слънцето, напръскани с лютичета ливади, в които лениво пасат бикове.

Извивките на тесния път ни водеха на запад и на север. От време на време шосето прорязваше насечени, стръмно надвиснали скали. Тридесет и две години по-рано аз и родителите ми минавахме оттук, през една от тези отсечки. По склона се прекатури гигантски скален отломък и разби предното стъкло на колата. Аз седях отзад, играех си с хартиената си кукла и се цупех, защото току-що бях прегънала глезена на левия ѝ крак. Заля ме вълна от типичния за петгодишните несдържан гняв, защото кракът ѝ изглеждаше уродлив и куц. Тъкмо започвах да хленча, когато някой — майка ми или баща ми — възкликна стреснато. Може би са забелязали скалата, прекатурваща се сред дъжд от камъни и прах. Било е твърде късно. Скалният къс раздробил предното стъкло и премаза главата и гръдния кош на баща ми, убивайки го на място. Колата свърна вдясно, залитна и се блъсна в скалистия склон.

Ударът ме запокити напред, притискайки ме към гърба на татковата седалка. Приклещена в тази клетка от смачкан метал, аз правих компания на майка ми в последните дълги мигове от живота ѝ. Сега вече разбирам как се е чувствала. Нараняванията ѝ са били такива, че е можела да се помръдне само с цената на неистова болка. Чувала е, че скимтя, но не е знаела колко сериозно съм наранена. Виждала е, че съпругът ѝ е мъртъв и е знаела, че скоро ще го последва. Плака, пронизвана от жал. След известно време утихна и още помня как си помислих, че това е хубаво, без да зная, че е напуснала тялото си и се е понесла нанякъде.

Долан рязко изви волана, за да не прегази една земна катерица, която пробяга по асфалта пред нас. Инстинктивно протегнах ръка, за да се закрепя и отново се съсредоточих върху пътя, прекъсвайки потока на емоциите си със сръчността на опитен хирург. Усвоих този трик още през онези ранни години. Заслушах се в разговора и със закъснение разбрах, че е насочен към мен.

Долан тъкмо казваше:

— Слушаш ли ни?

— Да, да. Извинявай, май пропуснах нещо.

— Говорех за оня тип, Франки Миракъл, дето снощи ти разказахме за него. Спрели го за рутинна проверка извън Ломпок — така го пипнали. Тъпакът карал със счупен заден стоп. Когато полицаите пуснали номера за проверка, се оказало, че автомобилът е краден и се издирва от областното шерифство на Лос Анджелис. Галоуей му прочел правата и го вкарал за съд по бързата процедура. Междувременно откарали колата в паркинга на полицията. Та, сяда Галоуей да си пише доклада, прочита служебния бюлетин и установява, че регистрираната собственица е жертва на убийство. Връща се в предварителния арест, съобщава на Франки, че вече е задържан за убийство и пак му прочита правата. Два дни по-късно двамата със Стейси тръгваме на лов за сръндаци и се натъкваме на момичето.

— Да, ако не беше този заден стоп, Франки можеше да стигне до Орегон, а ние вероятно нямаше да го свържем със случая.

— А оръжието, с което е извършил убийството? Като че ли не е споменато никъде?

— Така и не открихме ножа, но съдейки по раните, съдебният лекар се произнесе, че острието е било поне 12-сантиметрово. Говореше се, че Франки имал такъв нож, макар че когато го заловихме, не беше у него.

— Вероятно го е захвърлил или го е закопал някъде — каза Стейси. — Там теренът с неравен. От отдел „Улики“ изпратиха хора, които претърсиха основно местността, но нищо не откриха.

Той се наведе напред, потупа Кон по рамото и посочи страничен път на стотина метра пред нас, от дясната ни страна:

— Там е. Веднага след този мост.

— Мислиш ли? Помня, че беше по-нататък, до някакъв парцел, опасан с бяла ограда от три реда талпи.

— Така ли? Може и да си прав.

Долан беше намалил скоростта и вместо с шейсет и пет, сега пълзеше с двайсетина километра в час. Двамата се втренчиха в насипан с чакъл двупосочен път, който се врязваше в шосето под ъгъл и потъваше сред растителността. Очевидно не им се стори познат, защото Стейси каза:

— Хм, не. Я обърни на следващата отбивка. Май го подминахме. Той се извърна и се загледа през задното стъкло.

Накрая Долан направи обратен завой и пак закретахме по изминатия път, докато двамата се разберат кое е мястото. Долан отби в една странична алея от чакъл, покрит с напукан асфалт, която следваше очертанията на нисък хълм. Видях, че право пред нас пътят се разделя, оформяйки буква У. Табели „Влизането забранено!“, окачени по залостената порта, пропъждаха неканени гости. Отсам нея, от дясната страна, беше паркиран някакъв джип.

— Къде е каменоломната Грейсън? — попитах, използвайки името, с което обозначавах мястопрестъплението в официалните полицейски доклади.

— На около четиристотин метра вдясно, зад завоя — отговори Долан.

Тъкмо паркира досами склона и дръпна ръчната спирачка, когато от джипа слезе възрастен мъж, издокаран с джинси, каубойски ботуши и кожена шапка. Беше нисък и тантурест, с огромно шкембе като на Дядо Коледа, което опъваше копчетата на карираната му риза. Доближи се до колата ни, накуцвайки силно. Долан изключи двигателя и се измъкна от мястото си.

— Това е Арне Йохансон, надзирателят на ранчото — промърмори Стейси. — Обадих му се и той се съгласи да ни пресрещне, за да отключи портата.

Докато той полека се нагласяше да излезе от колата, аз слязох и хлопнах вратата, помагайки си с хълбок. Долан беше побързал да запали цигара в момента, в който се озова на чист въздух.

Стейси се доближи до стареца и се здрависа с него. Забелязах, че полага усилия да изглежда енергичен.

— Г-н Йохансон, благодаря ви, че се отзовахте на молбата ни. Аз съм Стейси Олифант от областното шерифство. Вероятно не си спомняте, но вече сме се виждали през 69-та година, когато намерихме трупа. Това е лейтенант Кон Долан от полицейското управление на Санта Тереза. Двамата с него открихме тялото. Бяхме тръгнали на лов за сърни, когато се натъкнахме на момичето.

— Помислих си, че ви познавам отнякъде. Радвам се да ви видя.

— Благодаря. Оценяваме помощта ви.

Погледът на стареца се насочи към мен. Стори ми се, че лицето му придоби озадачено изражение.

— Ще ми се да се легитимирате, ако нямате нищо напротив — подхвърли на спътниците ми, но не откъсваше поглед от мен.

Стейси разтвори якето си, посочвайки окачената на колана му значка. На нея пишеше, че е детектив в оставка, но Йохансон явно недовиждаше и Стейси предпочете да не насочва вниманието му към точното си служебно положение. Долан избута цигарата в ъгъла на устата си, извади кожен портфейл, разгъна го и показа значката си. Когато Йохансон се наведе да я разгледа отблизо, Долан извади от портфейла визитна картичка и му я подаде. Старчето я пъкна в джоба на ризата си и ме изгледа лукаво.

— Тя е с нас — уточни Долан.

Нямах нищо против да му покажа копие от разрешителното си, но ми хареса покровителствения жест на Долан и си направих пас. Йохансон отново се втренчи в мен, но този път избягнах погледа му. Реших, че е от проклетите старчета със закаменели разбирания, които още живеят в миналия век и вярват, че вместо да се бутат между мъжете, жените трябва да се въртят около печката. По всичко личеше, че е прехвърлил осемдесетте. Имаше малки, воднистосини очички. Лицето му бе обгоряло от слънцето, с набръчкана жилава кожа, по която беше набола остра бяла брада. Той се загледа в цигарата на Долан:

— Ти по-добре внимавай с таз цигара. Тука от една искра пламваме.

— Ще внимавам.

Йохансон извади връзка ключове и четиримата се приближихме до металната решетка на портата, заключена със стар катинар. Занасяше крак при всяка стъпка, което подсказваше за стара травма. Може би като млад си е изкарвал хляба с участия в състезания по обядване. Избра ключ, превъртя го и измъкна катинара от халките. Избута увисналата порта настрана, докато тя се запря в тревата. Прекосихме, като Долан и Стейси вървяха напред, аз пристъпвах след тях, а Йохансон куцукаше в края на процесията.

— Двама полицаи я намериха, дошли тук на лов — съобщи той. Очевидно не беше чул уточнението на Стейси в началото на срещата ни, или пък вече бе успял да го забрави.

Долан изсумтя в отговор, но това не обезсърчи словоохотливия старец:

— Из имота се въдят диви свине. Сегиз-тогиз собственицата пуца ловци да намалят стадото. Т'ва свинята е опасно хайванче. Случвало се е да се обърнат и да ме нападнат, цяла дупка в крака ми разкъсаха. Мръсни серсеми са, ше знаеш. На мъжкото оная му работа била остра като бръснач. Като се разгонят, женските така врещят, чак да ти настръхнат космите по врата.

— Всъщност лейтенант Долан и аз открихме трупа. Бяхме дошли на лов.

— Вий двамцата? Вярно ли? Бре, да му се не види. Хубаво си знаех аз, че ви познавам отнякъде.

— Всички сме поостарели малко.

— Дума да няма. Аз навъртях осемдесет и седем, раждан съм януари месец, през деветстотин и осма. Счупих си хълбока преди време, конят ми се стовари отгоре ми. Не зарасна като хората. Чувам, днешните доктори ти вадели ставата и слагали нова. Тоз сакатлък не се ли оправи, и аз ще легна под ножа. Я кажете сега, за какво сте дошли тядява? Нещо не съм наясно.

— Областното шерифство преглежда някои стари досиета, връща се отново към неразкрити случаи. Пак се захем с това убийство, защото се надяваме този път да го разгадаем — обясни Стейси.

— А тук горе защо дойдохте?

— Искаме да видим мястото на престъплението, за да си изясним докладите. Старите снимки не показват какво е разположението му спрямо околността, какви са разстоянията, такива работи — търпеливо добави пак Стейси.

До момента изобщо не бях продумала.

Очите на Йохансон се стрелнаха към лицето ми със същото зле прикрито любопитство.

— Туй го разбирам. Доведох сина ми тука, да гледа, когато й вадеха трупа от клисурата. Тогаз беше на четирнайсе' и му се виждаше екстра да спира коли щом му скимне да се разхожда. Искрах хубаво да види къде може да свърши.

— Имате толкова млад син? — попитах, стараяйки се да не прозвуча твърде изненадано.

Старецът се захили, оголвайки кривите си, почернели зъби:

— Двама имам — каза той. — Пет пъти се задомявах, но чак последната прихвана на два пъти. Малкият вчера чукна трийсе' и две. Работи при мен, на ранчото. Другият излезе непрокопсаник. Май е по-добре да мисля, че семето ми излезе педесе процента читаво, а не педесе процента калпаво.

Долан пусна фасата си на земята и грижливо го стъпка в прахта с тока на обувката си.

— Значи мислиш, че това се е случило с нея? Някой ѝ е предложил да я закара донякъде и я е наръгал с ножа?

— Тъй мисля. Нали знаеш, че така и не разбраха коя е? Жална работа, ако ме питаш. Тез 'сичките години майка ѝ и татко ѝ не са разбрали какво се е случило. Сигур още мислят, че ще си дойде, а момичето им хвърлено тук с разрязано гърло.

— Едно от нещата, на които се надяваме, е да открием кое е било момичето — каза Стейси.

Долан вече палеше следваща цигара:

— Благодаря ви за отделеното време, г-н Йохансон. Убедени сме, че сте зает и не смеем да ви задържаме. Благодаря, че ни посрещнахте.

— Радвам се да услужа. За мен не се грижете. Тъй ще крета до вас докато свършите и после пак ще заключа портата.

— Няма да се бавим. Може и ние да я заключим на тръгване.

— Не ми пречи да изчакам.

Стейси и Долан се спогледаха, но не отрониха и дума повече, докато крачеха към ръба на клисурата.

Йохансон се помъкна след нас.

— По онуй време никаква порта нямаше. Мисля си, че оня е обиколил нагоре-надолу, търсел е място да я захвърли и най-сетне избрал това тук. Сигур не е знаел за кариерата. По пътя има много движение по цял ден; пътуват към мината. По дъжделиво време е друго — спират работа, докато се оправя.

— Учуден съм, че не е била намерена от някой от работниците на Грейсън — отбеляза Стейси.

— Зарад миризмата?

— Точно така.

— Ако ме питаш мен, може да са я видели. Повечето от онез момчета бяха мексиканчета. Викахме им „мокрите кокошки“^[1]. Много се стараеха да не привличат внимание, особено да не се забъркват със

закона. Може да са помислили, че е някое куче, ако изобщо са я надушили де. Хич не им е минало през ум, че е убито момиче.

Долан изхъмка резервирано, вероятно с надеждата, че ще осуети по-нататъшни словоизлияния. Без да обръща внимание на Йохансон, пристъпи несигурно надолу по склона. Земята изглеждаше мека, макар че повърхността ѝ бе изпръхнала и сива. Закрепи десния си крак на ската и застана с ръце в джобовете на джинсите си, разглеждайки шубрака.

— Ето тука някъде беше. Тогава имаше много повече храсталаци.

— Окастрихме ги по нареждане на противопожарната служба — обясни старецът. — Два пъти в годината идват насам. Собственицата няма да пипне храсталака, ако не я заплашат. Няма пари в тая работа.

— Щом като зоната е пожароопасна, е редно да разчиствате изсъхналите клони — откликна Стейси, любезен както винаги.

— Тъй си е, господине. И аз тъй знам. Порасли са още няколко дървета. Когат' фърлиха долу момиченцето, тез двете дървета не бяха покарали. И двете са черни акации. Растат като бурен. Аз самичък бих ги отрязал, ама чорбаджийката и дума не дава да стане. Да се разберем, аз дъбовете не пипам. Дъб отсичам само ако е загнил отвътре.

Двамата с Долан се правехме, че не чуваме стареца. Наблюдавах как Долан се катери по склона. Застана на равното и се загледа в частта от магистрала 1, която се виждаше от това място.

— Предполагам, че е дал на заден ход и е отворил багажника на колата. Вероятно е използвал бояджийското покривало, за да примъкне трупа оттам дотук — разстоянието е малко. Брезентът беше много изцапан от едната страна; освен това през шубрака се беше образувала пътека от смачкани клони — изпочупили са се, докато я е влачил.

— Дечурлигата отбиваха тук да се натискат — включи се Йохансон. — В понеделник заран наоколо беше пълно с капути, сякаш змии са си фърляли кожата. Затуй турихме портата, да не влизат с колите.

Погледнах към Стейси:

— Беше ли увита в платнището?

— Отчасти. Смятаме, че я е убил някъде другаде. Открихме петна от кръв по тревата, но бяха малко — кръвта ѝ не е изтекла тук.

Навярно е използвал брезента, за да не изцапа с кръв багажника на колата.

— Обзалагам се, че ако по онова време разполагахме с днешното високотехнологично оборудване, щяхме да открием още много улики. Косми, нишки от плат, може би дори пръстови отпечатащи. Убиецът е бил мърляч. Просто му е провървяло. Никой не го е видял по време на убийството или когато претърколил трупа ѝ надолу по склона.

Йохансон се оживи:

— Един комшия надолу по пътя — Си Кей Вогел... не знам дали си спомняте, но Си Кей видял някакъв светъл фолксваген пикап точно заранта на 28 юли нагоре по пътя. Целият нашарен със знаци на мира и онез хипарски измишльотини. Разправяше, че в единайсе' вечерта още бил там. С пердета на прозорците. Вътре слаба светлина. На другата заран си заминали, но рече, че му си сторило странно. Май се обади на шерифа да разправи тая работа, когат' намериха момичето.

Долан го изслуша с подчертано недоверие, макар че се опита да прояви вежливост — нелека задача за него:

— Сигурно няма връзка със случая, но все пак ще го проверим.

— Разправяше, че видял и някакъв кабриолет. Може пък убиецът него да е карал. Червен, както помня, с номер от друг щат. Да съм на ваше място, непременно ще го разпитам.

— Благодарим ви за информацията — вметнах аз. — Ще си отбележа.

Йохансон ме погледна с интерес. Най-сетне всичко бе дошло на мястото си. Аз бях полицейска секретарка, придружаваща добрите детективи, за да ги отменя в досадната канцеларска работа.

Бризът леко измени посоката си и започна да навява в лицето ми дима от цигарата на Долан. Застанах от наветрената страна.

— Забравих да спомена нещо за Миракъл — каза Стейси. — Когато се върнахме в гаража на управлението и претърсихме колата на Франки, открихме набита в постелките почва, която отговаряше на пробите, взети от насипа. За съжаление, експертите казаха, че е невъзможно да различат пробата от колата му от почвените образци в други мини из целия щат. По западното крайбрежие са разположени най-обширните океански наноси в света.

— Прочетох този доклад. Лошо — казах. — Какво обяснение даде Франки по време на разпита?

— Пробута ни някаква объркана, опашата история за това къде бил ходил. Твърдеше, че се разхождал из областта, но нямаше нито едно доказателство в подкрепа на обяснението му.

— Когато го пипнахме беше толкова друсан, че не знаеше на кой свят е. С трева или с кока — в доклада не уточняват. Говореха, че най-често се тъпчел с метедрин.

— В онези времена всеки под 30 години си се друсаше редовно — отбелязах аз.

Г-н Йохансон се прокашля, недоволен, че толкова дълго време е останал изключен от разговора:

— Тъй и тъй сте дошли, най-добре да ви разведа из имението. Таквиз големи ферми вече не останаха. Не след дълго ще разтурят старата къща. Сигур ще разделят имота на фермички и ще ги разпродадат.

Не ми се щеше да приемам поканата, но идеята сякаш допадна на Долан:

— Става. За никъде не бързам — каза той.

Погледна към Стейси, който кимна в знак на съгласие и после се обърна въпросително към мен.

— Разбира се, нямам нищо против. Приключихме ли тук?

— Засега. Винаги можем да се върнем.

Йохансон се обърна към джипа:

— Най-добре да тръгнем с джипката. Пътят стана мат и маскара — нали преди дни паднаха проливни дъждове. За какво да се ровиш в чакъла и прахоляка с таз твойта хубавка кола.

Реших, че взема Долан на подбив. Обърнах се към детектива, за да видя реакцията му, но той очевидно бе напълно съгласен с ласкавата оценка на стареца.

Натъпкахме се в джипа — Стейси се настани отпред, а ние с Долан се сместихме отзад. Седалките бяха тапицирани с напукана кожа; плексигласовите прозорци от всички страни бяха демонтирани. Йохансон включи двигателя и свали ръчната спирачка. Амортисьорите на автомобила бяха заминали. Пресегнах се и сграбчих ролбара. Останах вкопчена в него, докато се придвижвахме с клатушкане и подскоци нагоре по дълбоките бразди на чакъления път. И Стейси беше сграбчил рамката на джипа за опора и се присвиваше от болката в гърба при всяко ново люшкане. Тревата от двете ни страни беше

поникнала на редки, остри туфи. Върхът на хълма, издигащ се от лявата ни страна, беше изравнен и образуваше плато, върху което бяха разположени многобройни машини. По-голямата част от оставащата земя бе оголена и терасирана, просечена от широки, покрити с баластра ивици, които бяха прогонили растителността.

— Те това е каменоломната — оповести Йохансон, надвиквайки се с ръмженето и потракването на стария двигател.

Приведох се напред, отправяйки коментарите си към тила му:

— Наистина ли? Прилича ми на изкоп за чакъл. Аз си представях варовикови скали.

— Т'ва е друга кариера, с открити мини. В кариерата Грейсън добиват диатомит. На, погледни, тук си държа една проба. Виж де — подкани ме той и без да изпуска пътя от очи се наведе, взе от пода на каросерията парче скала и ми го подаде през седалката. Беше тебеширено бяло; приличаше на малък самун хляб с кора, прорязана неравномерно от небрежен хлебар. Подадох го на лейтенант Долан и той го претегли в ръка, изненадан от лекотата му също като мен.

— Как казахте, че се нарича? — попитах аз.

— Диатомит — повтори старецът и се впусна в обяснения. Докато говореше, по гръбнака ми пролазиха тръпки на безпокойство.

— Диатомитът е залеж, образуван предимно от силикатни черупки от диатомеи.^[2] Цялата таз област се намирала под водата преди мнооого години. Тъй както ми го разправиха, морските живинки се хранили с диатомеи, с колонии водорасли. Значи, сега ги стриват на прах и ги използват като абразив, а понякога и като абсорбент.

Стейси заговори високо, за да го чуем през пращенето на гумите по чакъла:

— Навремето, когато си варях бира у дома, използвах диатомит, за да я филтрирам.

Пътят премина в стръмнина и джипът се заизкачва по нея, зави и най-сетне спря. Пред нас се разкри старата къща — огромна, порутена останка от викторианската епоха, поела ударите на времето.

Виждаше се, че в добрите си години сградата е била царствена, но бурените и храсталаците я притискаха от всички страни, поглъщаха двора ѝ и закриваха полегналите остатъци от дървената ограда. Годишите на занемаряване бяха превърнали в руини пристройките и от

тях бяха оцелели единствено каменните основи и купчините прогнили греди.

Самата къща представляваше двуетажна бяла постройка с по едно едноетажно крило от двете страни на фасадата. Виждаха се четири веранди, на които стопаните са намирали подслон от жарещото слънце и брулещите ветрове. Една веранда опасваше предната част на къщата, втора бе разположена под покрива, където се издигаха и перилата на таванска тераса. Многобройните двукрили прозорци бяха тесни и тъмни. В много от стъклата зееха дупки — свидетелство за точния мерник на хлапаците от околността.

Йохансон махна с ръка към къщата, почти без да забавя крачка:

— От години стои празна. Аз се устроих в къщурката на градинаря от друг'та страна на плевнята — извика той.

Усетих, че извърщам поглед от къщата, когато преминахме покрай нея, отправяйки се към група постройки, скупчени в сенчестата част от двора. Плевня, барака за сечива, парник. Градински беседки, чиито дървени решетки бяха обвити от възлестите стъбла на лозниците. Под тях бяха разположени изкорубени маси. Потръпнах от усещането за студен полъх във врата ми.

Йохансон спря пред паянтова къщичка. Отвъд нея се крепеше плевня от необработено дърво, наклонена на една страна. По-нататък се виждаше ограда от три реда талпи, която потъваше в далечината.

Пак се наведох напред и поставих ръка на рамото на Йохансон:

— Извинете, кой казахте, че притежава всичко това?

Той изгаси двигателя, преди да се обърне към мен:

— Госпойца Льо Гранд. По-точно казано, госпоица Кинзи. Вдовица е, трябва вече да е навъртяла деведесет и няколко. Омъжи се за Бъртън Кинзи, който взе каменоломната под аренда от татко й. Мъжът й натрупа парици от мината, макар че имението си беше нейно по право, старецът й го беше завещал...

Не чух останалото — тишината в главата ми бе така дълбока, сякаш временно бях изгубила слуха си. Той говореше за баба ми по майчина линия, Корнилия Кинзи, с моминско име Корнилия Стрейт Льо Гранд.

[1] През 30-те години мексиканците преминавали нелегално в САЩ, преплувайки Рио Гранде в частта, където тя очертава

държавната граница. — Б.пр. ↑

[2] Диатомеите са дребни, планктоноподобни морски обитатели, чиито силикатни скелети образуват диатомитовите залежи. — Б.пр. ↑

4

В петък сутринта се събудих в 5:59 и успях да изключа алармата на радиобудилника секунди преди от него да гръмне бодра песен. Загледах се в оберлихта над главата ми. Мамка му, не вали. Хич не ми се занимаваше с гимнастика, но се спазарих със самата себе си: ще потичам, но пък няма да ходя в салона за фитнес. Наведох се и взех анцуга, който бях оставила сгънат до леглото. Напъхах се в долнището, навлякох горнището. Седнах и нахлузих чифт хавлиени чорапи, напъхах крака в маратонките и привързах ключа към връзките им, преди изобщо да съм станала от кревата. Хрумна ми, че ако свикна да спя по анцуг и чорапи, ще си спестя още повече усилия. Сутрин щях да нахлузвам обувките и да отпрашвам. Влязох в банята, използвах я по предназначение, след което си измих зъбите, плиснах шепа вода на лицето си и пригладих с мокрите си длани хълмчетата и долчинките, оформили се в косата ми от съня. Изтопурках надолу по витата стълба, проверих дали резето на предната врата е дръпнато, затворих я зад себе си и заобиколих към градинската порта.

Кварталът беше тих, а въздухът влажен. Извървях половин пресечка надолу и една направо, пресичайки булевард Кабана до алеята за колоездачи, която се простира успоредно на плажа. Затичах се мързеливо. При всяка стъпка усещах как съприкосновението със земята разтърсва тялото ми. Наложих си да приема сутрешното бягане като нещо безусловно. Ставам и тичам (освен в случаите, когато вали, разбира се), а после пак се мушвам между завивките. Пет пъти седмично се отърсвам от съня и се запътвам право към алеята преди да се разколебая, знаейки, че в края на кроса няма да е останала и следа от неприятното усещане, което съм изпитала в началото му. Виж, фитнесът е друга работа, макар че през последните няколко месеца бях добро момиче и редовно тласках щангите.

Изгревът вече представяше смайващото си светлинно шоу, което заля небето в безбрежна, неопетнена синева. Крайбрежните вълни, в чиито студени недра кипеше мътна пяна, изглеждаха заплашителни,

приветствани единствено от тюлените, които излайваха дрезгавото си одобрение от брега. Пробягах двата километра до санаториума, завих обратно и запазих темпото до отправната си точка, а после забавих до бърз ход на път към дома.

Досега съзнателно устоявах на желанието да размишлявам върху събитията от предния ден, но усетих как мислите ми постоянно се стрелкат към тях. Долан и Стейси ясно чува името „Кинзи“, но изражението ми навярно ги е убедило да се въздържат от всякакви любопитни въпроси. Бях се умълчала, докато надзирателят на ранчото ни развеждаше из плевника, из старите овощни градини и парника, който се оказа зарязан на самотек. Повечето от стъклата му бяха здрави. Влажният въздух миришеше на гниеща слама, на торфен мъх, на наторена глинеста почва. В този построен от човека кът бяха избуяли диви лози и нахални фиданки, напираси като джунгла към стъклата от всички страни на парника, сякаш заплашваха да ги пробият. В момента, в който влязох, разбрах, че съм била тук и преди. Мои братовчедки, които бях открила в хода на едно предишно разследване, ме убеждаваха, че на четиригодишна възраст съм била честа гостенка в къщата на баба си. Бях запазила съвсем смътен спомен, но предполагах, че съм идвала тук с родителите си. Те тримата — татко, мама и сестра й Вирджиния — били пропъдени от семейството, когато мама пристанала на баща ми. Татко бил трийсет и пет годишен пощаджия. Майка ми, Рита Синтия Кинзи, била осемнайсетгодишна дебютантка. Баба ми била убедена, че дъщеря й заслужава нещо по-добро от Ранди Милхоун. Мама, обаче, избягала с него, изплезвайки се на целия клан Кинзи. Вирджиния застанала на страната на младоженците. Оттогава и тримата били дамгосани от фамилията като недостойни, презрени същества.

Въпреки че били прокудени, родителите ми очевидно използвали всяко отсъствие на баба ми и дядо ми, за да посещават тайно ранчото. Според слуховете, те поддържали редовни контакти с останалите три сестри, но аз си спомнях само две посещения. Първото се е запечатало в паметта ми, защото паднах от верандата и си обелих коляното. Пред очите ми изникна гледката на ожуленото място, с редуващите се ивици кал и кръв, която миришеше на желязо. Помня и изгарящата болка, когато мама потупа одрасканото с памуче, което сякаш съскаше върху кожата ми. После двете с нея се заехме да духаме на раничката, за да

не пари толкова от лекарството. При единственото друго пътешествие до Ломпок, което помня, родителите ми умряха, преди да пристигнем там. Баба ми бе известена за моето съществуване в деня на раждането ми. Още ме болеше от факта, че никога не се опита да се свърже с мен.

Докато обхождахме имението с Арне Йохансон се ужасявах от мисълта, че ще влезем в къщата и тъкмо се чудех как да се измъкна, когато осъзнах, че Стейси диша тежко и е пребледнял. Прихванах го за лакътя и извиках „Кон!“.

Долан се обърна и ни загледа въпросително. Стейси поклати глава и махна с ръка, за да ни успокои, сякаш се тревожехме за дреболии. Йохансон беше продължил да куцука напред и продължаваше да дърдори за ранчото, когато Долан го догони.

— Г-н Йохансон? Съжалявам, но се налага да прекратим посещението си и да се върнем в града, защото ме очакват на едно събрание.

— Бързичко ще ви разведа из къщата — струва си да я видите.

— Някой друг път. Специално ще дойдем, когато прогнозата обещава хубаво време.

— Е, значи, за днес толкоз. Както каже началството.

След минути ни остави при колата на Долан и поехме по магистралата. Пътувахме към вкъщи в мрачно настроение. Стейси се беше свил на задната седалка. Червената плетена шапка закриваше и очите му.

— Добре ли си, Стейс? — попитах.

— Разходката ме изтощи. Проклетият ми гръб пак се обажда. След минутка ще се съвзема.

Оживлението бе изчезнало от лицето му и той изглеждаше състарен.

Долан нагласи огледалото за обратно виждане така, че да наблюдава едновременно и Стейси, и пътя.

— Аз ти казах да не идваш.

— Напротив, даже каза, че чистият въздух ще ми се отрази добре и че трябва да се възползвам докато мога.

— Да не ти е хладно? — попитах.

— Стига си се тревожила.

Обърнах се към лейтенант Долан:

— Какво ще правим оттук насетне?

Стейси го изпревари, преди Долан да успее да отговори:

— Утре сутринта ще се срещнем у нас. В десет часа удобно ли ви е?

— За мен е съвсем удобно — отвърнах аз.

— И за мен — добави Долан.

Първо оставихме Стейси. Живееше близо до центъра на Санта Тереза, на пет пресечки от офиса ми, в малка къща под наем, измазана с розов хоросан. Беше кацнала върху стена, изградена от блокове пресована сгурия, боядисани в същия розов цвят. Долан ме остави да чакам в колата, а той взе пистолета на Стейси от багажника, подаде му го и изкачи с него шестте стъпала до пътеката, която заобикаляше къщата. Видях, че Стейси се хваща здраво за перилата, за да се придърпа нагоре по стъпалата. Двата заобиколиха към задната страна и изчезнаха зад ъгъла. Долан се забави десетина минути и когато се върна, изглеждаше умислен. Не разменихме и дума докато пътувахме към апартамента ми. Използвах останалите часове от четвъртък следобед, за да свърша разни лични работи.

Когато приключих с кроса, изминах полека разстоянието от плажа до къщи. Пред пътната врата ме чакаше сутрешният вестник. Вдигнах го и влязох у дома. Оставих го на кухненския плот и включих кафеарката. Щом кафето започна да се процежда през филтъра, се качих по витата стълба, за да си взема душ и да се облека.

После се настаних пред барплота и тъкмо бях преполовила купичката си с корнфлейкс, когато телефонът звънна. Мразя да ме прекъсват по време на закуска и си помислих дали пък да не изчакам да се включи секретарят. Все пак се протегнах и откачих слушалката от монтирания на стената апарат.

— Ало?

— Здравей, Кинзи. Обажда се Таша от Ломпок. Как си?

Затворих очи. Таша Хауърд бе една от братовчедките ми, единственият член на фамилията, с когото поддържах нещо като контакт. Тя е адвокат, специалист по фамилна собственост и има офиси в Ломпок и в Сан Франциско.

Две години по-рано се бях запознала със сестра й Лиза и по време на нашия пръв и последен разговор с изненада установих, че аз, която по принцип съм сговорчив човек, съм способна да изпитвам неподозирано силна неприязън. Вероятно реакцията ми беше

страничен ефект от факта, че Лиза ми съобщаваше неща, които не желяех да чуя. Първо ми изчурулика с превзет тон, че майка ми била издигната в култ от всичките си племенници и племеннички. Навярно се опитваше да ме поласкае, но аз приех изказването ѝ като опит да лиши от човешки качества жената, която така и не успях да опозная истински. Засегнах се от него, засегнах се и от това, че ласкавото име, което бях измислила на леля ни Вирджиния, а именно „леличка Джин“, бе нахално присвоено от въпросните племенници. Те споделяха дори вкуса ми към сандвичи с фъстъчено масло и туршия — дотогава гледах на въпросното свое предпочитание като на тайна връзка между мама и мен. Признавам си, че реакцията ми не беше особено разумна, но празното бърборене на Лиза ме остави като смазана.

Таша беше точна. Веднъж ме измъкна от една бъркотия, друг път ме нае да ѝ свърша една работа. Във втория случай нещата се объркаха, но не по нейна вина.

— Много добре, а ти как си? — изрекох без всякакъв ентузиазъм.

Разговорите между нас двете винаги са накъсани от дълги паузи, сякаш се намираме от двете страни на океана.

— Благодаря, отлично. Слушай, двете с мама идваме да пазаруваме в Санта Тереза и исках да те питам дали си свободна. Може да обядваме заедно или да се срещнем в някое кафе в късния следобед?

— Днес ли? Благодаря ти за вниманието, но тъкмо се залових с един случай и съм ужасно заета. Ще се видим някой друг път, може би — изстрелях, надявайки се да не ми проличи колко съм неискрена.

— Явно напоследък не се оплакваш от липса на работа.

— Ту не мога да си вдигна главата, ту умирам от скука. Какво да правиш, занаят.

Полагах огромни усилия да не се държа рязко с нея. Твърде често и при най-кратките разговори между нас прехвърчат искри на тема „семейни връзки“. Тя е привърженик на тесните контакти, докато аз предпочитам да избягвам всякакво общуване с фамилията.

— Подозирам, че тъй или иначе щеше да ми откажеш.

— Не е така — рекох и потънах в мълчание.

Известно време си подишахме в ушите и накрая тя каза:

— Е, във вторник мама пак ще слиза в града. Знам, че много държи да разговаря с теб. Все още ли си в офиса на Капийо стрийт?

— Не, преместих се. Наех едноетажна къща на Кабалерия. Преместих се преди месец-два.

— Ще ѝ предам.

— Супер. Чудесно. Няма лошо.

— Моля те, не се обиждай, но се надявам да се отнесеш вежливо с нея.

— Уф, Таша, ще гледам да не се изложа. Не че ще ми бъде лесно.

— Трябва да ми признаеш, че съм упорита — долових усмивка в гласа ѝ.

— Отчитам и надлежно отбелязвам. Пиша ти червена точка.

— Нужно ли е да бъдеш саркастична?

— Това е сухото ми чувство за хумор.

— Защо се инатиш като магаре? Не може ли да ми подадеш ръка?

— Не разбирам защо ме преследваш толкова настойчиво.

— По същата причина, поради която ти ме избягваш толкова упорито. Твърдоглавието е семейна черта.

— Тук съм съгласна с теб. Още побеснявам като си помисля, че Гранд се е отнесла с родителите ми като с боклуци, а после си е въобразила, че години по-късно ще се появи триумфално и аз ще я приема с отворени обятия.

— Не разбирам защо е нужно това да пречи на отношенията ни? Пам, Лиза и аз не сме направили нищичко на родителите ти, *нищо пък* на леля Джин. Защо ни държиш отговорни за Гранд? Да, държала се е непростимо. Да, кучка е, но какво от това? Може би майка ти и леля Джин са успели да ѝ го върнат тъпкано? Когато вашите починаха, ние бяхме хлапета. Не разбирахме какво се случва — същото важи и за теб. Нелепо е да таиш такива лоши чувства. За какъв дявол? Та ние сме семейство. Ние сме до живот, независимо дали ти харесва.

— Досега се справях прекрасно и без „семейство“, така че защо не се откажеш и не оставиш животът да тече?

— А ти? — Тя замлъкна, опитвайки се да се овладее. — Съжалявам. Нека опитаме пак. Не мога да разбера защо *всеки* наш разговор прераста в препирни?

— Не се караме всеки път.

— Караме се.

— Не се караме!

— Припомни ми един разговор, в който да не сме се сджафкали.

— Сещам се за цели три. Първият път ме нае да ти свърша една работа, обядвахме заедно и всичко мина чудесно. Оттогава сме разговаряли на два-три пъти по телефона, без да се заяждаме.

— Права си — съгласи се тя неохотно, — но вечно усещам напрежението, което се готви да избухне.

— И какво от това? Виж, Таша, може би с времето ще намерим начин да изгладим различията си. Дотогава няма да стигнем доникъде със спорове за това дали се караме, или не. Не твърдя, че съм самият разум. Луда съм за връзване. Приеми, че е така.

— Добре. Разбрахме се. Просто искахме да знаеш, че не сме загубили интерес към теб. Надявахме се вчерашното посещение в ранчото да посмекчи съпротивата ти.

— А, да. Откъде научи за това?

— Арне Йохансон се обадил на Пам. Казал й, че видял жена, която толкова приличала на майка ти, че чак настръхнал. Бях изненадана, че изобщо си се съгласила да пристъпиш в ранчото.

— Нямахте да се съглася, ако знаех къде съм.

— Как не се сетих.

— Остави това. Зная какво ти коства да поддържаш контакта си с мен. Съжалявам, че съм толкова несговорчива.

— Не е нужно да се извиняваш.

— Моля? Таша, това не беше извинение.

— Окей, забрави. Грешката е моя — побърза да каже тя. — Мисълта ми беше, че съм адвокат. Ежедневно се разправям с несговорчиви хора.

— Мислех, че се занимаваш с изготвяне на завещания. Как е възможно клиентите ти да се паят за такива скучни неща?

— Нищо не знаеш. Намесят ли се пари, хората се настървяват като хиени. Никой не иска да обсъжда собствената си смърт, никой не желае да пусне кесията със семейните пари. Наследниците пък се гледат накриво, защото всеки подозира другия, че ще получи неоправдано голям дял — обясни тя, поколеба се за миг, а после продължи. — Като сме подхванали тази тема, вероятно си чула, че ще сринат Храма.

— Така ли го наричате, „Храма“? Звучи ми древно и църковно.

— Нашият прапрадядо Стрейт бил презвитериански свещеник. В онези дни църквата нямала пари да построи дом на енорийския свещеник и той сам платил за изграждането му. Мисля, че е възнамерявал да го завещае на църквата, но по-здравомислещите членове на фамилията надделели. Така или иначе, къщата вече е такава развалина, че ще ни излезе по-евтино да я доразрушим.

— Явно Гранд не желае да харчи пари за възстановяването ѝ?

— Така е. Опита се да осигури подкрепата на две фондации за защита на историческите ценности, но те не се заинтересуваха — мястото е твърде отдалечено, пък и самата сграда е хибрид от различни стилове. Оказва се, че не е чист образец от определена архитектурна епоха.

— Защо не я остави на доизживяване? Земята си е лично нейна, нали?

— Засега. Не забравяй, че е на деветдесет години и отлично разбира, че никой от наследниците ѝ няма възможност или желание да поддържа ранчото. При това, тя си има друга къща в града. За какво са ѝ две?

— Права си. Сега си спомних, че Лиза ми обясняваше как била заобиколена от повечето членове на семейството — живеели в същия квартал.

— Сговорна дружинка сме ние — вметна тя сухо. — Междувременно около имота се навъртат различни предприемачи, най-вече местни производители на вино, които са си харесали хълмовете. Оказва се, че почвата била идеална, а от океана нахлували мъгли, от които гроздето щяло да узрява бавно.

— Каква е общата площ на имението?

— Двадесет и три хиляди акра.

Настъпи тишина, в която се опитвах да асимилирам стойността на чутото.

— Будалкаш ме.

— Съвсем не.

— Не съм и предполагала.

— Засега това е без значение, защото Гранд никога няма да склони на продажба. Прадядо ни я накарал да обещае, че ще запази имота. Така че, ще му мислим един ден, когато тя си отиде.

— Не е ли включила имението в някакъв вид тръст?

— Тц. Повечето от тези стари тръстове били основани през трийсетте години от богати наследници от източното крайбрежие, чиито пари били трупани в продължение на поколения. Докато Калифорния била населена с фермери — новобогаташи, склонни да се доверяват единствено на членовете на семействата си. Във всеки случай, докато тя е жива, нищо няма да се промени — заключи Таша. — Ако междувременно премислиш и решиш да пийнем по нещо заедно, звъни ми. Нали не си изхвърлила телефонния ми номер?

— Дай ми го пак, за всеки случай.

Затворих телефона и замислено се отпуснах на дивана. Осъзнах, че започвам да симпатизирам на братовчедка си. Ако не внимавах, щях да се *привържа* към нея, а толкова се боях от това.

На тръгване към Стейси се отбих в офиса да проверя дали всичко е наред. Открехнах за малко прозореца, за да проветря и проверих дали някой не е оставил съобщение на телефонния ми секретар. Свърших едно-друго и заключих вратата. Оставих колата пред офиса и изминах пеша петте пресечки до къщата на Стейси. Пристигнах преди Кон Долан. Стейси беше оставил и външната врата, и мрежестата рамка пред нея разтворени. Почуках на рамката:

— Ехо, Стейси? Аз съм. Може ли да вляза?

— Влизай и се разполагай — долетя приглушеният му отговор.

Пристъпих в къщата и притворих мрежестата рамка зад себе си. По пода нямаше килими, по прозорците нямаше завеси или щори и ми се стори, че самото ми присъствие кънти из стаите. Единствено уханието на врящо кафе наемкваше за живот в тази наглед опустяла къща. Стаята беше оголена, сякаш някой тъкмо се изнасяше или нанасяше в нея. Вътрешната площ със сигурност не надхвърляше 80 квадрата — по-голямата част от къщата се разкри пред погледа ми още от антрето. Тази площ бе разделена на дневна, кухня, спалня и баня, чиято врата беше затворена. Подът бе покрит с линолеум на преплитащи се сини квадрати и правоъгълници на сив фон, тук-там освежен с по една бледолилава ивица. Дървенията беше лакирана с тъмен байц, а стените бяха облепени с пожълтели тапети, прокъсани на места. Висящите парченца хартия свидетелстваха за вкуса на три поколения обитатели — тапетът на дребни цветчета бил покрит с елегантно райе, което на свой ред отстъпило на пишци, избледнели букети от приличащи на зелки рози.

Вдясно от мен, под прозорците, беше разположен матрак със старателно изпънато одеяло. На голия под в съседство с него бе поставен телевизор. Отляво бяха наместени масивно дъбово бюро и люлеещ се стол. С това се изчерпваше обзавеждането на стаята. Край отсрещната стена бяха наредени шест еднакви кашона, всичките запечатани със скоч. На капака на всеки отделен кашон бе прикачен ръчно изписан етикет със съдържанието. Вратата на килера зееше отворена; забелязах, че в него висят две самотни закачалки.

Прокраднах се тихо до кухнята и надникнах — видях малка дървена маса, заобиколена от четири разностилни стола. На печката, над ниския син пламък, къкреше огнеупорна стъклена кафеварка. Течността в нея беше гъста и тъмна като разтопен горчив шоколад. Отворените вратички на кухненските шкафове разкриваха редове празни лавици. Стейси се беше заел да опакова стъкларията и чиниите и беше наместил част от тях в различни кутии и кашони. На кухненския плот бе поставен широк топ амбалажна хартия. Явно изпразваше къщата и се подготвяше да изпрати вещите си в неизвестна посока.

— Огледай се наоколо — ако си харесаш нещо, твое е — внезапно се разнесе зад мен гласът му.

Обърнах се към него:

— Как е гърбът ти?

— Криво-ляво — направи гримаса той. — Гълтам обезболяващи и ми поолеква.

— Доста работа си свършил. На ново място ли ще се местиш?

— Не съвсем. Ако трябва да бъда точен, май ми предстои заминаване и искам да съм подготвен.

Днес беше нахлупил тъмносиня плетена шапка. С тези изсветлели от слънцето вежди и с дългото си, обветрено лице приличаше на фермер, застанал сред угарта на незасята нива. Бе облечен в меки изтъркани джинси, светлосиня тениска и ботуши от кафява агнешка кожа.

— Твоя ли е къщата?

— Под наем съм. От години живея тук.

— Организиран си.

— Гледам да се мобилизирам. Не искам да оставя след себе си бъркотия, когато Кон дойде...

Неизречената фраза *след като умра* застина във въздуха между нас.

— Кон ми каза, че изпробвали нови лекарства.

— Клинични изпитания — повдигна рамене Стейси. — Експериментален коктейл. Предлагат го на доброволци, изгубили всякаква надежда. Изгледите не са особено добри, но си помислих, какво пък, поне ще помогна на някой друг да живее. Някои оцеляват. Зависи дали ще изтеглиш печелившото билетче. Глупаво е да се надявам, че точно аз ще съм щастливецът.

Кон Долан почука на предната врата и влезе, без да дочака отговор. След секунда се появи на кухненския праг. В едната си ръка носеше голям кафяв книжен плик, а в другата по-малък, бял.

— Какво кроите вие двамата?

Стейси пъкна ръце в джобовете на дънките си и повдигна рамене.

— Разбрахме се да избягаме заедно и тъкмо уточнявахме подробностите. Тя държи на Сан Франциско, за да прекосим моста „Голдън гейт“. Аз пък настоявам да запрашим към Вегас, защото там е пълно с готини стриптийзъорки. Вече щяхме да хвърляме ези-тура, когато дойде. — Стейси се доближи до печката и ме попита през рамо: — Искаш ли кафе? Да знаеш, че нямам мляко.

— С удоволствие ще пийна кафе без мляко.

— Кон?

— Понички — съобщи Долан, повдигайки плика от бяла хартия, пропита с мазни петна.

— Голяма работа си — похвали го Стейси. — Дайте да се настаним във всекидневната и да поговорим.

Кон отнесе двата плика в дневната, а Стейси изрови отнякъде кула от вмъкнати една в друга стиропорни чашки, извади три и наля в тях кафе. Отиде при плота, взе топчето вестникарска хартия и оставения върху него маркер.

— Би ли взела кухненската хартия? Салфетките ми свършиха и в магазина намерих само тези икономични ролки. Цели четиристотин парчета за жълти стотинки — не е за вярване. Тъй и тъй си тук, занеси и лепенката.

Взех безцветната лепенка и чашката си с кафе и се разминах с Долан, който се върна да пренесе два кухненски стола. Той отново

отиде до кухнята, взе останалите две чаши с кафе и ги постави на бюрото в дневната. Бръкна в големия кафяв плик и извади от него три широки черни класьора.

— Отбих се в ксерокса и извадих по едно копие за всеки от нас. Досието за убийството — уточни той и ни връчи по една папка.

Това ме върна в есенните дни в началното училище. Единственото нещо, което ме радваше, беше пазаруването преди учебната година: папки, тетрадки, гумички и несесери.

Стейси залепи на стената два листа вестникарска хартия, а после разгъна карта на Калифорния и закрепил я на стената. Нещо в жестовете му ми напомни за учител по естествознание. Двамата с Долан си взехме по една поничка и придърпахме столовете си.

— Ще си позволя да ви въведа в случая, стига да не възразявате — каза Стейси.

— Стига си се правил на вежлив, давай по същество — отвърна Кон.

— Добре тогава. Да отбележим всички данни, с които разполагаме. Така ще разкрием белите петна в наличната информация. Засега навярно мислите, че нещата, които не знаем са повече от онези, които знаем, но нека видим какво ще се получи. — Той свали капачката на черния маркер и написа „Жертва“ и „Убиец“ в горните краища на двата листа хартия. — Да започнем с Джейн Доу.

Извадих от чантата си ново кубче картончета, разкъсах целофановата опаковка и започнах да си водя бележки.

Докато разговаряхме, Стейси изписваше печатните букви бързо и спретнато, отбелязвайки в сбита форма информацията от досието.

— Какво знаем за нея?

Той вдигна маркера от листа и се обърна към нас. Като всеки добър преподавател, държеше ние да отговорим на повечето въпроси.

— Бяла жена, на възраст между 12 и 18 години — отвърна Долан.

— Така. Това предполага дата на раждане между 1951 и 1957 година. — Стейси надлежно отбеляза този факт в горния край на листа.

— А коя е приблизителната дата на смъртта ѝ? — попитах аз.

Помислих, че Долан ще погледне доклада от аутопсията, но той явно го беше научил наизуст.

— Д-р Уайзенбург казва, че трупът е престоял там от един до пет дни преди да го открием, което ще рече, че е убита между 29 юли и 2 август. Вече е пенсионер, но го помолих да прегледа доклада и той си припомни момичето.

— Добре — рече Стейси и записа датата на смъртта под рождената дата на Джейн Доу. Продължи да пише, диктувайки си сам. Набързо уточнихме основните данни — ръст, тегло, цвят на очите и на косата.

Долан вметна:

— В доклада пише, че косата ѝ е руса, но вероятно е била изрусена. Май споменаваха нещо за тъмни корени.

— Имала много пломби и заешка ухапка, но не е носила шина — допълних аз.

Стейси присви устни:

— Какво ще кажете да обсъдим този факт?

— Когато бях хлапе, малко от връстниците ми слагаха шини — поклати глава Долан. — Бяхме голямо семейство, тринайсет деца, всичките до едно с криви зъби. Ето, гледай. Долните си останаха

криви, но горните си се подредиха добре — обърна се той към мен. — Ти носеше ли шина като малка?

— Не.

— Нито пък аз — включи се Стейси. — Е, радвам се, че обсъдихме този въпрос. И тъй, какво ни говори тази заешка ухапка?

— Аз бих казал, че повечето родители на деца с толкова изпъкнали горни зъби се консултират с ортодонт преди хлапетата им да са навършили десет години. Племенницата ми ги нареди трички, затова знам, че трябва да се започне отрано — понякога изправят зъбите на два-три етапа. Явно това девойче не е носило шина, иначе щеше да бъде в устата му, когато го намерихме.

— Може би семейството ѝ не е имало възможности? — предположих аз.

— Възможно е. Други идеи?

— Всичките тези кариеси говорят за нездравословно хранене. Бонбони, сиропи, чипсове — каза той, хвърли ми боязлив поглед и продължи: — Не искам да звуча като някой сноб, ама децата на семейства от средната и висшата класа обикновено нямат толкова развалени зъби.

— Представи си от какъв зъбобол е страдала — казах аз.

— Накрая все пак ги е оправила — уточни Стейси. — Всъщност, стоматологът от патоанатомията смята, че всички пломби са поставени по едно и също време, година-две преди да умре.

— Сигурно е струвало маса пари — отбелязах.

— Представи си и всичките инжекции с упойка — допълни Долан. — Седиш с часове и бормашината ти бръмчи в главата.

— Ох, престани. Направо ми се изпотиха дланите. Ако случайно не знаеш, имам фобия от зъболекари. Погледни — рекох, протягайки към него влажните си длани.

Стейси погледна замислено:

— Навремето разпространили ли са зъбния статус на пломбите из стоматологичните кабинети в щата?

— Не мисля — отвърна Долан, — но тук имам копие. Може да ни потрябва, ако решим, че сме открили нейния стоматолог. Пък и разполагаме с горната и долната челюст.

— Запазили сте челюстите ѝ?! След 18 години? — изумих се аз.

— Не само тях, а и десетте ѝ пръста.

Стейси отбеляза нещо на листа.

— Да видим дали от отдела по съдебна медицина ще се навият да изкарат нови пръстови отпечатъци. Може пак да ги пратим в Националния център за идентификации и този път да ни огрее.

— Не ми се вярва да открием нещо, като имаш предвид възрастта ѝ в момента на убийството — охлади го Долан.

— Освен ако не са я регистрирали за кражба от магазин или за проституция — размечтах се аз, оптимистка както винаги.

— Проблемът е, че ако са я арестували като малолетна, досието ѝ е било вкарано в архива и вече е унищожено — възрази Долан.

Вдигнах ръка:

— Нали обсъждахте защо никой не я е разпознал — да допуснем, че не е била тукашна, че е дошла от някой източен щат? Аз останах с впечатлението, че новината за убийството не е била разпространена из цялата страна.

— Да, вероятно медиите извън областта са преценили, че случаят не заслужава чак такова внимание — съгласи се Долан.

— Смятам за интересен факта, че панталонът ѝ е ръчно ушит. Ако го съчетаем с лошото състояние на зъбите ѝ, можем да приемем, че е от бедно семейство.

— Не непременно — възрази Стейси. — Ако е ушит от майка ѝ, може да означава, че е отгледана с обич и грижи.

— Е, да. Дайте пак да видим. Щампата на плата е интересна. Тъмносини маргарити с червени тичинки, на бял фон. Някой може да се подсети по десена.

— Искам да прегледам отново показанията на касиерката от крайпътния минимаркет за хипарката, която влязла там. Как ѝ беше името, Роксан Фат? — попита Долан. — Трябва да я издирим и да проверим дали няма да добави още нещо.

— На два пъти разговарях с нея, но нищо не пречи и ти да опиташ — каза Стейси. — Не са ли закрили този магазин?

— Доколкото знам, още работи. Бяха го затворили за кратко — може собственикът да се е сменил. Искаш ли да те закарам дотам? — попита Долан.

— Сама ще се оправя. Ще отида днес следобед — отговорих.

— Хубаво. С какво друго разполагаме? Размерите?

Отделихме на тези подробности няколко минути. Този път се наложи Долан да прелисти папката, за да намери списъка с дрехите на убитата, съхранени като вещественно доказателство.

— Ето ги тук. Размер на обувките — 38 и половина. Бикини — среден размер. Сутиен — 38А.

— Това означава, че торсът ѝ е бил доста едър, но чашката на сутиена е малка. Изпъкнал гръден кош. Момичета с такава структура изглеждат едрогърди, колкото и слаби да са в действителност.

Долан прелисти на следващата страница:

— Тук пише, че ушите ѝ били продупчени. „Месестата част на лявото ухо е перфорирана; от нея виси тънка златна жичка с украшение във формата на подкова. През дясното ухо на жертвата минава тънка златна жичка с извита халка в долния край“. Хората може да я разпознаят и по това.

Стейси прибави тази подробност към списъка и попита:

— Това ли е всичко?

Отново вдигнах ръка:

— Ноктите ѝ били лакирани. Със сребрист лак.

— Записвам. Сецаш ли се нещо друго?

— Не.

Долан се изправи:

— Извинете ме, но в такъв случай е крайно време да запаля една.

По обяд предложих да се разходя до най-близкия магазин и да купя продукти за сандвичи, но двамата, незнайно как, бяха усетили, че съм болна на тема фъстъчено масло с туршия и единодушно гласуваха да хапнем китайска храна. Натоварихме се в колата на Долан и прекосихме града, отправяйки се към „Великата стена“. Фасадата на този ресторант наподобява пагода, а над вратата е монтирана позлатена статуя на Буда. Изчаках Стейси и Кон да приберат pistolетите си в багажника и тримата влязохме в ресторанта.

Стените му бяха боядисани в задължителното китайско червено, столовете бяха тапицирани с изкуствена кожа, а кръглите фенери от бяла хартия, окачени из цялата зала, приличаха на едри луни. Стейси не беше особено гладен, но Кон се зае да си избира от менюто, сякаш щеше да яде за двама. Аз примирах от глад, както обикновено. Поръчахме си соево сирене и пролетни рулца. Топвахме ги в бледата китайска горчица, която е толкова остра, че прочиства синусите. После

се нахвърлихме на свинското „му-шу“, пилето „кунг-пао“ и телешкото с портокалови корички, насипано около бяла, пухкава купчина ориз. С Кон пийнахме бира, а Стейси посръбваше изстуден чай.

Докато хапвахме, момчетата разсъждаваха за убиеца — въпрос, по който почтително изслушах мнението им, тъй като не съм квалифицирана за разследване на убийства (макар че по време на работата си съм се натъквала на немалко трупове). Имайки предвид естеството на убийството, предполагаха, че убиецът най-вероятно е мъж, отчасти защото жените се отвращават от кървави касапници. При това, многобройните намушквания с нож подсказваха бруталност, присъща на мъжете.

— Абе, в днешното объркано време и жените понякога са зверове — каза Кон.

— Да, но не виждам коя жена има сили да натовари трупа в багажника и после да го извади оттам. 57 кила мъртво тегло — това не е шега работа.

— Мъртво, и още как — отвърна Долан. — Мислиш ли, че работата е била подготвена предварително?

— Ако беше действал по план, щеше да измисли по-добър начин да се отърве от трупа. Бързал е — разполагал е с толкова малко време, че не е могъл да отбие някъде и да изкопае гроб.

Докато говореше, Стейс драскаше бележки на салфетка. Тънката хартия се прокъса на места, а мастилото на писалката му се разливаше на петна.

Кон разкъса опаковката, отлепи двете дървени клечици и ги потърка една в друга, за да изглади влакнцата настръхнала дървесина. Удави пилето и телешкото в толкова соев сос, че в средата на чинията се образува плитко кафяво езеро, в което зрънцата ориз плаваха като дребни рибки.

— Чудя се защо не е избрал по-отдалечено място, на което да я захвърли — каза той.

— Ако не си тукашен, тази отсечка от пътя ще ти се стори съвсем изолирана. Наоколо не се виждат къщи. Вероятно изобщо не е знаел, че до кариерата непрекъснато сноват камиони.

— Тук мненията ни съвпадат. Експертите по веществени доказателства казаха, че кабелът, с който овързал ръцете й, бил

изтръгнат отнякъде — явно е използвал каквото му е попаднало под ръка. Копелето е импровизирало.

Наблюдавах как Долан подхваща двете пръчици като пинсета и се опитва да приклепти парче пилешко. Преди да го доближи до устата си го изпусна обратно в чинията.

— Въпросът е дали е набелязал конкретно това момиче или се е шляел в търсене на жертва и просто е попаднал на нея?

— Мисля, че е бил тръгнал на лов. Пробвал е с пет-шест хлапачки и накрая е успял да склони точно тази — отвърна Долан.

Той смени тактиката, подложи едната клечка като лопатка под хапката пилешко и я прибута с другата. Ценният товар вече бе достигнал долната му устна, когато пльокна отново в соса. Провал.

— Не мисля, че си имаме работа със сериен убиец. Имам усещането, че му е било за пръв път — рече Долан и този път пробва с постъпателно движение — приведе се към масата и изду устни във фунийка, пресрещайки клечките. Заприлича ми на мравояд. Успя да всмуче късче портокалова кора, преди мръвката да се прекатури обратно в соса.

Пресегнах се към съседната маса, грабнах една вилица и му я подадох.

Стейси разсеяно драскаше по салфетката, която вече бе напълно разпокъсана.

— Чакайте малко. Дайте да огледаме отново нещата. Струва ми се, че възрастта ѝ клони по-скоро към шестнайсет, седемнайсет, даже осемнайсет и нагоре, отколкото към предполагаемата долна граница. Не може никой да не съобщи за изчезването на дванайсет-тринайсет годишно момиченце, без значение дали тихо и мирно е тръгнало на среща с приятелки, или е затръшнало вратата след семейна свада. Ако съм родител, може за момента да погледна леко на нещата, но когато не се прибере известно време, ще се разтревожа. Ще звънна насамнатам и когато разбере, че приятелите ѝ също не знаят къде е, ще се обадя в полицията. Виж, ако изчезналата ми дъщеря е двайсетгодишна, може и да не уведомя властите.

— Точно така. Може редовно да е бягала от дома си. Вероятно това е било поредното ѝ зачезване.

Долан бутна чинията си встрани:

— След като ще правим смели предположения, нека ви кажа какво мисля аз. Не смятам, че е местна. Убиецът не е обезобразил лицето ѝ — явно не се е притеснявал, че някой може да я разпознае. Не би могъл да знае със сигурност, че трупът ѝ ще се разложи, преди някой да го открие. Ами ако го бяхме намерили същия ден? Тогава всички вестници щяха да публикуват описанието ѝ. Ако беше местна, все някой щеше да събере две и две и набързо щяхме да узнаем коя е тя.

— Ами ако е от друга страна? — включих се и аз. — Да речем, от Англия или от Испания. Вероятно има много места, където в онези години стоматологичните грижи са били на по-ниско ниво. Това би обяснило и липсата на сигнали за изчезването ѝ.

— Може да са пуснали доклад за изчезването ѝ през Интерпол, но така и да не е стигнал до нас — подкрепи ме Долан. — Струва си да проверим тази версия. Може да са документирали запитването.

— Някъде из досието имаше бележка — каза Стейси, — че някаква жена видяла стопаджийка, отговаряща на описанието, в околностите на Колгейт. Това станало на 1 август, два часа преди касиерката от минимаркета в Гъл Коув да забележи хипарката. Може да е пътувала на стоп нагоре по крайбрежието — предположи Стейси.

Долан взе черната си папка. Бе успял да отбележи с хартиени лентички показанията на разни бдителни граждани. Прелисти няколко страници и се зачете в бележките в полето, изписани с изненадващо дребен почерк.

— Имаш предвид Клорис Барго. Тя заявява, че на 29 юли в четири и трийсет следобед забелязала млада бяла жена, висока между 155 и 157 см, видима възраст 16–17 години, с тъмносиня блуза, панталон на цветя и дълга русолява коса, да стои облежната на подпорната колона край надлеза при Феър Айл. Докато гледала към нея, въпросната Барго видяла да спира кола, в която момичето се качило. Автомобилът потеглил в северна посока по шосе 101.

— Струва си да проверим това още веднъж. Ако Джейн Доу е пътувала на стоп, може да проследим маршрута ѝ назад до точката, откъдето е тръгнала. Така ще се сдобием и с ориентир за времето на придвижването ѝ. — Стейси извади картата на Калифорния и започна да я разгъва върху масата. — Ако приемем, че е тръгнала от юг, трябва да е поела по шосе 405, за да стигне до 101. Основните пътни артерии,

вливащи се в Калифорния от Аризона, са магистрала 15 от Лас Вегас, Невада, 40-та магистрала от Кингман, Аризона, 10-та от Финикс и 8-ма, която идва от Юма. Ако беше тръгнала отнякъде другаде, щеше да се движи по различен маршрут.

Долан пак отмести чинията:

— Няма как да установим това със сигурност. Може да е потеглила отвсякъде. От друга страна, говорим за 29 юли. Това е същият ден, в който Франки Миракъл убил приятелката си и отпрашил с колата ѝ. Ако допуснем, че Джейн Доу е пътувала на автостоп, може Франки да я е качил.

Тук приключихме с темата и се заприказвахме за други неща.

След обяда Кон ме закара до офиса, където отбелязах новите предположения на картончетата си, а после отделих няколко минути за цифрово изследване — това ще рече, че забих пръст в телефонния указател в търсене на два номера. Задачата ми беше да потвърдя сигналите за хипарката, която се придвижвала на стоп между 29 юли и 1 август. Кон каза, че ще захапе слушалката и ще установи местонахождението на бившите съкафезници на Франки Миракъл, а Стейси щеше да издири в архивите сведения за предишни негови срещи с Темида. Разбрахме се вечерта да се срещнем в КК и всеки да докладва какво е свършил.

Разполагах с предишен адрес на Роксан Фат, но за Клорис Барго нямах никакви данни. Оказа се, че късметът е на моя страна — веднъж да се добера до сведения, без да прибягвам до засукани средства. Проверката в указателя на частните абонати разкри една Барго — не Клорис, но сестра ѝ, която бе толкова услужлива, че дори не ме попита с каква цел търся Клорис, а направо ми даде сегашния ѝ номер и адреса ѝ в Колгейт. Ама че глупачка — можеше да съм престъпник или данъчен инспектор.

Погледнах картата на града и се ориентирах къде отивам — в комплекс от еднофамилни къщи, разположен непосредствено отвъд надлеза при Феър Айл, където Клорис Барго беше забелязала момичето. Заключих офиса, метнах се във фолксвагена и поех по Капийо авеню, а после по 101-ва.

Денят беше мек, обвит в мараня, която размиваше очертанията на всичко наоколо, сякаш някой бе излял върху пейзажа ведро обезмаслено мляко. Смъкнах стъклата на колата и оставих вятъра да

плющи в косите ми. По шосето се движеха малко коли и стигнах до Колгейт за по-малко от шест минути.

При Феър Айл се завъртях в детелината и се отправих към планината, отброявайки пресечките, преди да свия вляво по Йорк стрийт. Къщата, която търсех, бе разположена към средата на улицата, от лявата страна. През шейсетте идеята на архитектите била да изградят комплекс за млади семейства новодомци, но оттогава повечето собственици бяха предприели кардинални преустройства: виждах гаражи, пригодени за всекидневни, остъклени веранди и надстроени етажи. Бараките за инструменти в задните дворчета бяха претърпели толкова разширения, че сега бяха залепени за къщите. Гъстите морави подсказваха за дългогодишни грижи, а разрасналите се корени на дърветата повдигаха плочките на тротоара. Бебетата, с които младоженците се бяха нанесли тук, сигурно бяха пораснали и вече посещаваха квартала със собствените си деца.

Паркирах пред двуетажна къща с фасада от бял хоросан. От лявата ѝ страна имаше дървена пристройка, а отпред, зад портата от преднамерено състарени греди, беше пригоден нов вход, натруфен с арки, натежали от пълзящи рози, ружи, хортензии и грамофончета. Бутнах портата и се изкачих по стъпалата, водещи към верандата. Предната врата зееше разтворена, а мрежестата рамка пред нея беше залостена с райбер. От вътрешността на къщата се носеше ухание на плодове в захарен сироп, къкрещи на бавен огън. От радиото в кухнята се чуваше гласа на водещия в разговор със слушатели — тъкмо гълчеше някого със свадлив тон. Сложих едната си ръка на рамката, а с другата заслоних очи, за да видя има ли някой вътре. Предната врата беше на една линия със задната, така че погледът ми спря чак при стобора, отделящ дворчето от имота на съседите. Извиках „Има ли някой тук?“.

Чу се женски глас:

— Тук съм! Заобиколи отзад!

Изтрополих надолу по стъпалата на верандата и закрачих по пътеката, извиваща покрай дясната страна на къщата. Когато минах под кухненския прозорец, погледнах нагоре и я видях да стои облегната на рамката му. Очевидно мивката беше наблизко, защото тя се пресегна и спря водата, без да откланя поглед от мен. През мрежата

против комари ми се стори към трийсет и пет годишна, но когато я видях отблизо, добавих към възрастта ѝ още десетина години.

Поспях и се обърнах към нея:

— Здравейте, вие ли сте Клорис Барго?

— Бях, преди да се омъжа. Мога ли да ви услужа с нещо? — попита тя, а после пак пусна водата да шурти и погледът ѝ се върна към кухненския прибор, който търкаше.

— Нуждая се от определена информация. Няма да ви отнема повече от пет-десет минути — обясних аз.

Беше ми странно да разговарям с някой, застанал на половин метър над мен. При по-внимателно вглеждане сигурно щях да видя косъмчетата в ноздрите ѝ.

— Надявам се, че не продавате нещо от врата на врата.

— О, не. Казвам се Кинзи Милхоун. Частен детектив съм. Името ви изникна във връзка с един случай, който разследвам по поръчение на областното шерифство.

Едва сега се взря в мен с внимателен поглед.

— За пръв път чувам шерифството да наема частен детектив за съдействие при разследванията си.

— Служителят му, който ме нае, е пенсиониран детектив. Отговарял е за северната част на областта и сега се връща към стар случай на убийство — през 69-та година намушкали с нож младо момиче.

Тя сложи измития прибор на поставката за чинии, подсуши ръцете си, пресегна се и изключи транзистора. Изчаках я да каже нещо и накрая попитах:

— Имате ли нещо против да вляза?

Не ме покани, но изтълкувах жеста ѝ като мълчаливо съгласие. Продължих по пътеката, която отвеждаше до задната част на къщата. Там бетонната алея се разширяваше в площадка за паркиране. Отдясно дворчето бе пресечено от въже за простиране, опънато между зациментиран дървен кол и болт, занитен за стената на гаража. Бризът лениво ветрееше белите чаршафи, окачени по него. Равните бели летви, оградящи лехите в градината, придаваха на задния двор усещане за спретната грижовност. Някой наскоро беше засадил теменуги и петунии и цветовете им още клюмаха от пресаждането. Пръскачка, прикачена към маркуч, разпращаше из тревата ветрила от

капчици. Градинските мебели явно бяха видели и по-добри времена. Кухите им алуминиеви тръби бяха продупчени тук-таме, а плетените седалки от бели и зелени найлонови жици бяха избелели и разнищени. В далечния ъгъл се виждаше голямо петно прекопана земя, сред което стърчаха няколко млади стръка домати, ред наскоро засадени чушки и пет голи пръта за фасул, приведени един към друг като индиански вигвам, в очакване на първите нежни ластарчета. Нищо не подсказваше за присъствието на деца или домашни любимци.

Изкачих шестте стъпала до задната веранда. Тя чакаше при вратата, придържайки я отворена. Отстъпи и влязох. Отношението ѝ се беше изменило за краткото време, докато заобиколя къщата. Сега очертанятията на долната ѝ челюст внушаваха усещане за съпротива или напрежение. Нещо в маниерите ѝ ме накара да бръкна в джоба си и да ѝ подам визитна картичка — явно очакваше някакво потвърждение на самоличността ми.

Тя я взе и я остави на плота, без да я погледне. Беше дребна и стегната, застанала боса в жълто-кафявите си бермуди и бялата фланелка. Не носеше грим. Тъмната ѝ коса бе подстригана на черта до средата на врата, захваната зад ушите с фиби.

— Хубави цветя имате — казах.

— Съпругът ми е по тази част. Аз се грижа за зеленчуците.

Нагретият въздух в кухнята ми напомни за южна Флорида през юни — още не е непоносимо горещо, но температурата те кара сериозно да се замислиш дали пък да не предприемеш лятна обиколка из северните щати. Две големи лъскави тенджери под налягане бяха поставени върху котлоните, обградени от еднакво високи сини пламъчета. Капаците им лежаха обърнати върху близкия плот, а малките им черни вентилчета за изпускане на парата бяха търкулнати едно до друго на перваза на прозореца. Току-що стерилизираните гумени уплътнения и капачки, щипци и черпаци бяха грижливо наредени върху кърпи от бяло зебло като инструменти, подготвени за операция. Трети съд съдържаше тъмnochервена течност, гъста като лепило. Долових богатото, горещо ухание на ягоди, плуващи в топъл сироп. На масата, разположена в средата на кухнята, бяха скупчени дванайсет половинлитрови буркана за сладко.

— Съжалявам, че прекъснах работата ви — казах.

— Няма нищо.

Тя се обърна към мивката. Всичко в нея ми напомняше за съпруга на фермер от средния Запад — варенето на сладка, прострените чаршафи, лехите със зеленчуци, неразкрасеното ѝ лице.

— Помните ли убийството?

— Смътно.

Забелязах, че не пожела да освежа паметта ѝ и затова уточних, без да ме подканя:

— Един от заместник-шерифите е снел показанията ви. Според протокола, който е изготвил, вие сте забелязали момиче, чакащо на автостоп близо до надлеза при Феър Айл на 29 юли 1969 г.

— Вече споменахте датата.

— Заявили сте, че един автомобил спрял и качил момичето — продължих аз, пренебрегвайки дребната ѝ забележка. — Оказва се, че описанието, дадено от вас, отговаря на жертвата, намерена в Ломпок два дни по-късно.

Изражението на Клорис Барго се измени и на бузите ѝ се появиха две яркорозови петна, сякаш мацнати от неопитната асистентка на някой щанд за козметика.

— Искате ли изстуден чай? Ще ви наляя — готов е.

— С удоволствие ще приема.

Тя отвори един от кухненските шкафове, извади емайлирана синя чаша и я напълни с кубчета лед. Измъкна от хладилника тумбеста стъклена кана с чай и бавно наля върху леда. Знаех, че се опитва да спечели време, но я изчаках да събере смелост и да си каже какво я мъчи. Тя ми подаде чашата.

Измърморих едно „благодаря“ и отпих здрава глътка, преди да усетя, че е щедро подсладен. Усетих как устните ми се присвиват в неодобрителна гримаса — вкусът ми напомни за онзи гнусен сироп, който ти дават в болниците преди да изследват кръвта ти за болести, които се надяваш да нямаш.

Тя се облегна на плота:

— Измислях си.

— Коя част от историята?

— Цялата история. Изобщо не съм видяла никакво момиче.

— Не видя никаква стопаджийка, така ли?

Тя безмълвно поклати глава и продължи:

— Бяхме се преместили в Калифорния наскоро — има-няма шест месеца. Никого не познавах. В околността се навърташе някакъв подозрителен тип и затова изпратиха заместник-шерифа да поговори с хората от квартала. Чукаше от врата на врата и разпитваше дали някой не е видял нещо необичайно или подозрително. Не бях на работа. Възстановявах се у дома след спешна операция от апандисит. Иначе нямаше да го срещна. Отби се и у нас и дълго разговаряхме. Помислих си, че е много сладък — рече тя и замлъкна.

— Говори спокойно — казах аз.

— Седмица след това във вестника споменаха името му във връзка с разследването на убийството. Никога през живота си не бях изричала лъжа, но тогава взех слушалката, свързах се с шерифството и помолих да го викнат на телефона. Щом чух гласа му, избърборих първото нещо, което ми дойде на ум.

— Значи твърдението ти, че си видяла момиче, което по описание отговаря на убитата, е било напълно измислено? — попитах с надеждата, че нещо не съм доразбрала.

— Нали това казвам. Навярно доста хора са се обаждали и са предлагали неточна информация. Единственото, което целях, беше да си намеря повод да го видя отново.

Замълчах за момент, повтаряйки си наум *ох, мамка му, мамка му, мамка му*.

— И успя ли?

— Омъжих се за него.

— Е, поне си е струвало.

Очите ѝ се стрелнаха към прозореца. Една кола бавно премина по алеята и зави към задния двор. Отново погледнах към нея.

Тя сниши глас:

— Ще те помоля за нещо.

— Казвай.

— Не споменавай нищо пред съпруга ми. Така и не му казах истината.

— Нима *още* не знае?

Тя поклати глава.

— Едва ли би имало значение за него — минаха осемнайсет години.

Чух как вратата на колата се хлопна и твърдите подметки на мъжа ѝ затропаха по настилката между гаража и задната веранда. Потракването спря — явно се бе навел да провери теменугите и петуниите си. Ако питаше мен, имаха нужда от поливане. Очевидно мислехме еднакво. Разнесе се пискливо скърцане — бе затегнал кранчето на чешмата, за да премести пръскачката. После пак пусна водата. Подметките му отново затропаха към задната врата и тя бързо зашепна:

— Всеки път, когато някой пита как сме се запознали, той им разказва как съм се обадила да съобщя за видяното. Той се възхитил, че съм толкова съзнателна гражданка. Все повтаря, че това била една от най-добрите ми черти. Твърди, че се влюбил в мен по време на онзи телефонен разговор. После добавя, че това било съдба, защото само седмица по-рано сме се срещнали лице в лице. Мисли, че съм различна, по-добре скроена, така казва.

— Сложна ситуация.

— И още как.

Задната врата се отвори. Съпругът ѝ влезе и поспря да избърше обувките си в изтривалката. Готин мъж. Бе петдесетинагодишен, със стоманеносива коса и сини очи. Чертите му говореха за холандски или скандинавски прадеди. Беше висок и строен, широкоплещест, без грам тлъстина. Бе облечен в лятна униформа — светлокафяв панталон с ръб, тъмносиня риза и вратовръзка с преплетени сини и кафяви орнаменти. Значката му беше закачена на колана. Чудех се какъв ли пост заема след двайсет години служба в шерифството. Явно бе заключил пистолета и кобура в багажника на колата си.

— Кое е толкова сложно? — попита той.

— Да добавиш точното количество пектин — заяви тя, без да ѝ трепне окото. Явно след онази отдавнашна първа лъжа се беше обиграла до съвършенство.

— Аз съм Кинзи.

— Джо Мандъл. Хич да не ви заблуждава. Прави най-хубавия ягодов конфитюр, който сте вкували някога.

— Не се съмнявам.

Възрастта беше започнала да взема своето — лицето му бе посбръчкано, а косата му — пооредяла. Изглеждаше атлетичен и

предположих, че когато обстоятелствата налагат да се разправя с лошите момчета, все още успява да ги догони.

— Кухнята е заприличала на научна лаборатория. Вие двете да не забърквате някоя беля?

— Кажы-речи — отвърнах аз.

Очевидно не изпитваше особено любопитство коя съм аз и какво правя в кухнята на жена му. Той се приведе, докосна с устни бузата ѝ и я потупа по рамото.

— Ще сменя едно от момчетата, което охранява обект. Може да вечеряме на открито в „Сизлър“ — стига си се пържила в жегата. Имаш ли нужда от помощ?

— Не, миличък. Благодаря.

— Радвам се, че се запознахме — обърна се той към мен с бегла усмивка.

Отвърнах на усмивката му и вдигнах ръка за поздрав. Клорис го наблюдаваше как потегля с колата и топлотата в израза на лицето ѝ отстъпи на някакво по-притаено чувство.

— Изглежда добър човек.

— Такъв си е. Затова се омъжих за него. Свестен е. Никога не би му хрумнало да ме излъже за нещо.

— Тогава защо не му признаеш?

— А ти защо не си гледаш работата? Ще се оправя и без твоите съвети.

6

Разстоянието от Санта Тереза до Ломпок се изминава за около час с кола, но аз спрях в Гъл Коув, който разделя пътя точно на две. Дълбоко в сърцето си знаех защо съм пожелала да се заема с тази част от работата. Освен че ми се искаше да остана насаме със себе си, ме мамеше идеята пак да се отбия в къщата на Гранд. Подобно на наскоро излекувал се алкохолик, едва предния ден бях се заклела, че няма да се поддам на изкушението, но днес не можех да избия от главата си натрапчивата мисъл, че още едно последно, кратко посещение няма да ми навреди.

Точно в два следобед спрях пред крайпътния минимаркет. Изправих се пред огромна тромава постройка с покрив от кедров сачак — привлекателна смесица от модерни и традиционни елементи, в които архитектът амбициозно бе вплел по някой морски мотив. Под покрива ѝ, наред с магазина, се бяха помещавали и денонощна закусвалня, бутик за сувенири и малък фризьорски салон с два стола. И от разстояние се виждаше, че цялата сграда е опустяла. Прозорците бяха заковани с дъски, а асфалтираният паркинг бе напукан и избелял до тебеширено сиво. Сред обграждащата го прегоряла от слънцето трева бяха избуяли високи бурени и диви цветя. На хълма зад постройката стърчеше изсъхнало, прилично на плашило дърво. Гротескно усуканите му клони се извиваха към небето, сякаш примамваха птиците. Според картата, населението на Гъл Коув възлизаше на 100 души, но явно всички до един се бяха изпокрили вдън земя.

Оставих колата близо до входа. Широка дървена платформа заскърца под краката ми. Бележката, окачена на предния вход, гласеше, че комплексът е затворен за ремонт. Някой бе нарисувал под съобщението кръгло лице с нещастно извита надолу чертичка вместо уста. Друг някой бе добавил с химикалка „НА КОГО МУ ПУКА?“. Трето същество (не изключвах да е човек) беше изразило отношението си с огромното аки под заключената с катинар врата. Надникнах през

прозореца на минимаркета. Зимните дъждове, стичали се по прашасалото стъкло, бяха засъхнали в мътни следи. Помещението беше напълно оголено — не бяха оставили дори една лампа, щанд или витрина. По всичко личеше, че ремонтът ще се проточи доста време.

Обърнах се и се взрях в шосето. Комплексът в Гъл Коув беше единствената търговска сграда на километри наоколо и тъй като се намираше на хвърлей място от магистралата, тук навярно се е отбивал всеки нуждаещ се от отдых пътник. Мястото се е превърнало в естествена спирка и за стопаджиите. Явно нашата Джейн Доу се е подкрепила с кафе и поничка, а после е успяла да спре кола, пътуваща до Ломпок — градчето, където приключило краткото й пътешествие, наречено живот.

Върнах се в колата и се порових из бележките си, за да намеря последния известен адрес на Роксан Фат — Кю стрийт в Ломпок, на петдесетина километра северно оттук. Странно, че е била целия този път, за да работи като касиерка. Запаших двигателя и поех на север. Тихият океан се синееше от лявата страна на пътя. Днес вълните се гънеха плавно, по гребените им не се образуваха калпачета от пяна и повърхността на водата бе теменужено отражение на лазурното небе. Мисълта ми лениво се отклони към къщата на Гранд. Може би щях да я зърна, ако случайно минех покрай нея на връщане. Положително се вижда от шосето, стига да знаеш точно в кой момент да погледнеш. Включих радиото на колата, за да се разсея.

Навлязох в покрайнините на Ломпок. Градчето е равно и плътно застроено — едноетажна панорама от широки улици и малки къщички. От океана се носи постоянен ветрец, завихрян от хълмовете, в чието подножие е сгъстен града. Пет километра по-нататък се намира село Ванденбърг, а зад него е разположена въздушната база „Ванденбърг“. Из цялата долина има ферми за коне и говеда, а обработваемата земя е заета от градини с цветя, отглеждани предимно за добив на семена. Нямах представа с какво е засято полето пред мен — надалеч се разстилаха ивици в патешко жълто и наситенорозово. Отвъд тях се простираха декари, бухнали от бели храсти гипсофила. Напоследък много от цветарите продаваха фермите си на строителни предприемачи и градините, изпъстрени със сладък грах, макове и ралица, отстъпваха пред бетонните кутийки на еднофамилните къщи, кокетно изградени в стройни редици.

Гордостта на градчето е общественият басейн в комуналния център, разположен „на главната“ в съседство с обичайните банкови клонове, магазини от типа „икономия и домакинство“, адвокатски кантори, железарски дюкяни, кафенета и аптеки. Ломпок е град-база — цели квартали от него са временно обитавани от военни, чиято кариера ги мести от място на място като пешки в партия шахмат. Запитах се какви ли забавления си измислят тукашните жители — не се виждаше зала за боулинг, киносалон или театър. Навярно местният културен живот се свеждаше до домашни прожекции на миналогодишните холивудски касови провали.

Лесно намерих Кю стрийт — беше разположена между Пи и Ар^[1]. Адресът, който търсех, се намираще отляво. Намалих. Къщата, изградена върху тераса от кухи блокове цимент, представляваше продълговата дървена кутия, облицована с широки листове релефно, керемиденочервено асфалтово покритие, опитващо се да заприлича на тухлен зид. Предната веранда беше хлътнала по средата. На нея вместо кашпи бяха сложени две варосани автомобилни гуми, в които бе насаден цъфнал здравец. В двора, полузаровена в пръстта, се бе катурнала стара чугунена вана с извити крака, а под нея бе застанала на завет гипсова фигурка на Дева Мария, накипрена с яркосиня роба. Паркирах до бордюра и слязох.

В предния двор възрастен мъж, облечен в гащеризон, къпеше куче. Изглеждаше поне деветдесетгодишен, но все още държелив. През полуотворения прозорец на кухнята се точеше градински маркуч, явно закрепен за кранчето на чешмата. Прекосих тревата, а той заряза заниманието си и затегна струйника на маркуча. Лицето му беше квадратно, с тежка челюст, едър топчест нос и права, тънка уста. Косата му беше зализана назад в обилно напластени с помада редки кичури, през които прозираше черепът му. Не беше щадил кожата си от слънцето — цялата бе на кафяви и червени петна. Сините му очи приличаха на искрящи точици под редките, светли вежди. Във въздуха наоколо се носеше мирис на мокра кучешка козина, примесен с натрапчивия аромат на катранен сапун. Средно голямо куче от трудно определяема порода беше застанало с лапи, натопени в цинковия леген. Мократа му козина беше прилепнала към тялото му и ми се стори хилаво, направо кожа и кости. Под козината се виждаха умрели бълхи, сякаш някой го бе посипал с черен пипер. Трепереше, скимтеше, и

смутено избягваше погледа ми. Погледнах встрани, за да не го притеснявам.

— Нещо да ви помогна? — попита старецът. Гласът му беше изненадващо тънък за такъв едър човек.

— Надявам се да можете. Търся Роксан Фат, а това е единственият адрес, с който разполагам. Имате ли представа къде живее?

— Би трябвало. Аз съм баща ѝ — отвърна той. — А вие коя сте? Показах му картата си.

Той присви очи, взря се и поклати глава:

— Какво пише там? Съжалявам, но не мога да чета без очилата.

— Частен детектив съм, от Санта Тереза.

— За какво ви е дотрябвала Роксан?

— Нуждая се от информация за един стар случай. През 1969 г., когато Роксан работела в минимаркета в Гъл Коув, там влязло едно момиче, за което искам да ѝ задам някои въпроси.

Той стисна края на маркуча и по гърба и хълбоците на кучето се посипа лек дъжд от водни капчици.

— Онова дете го убиха ли?

— Да, господине.

— Е, щом е такава работата, няма проблеми. Помня, че на два пъти идва един помощник-шериф да разпитва за същото.

— Имате предвид Стейси Олифант, детектива, комуто сътруднича. Дъщеря ви още ли живее в околността?

— Наблизичко е. Дайте да се разберем така — ще вляза да ѝ звънна и ще я питам дали иска да говори с вас. Иначе няма смисъл да се разкарвате.

— Отлична идея.

Той остави маркуча настрана, извади кучето от легена и го постави да стъпи на тревата. То енергично се отърси от главата до върха на опашката си, пръскайки вода във всички посоки, а козината му щръкна на фитили. Старецът взе дебела хавлия, разтърка гърба му, пови го в нея и ми го подаде с думите:

— Това е Ралф.

Тъй като се молах за услуга и исках да се подмажа, поех кучето без възражения. Усетих, че от козината му покапва топла вода и се стича в пазвата ми. Ралф се отпусна в ръцете ми — влажен кокалест

вързоп, доверчив като бебе, с очи, приковани в моите. Доволно провеси език и мога да се закълна, че ми се усмихна. Започнах да го люлея лекичко и това явно му се хареса. Никога няма да разбере как животните карат хората да оглупяват от нежност.

Старецът се появи отново, грижливо притваряйки вратата. Слезе полека по стълбите. Вървеше бавничко, но явно краката още го държаха добре. Видях, че носи изписано късче хартия.

— В момента си е у дома и ми каза, че може да ти дам това.

Подадох му кучето и взех бележката, поглеждайки адреса и телефонния номер.

— Благодаря ви.

— Ще я видиш, малка къща до магистралата. Като тръгнеш оттук, изминаваш десетина пресечки до Норт стрийт и тогава трябва да свърнеш вдясно. Стигнеш ли до Ривърсайд, пак свиваш вдясно. Къщата ѝ се намира в петата пряка.

Роксан Фат бе превърнала предната си веранда в лятна стая, покривайки дъските с блед килим от сизал, върху който бяха разположени тъмнозелена люлка за веранда, два люлеещи се стола с бели плетени седалки, две-три масички и поставка за списания, върху която бяха струпани клюкарски издания за живота на звездите и цялото течение на „Красиви домове и градини“. По края на верандата беше наредила пет големи теракотени саксии, преливащи от яркооранжевите цветове на невените. Когато пристигнах, седеше на люлката, отпиваше от бутилка бира и държеше в ръка наскоро запалена цигара. Самата къща представляваше удивително невзрачна бяла дъсчена постройка — всичките прозорци и врати си бяха на мястото, но ѝ липсваше всякаква индивидуалност. Роксан беше шейсетинагодишна, привлекателна, при все че тежкият грим подчертаваше бръчките по лицето ѝ. Преобладаващият цвят на косата ѝ беше меднорус, изместен от десетсантиметрова сивкава ивица, покарала в корените. Веждите ѝ бяха изскубани в тънки дъги, а контурите на очите ѝ бяха напластени с черен туш. Зъбите ѝ бяха потъмнели от никотина, но безупречно равни — предположих, че са облечени с коронки. Носеше синя фланелка със запретнати ръкави и джинси. Босите ѝ крака бяха обути в маратонки. Отпи глътка бира и ме посочи с бутилката:

— Вие трябва да сте момичето, за което ми звънна тате. Качвайте се и се настанявайте.

— Кинзи Милхоун. Благодаря ви, че се съгласихте да разговаряте с мен без предупреждение. Не знаех къде живеете, затова се отбих на предишния ви адрес.

— Цял живот изкарах в това градче. Очевидно не ми достига авантюристичен дух. Пралеля ми почина и ми остави известна сума — стигна колкото да изплатя къщата. Ако съм достатъчно пестелива, ще връзвам двата края, без да работя. — Тя замлъкна, подхвана кичур от двуцветната си коса и го загледа с неодобрение. — Както виждате, престанах да посещавам фризьорския салон. По-евтино ми излиза да се боядисвам сама, но трудно се наканвам. Тях не мога да ги откажа — добави, кимайки към цигарата си. — И без това пуша толкова отдавна, че дробовете ми са станали на нищо. Поне да си направя кефа — рече и се изкашля кратко, откъртвайки нещо, заседнало дълбоко в гърдите ѝ. — С какво мога да ви услужа? Тате каза, че става въпрос за онова момиче, дето го убиха навремето — има дваисет години оттогава, нали?

— Почти дваисет. През август стават осемнайсет.

— Знаеш ли кое е интересното при нея? Сякаш е омагьосала хората. От толкова години е мъртва, а продължават да се чудят коя е и как да открият близките ѝ.

— И кой е убиецът ѝ — вметнах аз.

— Това с убиеца няма да е лесно, ама какво да правиш, като си се хванала. Сядай, сядай, сядай. Да ти донеса ли биричка?

— Благодаря, така ми е добре — приседнах на един от плетените столове, който изскърца под тежестта ми. — Човек може да си седи тук и да наблюдава преминаващите коли. Сигурно е приятно.

— Това му е хубавото на безделието. Все ме питат не ми ли доскучава без работа. Хич, ама хич. Мога да изкарам останалата част от живота си седнала тук, на верандата. И сега съм толкова заета, че ум не ми стига откъде съм намирала време да ходя на работа. Поошетам, свърша туй-онуй и докато се обърна, половината ден минал.

— С какво друго се занимаваш?

— Чета. Оправям дворчето, играя бридж с едни приятелки, знаем се от години. А ти? Харесва ли ти твоята професия?

— Не съм във възторг от канцеларската работа, но обичам да съм в действие.

— Да си дойдем на думата. Какво ново мога да ти кажа?

— Чудех се за едно нещо. Гъл Коув е на петдесет километра оттук. Не ти ли е било далечко, при положение че можеше да си намериш същата работа и тук?

Роксан отново се прокашля. И тя като останалите пушачи, които познавах, прочистваше гърлото си по навик; в покашлянето ѝ нямаше нищо многозначително.

— Отговорът е прост — чуках се със собственика. Затова ме назначи там — изсмя се тя. — Навремето си въобразявах, че съм хванала Дядо Боже за шлифера. После той си падна по друга мадама и ме изрита от работа. Голяма изненада, няма що. Сама съм си виновна. Тате хубаво ми повтаряше „Където си вадиш хляба, не си оголвай задника, Роксан“, ама кой да слуша.

— Човек се учи докато е жив.

— Права си. Та, както и да е, моята смяна беше от седем до три следобед. Онова лято беше небивала жега, даже и океанският бриз не помагаше. Виждала ли си минимаркета?

— Да, всъщност спрях да го разгледам на идване.

— Значи няма какво да ти обяснявам. Додето стига погледа — пустош, няма ни едно дърво да хвърля сянка. През август слънцето припича толкова силно, че ако оставиш вода, ще заври. Беше петък сутрин. Спомням си, защото в петък ни раздаваха заплатите, а аз до гуша бях затънала в неплатени сметки. И тъй, кибича си аз, самсамичка. Рядко се отбиваха клиенти и преспокойно се справях сама. Та, влиза това девойче, върви и зяпа по щандовете, ходи нагоре-надолу, сякаш се кани да пазарува. После гледам, свърна към задната част, където държахме автомат за кафе и витрина със сандвичи и сладкиши, на самообслужване. Клиентите пълнеха кошниците и после идваха да платят на касата. Отпред на терасата бяхме турили масички и столове и обикновено сядаха там да погледат океана, докато хапват. Трябваше да се взират през четирите платна с профучаващи коли, но все пак се виждаше. Всеки ден различен — аз самата никога не се уморих от гледката. Както и да е, взе си тя чашка кафе и поничка и ги погълна набързо, преди да се запъти към изхода. Беше захвърлила чашата някъде отзад. Вероятно си е мислела, че няма да забележа. Гледам я,

вече отваря вратата. Заклучвам касата и я настигам. Тогава ми каза, че е останала без пукната стотинка. Викам си, какво пък толкова, колко пъти ми се е случвало и на мен да остана без пукната пара. Затуй ѝ казах да си тръгва, аз ще оправя сметката. Тя ми вика „Благодаря ви от сърце“ — точно с тези думи: благодаря ви от сърце. После тръгна. Цялата случка продължи не повече от четири минути, и то от момента, в който влезе в магазина.

— Изненадана съм, че изобщо си я запомнила.

— Как ще забравя някой, който се е опитал да се измъкне, без да плати. Помня, и още как. Особено като се разчу, че била убита.

Роксан замълча, за да изгаси допушената си цигара и да запали нова, а после пак подхвана:

— Извинявай, че те одимих. Дано не ти е неприятно. Ти пушиш ли?

— Не, но тук сме на открито и вятърът отвява дима встрани. Какво друго си спомняш? Нещо конкретно? — попитах аз, недоумявайки как е възможно човек да помни толкова мимолетна среща след всичките изминали години.

— Какво например? Задавай ми въпроси — така ще е по-лесно.

— На каква възраст беше момичето?

— Двайсетинагодишна.

— Не беше ли малко по-млада?

— Възможно е. Беше доста едричка.

— Имаш предвид дебела?

— Не бих казала *дебела*, но си беше едро момиче. Едри китки, големи крака. Тате, ако беше я видял, щеше да каже, че с тия широки хълбоци е скроена да ражда деца.

— Помниш ли с какво беше облечена?

— Ох, боже, мисля, че навремето детективът от шерифството ми зададе същите тези въпроси. Защо не вземеш да го питаш?

— Идеята ми е пак да разговарям с всички — току-виж изскочило нещо ново — обясних аз.

— Панталон и блузка с широки ръкави.

— Имаше ли колан?

Тя въздъхна театрално, хвърляйки ми укоризнен поглед:

— Ама ти съвсем ме заби в дреболийките, а? Сега ще питаш за бенки, белези и други отличителни знаци, нали? Какво очакваш?

Зърнах я отблизо само за секунди.

— Извинявай. Да допуснем, че е носела колан.

— Не мисля.

Усетих, че се отдръпна и се опитах да възстановя контакта.

— Какво ще кажеш за обувките ѝ?

— Ако трябва да налучквам, ще кажа „ботуши“.

— Това не е игра на отгатване. Просто казвай каквото се сетиш.

Например за панталона — едноцветен ли беше, или шарен?

— Е, за това вече съм сигурна — просветна лицето ѝ. — Едно време същото казах и на ченгетата — беше на маргаритки.

— Спомняш ли си цвета им?

Тя повдигна рамене:

— Маргаритки като маргаритки — бели с жълто. Може тук-там да е имало и зеленко. Толкова ли е важно?

— Просто питам напосоки. А блузата ѝ?

— Дюс беше. Дано не почнеш да ме разпитваш за всяка подробност.

— Нямам такова намерение — усмихнах се аз. — Тъмна ли беше, или светла?

— Тъмносин воал.

— Какво ще рече това? Извинявай, но думата „воал“ не ми говори нищо.

— И аз не съм сигурна, но положително е така, защото се разрових и прегледах.

— Водила си си бележки?

— Не, запазила съм изрезка от вестника. Оттатък в другата стая е.

Дълбоко в ума ми звънна тиха аларма. Тя ми разказваше отрепетирани неща.

— Какво беше впечатлението ти — че е местна, или че идва от друг щат?

— Определено не беше тукашна. Видях я да чака на стоп по-рано същия ден, когато отивах на работа. За едно съм сигурна — отдавна не беше слагала залък в устата си — така лакомо изгълта поничката.

— Може да е била надрусана — допуснах аз.

— Вярно, не бях се сетила. Сега като каза, май така е било. Ето къде са ѝ отишли парите — похарчила ги е до стотинка за наркотици.

— Това беше само предположение. Чудя се колко път е успяла да измине без пари. Допускаш ли, че е разполагала с някакви средства, но е предпочела да не ги харчи за храна?

— Не мога да кажа. Ако не бях се съгласила да платя вместо нея, тя щеше да избяга, така че нямах избор. Бас ловя, че се е опитала да изкара някой лев и с просия. Ти си млада, сигурно не помниш ония години.

— Напротив, помня ги. По онова време бях тийнейджърка.

— Думата ми беше, че всичките онези хипита бяха плъзнали навсякъде и просеха. Пушеха трева — големи, дебели цигари с марихуана, май им викаха „бухалки“. Аз бях надалеч от такива работи. Е, попушвах трева, но никога не съм взимала ЛСД.

Измърморих нещо в отговор и попитах:

— Момичето носеше ли някакви бижута?

— Не, не мисля.

— Часовник или гривна? Или пък, да речем, обици?

— Да, сега си припомних. Нямаше обици. Лявото ѝ ухо беше разцепено, все едно някой е закачил за него скоба и е дръпнал с все сила.

— Скорошна ли беше раната?

— Не. Беше зараснала, но имаше белег от разкъсването.

— А ноктите на ръцете ѝ?

— Беше ги изпохапала чак до живеца. Чак ми се догади, като ги видях. Ръцете ѝ бяха бая мръснички и си беше изгризала кожичките до кръв. Виждаше ли си такова нещо? Ноктите ѝ бяха така изядени, че възглавничките на пръстите ѝ изглеждаха подпухнали. Направо да ти се доповръща.

— И си убедена, че никога преди това не си я виждала из града?

— Нито преди, нито след това.

— Как се случи така, че се обади в шерифството?

— Не се е „случило“. Прочетох за убийството във вестника и се сетих за случката в минимаркета. Както вече казах, запомних я заради номера, който се опита да ми извърти.

— Защо си толкова сигурна, че е било същото момиче?

— Че коя друга да бъде?

— Да. Благодаря за помощта и за отделеното време — казах и ѝ протегнах ръка, надигайки се от стола.

Тя я пое неохотно:

— Не ми ли вярваш? Забелязах, че нищо не записа.

— Всичко пазя тук — рекох, посочвайки към челото си.

Хлопнах вратата на колата и веднага разгънах картата. Роксан продължаваше да стои на верандата. Гледаше към мен. Вероятно се чудеше защо не тръгвам. Може би си въобразяваше, че най-сетне записвам думите ѝ — фалшивите спомени, които си беше отгледала през годините. Не смятах, че лъже умишлено. Просто беше разказвала историята си прекалено често и вече импровизираше на воля, или пък си спомняше някое друго момиче. Прегънах картата на две, опитвайки се да пресметна на какво разстояние се намирам от имението. Ако поема на юг по Ривърсайд и последвам острия десен завой, ще изляза на пътя, пречупващ се под прав ъгъл от юг на изток и ще се включи в 101-во шосе близо до Гъл Коув. Според картата, пътят се наричаше Кале Льо Гранд — вероятно носеше името на праядо ми Льо Гранд, чието двадесет и три хиляди акрово имение се разпростираше върху по-голямата част от областта. Извити, тънки като косъмчета сини линии обозначаваха пресичащите го потоци.

Включих двигателя на фолксвагена и махнах за сбогом на Роксан. Когато я зърнах за последен път, се поклащаше на люлката, беше запалила нова цигара и отпиваше поредната глътка бира.

Поех по Кале Льо Гранд на юг покрай златистите хълмове. Дъждовете щяха отново да ги покрият със сочна зеленина. Преминавайки през участъци, недокоснати от човешка ръка, си фантазирах, че виждам пейзажа през очите на първите заселници, които са чували единствено крясъците на птиците. Пропуснах отбивката към имението и когато разбрах, че съм я подминала, се наложи да се връщам. По обратния път видях страничната алея, в която Стейси, Долан и аз се срещнахме с Арне Йохансон. Сега портата зееше отворена и слягащият се облак прахоляк ми подсказа, че неотдавна по пътя е минала кола.

Бавно подкарах по него, взирайки се в дерето, където бяха открили тялото на Джейн Доу. Сега забелязах, че част от пътя се разклонява вляво и свършва недалеч. Спомних си, че някой бегло спомена бус фолксваген, който бил паркиран на това място. А също и червена открита кола с регистрация от друг щат. Не успях да си припомня името на човека, който бе подал сигнала, но може би си

струваше да послушам Арне и да се поровя из папката. Някой си Вогел. Непременно ще погледна. Подкарах колата нагоре по хълма, следвайки маршрута, по който се бяхме движили с джипа на Арне. Надявах се, че знакът „Влизането забранено“ не се отнася до мен.

Къщата внезапно изникна пред очите ми като декор от филм на ужасите. Паркирах в алеята и пристъпих към нея. Изпитвах странно смесено чувство на тревога и вълнение. По парапета на верандата, на равни разстояния една от друга, стърчаха голи дървени летви, около които някога са се виели рози или грамофончета. Сега лехите бяха прорасли с бурени. Изкачих се по дървените стъпала. Бяха изненадващо стабилни. Къщата, макар и грохнала, е била строена така, че да устои на времето. Спомних си, че преди няколко години имаше предложение да я преместят в рамките на града и да я реставрират като туристическа атракция. Сега разбирах защо от кметството си направиха оглушки — дори и без да я местят, пак щеше да им струва цяло състояние да я постегнат. За какъв дявол?

Натиснах дръжката на предната врата и с изненада установих, че не е заключена. Бутнах я и влязох. Пресрещна ме тежка миризма на мухъл и сажди. През следващия половин час бродех от етаж на етаж и на моменти застивах в страхопочитание пред разкрилите се останки от великолепие. Високите тавани, широкото парадно стълбище във фоайето, инкрустациите от мрамор и махагон в стаите. Големият килер на иконома водеше към просторна кухня, зад която се помещаваха стаите на прислугата. Оттук до втория етаж се извиваше второ стълбище. В паметта ми се събуди неясен спомен. Смътни образи — безформени и изпълнени със сенки — сякаш се раздвижиха в периферията на ума ми. Долавях звуци — някой говореше и се смееше в съседна стая, но не успях да различа думите.

Бях застанала на широката стълбищна площадка на втория етаж, когато чух стъпки долу, във фоайето. Някой извика от подножието на стълбите „Кинзи?“.

В продължение на един чуден миг вярвах, че майка ми е възкръснала и това е нейният глас.

[1] Улиците са наименувани на поредни букви от английската азбука. — Б.пр. ↑

Приблжих се до парапета и се надвесих. В подножието на стълбището, с обърнато нагоре лице, стоеше Таша.

— Видях, че си паркирала колата си отвън.

— Ей сега идвам.

Слязох по стъпалата засрамена, че са ме пипнали да се мотая из къщата без покана. Таша беше седнала на третото стъпало с гръб, опрян в стената. Запазих дистанция, присядайки до перилата.

— Как разбра, че съм тук?

— Арне те видял да влизаш с колата си и ми звънна. Офисът ми не е толкова далеч оттук.

Беше облечена като типична адвокатка — в безупречно скроен тъмносин костюм с панталон. Под двуредното ѝ сако се подаваше бяла копринена блуза. Носеше перли. Много пъти съм чувала, че човек може да разпознае истинските перли от фалшивите като ги прокара по зъбите си, но не бях наясно какво следва от това, пък и си представих как би реагирала, ако я помолех да ухапя колието ѝ. Имаше тъмни очи, деликатно подчертани с опушеносив молив и прав нос (докато моят е чупен на два пъти и остана леко гърбав). Тъмната ѝ коса, в която скъп фризьор бе загатнал светли кичури, беше събрана на френска плитка, прихваната с панделка от червен шифон.

Странно е да видиш някого, за когото знаеш, че прилича на теб. Лицето, което наблюдаваме в огледалото винаги е обърнато — оттам и идеята за външността ни е огледална на реалността. Ако човек застане пред огледалото и докосне с показалеца на дясната си ръка дясната си буза, мозъкът му казва: ляво. Единственият начин да видим себе си така, както ни възприемат околните, е да доближим едно до друго две огледала и да се погледнем във второто. Наблюдавах Таша и си мислех, че така изглеждам аз в очите на другите. Лицето ѝ ми се стори много по-привлекателно от моето. Обикновено не обръщам внимание на външния си вид — не от немарливост, а от безсилие. Повечето жени владеят до съвършенство цял арсенал от средства за разкрасяване —

фон дьо тен, пудри, ружове, сенки, моливи за устни и очи. По правило избягвам да се гримирам, защото никои не ме е учил как да си избирам хубава козметика и как да я нанасям.

От пръв поглед ставаше ясно, че Таша разбира от мазила. Не можех да определя с какви боички се е нарисувала, но определено ги беше използвала майсторски. Кожата ѝ сияеше, страните ѝ бяха с лек румен оттенък, а очите ѝ изглеждаха огромни заради плътните, дълги мигли. Виждах, че докато правя разбор на външността ѝ, тя също ме оглежда внимателно. В един и същ момент разцъфнахме в обща усмивка и това засили взаимното ни усещане, че сме застанали пред огледало. Даже и зъбите ни бяха еднакви.

— След телефонния ни разговор си поговорих надълго с мама — рече тя. — Нейната версия за събитията е различна.

— Така ли? И с какво е по-различна?

— Тя твърди, че родителите ти са предприели онова пътуване, за да поговорят с Гранд и с дядо, защото се надявали да се сдобрят. Когато и двамата починали при инцидента със скалата, Гранд започнала да вини себе си. Леля Джин също я обвинявала. Мама каза, че Гранд се опитала да поддържа някакъв контакт, но Джин категорично я отрязала. Гранд упорствала с години, докато накрая се убедила, че усилията ѝ са напразни и се отказала.

— Глупости на търкалета. Не вярвам и на дума от това.

— Не те карам да *вярваш*. Просто ти предавам какво ми каза мама.

— Ха, много ясно, че това ще каже. Още е вързана за полите на Гранд. Кой би си позволил да говори лошо за човека, който може да дръпне чергата изпод краката му? Всеки се стреми да представя благодетелите си за добри хора, каквито и грехове да имат в действителност.

— Кинзи, ако действително желаеш да разбереш какво се е случило тогава, ще трябва да изслушаш всички версии, независимо дали ти допадат, или не. Всяка история си има две страни. Затова сме измислили съдилищата — да решават споровете.

— Да бе, да. Много си убедителна — всичко сравняваш със съдебен процес — казах аз. — Повечето хора не могат да понасят адвокатите. Аз съм от малкото, които изпитват известно уважение към твоя занаят — добавих и млъкнах. Забих поглед в пода, а после

поклатих глава: — Извинявай, връщам си думите назад. Не исках пак да се спречкаме.

— Казах ти, че всеки наш разговор се превръща в кавга — рече Таша с лека усмивка.

— Ти ме предизвикваш.

— Не е умишлено.

— Знам. Лошото е, че може да си седим на стълбите и да спорим до вдругиден, защото никоя от нас не разполага с конкретни доказателства — ти приемаш за чиста монета думите на Гранд, докато аз вярвам на леля Джин, но и на двете ни липсват *факти*.

— Навярно е така, но единственото, за което те моля, е да не бъдеш предубедена.

— Страхувам се, че вече е късничко за това. Имам си определено мнение още от деня, в който се запознах с Лиза. Тогава няхах желание, а и сега като че ли нямам желание.

— Поне използваш фразата „като че ли“. Има известно развитие. По-рано беше непреклонна, докато сега си само неотстъпчива.

— Какво ще рече това?

— Упорстваш, но не се палиш толкова. Това е голям напредък.

Последният ѝ коментар звучеше снизходително, но реших да го подмина. Защо да се впрягам — може би не е искала да ме обиди?

— Не ми дава мира усещането, че нещата остават някак недовършени. Независимо какво ще излезе от цялата история, бих искала да зная, че постъпвам правилно.

— За това е нужна взаимност. Трябва да се върнем в миналото — ще е полезно за всички ни. Пък и разполагаме с цялото време на света.

— Да, изминалите трийсет и две години го доказват.

— Ако трябва, ще отделим още тридесет и две. Бихме могли да решим този толкова отдавнашен скандал само с няколко непринудени разговора.

Тя погледна часовника си и се надигна:

— Трябва да се връщам на работа. Ти приключи ли с разглеждането на къщата?

Хванах се за парапета и също станах:

— В общи линии, да. Надявах се да си припомня нещичко, но не успях.

Двете спряхме едновременно, за да отупаме задниците си от прахта.

Отправихме се към входната врата. Обувките ни проскърцваха по песъчинките, насипани с времето по мраморния под.

— Какво ще кажеш за къщата? — попита тя.

— Вижда се, че едно време е била великолепна.

Таша се извърна и обходи с поглед фоайето и парадното стълбище:

— Знаеше ли, че Гранд се изнесе оттук малко след смъртта на леля Рита?

Рита Синтия Кинзи бе моминското име на майка ми.

— Не знаех.

— Дядо Кинзи направо откачи от ярост, но тя все пак успя да се наложи. Именно тогава купиха градската къща. Спомняш ли си дядо?

Поклатих глава.

— Ще се опитам да намеря някои семейни фотографии.

— Би било чудесно. Никога не съм виждала снимки на семейството. Леля Джин смяташе, че сантименталността е за лигльовците. Вярваше, че двете с нея трябва да стоим над тези неща.

— Твърда жена.

— И още как.

— Е, налага се да тръгвам.

— И аз ще тръгвам — рекох, — но преди това искам да те помоля за нещо — знам, че вече си говорила с майка си за мен, но държа да не споменаваш нито дума на Гранд.

— Гроб съм.

Върнах се в Санта Тереза в 16:35. Оставих колата в четириетажния паркинг пред обществената библиотека. След разговора ми с Роксан Фат ме мъчеха тревожни въпроси, а именно, какво е знаела и кога го е научила? Чудех се дали има начин да проверя. Спуснах се надолу по покритите с килим стъпала до залата с периодични издания и помолих библиотекарката за микрофилм на местния ежедневник — „Санта Тереза диспач“ за седмицата от 3 август 1969 г. нататък. Тъй като трупът бил намерен в неделя, предположих, че новината е поместена във вестника чак ден-два по-късно. Взех кутийката с микрофилма, седнах пред прожекционния апарат и развих перфорираната лента, прикрепяйки я за зъбчетата под

квадратната лупа. Навих лентата на ръка, докато се закачи хубаво, и натиснах копчето. Страниците на неделното издание шеметно профучаха пред очите ми. Буквите се сляха в размазани колони. Намалих скоростта и подминах спортните страници, финансовите коментари и малките обяви. На моменти поспирах, за да се ориентирам в тогавашните злободневни теми. Нефтеният разлив вече 190-ти ден се приближаваше към крайбрежието на Санта Тереза. В местния кинозал наред с „Планетата на маймуните“ прожектираха „Странно момиче“ и „Сбогом, Колумб“. Говореше се, че четиринайсетгодишната бейзболна кариера на питчъръ Дон Дрисдейл е към края си заради упоритата травма, а двускоростната автоматична пералня на „Уестингхаус“ вървеше за 189 долара и 95 цента парчето.

Когато стигнах до понеделнишкото издание, спрях и започнах да сканирам страница по страница. В понеделник, на 4 август, бяха отделили десетсантиметрова колонка за трупа, открит близо до каменоломната Грейсън в Ломпок. Съобщението цитираше имената на Кон Долан и Стейси Олифант, но иначе информацията бе твърде оскъдна. На следващия ден, 5 август, бяха запълнили квадратчето, отделено за „Събития в северната част на областта“ с второ късче информация. Аутопсията вече беше приключила — посочваха причината за смъртта и няколко отличителни белега, по които да се ориентират близките на момичето — цвят на косата и на очите, ръст и тегло. Превъртях лентата напред през срядата и четвъртъка на тази седмица. В четвъртък във вестника бе поместено кратко продължение, предъвкващо старата информация. И в двете статии — от вторник и от четвъртък — предлагаха кратко описание на облеклото на жертвата, акцентирайки на „блузата от тъмносин воал и панталона на маргарити“, без да уточняват неговия цвят. Аз знаех, че маргаритите са тъмносини, с червени тичинки на бял фон, от полицейския доклад, но ако човек черпеше данни само от вестника, неизбежно би предположил, че маргаритите са оцветени „като маргарити“, както уместно отбеляза Роксан Фат. Този факт, съчетан с увереността ѝ, че момичето било с разкъсано ухо, с едри китки и с нокти, изгризани до кръв, ме наведе на мисълта, че касиерката не беше видяла Джейн Доу. Не беше изключено да греша, разбира се. Всеизвестно е, че очевидците менят мненията си, лесно се влияят и показанията им се изместват все по-далеч от реалността с всяко преразказване на

събитието. Роксан призна, че преди да отида е прегледала същите тези статии, които в момента четях. Допусках, че в думите ѝ се крие известна доза истина, но се съмнявах, че е свързана с нашето разследване.

Стейси се надяваше да определи придвижването на момичето във времето, ползвайки като отправна точка момента на срещата му с Роксан Фат и връщайки се назад към деня, в който Клорис Барго забелязала стопаджийката в покрайнините на Колгейт. Клорис си призна, че е лъгала, а показанията на Роксан бяха прекалено недостоверни, за да се осланяме на тях.

Бързо превъртах лентата напред. През същата онази седмица, на 9 август, петима души, сред които филмовата и телевизионна звезда Шарън Тейт, били намерени заклани в къща в хълмовете над Холивуд. Два дни по-късно открили трупове на Лино и Розмари Ла Бианка — двамата били умъртвени по подобен начин. Превъртах още напред, но в по-нататъшните издания не намерих нито ред за Джейн Доу. Нахвърлих няколко бележки на картончетата си, преснимах вестникарските публикации за случая, платих на щанда и се отправих към паркинга.

Минаваше пет. Кон несъмнено бе заседнал в КК и обръщаше една след друга чашите — през следващия час течеше обичайната промоция и всяко второ питие беше безплатно. Дано да не е напреднал с материала, помислих си. Забелязах колата му в момента, в който свих в алеята към заведението. Паркингът бе полупразен. От отсрещната страна на улицата, пред хранилката за птици, бяха застанали две облечени в анцузи жени, които разговаряха, оживено размахвайки ръце. Близо до водата бе клекнало петгодишно хлапе, което подхвърляше зальци стар хляб на чайките, а майка му благосклонно го наблюдаваше, облежната на знака „МОЛЯ, НЕ ХРАНЕТЕ ПТИЦИТЕ“.

Влязох в КК и поспрях на прага, за да нагодя очите си към тъмнината. През откренатата врата се проточи триъгълник слънчева светлина, подчертаващ контраста между КК и външния свят. Вътре беше тъмно като в рог. В предната зала нямаше жива душа, освен бармана и една сервитьорка. Двамата се бяха навели един към друг, вгълбени в интимен разговор. Стейси и Долан се бяха разположили в едно от сепаретата отзад. Стейси се изправи, когато доближих. Днес изглеждаше по-свеж.

— Здравсти. Закъснях ли? — попитах аз.

— Тъкмо навреме идваш — увери ме Долан.

Чашата пред него съдържаше уиски с толкова тъмен цвят, че ако човек не го познаваше, би се подлъгал, че пие охладен чай, а в чашата на Стейси бяха останали само няколко кубчета лед и резенче лимон. Кон се изправи точно когато Стейси се отпусна обратно на стола си.

— Какво да ти взема?

— Засега вода. По-късно може да пийна друго — отвърнах.

— Аз искам още едно джинче с тоник.

— Нали току-що допи първото — свъси вежди Долан. — Докторът те предупреди да не поркаш, докато взимаш лекарствата.

— Иначе какво, ще взема да пукна? Не се безпокой. Поемам цялата отговорност. Най-много да свърши тази мъка.

Долан ядосано махна с ръка и се изнесе към бара. Вмъкнах се в сепарето и оставих чантата си на седалката до мен.

— Как мина денят ти? — попита Стейс.

— Горещо-долу. Нека изчакаме Долан и ще ви разкажа.

Стейси извади от джоба на жилетката си лула и торбичка с тютюн, грижливо напълни чашката на лулата, след което затършува в другия си джоб и накрая измъкна нещо като миниатюрно хокейно стикче, с което плътно натъпка тютюна. Приключи ритуала, драсвайки в плота на масата дълга клечка кухненски кибрит. Изчаках го да се наслади на усещането. Димът ухаеше сладко, като ливада, пълна със съхнещо сено.

— И ти си безразсъден като него — отбелязах накрая.

— От друга страна си представи, че ми остават само няколко месеца — усмихна се той. — Струва ли си да се лишавам? Всичко зависи от гледната точка.

— Да, прав си.

Докато чакахме Долан, се заприказвахме за дреболии. Той се появи с моята чаша вода и с две нови питиета за тях двамата. Беше сместил на таблата и салфетки, купа с пуканки и широка чаша, пълна с ядки.

— Браво на момчето, купило ни е вечеря — отбеляза Стейси.

— Аз съм си джентълмен, за разлика от някои други хора.

Въздухът беше хладен и свеж, но Долан побърза да го одими в секундата, в която се намести на стола си. Реших да не се оплаквам —

от лулата на Стейс и цигарата на Долан поне не се усещаше полъхът на отровни газове от изкопа отвън.

Долан загреба шепа ядки и започна да ги хруска една по една, гледайки ме в упор:

— Какво научи?

— Няма да останете очаровани — предупредих ги аз и подхванах как е минал денят ми, започвайки с Клорис Барго и с лъжата, която беше изтърсила.

— На два пъти разговарях с нея — не обели и думичка за това — каза Стейси.

— Защото ти липсва моят чар и финес.

— Ех, майка му стара. Не подозирах, че е омъжена за Джо Мандъл. Той работеше по случая заедно с нас.

— Зная. Спомням си името му.

— Не мога да повярвам, че ни е изпързала. И директно си призна, а?

— Да. Обясни ми, че навремето не осъзнавала сериозността на постъпката си.

— Дайте да не ровим повече в тази история. Няма смисъл да се месим в отношенията им. Обаче бихме могли да използваме Джо за следното — ще го помолим да издири вещите на Джейн Доу. Няма да е зле да ги огледаме — може пък да ни хрумне нещо. Ще звънна на шерифа и ще го помоля да ни предостави достъп до веществените доказателства. Не допускам, че би възразил, но човек никога не знае — рече той, записа задачата в бележника си и пак се обърна към мен: — Давай нататък.

— След като си тръгнах оттам, продължих към Ломпок. По пътя спрях в Гъл Коув, но минимаркетът е затворен — уточних аз и им предадох разговора с Роксан Фат, акцентирайки на моментите, в които даденото от нея описание противоречеше на нашите данни. Показах им копията от вестникарските съобщения, за да подкрепя тезата си. — Смятам, че е почерпила информацията си отгук, което означава, че не бива да се доверяваме на думите ѝ. По мое мнение срещата действително се е състояла, но момичето едва ли е било Джейн Доу.

— Лошо. Пак се озовахме в задънена улица — констатира Долан.

— Задънените улици са неизбежни. Така е в нашата работа — каза Стейси. — И занапред ще се случва да поемаме по грешни следи.

Изводът е, че трябва да се отдръпнем и да се опитаем да направим пробив на друго място. Добре че се ориентирахме навреме — иначе щяхме да прахосаме още време и усилия.

— Това разбива на пух и прах цялата ни теория, че се е придвижвала на автостоп — отбеляза Долан.

— Не може да се твърди с положителност. Да допуснем, че е взела влак или автобус до Ломпок и после е решила да продължи на стоп.

— Какво ще кажеш за автомобилите, забелязани около местопрестъплението? — обърнах се към Долан. — Има ли начин да проверим това?

— Йохансон спомена нещо за хипарски фолксваген пикап. Може да издирим онзи човек — как му беше името...

— Вогел.

— Същият. Да видим какво си спомня.

— Ще стреляме на сляпо.

— Както правехме и досега.

Стейси се престори, че не чува забележката и отново зацikli в разсъждения откъде е тръгнало момичето:

— Другата възможност е да се е добрала до Ломпок на автостоп заедно с някоя приятелка, двете да са поживели заедно и после тя да е потеглила на път сама.

Долан направи отегчена гримаса:

— Стига с твоите мании. Нали вече обсъдихме този въпрос? Ако е имала приятели в областта, те щяха да вдигнат тревога в момента на изчезването ѝ.

— Не и ако им е казала, че тръгва на север. Да допуснем, че е прекарала две вечери в Ломпок и после е потеглила към Сан Франциско. Излиза на пътя, натъква се на убиеца си и вместо в Сан Франциско, се озовава мъртва в дерето.

— Въпреки това приятелите ѝ щяха да се досетят в момента, в който случаят се разчу.

— Не очаквай да намерим отговори на всичките си въпроси — раздразнено отсече Стейс.

— До момента не успяхме да отговорим на нито един въпрос — подхвърлих аз.

Стейси продължи, без да обръща внимание на забележката ми:

— Може би грешим като допускаме, че не е тукашна. Ами ако е от областта? Някой я убива и след това измисля обяснение, че е заминала нанякъде. Затова не са подали сигнал за изчезването ѝ. Това е част от легендата.

Долан скептично клатеше глава.

— Защо, какво не приемаш?

— Никой не съществува във вакуум. Положително е имала семейство и приятели — обясни Кон, облягайки се назад, — работела е, ходела е на училище. Все нещичко е правела. *Все някой* е усетил липсата ѝ. На практика твърдиш, че това момиче е изчезнало вдън земя и никой не е забелязал? Звучи неправдоподобно.

— Но, Долан, помисли за всички хлапета, които постоянно са изчезвали през онези години. До ден-днешен не са открили десетки от тях. Вероятно семействата им още се надяват, че някой ден ще се появят на прага изневиделица — намесих се аз.

— Дайте да зарежем този подход и да разгледаме нещата от друг ъгъл.

— А именно? — попитах.

— Вече обсъждахме вероятността Франки да я е убил — да приемем, че е така и да търсим улики в тази насока.

— И как ще оправдаем действията си? Ако нарушим презумпцията за невинност, ще се накуснем до ушите.

— Ние и бездруго я нарушаваме. Опитът ни ще бъде безсмислен единствено, ако се окаже, че сме сгрешили. Какво ще кажеш, Кон?

— Тук съм съгласен с теб. Поне ще тръгнем нанякъде. Винаги съм подозирал, че Франки е замесен в тази история.

Стейси се обърна към мен въпросително. Казах:

— Ти си шефът.

— Взе ми думите от устата. Нека ви покажа с какво разполагаме.

Той измъкна голям кафяв плик, разтвори го и извади от него два прикачени листа компютърна хартия с перфорирани краища. Взрях се в бледите букви. Стейс ни показваше криминалното досие на Франки Миракъл в сбита форма; то започваше с първия му арест във Венис, Калифорния през януари 1964 г. Стейси хвана листовите и започна да чете на глас дългата история на престъпленията му.

— Момчето не се шегува — вижте тук: годината е 64-та, той е само на двадесет и една, но вече се проявява — арестуват го за

пиянство и оказване на съпротива на органите на реда. Глобили го двайсет и пет кинта и му наложили едногодишен изпитателен срок. Дотук нищо особено. Това е само първият му контакт със закона...

— Първият, който ни е известен — вметна Долан.

Стейси се усмихна:

— Точно така. Рекли са си, хлапешка работа — няма да го вържат на електрическия стол за това, че е попрекалил с алкохола. През май същата година го арестуват за кражба с взлом и за развърщаване на малолетна. Сигурно е изчукал някое тринайсетгодишно девойче. Това е точно по неговата част. Дали му условна. През февруари 65-та година го закопчали за друг обир. Сам се признал за виновен, поради което му определили 6 месеца ефективно и допълнителна пробация^[1]. Съдията е решил да се направи на строг — шеговито коментира Стейси. — Юни 65-та — пак извършва обир. Този път отменят пробацията и го осъждат да излежи от шест месеца до петнайсет години; освобождават го след десет месеца. Декември 65-та — пиянство, съпротива, опит за нападение на служител на реда и за капак, притежание на марихуана. Назначили са му психиатрична експертиза и се заели да го лекуват от алкохолна и наркотична зависимост.

Стейси изпуктя презрително и продължи:

— Абсолютен боклук — на всички ни е известно. През 1966-та — кражба с взлом и бягство. През ноември 66-та — грабеж, отвлечане, опит за изнасилване. Този път са включили в обвинителния акт нападение плюс притежание на опасно оръжие. През март 1967-ма отново извършва обир. А... слушайте сега, тук вече се е заловил за работа... не мога да повярвам, че са пуснали копелето на свобода... през януари 68-ма Франки отвлеча жена от паркинга пред някакъв супермаркет. Когато го арестуват, повдигат обвинения за отвлечане, телесна повреда, грабеж, насилствено осъществяване на орален акт, на содомия, а също и за опит за убийство. Бас лоя, че женицата редовно сънува кошмари, откакто е имала лошия късмет да го срещне. Януари 1969-та — опит за отвлечане, изнасилване на малолетна, развърщаване на непълнолетно лице. Обвинението не издържало в съда. Вероятно в полицията са го поотупали здраво, за да му измъкнат признания и общественият защитник им е показал среден пръст. През юни същата година нашият човек се запознал с шестнайсетгодишната Йона Матис.

Бракът им продължил кратко — ако не се лъжа, към шест месеца. Колкото някой от по-кратките му престои на топло. В края на юни Франк се озовава във Венис, Калифорния и там убива Кати Лий Пиърс. — Тук Стейси поклати глава. — Близките ѝ трябва да благославят съдилищата — ако бяха си свършили работата както трябва, можеха да спасят живота ѝ.

— Как е успявал да се отърве толкова леко след всичките си простотии? — попитах аз.

— Лесно — отвърна Долан, загаси фасата си и незабавно захпа нова цигара. — Знаел е как да изработи системата. Всеки път, когато го обвинявали за множество престъпления, пледирал виновен за едно от тях срещу договорката останалите да отпаднат. Ти не го познаваш. Превръща се в най-обаятелната личност, стига да има изгода. Съдиите и прокурорите се надпреварвали да му дават втори шанс да влезе в релсите и да стане свестен човек.

Стейси пхна сводката в кафявия плик.

— Много пъти го осъждали ефективно по старата неопределена система — „от — до“. Друг път законът предвиждал автоматично помилване. Най-дългият му период без престъпления бил от март 67-ма до ноември 68-ма година.

— Главата си залагам, че просто му е провървяло и не са го пипнали — възрази Долан. — Съдейки по досието му, не е вероятно да е стоял мирен толкова дълго.

— Навярно имаш право. Ако се вгледаме в модела му на поведение, ще установим, че с времето е затъвал все по-дълбоко. Насилието ескалира, а периодите между престъпленията стават все по-кратки и по-кратки до момента на убийството на Кати Лий. И в последния случай излежава едва седемнайсет години от доживотната си присъда, така че пак е извадил късмет. Ако бях на мястото на баща ѝ, щях лично да извия врата на тоя копелдак.

— С какво друго разполагаме? — попитах.

Долан извади от джоба на самото си орфан тефтер и прелисти страниците му. Щракна химикалката си:

— Със съкафезниците на Франки. Общо дванадесет души, но се оказва, че половината са дали неверни адреси. Един излежава присъда във федералния затвор, друг е заключен при лек режим в Янктън,

Южна Дакота. Със сигурност установих местонахождението на трима от тях — Лоренцо Рикмън, Клифтън Дундъото и Джон Лучек.

— Лучек Пачката. Умря при сблъсък с друг автомобил през 1975-та. Шофьорът на насрещната кола се врязал в него челно, бил пиан.

— Точно така. Това потвърждава моята информация — каза Долан и задраска Лучек в тефтера си. — Рикмън е пуснат под гаранция. Говори се, че напоследък бил примерно момче, работел като автомеханик в някакъв сервиз в Колгейт. Тук някъде съм записал фирмата. В понеделник Стейси ще се отбие там да си поговорят. Остава Клифтън, който до няколко дни ще излежи трите си месеца за притежание на наркотик. Взех снимки от досиетата на тия хубавци, в случай че се наложи да освежите паметта на хората. Нарочно съм ги смесил с други фотографии, за да не ни обвинят, че сме повлияли на свидетелите — стига да намерим свидетели.

— Нищо не ни струва да бъдем оптимисти — рече Стейси.

Долан подаде едно тесте снимки първо на мен, а после на Стейси, който каза:

— Ще оставим Кинзи да поговори с Дундъото. Той няма да остане безразличен към женските ѝ прелести.

— Стига да ги притежавах.

— Не се подценявай.

— Остава Франки — уточни Долан.

— Може да теглим чоп, но нека задържим топката, докато се свържем с останалите двама. — Стейси се присви, изправи се рязко и каза: — Ох, мамка му! Чакайте малко.

— Какво ти е? — разтревожи се Долан.

Стейси изпъшка и шумно си пое дъх през стиснати зъби. Лицето му беше напрегнато.

— Проклетият гръб пак ме схвана. Ох, че боли! Болката се стрелка надолу по крака ми чак до петата.

— Какво каза докторът?

— Откъде да знам? Не съм тръгнал да мра. Казах ти, разтеглил съм някой мускул. Няма да звъня на онколога за всяка дребна болестка, я.

Той се протегна, облягайки се настрани. След секунда седна изправено и бавно вдиша с пълни гърди.

— Премина ли ти?

— Да. Съжалявам, че прекъснах разговора. Изненада ме, пуштината.

— Престани да си поставяш сам диагнози и звънни на човека.

— Ама и ти си един гаден сексист — ако искаш да знаеш, докторът е жена. Време е да пооправиш начина си на мислене.

— Остави глупостите, Стейс. Спри да лъжеш и себе си, и другите. Държиш се, сякаш болката в гърба ти се обажда от един-два дни, а всъщност се превиваш от седмици. Трябваше да обърнеш внимание на лекарите, докато беше в болницата.

— Тогава не ме болеше.

— О, за бога! Знаеш ли какво? Това се нарича „отричане на реалността“. Опитваш се да омаловажиш проблем, който може да се окаже адски сериозен. По дяволите, дай ми номера на това момиче. Искам да ѝ се обадя.

— Няма.

— Тогава *ти* ѝ звънни.

— Обещавам. И без това бях решил.

— Незабавно.

— Кон, престани! Пет и половина е. Вероятно си е тръгнала.

— Тогава се обади на регистратурата, остави номера тук, в КК, и помоли да ѝ изпратят съобщение на пейджъра. Ще чакаме, докато се обади. Не се ли свържеш с нея, поемам нещата в мои ръце. Писна ми да гледам как се мъчиш.

— Ти дори не знаеш как се казва.

— Ще разбере.

— Не ставай смешен.

— Стига си спорил. Може би ще ти изпише валиум, за да спиш нощем.

Стейси поклати глава:

— Мразя да се правя на глупак заради теб — рече той, но все пак се надигна да търси телефон, мърморейки недоволено.

Долан и аз се умълчахме. Избягнахме погледите си. Бях не по-малко притеснена за състоянието на Стейси. Накрая попитах:

— Как са отношенията ви? Държите се доста спрехаво един с друг.

— Добре са си, но Стейс ме изкарва от кожата ми. Не става въпрос за гърба му. Депресиран е. Мисли, че ракът се е разпространил

— затова не желае да се изследва.

— Това е нещо ново за мен. Доколкото мога да преценя, изглежда добре. Като изключим гърба му, разбира се.

— Така ти се струва, защото се е стегнал за пред теб. Да беше го чула отнякъде как говореше преди да дойдеш. Цялата тази гадост го съсипва. На моменти се страхувам, че ще грабне пистолета и ще си пръсне мозъка — толкова е отчаян.

— Шегуваш се.

— Ни най-малко. Дори беше решил да не се подлага на химиотерапия, но аз го придумах. Втълпил си е, че си отива и съвсем се е предал. По-скоро да приключи тази мъка — това му е отношението.

— Ами ако ракът е засегнал и костите му?

— Хайде стига и ти, не започвай с глупостите. Не бъди толкова негативна.

— Просто се опитвам да разбера причината за песимизма му.

— Запази мнението си за себе си.

— Моето мнение е без значение. Той има право да постъпи както сметне за добре — животът си е негов.

— Не си права. Трябва да го накараме да се мобилизира. Някой трябва да го убеди, че постъпва егоистично.

— Като се отказва от живота? Защо?

— Хората, които прибягват до самоубийство, страдат от върховна форма на нарцисизъм. От къде на къде смята, че всичко се върти около него? Смъртта му ще засегне и мен. Да пратим по дяволите цели трийсет години, само защото е самовлюбен пъзльо, който не може да проумее това?

— Ами ако е обречен? Не разбирам, какво очакваш от него?

— Искам веднъж да се съобрази с желанията на някой друг, освен със собственото си его.

— Но човек има право да помисли за себе си поне когато умира, не мислиш ли?

В този момент Стейси се върна и двамата млъкнахме. Той отказа да седне и застана прав пред масата, притискайки кръста си с юмруци.

Долан запали цигара и се закашля в шепата си.

— Какво каза тя?

Стейси размаха ръка, за да отклони цигарения дим от лицето си:

— Определи ми час за утре сутринта — може би ще ме снимат на рентген и на компютърен томограф.

— Абе, тя редовна ли е? Каза ли й колко си зле? Трябва да те приеме незабавно и да провери какво, по дяволите, не е наред!

— Уф, стига си опявал. Случаят не е спешен, така че успокой топката. Както и да е, изморен съм и искам да се прибера у дома. Не мога да вися тук и да се наливам цяла нощ като някои други общи познати.

— Сядай. Още не си вечерял. Трябва да се нахраниш. Аз черпя.

— Вкъщи си имам ядене. Вие двамата останете. Аз ще си взема такси.

— Ще те закарам — казах. — Колата ми е отпред.

— Не е необходимо да се притесняваш. Ще се справя сам.

— Нямам нищо против да те закарам — аз също мислех да тръгвам.

Взех чантата си и извадих ключовете. Стейси вече бе тръгнал към вратата, когато се измъкнах от сепарето.

Долан изгаси цигарата си:

— Аз ще оправя сметката.

Накрая тримата си тръгнахме едновременно — Стейси се качи в колата на Долан, а аз в моята. Долан пое по отклонението към магистралата, а аз свих вдясно по Кабана булевард и последвах извивките на крайбрежния път. Не беше се стъмнило съвсем, но прииждащата от океана мъгла вече обгръщаше брега. Паркирах в алеята пред къщата на Хенри. Утре в късния следобед щеше да се върне от морското си пътешествие. Влязох у тях и направих бърза обиколка, за да се уверя, че всичко е наред. Нямаше спукани тръби, всички крушки светеха, не бяха проникнали неканени гости. За миг застанах в кухнята му, вдишвайки лекия аромат на мая и канела — сякаш вкусвах домашните козунаци на Хенри. Е, ще изтърпя още един ден.

Минути по-късно бях у дома и пуснах резето за през нощта. 5:56 в петък вечер, а нямаше никакви изгледи за купон. Приготвих си вечеря — намазах филия пълнозърнест хляб с топено сирене, бучнах две-три маслини и нарязах сандвича на кубчета. Налях си чаша вино, настаних се на дивана, взех папката със случая Джейн Доу и отново се

зачетох от първата страница. Понякога човек работи, просто защото не може да си измисли по-интересни занимания.

[1] Пробацията е мярка, прилагана в американското правосъдие, която се изразява в отлагане на ефективната присъда до евентуално ново нарушение от страна на осъдения. През пробационния период поведението му се наблюдава от полицейски надзорник. — Б.пр. ↑

8

В един и половина през нощта ме разбуди телефонен звън: Долан се обаждаше от спешното отделение на болницата:

— Гърбът на Стейси го заболя още повече и го докарах тук. Звънна ми в полунощ и ме помоли да го взема с колата. Прегледаха го набързо и извикаха дежурния лекар. Сега чакам да видя какво ще ми каже той.

— Искаш ли да дойда?

— Остани така — затули слушалката с длан и проведе приглушен разговор с някого, а после пак заговори на мен. — Ще ти звънна след малко, веднага щом разбере какво става.

Затворих телефона. Вече бях съвсем разсънена. Щом Долан възнамеряваше да ми звънне отново, нямаше никакъв смисъл да се опитвам да заспя. Щракнах лампата и протегнах ръка към пода, за да напипам маратонките си. Бях привела в действие новия си план за утринна ефективност и спях напълно облечена, по анцуг и с хавлиени чорапи. Измих си зъбите, пригладих чорлавата си глава и бях готова за излизане.

Паркирах в страничната уличка срещу портала на спешното отделение. Обожавам града в този час на нощта. Рядко минават коли, улиците са празни, повечето магазини и заведения вече са спуснали кепенци. Температурата беше спаднала под десет градуса и осветената спешна зала ми се стори уютна. Очевидно още бе рано за обичайния петъчен поток от битови травми, защото регистратурата беше празна и наоколо цареше тишина. Намерих Долан в залата за посетители. Четеше вестник. Когато ме видя, се изправи на крака.

Попитах „Как е?“ и преди да се усетя, го целунах по бузата.

— В момента извършват формалностите по приемането му. Можех да ти спестя разкарването — опитах се да ти звънна, но вече си била излязла.

— Не мисли за това. И без това още не бях заспала. А сега какво ще стане? Ще ти позволят ли да го видиш отново?

— Дадох му някакво силно обезболяващо и не е в съзнание — вероятно няма да разбере, че съм бил в стаята му, но ми се иска да надникна за собствено успокоение. След това смятам да отида набързо до тях и да му донеса някои дреболии — четка и паста, гребен... такива неща.

— Ще отида да взема по чашка кафе. Някъде наоколо би трябвало да има автомат.

Поседяхме заедно половин час, отпивайки неапетитно миришещо, хладко кафе от плътните картонени чашки, чиито сгъваеми дръжки ми заприличаха на крилца на пеперуди.

— Какво правиш у дома? Звъннах с намерението да ти оставя съобщение. Бях убеден, че си излязла с някое гадже.

— Хората вече не излизат с *гаджета*... или поне аз не излизам.

— И защо не? Какво лошо има в това? Как иначе ще се запознаеш с някого?

— С никого не желая да се *запознавам*. Благодаря за загрижеността, но и така си ми е много добре. Ами ти? Срецаш ли се с някоя?

— Твърде стар съм за такива неща.

— Аз също — казах и се вгледах в него. — Преди колко време почина жена ти?

— Днес се навършват десет месеца — отвърна той и замълча за момент. — Да ти кажа ли кое ме мъчи най-много? С години ме увещаваше да заминем на обиколка с кораб. Направо ми се гадеше от идеята. Таити. Аляска. Все ми носеше разни цветни брошури, пълни със снимки на щастливи двойки, застанали на палубата с чаши шампанско в ръце. Залез. Романтика. Разгънеш брошурата, а вътре — снимки на купищата храна, с която може да се тъпчеш колкото ти душа иска. Само като ги видех, имах чувството, че язвата ми се перфорира. Мразя да ме затварят натясно и се притеснявах, че ще бъда заобиколен от тълпа празнодумци. Неразумно ли ти звучи?

— Как мислиш, дали е настоявала за луксозен круиз, или просто е мечтаела да прекарате няколко дни заедно?

Долан изправи глава и ме погледна:

— Никога не се сетих да я попитам.

В 2:45 се върнах вкъщи и спях неспокойно до 10 сутринта.

Областният затвор на Санта Тереза е разположен на площ от три декара; сградата е двуетажна, със 120 легла и обитателите ѝ могат да бъдат надзиравани от двама служители, единият от които наблюдава всяко тяхно движение на мониторите в залата за технически контрол.

Чувствах се полумъртва от недоспиване. Вмъкнах фолксвагена в едно от празните места на паркинга отпред, влязох през главния вход и си взех молба формуляр за посещение. Попълних името си и подадох бланката на чиновничката, обслужваща гишето. После се помотах из фойето, изчакайки да съобщят на Дундъто, че има посетител. Представих си пълното му озадачение — сигурна бях, че никога не е чувал името ми. Очевидно любопитството му (или суката) надделя, защото служителката се върна и ми съобщи, че бил готов да се срещне с мен.

Асансьорът побра общо десет души: две самотни жени и три майки с дребосъци на най-различна възраст. Натиснах бутона с надпис „НАДОЛУ“ и се зачудих дали приличам на мадама, която има гадже пандизчия. Кабинката бавно запълзя надолу, а ние мълчаливо се запритеснявахме да не заседнем. Вратите се отвориха на долния етаж и се изсипахме в преддверие седем на седем метра. Бежови и сиви кресла от лята пластмаса, тежки и ъглести, бяха опънати в два реда по средата на помещението, а покрай стените бяха подредени допълнителни столове. Подът беше покрит с лъскав бежов балатум на квадратчета. По грапавите стени от газобетонни блокове бе прокаран висок тъмнобежов цокъл, продължаващ в по-светъл латекс, на който беше залепен надпис „НЕ ОПИРАЙТЕ КРАКА В СТЕНАТА“, макар че не ми стана ясно кой би могъл да постигне такъв... такъв акробатичен подвиг. В стаята за свиждания, от двете страни на стъклената преграда, бяха подредени осем занитени за пода столове. Пред всеки стол имаше по една слушалка. Седнах и пуснах чантата си на пода в краката ми. Облегнах лакти на плота, сякаш се намирах в крайпътна закувалня и чаках появата на дебела сервитьорка.

От полицейския доклад знаех, че истинското име на Дундъто е Седрик Костело Клифтън, роден на седми юни 1950 г. — в същата година като мен, но аз му бях кака с месец и два дни. Вратата оттатък преградата се отвори и няколко затворници се помъкнаха към столовете в нестройна редица. Ръцете им бяха вързани с белезници на гърба, както всеки път, когато ги прекарваха от място на място.

Дундъото се появи и седна на стола срещу мен. Лицето му беше заоблено като луна, а на изненадващо изящния му нос се крепяха очила с големи кръгли рамки. Окосмяването по лицето му беше хаотично — груби мустаци и брада, която пълзеше по бузите му почти до очите, преминавайки от джунгла в туфички рядка растителност. Тъмната му коса бе раздърпана и изтощена — ако беше жена, щях да предположа, че е прегорена на апарат за къдрене. Бе облечен в обичайните затворнически дрехи: бяла тениска, син памучен панталон, набран с ластик в кръста, и гуменки. Спомних си, че хирурзите стажанти, които бях виждала да се мотаят по коридорите на местната болница, се обличаха по подобен начин. Раменете му бяха широки, а гърдите и бицепсите му се издуваха от годините тренировки. Под космите по лявата му ръка прозираше галерия от сложни татуировки — паяжина, череп със сомбреро и детайлно изобразен полов акт. До тях се мъдреше едрогърда жена с развети тъмни къдрици, чийто торс бе разположен между лакътя и китката му. Дясната му ръка явно бе пощадена от намесата на изобразителното изкуство.

Той се взря в мен и започна да ме изучава. Стиснах зъби и си наложих да устоя на погледа му. Накрая вдигна слушалката и ме попита през стъклото:

— Здравсти, как е хавата?

Задържах слушалката на сантиметри от ухото си и отвърнах:

— Аз съм добре, г-н Клифтън. А вие как сте?

— Бомба съм. Познаваме ли се?

— Името ми е Кинзи Милхоун. Работя като частен детектив. Благодаря ви, че се съгласихте да поговорим.

— Я зарежи учтивостите — казвай направо какво искаш.

Зад кръглите лупи на очилата му, под проскубаните вежди, се криеха топли лешникови очи.

— Бих искала да ви задам няколко въпроса.

Той се усмихна леко:

— За какво?

— За нещо, случило се през 1969 г.

— Защо ще ги задаваш на мен?

— Не сте лично замесен — става въпрос за друг човек.

— Олекна ми. И кой е той?

— Помните ли, че са ви арестували в Ломпок през август 69-та?

— Аха — отвърна той с предпазливостта на човек, който не е сигурен какво ще последва.

— Дали сте на полицая домашен адрес в Креозот, Калифорния. Къде се намира това? Никога не съм чувала името — в действителност бях погледнала картата, но реших да действам като детектор на лъжата — да започна с основни въпроси, чиято истинност е лесно установима.

— Малко градче е, в околностите на Блайт. На две мили отсам границата с Аризона.

— Как се озовахте в Ломпок?

— Пътувах към Сан Франциско. Един приятел тъкмо се беше върнал оттам — шест месеца живял по улиците. Каза ми, че стига да застане на главната, човек може да си купи каквото му душа иска — кока, трева и хашиш, пейот, ЛСД. Безплатен секс и също безплатни клиники, в които хората си лекували срамните въшки и трипера. Прозвуча ми, все едно говореше за рая. То и сега така ми звучи, като се замисля. Свършиха тия времена — сега само барнеш някоя по задника, и тя вика ченгетата.

Погледнах към листа хартия, който бях извадила от чантата си, макар че знаех съдържанието му наизуст:

— Според този документ са ви задържали за скитничество и притежание на забранено вещество.

Като чу това се отпусна и лицето му се набръчка в усмивка. Очевидно цялата му кариера бе изградена върху притежание на наркотици и упорито отричане на този факт.

— Ебати скалъпената история! Стоя си аз край бордюра и чакам на стоп, когато се приближава синия буркан. Появяват се двама селяндури с униформи. Шибани прасета. Слязоха и ме закопчаха. Оказа се, че в джоба ми останала малко трева — колкото за един джойнт. И зат'ва ме заключиха. Трябваше да ги осъдя за тормоз и неправомерен арест, тяхната мама.

— Значи пътувахте на автостоп?

— Бях само на деветнайсет — човек като няма кола, пътува на стоп.

— Интересуваме се от хора, които може да са забелязали младо момиче, придвижващо се на автостоп из областта. Седемнайсет-осемнайсетгодишна. Синеока, с изрусена коса. Висока около метър и шейсет, към 55 килограма.

— Все едно описваш половината момичета, които познавам — всички изглеждаха така, с изключение на онези, които нашишкавяваха от тревата. Забелязала ли си? Марихуаната им отваря апетита и се тъпчат, докато станат двойни. Другото възможно обяснение е, че навремето всички дебелани бяха наизлезли по улиците да си търсят някой да им го вкара — иначе кой ще им обърне внимание?

— Това се казва джентълменско отношение.

Дундъото се разсмя от сърце — явно сметна за забавна язвителната ми забележка.

— Може ли да се върнем на темата? — попитах.

— Каква беше тя? Нещо се отплеснах.

— Момичето, което описах.

— Добре. Какво е направила?

— Нищо не е направила. Намерили трупа ѝ захвърлен край пътя.

Поведението му се промени леко:

— Съжалявам. Ако беше казала, че е мъртва, нямаше да се правя на палячо.

— Проблемът е там, че не носела документи за самоличност и близките ѝ не я потърсили. Опитваме се да открием името ѝ.

— Разбирам, но оттогава са минали толкова години — защо сте се сетили чак сега?

— Така са си наумили разследващите случая — работя за тях двамата. А какво се случи с вас, когато ви пуснаха от ареста?

— Наложих се да звънна на моя старец — да дойде да ме прибере. Той направо изкрейзи — в момента, в който се прибрахме вкъщи, дъртият лайнар ме изпъди. Запокити дрехите ми на двора и счупи чинията ми на терасата. Тъпото копеле си умираше да изнася спектакли. Нарочно разигра целия този цирк, за да покаже на съседите, че ме е сритал.

— Все пак си е направил труда да измине целия път от Креозот до Ломпок.

— Да, ама преди това прекарах най-ужасните три дни в живота си, опандизен с цяла тълпа откачалки — рече той и потръпна. — Най-ужасните дотогава де. След това се нагледах на къде-къде по-страшни неща.

— Спомняте ли си Лоренцо Рикмън и Франки Миракъл?

— Лоренцо ли? — изсумтя той. — Що за име е това? К'ъв е тоя, нек'ъв жабар?

— Делил сте една килия с тях двамата и със задържан на име Джон Лучек. Него помните ли?

— Мисля, че не. Защо, трябва ли?

— А Рикмън?

— За него ли става дума? Ще се чувствам по-гот, ако знам накъде биеш.

— И до това ще стигнем. Двамата с него разговаряхте ли?

— В пандиза е пълна скука. Хората гледат да си лафят, за да не откачат съвсем. И кльопачката е гадна, макар че после свикваш. Тук, например, се ядва. Наблягат на нишестето. Макароните им със сирене имат вкус на лепило за тапети. Опитвала ли си някога?

Не бях сигурна какво очакваше да съм опитвала — затворническа кухня или лепило за тапети. Бях пробвала и от двете, но не смятах, че това му влиза в работата. Не бях дошла да сравняваме мненията си за екзотични ястия.

— Ами Франки? С него разговаряхте ли?

— Вероятно, защо не? Аз съм си дружелюбна душа. Естествено, ако сега се разминем по улицата, положително няма да ги позная.

— Искаш ли да ти покажа няколко снимки, за да се подсетиш?

— Става.

Преместих слушалката от дясната на лявата си страна, притискайки я между врата и рамото си, за да си освободя ръцете. Извадих от папката снимките на криминално проявени типове — общо дванадесет на брой — и ги притиснах към стъклената преграда. Имената, прякорите и останалите им лични данни, включително кога и за какво са били задържани, бяха грижливо зачеркнати от полетата под снимките. Дундъото подложи черно-белите фотографии на същата внимателна проверка, с която бе удостоил мен в началото на срещата ни. Посочи Франки:

— Ей тоя е Франки — него го помня. Беше се нашмъркал с кока и нервничеше. Приказваше като картечница, докато го отпусне.

— А останалите?

— Май този, ама не съм сигурен — рече той и посочи снимката на Лоренцо Рикмън. Паметта му служеше по-добре, отколкото той самият предполагаше.

— Някой друг?

— Не виждам други познати лица.

— Франки сподели ли за какво е задържан?

— Имаш предвид майката, която намушкал? Здравата я наредил, но после се преобал много яко.

— Какво имаш предвид?

— Първо, гепил ѝ колата. Какво си е въобразил — че ченгетата няма да пуснат номера за издирване? После ѝ взема кредитните карти и се разплаща с тях наляво и надясно, докато се чупи. Оставил е диря като от сигнална ракета. Хем зъл, хем тъп. Хубаво, утрепал си я, но поне си прикрий следите. — Той млъкна и се втренчи в мен. — Ама ти сто на сто знаеш всичките тия неща. Кво е станало, да не са го пуснали?

— Пълен си с въпроси.

— Как очакваш да ти помогна, щом не щеш да ми кажеш какво те интересува?

— Каза ли колко дълго е пребивавал в Ломпок, преди да го арестуват?

— Не мога да разбера с какво толкова те е заинтересувал тоя дребен боклук — усмихна се Дундъото.

— Единственото, от което се интересувам, е истината.

— Айде бе, кажи ми за какво става въпрос. Обещавам да си трая.

Отместих поглед от неговия:

— Е, благодаря, че ми отделихте време. Мисля, че трябва да тръгвам.

Задържах слушалката притисната до ухото си, докато събирах снимките и ги натиквах обратно в папката.

— Чакай! Не тръгвай. Още не сме свършили. Приключихме ли?

Забавих отговора си, след което казах:

— О, съжалявам. Останах с впечатлението, че ми каза всичко, което знаеш. Не исках да ти губя времето.

— Ето какво — може да си припомня още нещо, ако седнем да си побъбрим на спокойствие — така, по приятелски. Питай нещо друго — може да ме подсетиш.

Усмихнах му се любезно и станах от стола:

— Защо не ми звъннеш, ако си припомниш нещо съществено?

— За кое по-точно? Поне по този въпрос ме ориентирай.

— Няма да ти подавам реплики. Ако не знаеш нищо повече, не се тревожи. Ще оставим нещата така.

— Чакай сега, що се връзваш? Дай да се разберем така — аз ще си помисля хубавичко, а ти ще се върнеш по-късно и ще ми донесеш един картон цигарки.

— Няма да ти купя цигари. От къде на къде очакваш това от мен?

— Това е най-малката компенсация за времето, което ти отделих. Погледнах към часовника си:

— Разговаряхме точно четири минути.

— Пушенето прояснява паметта ми.

Наместих презрамката на чантата си, без да пускам слушалката:

— Чао засега.

— Добре де, забрави за кашончето. Само три пакета — примоли се Дундъто. — Каквито намериш, само да не са ментол, че не мога да ги понасям.

— Сам си ги купи — отрязах го аз.

— Утре ме пускат. Ще ти върна парите.

— Един съвет от мен — зарежи пушенето, докато още можеш.

— Как ти беше името?

— Милхоун. Ще ме откриеш в указателя — стига да можеш да четеш, разбира се — рекох и поставих слушалката на вилката.

— Обичам те — прочетох по движението на устните му.

— Да бе, да. И аз те обичам.

Той ми намигна и зашава с език. Престорих се, че не съм видяла.

На път за вкъщи се отбих в супермаркета да купя някои продукти за посрещането на Хенри. Ако нямаше задръствания, можех да го очаквам между пет и шест часа вечерта. Беше оставил колата си на паркинга за заминаващи на летището в Ел Ей. Бях предложила да ги закарам дотам, но Хенри, деликатен както винаги, предпочете да не ме ангажира. Той, Роузи и Уилям взеха самолета до Маями, където ги очакваха по-възрастната му сестра Нел (деветдесет и седем годишна) и братята му Люис и Чарлз, първият на деветдесет и пет, а другият на деветдесет години. Днес сутринта корабът, с който бяха обикаляли Карибските острови в продължение на две седмици, щеше да акостира в пристанището на Маями. Хенри, Роузи и Уилям щяха да хванат

самолета до Лос Анджелис, а сестрата и по-възрастните двама братя се връщаха в Мичиган.

Напълних количката с мляко, хляб, бекон, яйца, портокалов сок, банани, лук, моркови, едро пиле за грил, млади картофки и пресни аспержи. Взех и пакет готова салатена смес и четвъртинка „Джак Даниълс“, предпочитаната от Хенри напитка. За кратко се замислих дали сама да не приготвя вечерята, но в крайна сметка реших, че кулинарният ми репертоар е ограничен и купичката корнфлейкс, залят със студено мляко, трудно би минала за празнична вечеря. Приключих с пазаруването, след което се отбих в цветарското магазинче на една пряка от пазара и избрах букет от цинии и далии — разкошна китка от жълти и оранжеви цветове, привързана с панделка. Усещах как градусът на настроението ми се покачва колкото повече се приближавам до дома — когато разтоварих покупките в кухнята на Хенри и натъпках нетрайните храни в хладилника, вече си тананиках тихичко. Подредих цветята в сребърна кана за кафе и я нагласих по средата на кухненската маса.

Направих бърза обиколка на къщата. Лампичката на телефонния му секретар мигаше, но си рекох, че сам ще си прослуша съобщенията като се върне. Отворих вратата на килера и извадих прахосмукачката, четката за подове, една гъба и няколко парцала. Пак обходих къщата, като този път лъсках всяко ъгълче. Трябваша ми само няколко пееци мишки, за да заприличам на Пепеляшка от анимационния филм. После почистих мивките в банята и в кухнята и търках пода на кухнята, докато светна. Накрая се прибрах вкъщи и хубавичко си подремнах.

Събудих се в 5:25. Отначало не ми се щеше да отмятам уютния юрган, в който се бях сгушила като бебе. Навън още светлееше. Пролетните дни ставаха все по-дълги и след месец-два щяхме да разполагаме с още половин ден светлина. Връщащите се от работа вече можеха да разходят кучето или да изпият по чашка на предната веранда преди вечеря. Майката можеше да седне до прозореца и да прегледа вестника. Бащата можеше да окоси моравата или да измие семейната кола.

Отметнах завивките и се замъкнах в банята. Надникнах през прозорчето ѝ, извивайки врат, за да видя задната врата на Хенри. Кухненската лампа светеше и мисълта, че вече се е върнал, ме въодушеви. Нахлузих си обувките, измих си лицето, оправих си

леглото и изтопурках надолу по витата стълба. Излязох, заключих вратата и тържествувайки установих, че бусчето на Хенри е паркирано в алеята пред къщата му.

Задната врата зееше отворена. Мрежестата рамка беше притворена, но незаключена. Надникнах, но не го видях. Почуках на рамката и по коридора се разнесе приветливото му „Ехо!“. Секунда покъсно се появи и самият той — носеше тениска и шорти и пошляпваше с пантофи както обикновено. Тъкмо протегна ръка да откrehне вратата, когато телефонът му зазвъня. Кимна ми да вляза и взе слушалката. Каза две думи, след което добави:

— Чакай да мина на другия телефон. Само за минутка. Не затваряй. — Отдалечи слушалката от ухото си и прошепна: — Ей сега се връщам. Налей си чаша вино.

Взех слушалката в ръка и зачаках да влезе в спалнята и да вдигне телефона там. Щом чух гласа му я поставих обратно на закачения за стената апарат. Хенри бе отворил бутилка шардоне, която стърчеше запотена от посребрената кофичка с лед. До нея ме чакаше тумбеста чаша с високо столче. Напълних я до половината и отпих. Долових аромат на печашо се пиле и надникнах през стъклото на фурната. Тлъстата кокошчица, която бях купила, вече хващаше коричка, обградена от лук, моркови и розовеещи цели картопки. Беше поставил на кухненската маса четири прибора и знаех, че след малко ще се появят Роузи и Уилям. Щеше да им отнеме ден-два да спретнат таверната и да я заредят. Чудех се дали унгарските ястия на Роузи ще придобият карибско ухание. Опитах се да си представя как в свинския ѝ гулаш плуват парченца кокос, ананас и банани.

След минута Хенри се появи в кухнята и си наля чаша вино. Изглеждаше почернял и стегнат. Морският тен на лицето му подчертаваше лазурносините му очи. В този момент пристигнаха Роузи и Уилям. Уилям носеше сламена шапка, а през рамото на Роузи висеше торба, изплетена от нещо, което ми заприлича на кръстоска между царевична коса и бурени. Уилям е с две години по-голям от Хенри и е надарен със същата коприненобяла коса и източена фигура като брат си. В моите очи не е чак толкова безумно красив колкото Хенри, но все пак изглежда добре. Уилям е възстановяващ се хипохондрик, който все още разказва с наслаждение по някоя историйка за необяснимо заболяване и внезапна смърт. Роузи е

абсолютната му противоположност — нисичка и набита командорка, която обича да налага мнението си, но същевременно е несигурна, лишена от чувство за хумор и безкрайно добросърдечна жена. Тропическото слънце бе изсветлило боядисаната ѝ в червено коса до крещящо оранжев оттенък, но иначе изглеждаше непроменена. Докато Хенри миеше марулята и доматиите, попитах младоженците дали им е харесал круиза.

Роузи направи гримаса:

— Храната ми се не хареса. Много смесено. Безвкусно, а къде има вкус — неприятен.

— Това не ти попречи да ядеш повече от мен! Тъпка се като разпрана — отбеляза Уилям, докато наливаше по чаша вино за себе си и за жена си.

— Но с неудоволствие — това се опитвам да каже. Не се запомня. Всичкото било все едно на вкус.

— Нима си забравила пая с ананас? Великолепен. Изключителен! Това са твои думи.

— Стига да поиска, ще направя два пъти по-вкусно, но аз не желая.

— Е, за това спор няма, но нали заминахме, за да се поглезим. Идеята на цялата ни ваканция беше да не се налага да готвим.

— А с какво се занимавахте? Какво правехте по цял ден?

Уилям дръпна един стол и настани Роузи, а после се разположи на съседния:

— Беше фантастично. Страхотно. Акостирахме край разни пристанища, мисля, че общо седем на брой. Разглеждахме местните забележителности, изнасяха ни беседи, гледахме филми, плувахме, играхме табла, аеробика и какво ли още не. На кораба имаше дори алея за боулинг. Вечер организираха танцови забави, състезания по бридж и шах. Имаше и казино. И за минутка не ни оставиха да скучаем — страхотно си изкарахме.

— Браво. Звучи фантастично. А другите ви братя и сестра ви? Те останаха ли доволни?

— Сега ще ти разправя и за тях — рече Уилям. — Чарли си постави модерен слухов апарат и е нов човек — не можеш да му запушиш устата. По-рано се правеше на мълчалив и затворен, защото не искаше хората да разберат, че не чува и думичка от това, което му

говорят. Двамата с Нел играха бридж и направо смазаха противниците си.

— А Люис?

— Той беше във вихъра си. Сложиш ли го сред тълпа жени, цъфти от щастие. Жените на кораба бяха десет път повече от мъжете. Перчеше се като младо петле и обра точките.

Тук Роузи го прекъсна с вдигнат показалец:

— Не съвсем — каза тя и погледна към Хенри с дяволита усмивчица. — Я кажи ти какво направи.

— Не, не. Не е важно. Стига сме говорили за себе си. Ти как си, Кинзи? По какъв случай работиш сега? Сигурно е нещо интересно.

— Чакай, Хенри. Разкажете ми още за пътуването. Никога не съм ходила на круиз и наистина ми се иска да разбере какво е.

— Както Уилям каза, по малко от всичко. Приятно беше — измънка той и енергично заразбива с телта оцета и олиото за салатата.

Роузи се наведе напред и рече с поверителен тон:

— Той позирал за календар и сега всички стари жени му звънят ден и нощ.

— Стига глупости — подхвърли Хенри през рамо.

— Какъв календар?

— Е, най-обикновен. Екипажът реши, че това е добър начин да увековечим пътуването си. Издават по един за всеки круиз. Нищо особено — просто за майтап.

Роузи ми кимна, повдигайки тънко изписаната си с кафяв молив вежда:

— С „нищото“ съм съгласна, защото с него облечен бил. Нашият мистър Февруари — поп купа.

— Не е вярно, че не е бил облечен с нищо — обясни Уилям. — Както обясняваш, излиза, че е бил чисто гол, което не отговаря на истината.

Роузи бръкна в чантата си и извади гланциран календар, пълен с цветни снимки:

— Тук взела да докаже. Погледнеш и прецениш сама. Човекът няма дрехи — само гащета.

Тя отвори на февруари и обърна календара, за да го разгледам. Хенри бе застанал в непринудена поза на горната палуба, облегал на перилата с гръб към океана. Отдясно зад него се виждаше далечен,

обсипан с палми остров. Беше бос, по червени шорти, а бялата му риза за смокинг бе разкопчана до долу. Капитанската му шапка бе палаво килната напред и настрани. Спонтанната му усмивка разкриваше ред безупречни зъби, белнали се на фона на загорялото му лице. Ефектът беше убийствен. Перфектна комбинация от чар и сексапил.

Хенри застана напред в кухнята, зачервен като рак.

— О-о-о, много ми харесва. Искан да си намеря отнякъде този календар.

— За теб е — ти вземи. Аз се запасила за всички дами от квартала.

— Благодаря — казах и прелистих страниците, оглеждайки останалите претенденти. Вярно е, че някои от снимките показваха умерено привлекателни господа, прехвърлили осемдесетте, но никой от тях не беше зашеметяващо красив като Хенри.

Захилих се от удоволствие:

— Не подозирах, че си толкова фотогеничен. Сега си обяснявам защо телефонът ти не спира да звъни. Изглеждаш великолепно.

— Не е вярно, че звъни — възрази той.

В същата секунда телефонът действително зазвъня.

— Аз вдигна — рече Роузи и тежко се изправи на крака.

— Няма нужда. За това са телефонните секретари.

Изчакахме с наострени уши трите допълнителни иззвънявания, докато се включи телефонният секретар. От съседната стая гласът на Хенри заобяснява, че в момента не си е у дома, след което се чу обичайното пиукане. „Хенри? Обажда се Белла, *ma petite belle*. Помниш ли ме? Ето че удържах на обещанието си да ти звънна. Искан само да ти кажа колко ми стана мъчно, че не успяхме да си поговорим отново преди да хвърлим котва в Маями. Ах ти, лошо момче. Ако имаш възможност, звъни ми на...“

По време на вечерята секретарят записа излиянията на още две дами, но Хенри се направи, че не чува. Беше забил поглед в чинията си и разрязваше пилето с внимание, каквото обикновено не обръща на храната. Когато телефонът звънна за четвърти път, той стана от масата и отиде в дневната, изключи телефона, за да не звъни и намали звука на секретаря. Четиримата не обелихме и дума, но Роузи и Уилям се спогледаха, след което тя се захили с наведена глава. Видях, че

раменете ѝ се тресат, макар да се престори че кашля, прикривайки устата си със салфетка.

— Не виждам *нищо смешно* — сопна се Хенри.

Тъй като Стейси пак беше в болницата — за втори път през последните пет дни — реших аз да поема разговора с Лоренцо Рикмън, предвиден за понеделник. Долан също предложи да се срещне с него, но знаех, че иска да бъде до Стейси, когато лекарите отидат да му съобщят резултатите от последните изследвания. Срещата ми с Рикмън се оказа кратка и безрезултатна. Застанахме насред работното хале на сервиза за вносни автомобили, което миришеше на бензинови пари, на моторно масло и на неупотребявани гуми. Подът, скамейките и всички тезгяхи бяха отрупани с купища инструменти, части, наръчници, почернели автомобилни свещи, спукани цилиндри, клапани, ремъци, валове, алтернатори и катализатори.

Рикмън приближаваше четиридесетте; лицето му беше ъгловато, а тънкият му врат сякаш щеше да се скърши под тежестта на главата му. Тъмната му коса бе почнала да оредява — беше заресал към челото си няколко кичура, образуващи рехав бретон. Долната част на лицето му бе обточена от къса брада, която той замислено поглаждаше с омазнените си, черни пръсти. Помислих си, че работните му дрехи се различават от униформата, която е носел в затвора, единствено по избродираното име над левия джоб на ризата му. Постара се да демонстрира пресилено желание да ми услужи, но заяви, че изобщо не помни да е бил в една килия с Франки Миракъл.

Поклати глава със съжаление:

— Не мога да ви помогна. Името не ми говори нищо. Престоях в ареста само една нощ. Рано на другата сутрин един приятел ми плати гаранцията, но преди това ме накара да се закълна, че ще се запиша в асоциацията на анонимните алкохолици. Оттогава съм трезвеник — е, кажи-речи — пусна той бегла усмивка и приглади косата си напред. — От време на време пак си имам вземане-даване със закона, но поне не са ме хванали пиян — това беше условието, за да ме освободят. В момента ходя на сбирките им по пет-шест пъти в седмицата. Не че ми харесва да се мотам около тия позъори, дето само димят и се наливат с

кафета, но определено предпочитам това пред затвора — каза той и пъхна ръце в задните джобове на панталона си, поколеба се и ги скръсти отпред, но явно и това не му хареса и отново вдигна ръка към брадата си, поглаждайки я с палец.

— А останалите хора в предварителния арест? Спомняте ли си нещичко за тях?

— Тц. Съжалявам. Бях само на осемнайсет, а и вечерта, когато ме заключиха бях пиян и надрусан като мотика. За втори или за трети път ми се губеше всичко... май за трети. И при сериен убиец като Чарли Мансън да бяха ме тикнали, грам нямаше да си спомням.

За да го подтикна да проговори му казах, че имаме свидетел, който бил в ареста през същата нощ и е потвърдил пред мен, че Франки се хвалел на всеослушание как претрепал някаква жена. Никакъв ответ. Подадох му плика със снимки, а той ги прехвърли набързо, поклати глава и ми ги върна с краткия коментар:

— Ама че сбирщина от мутри.

Пъхнах ги обратно в чантата си и се обърнах към него:

— Зная, че не ми е работа, но все пак ще ви попитам — за какво ви дадоха ефективна присъда?

Пръстите му замряха, а после подръпнаха снопче косми под брадичката му.

— Защо питате?

— Без причина — просто съм любопитна.

— Бих предпочел да не ви казвам.

— А, разбирам. Съжалявам. Естествено, това си е ваша работа. Не исках да ви притесня — подадох му картичката си и изрецитирах стандартните реплики — Благодаря ви за отделеното време. Ако се сетите за нещо, моля да се обадите.

— Да, разбира се.

— Ще ми позволите ли да ви задам още един въпрос? Мислите ли, че никога вече няма да ви вкарат пак вътре?

Той се позамисли, а после каза с лека усмивка:

— Съмнявам се.

По обратния път се отбих в болницата. Стейси пак беше настанен в онкологията, в друга самостоятелна стая по-надолу по същия коридор. Надникнах вътре, но леглото му беше празно. Панорамният прозорец гледаше към океана, ширнал се на около три

километра отгук, зад рунтавите корони на дърветата. Тук-таме сред гъстото море от зеленина надничаше по някой керемиден покрив. Стаята бе достатъчно просторна, за да побере голяма кръгла маса и четири кресла. На едно от тях се беше настанил Долан и разглеждаше опърпано автомобилно списание.

— Здравей. Къде е Стейс?

— Долу на рентгена. След малко ще го качат.

— Как е?

— Засега не се знае. Какво каза Рикмън?

— Почти нищо, за съжаление — казах аз и му предадох разговора. — Смятам, че трябва да го отпишем. Като че ли същото важи и за Дундъото. Той е тъп и потаен — най-неприятното съчетание. Какво ще правим отгук насетне?

Долан остави списанието на масата. Беше облечен в тъмносин анорак, а на главата си беше нахлупил бейзболна шапка на „Доджърс“.

— Стейси не успя да се обади на Джо Мандъл — нали смяташе да го помоли да ни осигури достъп до вещите на Джейн Доу. Ще му звънне при първа възможност. Междувременно ни хрумна, че може да звъннеш на онзи Си Кей Вогел, когото Арне спомена. Ще му намериш номера, като звъннеш на справки и...

— Долан, с това си изкарвам хляба.

— Да, права си. Извинявай.

— Ще сляза във фойето да потърся телефон. Да ти взема ли нещо?

— Не ми се вярва да продават „Кемъл“ в магазина за сувенири.

— И на мен не ми се вярва — отправих се към вратата и спрях на прага. — За какво е бил осъден Рикмън?

Лейтенант Долан пак взе списанието и облиза показалеца си. Прелисти страницата, разглеждайки прехласнатата рекламата за някаква бензинова добавка, на която бе изтипосана задължителната русокоса хубавица по оскъден бански.

— Чакай да си спомня. За подтикване към хомосексуални действия, разврат, орален акт и самозадоволяване пред дете. Чудя се как не са го пречукали в затвора. По принцип момчетата там не понасят подобни изроди.

Божичко, а аз си мислех, че е задигнал портмонето на някоя баба.

Взех асансьора до долу и се залутах през лабиринта от коридори, водещи до фойето. Под навеса, простиращ се от централния вход до рампата за носилки, бяха строени няколко телефонни будки. Зазяпах се в една родилка — младичка медицинска сестра й помогна да стане от количката и да се прекачи в очакващата я кола. Не успях да видя лицето на бебето, но вързопът в ръцете на майката бе не по-голям от самун хляб. Затършувах по дъното на чантата си и насъбрах шепа монети. Ломпок и Санта Тереза бяха с един и същ телефонен код, така че разговорът щеше да ми излезе евтино. Набрах справки и се загледах в младия татко, който намести в багажника на пикапа кошниците с цветя и натика между тях сноп розови и сребристи балони, пълни с хелий.

Записах си номера на Си Кей Вогел, а после го набрах. Той вдигна слушалката и се представих. Съдейки по гласа му прецених, че е над осемдесетгодишен и явно съм го разбудила от следобедната му дрямка. Казах:

— Извинявам се за безпокойството.

— А, не, не се притеснявайте. Арне ми звънна в петък да ме предупреди, че някой от вас щял да ме потърси. Искате да ви кажа за бусчето, което видях, нали така?

— Да, господине, за това се обаждам.

— Право да си кажа, навремето си затряях. Зет ми работеше в шерифството, Мелвин Галоуей, беше женен за сестра ми. Спомина се. Двамата хич не се разбирахме. Проклет всезнайко. Във всяка работа си връше носа и все той да излезе прав. Едвам го изтрайвах. Може да не звучи по християнски, ама това е истината. На два пъти го подсецах за тоя бус, но той не ми обърна внимание — ако почна, вика, да се вода по акъла на разни аматьори, няма да ми остане време да си върша работата. Не че вършеше много работа... тъй де, да си кажем правичката. През живота си не съм срещал по-голям хайлазин от него. Та след време си рекох, да върви на майната си, каквото можах, направих. Навремето се впечатлих не толкоз от бусчето на хипитата, колкото от онзи, другия автомобил — лъскав, червен кабриолет с аризонска регистрация.

— Арне спомена червената кола, но аз останах с впечатлението, че бусът ви се е сторил по-подозрителен. Явно съм сбъркала?

— Не, госпожо. Бусчето забелязах зарад украсите — знаци на мира и други такива работи. Нашарили го бяха като за панаир. Бяха го паркирали в разклонението на пътя, когато го мернах първия път.

— Да, познавам мястото.

— Докато другият автомобил ми направи впечатление, защото по-късно прочетох във вестника, че намерили крадена кола, която отговаряше на описанието.

— Помните ли марката?

— Не, но на три пъти видях таз кола. Първия път близо до кариерата, малко по-надолу по пътя, а втория път — долу в града. Бях тръгнал към доктора да ми оперира една киста и гледам, камионът на аварийната служба я изтегля от дерето, цялата смачкана на хармоника. Изглеждаше така, сякаш са ѝ отпуснали ръчната спирачка и са я засилили надолу по хълма право в хресталака. Сигурно беше уцелила бая дървета по пътя надолу — беше станала дармадан. Цяла седмица не я забелязали, но накрая шерифът звъннал на момчето, което ми оправяше колата и го помолил да я изтегли от пропастта. Ден подир това отидох да ми поправи карбуратора и гледам, закарали я в работилницата му. Това беше третият път. Оттогава не съм я виждал.

— Някой спомена, че била крадена. Първия път забелязахте ли хора в купето?

— Не, госпожо. Беше оставена на крайчеца на платното, точно преди отклонението за имота на баба ви. Гюрукът свален, слънцето напича онез хубави седалки от черна кожа. Докато подминавах, намалих — викам си, да не би някой да е закъсал и да е тръгнал да дири помощ. Обаче не видях да е оставил бележка на предното стъкло и си продължих по пътя. По-късно се върнах, но колата я нямаше.

— Съобщихте ли на Мелвин за това?

— Казах на Мадж, а тя му предала, но така и не чух нищо повече. Не исках да натрапвам наблюденията си на човек, който не желаете да чуе и дума. Той пак щеше да ме прати по дяволите. Проблемът с Мелвин беше, че се вслушваше само в собствените си думи. Такъв си беше — ако не знае нещо, ще си го измисли, но по гръб не пада. Ако го домързеше да свърши някаква работа, лъжеше, че вече я е свършил. Все се измъкваше. Ти по човешки го питах нещо, а той вземе че се обиди, сякаш си го обвинил в небрежност.

— Май е бил доста опак човек.

— И още как. Тя и Мадж не падаше по-долу.

— Е, благодаря ви за информацията. Ще предам разговора ни на колегите и те ще преценят дали да тръгнем по тази следа — рекох, но вътрешно още изживях факта, че беше споменал „баба ми“. Никога не съм мислила за Гранд по този начин. Значи имам баба. Ама че странно звучи.

В този момент той подхвърли, сякаш четеше мислите ми:

— На времето познавах майка ви.

— Наистина ли?

— Да, госпожо. Нали знаете, че Арне Йохансон бил на седемнайсет, когато се цанил на работа в семейство Кинзи? И той беше лапнал по нея, но Рита не му обръщаше внимание. Тъкмо се утешаваше, че сигурно е много стар за нея и тя взе, че се омъжи за татко ви, а двамата с него са набори. Арне място не можа да си намери от яд, така да знаете. Викам му, не ставай смешен. Първо на първо, тя никога не би се zalюбила с кравар и второ на второ, по-скоро би умряла, отколкото да остане в имението. Дива беше, дума да няма, но и хубава като картинка. Все нещо не ѝ даваше мира. Би се хванала с всекиго, само и само да се измъкне от ранчото.

— Поласкана съм — изрекох аз, но в действителност си мислех, че за първи път научавах нещо конкретно за майка си. Старецът бе очертал с няколко небрежни щриха цялата история на живота ѝ. Братовчедките ми Лиза и Таша говореха за нея като за икона. Бяха я обградили с ореола на семейна легенда, превръщайки я в символ на някаква митологична борба за надмощие с Гранд. — Чух, че двете с баба ми не се разбирали.

— Ох, двечките бяха като куче и котка. Рита беше радостта и гордостта на Корнилия. Малко ми беше жал за нея...

— За майка ми ли?

— Не, за баба ви. Тя все твърдеше, че няма любимка сред петте момичета, но Рита ѝ беше първородната и Корнилия душата си даваше за нея. Предполагам, че знаете какво се случи.

— Хм, да, разправяли са ми навремето — смотолевих аз. Кой знае защо, хората ти разказват клюките с по-голяма охота, ако мислят, че вече си ги чувал.

— Когато се омъжи за Бъртън Кинзи, Корнилия беше на седемнайсет, точно наполовина на неговата възраст. Донякъде и по таз

причина не искаше Рита да се задоми млада. Три пъти едно след друго помята — все момчета, нито едно не можа да износи докрай. Рита беше първото ѝ бебе, което оцеля. Всичките ѝ мъжки рожби бяха мъртвородени, само момичетата останаха.

— Каква е била причината за това?

— Май докторите така и не можаха да разберат. В онез години медицината беше въпрос на налучкване и на късмет. Хората мряха от диабет, преди да открият инсулина през 23-та година. И от анемия умираха, преди да почнат да ги лекуват с черен дроб през 34-та. Само като си помисли човек — ядеш дроб и се оправяш. Ама ние забравяме тез неща — колко бяхме невежи и колко много научихме — рече той и поспря, за да прочисти гърлото си. — Ще извинявате, че се разприказвах толкова. Човек като остарее, полека-лека губи хората, на които да разказва историите си. Обадете ми се, ако оназ, червената кола се окаже от значение. Ще ми се да се посмея за сметка на Мелвин след всичките изминали години.

— Благодаря ви за отделеното време. Ще ви се обадя.

Закачих слушалката на вилката и се запътих към асансьора. Вратите се отвориха на етаж на Стейси и тъкмо стъпих на пътеката, когато видях Долан да излиза от стаята му. Той седна на канапето под прозореца. Вероятно не беше поставено там за чакащи близки, но предположих, че приятелите и роднините често сядат на него, за да съберат мислите си. Кон ме забеляза и се изправи.

— Не ставай — казах. — Какво правиш тук? Мислех, че ще останеш да изчакаш Стейс?

Долан пак се отпусна на канапето:

— Докторите дойдоха. Онколог, радиолог и още някакъв специалист, когото не представиха.

— Какво става?

— И аз се чудя. И тримата изглеждаха много важни, така че новините със сигурност не са добри. Как мина телефонният разговор? Говори ли с Вогел? — попита той и се отмести, за да ми направи място до себе си. — Заповядай, седни.

Приседнах на страничната облегалка и подпрях ръка на гърба на канапето:

— Като начало, за сетен път се убедих, че светът е малък — оказа се, че Си Кей Вогел е зет на Мелвин Галоуей — поясних аз и му

преразказах накратко информацията за червения кабриолет.

— Може да се е объркал — колата на Франки също беше червена.

— Зная, но Вогел изрично посочи, че въпросната кола била с гюрук и с черни кожени седалки.

— Ще разкажем на Стейси — нека той реши какво да предприемем. Според мен нищо не пречи да проверим.

С периферното си зрение зърнах тримата лекари да излизат от стаята на Стейси. Докато завиваха зад ъгъла, Казах на Долан:

— Явно са приключили. Искаш ли да отидем при Стейс, да разберем какво са казали?

— Не, но няма как.

Оставих Долан да влезе пръв в стаята, защото си помислих, че ако Стейс е разстроен, ще мога да се измъкна незабелязано, за да ги оставя насаме. Беше повдигнал горната част на подвижното си легло така, че да вижда океана. За първи път го виждах без плетената му шапка и се смутих от гледката на голата му глава. Косата му представляваше тънък, къс пух — нещо средно между патешка перушина и бебешки мъх. Плетената шапка му придаваше мъжественост. Без нея оставаше само един болен старец с мършав врат и уши, стърчащи от кокалестия череп. Той се извърна от прозореца с усмивка, която трудно можеше да ни заблуди:

— Никога не вярвайте, че бог няма чувство за хумор.

— Опа! — каза Долан.

— Положението не е толкова страшно. Не са открили менингиома или неврофиброма; казано с други думи, по гръбнака ми не са се развили метастази. Проблемът с гърба ми е доброкачествен. Вероятно се касае за дискова херния, което било нормално за човек на моята възраст. Цитирам доктора — ако се чудите защо се изразявам странно. Предпочитаното лечение е почивка на легло — нещо, с което свикнах напоследък. Аналгетици, някое леко успокоително, вероятно малко валиум, както беше предложил ти. Ако и това не помогне, преминаваме към план „Б“, който специалистите не пожелаха да уточнят. Предполагам, че имаха предвид хирургическа намеса, но засега предпочетоха да ми спестят тази перспектива. Докторът каза, че когато болката утихне, трябва да започна да правя упражнения, за да укрепя гръбначната си мускулатура. Дотук добре. За съжаление,

въпросната рентгенова снимка, която показва, че болката в гърба ми е детска работа, разкри и някаква поразена тъкан. А трябваше да съм в ремисия, напълно изчистен.

— Той какво мисли по въпроса?

— Не той, а тя, не запомни ли?! Не ме прекъсвай. Тъкмо това се канех да ви обясня. Онколожката смята, че може да е белег — остатъци от мъртъв тумор, но от друга страна може старата ми дружка, лимфомата, пак да надига глава. Не могат да преценят само по рентгеновото изследване. Ето защо, утре сутринта са ми назначили биопсия. Надпреварвах се да ме убеждават, че съм извадил голям късмет, защото съм постъпил тук навреме. Добре че гърбът ме заболял, така казаха. Ако не била болката, нямало да ми направят снимката, а без снимка съм щял да чакам до следващия рутинен преглед, тоест още няколко месеца.

Тук той насочи пръст към Долан и рече ядосано:

— И да не си посмял да ми натякваш „Аз казвах ли ти“, защото нямам нерви да те слушам.

— Никога не бих ти натяквал — макар че ако трябва да бъдем точни, действително те посъветвах да се прегледаш.

Помислих си, че сам си го проси, но Стейси се засмя.

— И тъй, кога те изписват? — продължи Долан.

— Още не са ми съобщили. Междувременно не смятам да бездействам. Пак звъннах в шерифството. Повишили са Джо Мандъл — вече е детектив, така че чакам разрешението му да прегледаме веществените доказателства по случая.

— Двамата с Кинзи ще се погрижим за това.

— Не и без мен. Ако искате да ме запазите жив, ще правите каквото ви кажа.

— Глупости на търкалето. Това си е чист шантаж!

— Точно така. И тъй, разкажи ми за Рикмън. Ще ми се да се посмея.

Вечерта се подготвих да вечерям при Роузи. Бях неописуемо щастлива, че се е върнала — идеше ми да разцелувам подгъва на хавайската ѝ туника. Тъй като таверната стоя затворена две седмици, въздухът бе почти прочистен от миризмата на бира и цигари. Беше поръчала на фирмата за почистване да дойде в нейно отсъствие и да лъсне цялата кръчма. Сега подовете сияеха, дървените повърхности

лъщяха полирани, а огледалото зад бара отразяваше наредените бутилки с блясък, загатващ за скъп, ръчно изработен кристал. Нямаше много хора — явно вестта за завръщането на Роузи още не беше се разчула сред редовните клиенти.

Уилям стоеше зад бара, точеше бира и наливаше питиета на рехавата групичка посетители. Хенри се бе настанил на обичайното си място и четеше книжка с анаграми. Покани ме да седна на неговата маса. Роузи се появи от кухнята с купчина тънички папки в ръце. Прекоси помещението и се отправи към нас с тържествуваща физиономия. Връчи ни по една папка — реших, че това вероятно са албуми със снимки, но когато я отворих, с удивление се взрях в калиграфските букви на ръчно изписано меню.

— Това е... различно — отбелязах.

— Това е ново меню. Така не трябва обяснява за всяко ядене, което готви. Уилям го написал на ръка и после отиде в ксерокса и отпечатали много. Поръчваш всичко, което хареса, а което не може каже на английски, сочи с пръст — рече тя и застана в очакване на овации. Откакто се върна от круиза, „енглийският“ ѝ се влошаваше от ден на ден.

Хенри прегледа менюто си и лицето му придоби странно изражение. Вгледах се в страницата пред мен. Ястията бяха изписани първо на унгарски, с комбинации от букви, точки и апострофи, каквито не бях виждала преди. Под всяко унгарско наименование се мъдреше превод на английски:

VERSENYI BATTYUS PONTY

Шаран в тесто

CSUKA TEJFELES TORMAVAL

Щука в сос от хрян

HAMIS OZTOKANY

Фалшиво руло от сърнешко

DISZNÓ CSÜLÖK KÁPOSZTÁVAL

Свински джолан с кисело зеле

Предпочетох да не гадая как ще реагира тълпата футболни запаянковци, които често се отбиваха в таверната.

— Роузи, надминала си себе си — каза Хенри.

— Наистина — добавих аз. — Направо не мога да си избира.

Тя се разтопи от удоволствие и вдигна тефтера в очакване. За момент си представих, че ще наплюнчи върха на молива, който държеше в ръка.

Хенри ѝ се усмихна приветливо:

— Дай ни няколко минутки, за да се ориентираме в цялото това богатство.

— Вие гледайте, аз ще се върне.

— Отлична идея.

Тя се отдалечи от нашата маса и закръжи из салона, оставяйки по едно меню във всяко сепаре и на всяка маса. Хенри се загледа след нея с израз, граничещ с изумление:

— Очевидно така се случва, когато заведеш някого на круиз. Напомпала се е с вдъхновение. Ако не я познавах толкова добре, щях да реша, че се прави на важна.

Оставих менюто си настрана:

— Това е най-малкият ни проблем. Какво ще правим? Не ми се яде свинско краче с кисело зеле. Звучи отвратително.

Той пак се вгледа в менюто си:

— Чуй това. „*Mazsolas es Gesztenyés Borjunyelv*“. Да ти преведа ли какво означава? „Телешки език с кестени и стафиди“.

— Стига бе, не може да бъде. Къде го четеш?

Проточих врат към менюто му с наивната надежда, че преводът ще се окаже някакво забавно недоразумение.

Той посочи колонка, озаглавена „Специалитети на майстора“.

— Ето още един бисер — „шкембе с лимонов сос“. Не съм сигурен какво означава това — стомах или черва, едно от двете е.

— Как е възможно хората да ядат вътрешности?

Роузи беше приключила тура си за овации и отново се запъти към нашата маса.

— Имам идея. Ще приготви на вас специално нещо — голяма изненада.

— Не, не, не — побърза да каже Хенри. — Не искам да полагаш такива усилия. Ще си поръчаме нещо от менюто. Божичко. Толкова

много интересни блюда. Какво си избра, Кинзи?

— Кой, аз ли? Хм. В такава чудесна вечер бих хапнала една голяма купа със супичка и малко макарони. Ще те затрудня ли, Роузи?

— Леснотия. Разбира се, аз теб предложи овчарска супа. Вече е напригответена — съобщи тя, грижливо си записа поръчката ми и се обърна към Хенри.

— Засега смятам да се въздържа. Хапнах, преди да дойда тук.

— Малка чинийка кнедлички? Желирана пача? Прясно. Много вкусничко.

— Не ме изкушавай. По-късно ще помисля. Засега само ще правя компания на Кинзи — каза той.

Роузи се нацупи и повдигна рамене. Помислих си, че ще започне да настоява, но явно реши да го остави да страда. Двамата мълчаливо я изчакахме да се отдалечи.

Наведох се към него през масата:

— Защо не ме предупреди, че така ще кажеш? Можех и аз да се оправдая със същото.

— Изтърсих първото нещо, което ми хрумна. И ти се справи добре. Супа и макарони. Никакъв риск. Напълно безопасен избор.

Погледът ми се отклони към кухнята. Не бяха изминали и няколко секунди, когато Роузи бутна с масивното си дупе летящата врата на кухнята и се понесе към мен с широка табла, върху която бе поставила плитка, димяща купа.

— О, боже. Пристига — отбелязах аз. — Мразя такова експедитивно обслужване. Сякаш съм в китайски ресторант. Влизаш, и докато се усетиш те натъпкват и те изритват обратно на улицата.

Тя прекоси салона, остави таблата върху съседната маса и ми сервира супата. После застана с ръце, пъхнати под престилката, и ме загледа очаквателно:

— Е, харесва ти се?

— Още не съм я опитала.

Размахах ръка над купата, подуших парата и се опитах да определя на какво мирише. На опърлени косми? На кучешка кожа?

— Ау, страхотно ухае! Какво има вътре?

Тя се взря в плаващите из купата кубчета и започна да изрежда:

— Пащърнак, люк, морковки, алабаш...

— Обожавам зеленчукови супи! — възкликнах аз с пресилен ентузиазъм.

Натопих лъжицата си в дълбините и смело загребах купчинка кореноплодни зеленчуци. Роузи, обаче, продължи с описа:

— А също и глава, врат, бял и черен дроб на агънцето.

Уви, фатално късно. Вече бях вдигнала лъжицата във въздуха — тя неумолимо се доближаваше към устата ми, сякаш задвижвана от зъл дух. Когато допря устните ми, зърнах сиви порести мръвки, вероятно бял дроб, обкръжени от белезникави парченца от нещо, чийто произход предпочитах да не узная никога. Издадох устни и изсърбах бульона, като ловко избягнах дребните карантийки. После неискрено се завъзхищавах.

— Се връщам с макароните ей сегинка.

— Не бързай.

В момента, в който изчезна в кухнята, оставих лъжицата и крадливо огледах салона.

— Чудя се дали ще имам време да припна до тоалетната и да изхвърля това там, където му е мястото? Поне да имаше саксии, в които да излея това чудо.

Хенри се надвеси над купата:

— Това не е ли ноздра? О, не, объркал съм се. Май е тънък напречен разрез на сърдечна клапа. Мир-но! Опасност на хоризонта.

Роузи се приближи с голяма чиния в ръка. Аз изнесох цяло представление — разбърках супата и попих устни със салфетката, докато тя поставяше блюдото пред мен. Потупах се по гърдите, сякаш в плен на силни чувства, (което не беше далеч от истината):

— Засити ме. Много силна супа.

Погледнах боязливо към чинията, очакваща ме на масата и си отдъхнах с облекчение:

— Какво е това, италиански специалитет?

— Се нарича *palacsinta teszta*. По английски му казвате палачинка.

— Значи, унгарска палачинка. Е, звучи чудесно. Ще се справя.

— Пълнила с бъркано яйце и млян телешки мозък. Много изискано. Ще видиш. Може те научи как да правиш.

— Добре тогава. Ей сега ще я излапам — рекох аз.

Тя не се отместваше от масата, сякаш бе решена да дебне всяка моя хапка. Наклоних се настрани и присвих очи към далечния край на салона:

— Струва ми се, че Уилям те вика. Явно се нуждае от помощта ти.

Роузи се отправи към бара, където двамата с Уилям се заприказваха с озадачени физиономии. Грабнах чантата си и трескаво прерових съдържанието ѝ. Следобеда бях мернала стар списък за пазаруване, написан на лист плътна жълта хартия. Сгънах го на фуния и подвих острия ѝ край, за да не протече, като често хвърлях по едно око към Роузи. Мълниеносно прехвърлих палачинките във фунията. Наложих си да не обръщам внимание на злоещите парченца, които изпадаха обратно върху чинията. Прегънах триъгълника, образувал се в горната част на фунията, увих я в салфетка и натиках пакетчето в чантата си.

Когато Роузи се сети да погледне към мен, аз вече бях приведена над масата и се преструвах, че дъвча с блажено изражение. В салона влезе двойка посетители и вниманието ѝ се насочи към тях. Оставих двайсетачка на масата, близо до приборите на Хенри.

— Кажй ѝ, че са ме извикали по спешност.

Хенри кимна към купичката с недоядена супа:

— Ще ѝ кажа да я пресипе в буркан и да ти я донесе по-късно вечерта. Знам как мразиш да се хвърля хубаво ядене.

10

Не смятах да се прибирам у дома толкова рано, но се притесних, че телешкият мозък ще изтече от импровизирания съд и ще оплеска цялата ми чанта. Приблжих се до кофата за боклук на Хенри, извадих пакетчето и го хвърлих. Вдигнах глава, защото дочух глух телефонен звън някъде наблизо. Хлопнах капака на кофата и се втурнах по пътеката, водеща до моята врата. Бързо отключих. Три извънпявания. Четири. Захвърлих чантата на най-близкия кухненски стол и грабнах слушалката. Телефонният ми секретар вече бе успял да се включи и се наложи да надвиквам собствения си записан глас:

— Ту-ук съм. Е-ето ме! Не затваряй. На телефона съм.

— Кинзи?

Гласът беше мъжки. Чуваше се на фона на приглушена глъчка от множество разговори. Притиснах с длан другото си ухо и попитах:

— Кой се обажда?

— Дундъото.

— А, здрасти. Изненадана съм — не предполагах, че ще се обадиш. Какво става?

— Нали ми каза да звънна, ако се сетя за още нещо. Ще ти кажа, но трябва да обещаеш, че това няма да стигне до ушите му.

Напрягах се, за да го чуя.

— Няма да стигне до кого?

— До Франки. Нали го знаеш какъв е?

— Все още нямам преки впечатления.

— Той е ненормален. В началото успява да заблуди хората — много го бива да се прави на готин — но истината е, че човек трябва да бяга по-далеч от него.

— Не предполагах, че го познаваш толкова добре?

— Не че го познавам добре, но няма нужда да си психолог, за да загрееш, че копелето е откачено.

— Затова ли се обади, да ми обясниш колко е луд?

— Не бе, не. Сега ще ти кажа, но първо трябва да те питам нещо. Има ли вероятност някой да му подшушне, че съм говорил с теб?

— Е, не мога да гарантирам за действията на другите, но не виждам кой би му казал. Мога да ти обещаая едно — от мен и думичка няма да излезе.

— Заклевах ли се?

— Да, разбира се.

Чух как затули микрофона с ръка и приближи устата си съвсем близо до слушалката — стори ми се, че усещам влажния му дъх в ухото си.

— Разправяше, че наръгал някакво гадже до смърт.

— О, божичко, Дундьо! Нали именно затова е лежал в затвора — за убийството на Кати Лий Пиърс.

— Не нея. Някаква друга. Това станало след първото убийство.

— Слушам те.

— Перчеше се, че това щяло да сполети всяка кучка, която се осмели да го дразни. Каза, че забърсал мацето в някакъв бар. Намирала ѝ се малко дрога и двамата направо си махнали главите. После отишли на паркинга да си поиграят на чичо доктор, но мадамата решила да се направи на трудна и Франки побеснял. Отказала да му бутне и той я очистил. Натикал я в багажника на колата, която гепил от Кати Лий. Два дни се разкарвал с мъртвото гадже в багажника, но накрая се притеснил, че ще започне да смърди и се отървал от трупа ѝ в Ломпок.

— Къде са се запознали?

— Искаш да кажеш в кой бар ли? Така и не разбрах. Не спомена даже името на града, но трябва да се е случило в Санта Тереза, защото след това се добрал до Ломпок, а там са го пипнали.

— Той каза ли къде е захвърлил трупа? Спомена ли мястото?

— Някъде извън града, за да не могат да я намерят. Така предполагам, защото го обвиниха за Кати Лий, но никой не знаеше за другата и затова му се размина само с първото убийство.

— Как така се сети най-внезапно? Това не е нещо, което човек забравя лесно.

— Не бях го забравил — възрази той обидено. — Ти ме потърси. Аз не съм се бутал да ставам доносник. И не съм се сетил „най-внезапно“. Спомних си веднага щом ми каза, че се интересувах от Франки.

— А защо не ми разказа всичко това още първия път?

— Не те познавах. Как да ти се доверя? Трябваше да обмисля нещата.

— Какво те накара да решиш, че заслужавам доверие?

— Да ти кажа право, май щеше да е най-разумно да продължа да си трая. Франки е супер гадно копеле. Ако разбере, че съм го изпял, с мен е свършено. Ебаваш ли се с него, по-добре да си теглиш сам куршума.

— Ясно — рекох. — Той каза ли нещо друго?

— Това е всичко, което си спомням в момента. Навремето не обърнах особено внимание на приказките му. В пандиза всеки се прави на майстор. Обикновено раздуват, така че не се впечатлих. Тоест, впечатлих се, но повече нищо не се чу за тази история. Сега се появяваш ти и разправяш, че намерили труп на момиче — моментално се сетих за него.

— И си сигурен, че той е убиецът й?

— Не, не съм *сигурен*. Може пък да си е измислил цялата история. Как бих могъл да зная? Каза да ти звънна — ето, звъня ти.

Размислих накратко. Може би ме пращаше за зелен хайвер, макар че недоумявах каква изгода би могъл да извлече от това.

— Сведенията ти са доста оскъдни.

— Казах ти всичко, което знам.

— Как я е убил?

— С нож, предполагам. Каза, че я намушкал, омотал я и я натикал в багажника. Като стигнал в Ломпок, я захвърлил встрани от пътя и офейкал. Когато ченгетата го закопчали, той вече бил спокоен, че няма да се усетят — интересувало ги само да му лепнат убийството на Кати Лий.

— Мислиш ли, че е познавал момичето отпреди?

— Съмнявам се. Говореше като за непозната.

— Питам те, защото се чудя какъв е бил мотивът му.

— Ти направо ме разби. На Франки не му е нужен *мотив*. Може да го е погледнала накриво или да му е казала, че оная работа му е малка. Ако е разбрала, че бяга от полицията, може да го е заплашила, че ще го предаде.

— Интересна информация — казах аз. — Ще я обмисля. Откъде се обаждаш?

— От едно кръчме, в което обикновено кисна тук, в Креозот. Сестра ми дойде с колата и ме прибра да живея у тях.

— Как да се свържа с теб, ако се наложи да те питам нещо?

Той ми издиктува номера си и кода на града.

— Благодаря. Помощта ти може да се окаже изключително ценна.

— Къде е Франки сега?

— Не съм сигурна. Чухме, че бил в града.

— Да не искаш да кажеш, че са *пуснали* копелето?

— Да, освободен е под условие.

— Защо не ми каза по-рано? Майка му стара. Закълни се, че няма да му кажеш от кого си научила това. И хич не си въобразявай, че ще се навия да свидетелствам в съда.

— Успокой се, не би могъл да свидетелстваш, защото единственото, което знаеш, е някаква мътва. Не си го видял да извършва убийството. Ще предам думите ти само на ченгетата, за които работя, и дотам.

— Дано не сгафих.

— Спокойно, всичко е наред.

— Купи ли ми онези цигари?

— Не, но съм ти много задължена.

Във вторник сутринта Долан дойде да ме вземе от офиса точно в 10:00. Не бях пропуснала обичайния си сутрешен крос, след който си пузнах един душ и се преоблякох. После набързо закусих с чаша кафе и купичка с овесени ядки и в 8:35 цъфнах в офиса. Когато чух бибишкането на клаксона му, вече бях сложила в ред купчините по бюрото си. Долан се смили над мен и метна фасата си през прозореца в момента, в който се качих в колата. Биопсията на Стейси беше насрочена за 7:45, но и на двамата не ни се говореше за това. След като се преборих с изметнатата врата на колата и се настаних на седалката до Долан, му разказах за обаждането на Дундъто.

— Не зная какво да мисля — каза той. — Ти вярваш ли му?

— Ще ми се да му вярвам, но не зная дали ролята на доносник е свойствена за него. Все пак, цитира правилно две подробности.

— Кои по-точно?

— Знаеше, че е била наръгана със студено оръжие и че е увита в нещо, преди да бъде захвърлена в дерето.

— Може да е стрелял на сляпо — налучкал е тези детайли, за да се направи на интересен.

— Пред мен? С каква цел?

— Защото флиртува с теб. Измислил си е повод да ти се обади.

— Такава ли била работата? Заше метена съм от щастие.

— Проблемът е, че информацията, която ти е дал е безполезна.

Въздух под налягане.

— При това подобен свободен преразказ не би издържал пред никой съд.

— Точно така.

Отправихме се към дома на Франки, за да се опитаме да изкопчим нещичко от него. Долан се беше свързал с полицаия Денч Смолууд, който осъществяваше надзор над доскорошния затворник, и той му бе дал адреса.

Докато прекосяхме града, Долан ми каза, че отново е прегледал документацията по случая „Джейн Доу“. В началото били получени сигнали за три крадени автомобили, единият от които бил червения шевролет модел 1967-ма, който Франки шофирал, когато го арестували. Възложили на Мелвин Галоуей да проучи въпроса с останалите две коли, но от преписката било невъзможно да се разбере какво е свършил. Тук Кон отбеляза, че предвид пословичния му мързел, рутинните аспекти на разследването сигурно не са му били по сърце. Твърде вероятно било да е поел задачата и после да не си е мръднал пръста. Откритата червена кола, която Си Кей Вогел видял, се оказа форд мустанг — модел от 1966 г., собственост на някой си Гант от Меските — градче, разположено в Аризона, почти на границата с Калифорния. Стейси помолил Джо Мандъл да пусне справка с номера на шасито и регистрационните номера, за да разберем къде се намира колата сега. Ако Мандъл успееше да установи настоящото ѝ местонахождение, би си струвало да ѝ хвърлим един поглед отблизо.

Франки беше наел стая в задната част на паянтова къща на Гуардия стрийт. Някой бе преобърнал контейнера за отпадъци и двамата с Долан внимателно запристъпвахме по алеята сред купищата боклук. Околните храсти червен и оранжев хибискус бяха избуяли толкова високо, че тясната дървена веранда тънеше в студена сянка. Долан почука на вратата, а аз се оттеглих встрани, сякаш ме хвана страх, че ще започнат да ме обстрелват през тънката стена. Кон учтиво

изчака и пак почука. Тъкмо се канехме да си тръгнем, когато Франки откряна вратата. Беше младолик и гладко избръснат — не бих му дала четиридесет и четири години. Носеше тениска и широки шорти. Явно бяхме прекъснали съня му — бе вдигнал маската за очи над челото си. Застана бос на прага и каза „Какво?“.

— Г-н Миракъл?

— Същият.

Долан разтвори якето си и посочи значката, окачена на колана му:

— Лейтенант Долан от полицейското управление на Санта Тереза. Това е Кинзи Милхоун.

— Добре.

Франки беше с къдрава кестенява коса и кафяви очи. Прямият му поглед издаваше раздражение. Изненадах се, че по ръцете му не се виждаха никакви татуировки. Беше прекарал в затвора последните седемнайсет години и очаквах да изглежда така, сякаш се е търкалял гол по мокри комикси. В никакъв случай не бих го нарекла дебел, но изглеждаше някак мек, което бе поредната изненада. В представите ми всички затворници пращят от бицепси.

Очите му се стрелнаха към мен:

— Е, как ме намираш?

Нищо не отговорих.

— Май сме си легнали късничко — изглеждаш кисел — подхвърли Долан.

— Ако държите да знаете, работя нощем.

— И какво вършиш?

— Работя като чистач в една офиссграда. Застъпвам в полунощ. Бих ви дал името на шефа си, но сигурно вече сте го научили.

Долан се усмихна леко:

— Така си е. Надзорникът ти ми го каза, когато разговарях с него.

— За какво става въпрос?

— Може ли да влезем?

Франки извърна глава и огледа стаята си:

— Разбира се, защо не.

Дръпна се от вратата и ние пристъпихме през прага. Цялата му квартира се състоеше от една-единствена стая. Подът бе покрит с

линолеум, а обзавеждането ѝ се изчерпваше с очукан стар хладилник, котлон и креват с желязна рамка. Вместо гардероб използваше чугунена тръба, на която беше накачил всичките си дрехи — и чистите, и мръсните. В далечния ъгъл на стаята видях полуотворена врата, водеща към тясна баня. На пода край леглото му, до препълнения с фасове пепелник, лежеше купчина книжки с меки подвързии — криминалета и научна фантастика. Въздухът бе пропит с тежък мирис на престояли фасове и непрани чаршафи. Ако аз трябваше да живея на такова място, сигурно щях да се самоубия. От друга страна, Франки беше свикнал със затвора и това вероятно му се виждаше приветливо местенце.

Нямаше къде да седнем — останахме да стърчим, а Франки си легна на кревата и издърпа чаршафа върху скута си. Последвалият разговор ми прозвуча странно, сякаш бяхме на посещение в болничната стая на Стейси — кой, освен хронично болен човек би предпочел да разговаря излегнат в леглото? Поведението му говореше за внимателно премерена самонадеяност. Франки оправи чаршафа и подгъна горния му край.

— Дайте да прескочим увертюрата. Довечера пак съм на смяна и трябва да се наспя.

— Интересува ни времето, което си прекарал в Ломпок преди да те заловят.

— Какво за него?

— Как стигна дотам, какво правеше в дните преди да те арестуват?

— Не помня. Бях друсан. В ония години мозъкът ми беше напълно размекнат.

— Полицаите те спрели за проверка на десет километра от мястото, където бил захвърлен трупът на младо момиче.

— Чудничко. Къде са го открили?

— Близо до кариерата Грейсън. Сецаш ли се за мястото?

— Всеки знае къде е Грейсън — кариерата е там от години.

— Доста интригуващо съвпадение.

— Кое, че съм бил на десет километра от мястото? Пълни глупости. Имам роднини в областта. Баща ми живее в една от близките къщи откакто съм се родил. Бях се запътил да го видя.

— След като уби Кати Лий.

— Надявам се, че не сте дошли, за да предъвкваме все същата стара история. Едно ще ви кажа — нямаха право да ми лепват предумишлено убийство — беше си чиста самоотбрана. Тя ме нападна с ножица... не че се чувствам задължен да се оправдавам.

— А защо избяга? Невинните хора не постъпват така.

— Никога не съм твърдял, че съм невинен. Казах си... ох, мамка му, за какво ли си хабя думите... ако искате да знаете, изпаднах в паника. Бях се наблъскал с метедрин и не можех да разсъждавам нормално. От него човек става раздразнителен, хваща го параноята.

— Не е нужно да вдигаш гарда — каза Долан.

— Настоятелно моля да ме извините. Като ме вдигнат от сън, понякога ставам нервен.

— И като кипнеш, не успяваш да се овладееш, нали така? — рече Долан с усмивка.

— Дайте да се разберем — излежах си присъдата. За седемнайсет години нямам ни едно петънце в досието. Пазих добро поведение, не съм създавал проблеми — бях образцов затворник. Вече съм навън, чист съм, полагам общественополезен труд, така че не се обиждайте, но що не вземете да вървите на майната си?

— Затворът ти е повлиял добре.

— Да, така е. Аз съм жив пример, че рехабилитацията има ефект. Бях лош, станах добричък и сега съм свободен като птица.

— Е, не съвсем. Освободен си условно.

— Мислите ли, че съм забравил това? Че не знам наизуст всичките шибани правила? Едно запомнете, няма да ме пипнете в нарушение. Твърде умен съм. Готов съм да ви играя по свирката, защото не ми се влиза обратно в панделата. Никога вече.

— Знаеш ли какъв ти е проблемът, Франки?

— Слушам ви внимателно, лейтенант. Сигурен съм, че ще ми го разясните най-подробно.

— Днес може да се правиш на света вода ненапита, но навремето си отворил глупавата си голяма уста.

— Стига бе. Какво ще рече това?

— Казах ти. Имаме неразкрит случай на убийство, което е твърде сходно с убийството на Кати Лий.

— Съжالياвам, но тук не мога да ви помогна, защото не знам нищичко. Ако ви интересува още нещо, ще трябва да се обърнете към

адвоката ми.

— А кой е той?

— Когато го наема, ще ви съобщя. Кой ви е напълнил главите с тия измишльотини, или информацията е секретна?

— Намери се човек, който е готов да ти сложи примката на шията.

— Примка, другия път. Някой бивш пандизчия е решил да изкрънка обяд за моя сметка. Не съм убил мадамата. Дрънките абсолютни глупости.

— Нашият свидетел не е на същото мнение. Той твърди, че после си се хвалил наляво и надясно.

— Отлично знаете, че говорите празни приказки. Ако разполагаете с някакви доказателства, щяхте да се домъкнете със заповед за арест, вместо да ми разигравате цялото това театро.

Долан поклати глава:

— Не знам, Франки. Мисля си, че си искал да я изчукаш, но тя не ти е бутнала и си излязъл от кожата си.

— Да, да, да — каза Франки и се направи, че онанира.

— Защо не вземеш да си признаеш? Знаеш ли колко ще ни помогнеш? Докажи, че си станал човек на място, че наистина си обърнал нова страница.

Франки се подсмихна и поклати глава, сякаш не вярваше на ушите си:

— Сериозно ли ме мислите за толкова тъп? Да седна и да си призная какво? Нямаме грам улики срещу мен. Дори не зная за какво, по дяволите, става въпрос.

— Не съм дошъл да те притискам.

— Това е добре, защото се опитвам да не изгубя контрол над себе си. Ако искате да ми вземете проба за наркотици, ще се изпия в чаша. Ако искате да претърсите квартирата ми, моля, заповядайте. Каквото щете правете, само приключвайте по-бързо. Ако ли не, разговорът свърши. На излизане затворете вратата зад себе си — каза той, намести маската на очите си и се обърна към стената.

— Е, посещениято се оказа безрезултатно — отбелязах, когато се качихме в колата.

— Целта ми беше да го видиш. Винаги е за предпочитане да познаваш отблизо действащите лица. Освен това е добре да го

поизпотим — нека се чуди с какво разполагаме.

— Няма да се чуди дълго. Ние не разполагаме с абсолютно нищо, нали?

— Права си, но той не подозира това.

Долан смяташе да ме остави пред офиса и да продължи към болницата, но когато завихме по Кабалерия лейн, видяхме Стейси — беше седнал да ни чака на бордюра, а в краката му бе опрян кафяв хартиен плик. Носеше червената плетена шапка, риза с къс ръкав, памучен панталон в цвят каки и обувки на бос крак. Пластмасовата болнична гривна още обгръщаше китката му. Ръцете му бяха слаби като на скелет, кожата му бе прозрачна като оризовата хартия, която слагат в сватбените покани. Долан паркира през две коли от него. Докато се връщяхме към мястото, където седеше Стейс, Кон извади пакет цигари и поспря, за да си запали. Хвърли клечката кибрит и жадно вдиша дима, сякаш използваше инхалатор против астма.

— Как се озова тук?

Стейси засенчи очите си с ръка и го изгледа:

— Повиках си такси. Те са за това — даваш на шофьора пари и той те откарва където си поискаш.

— Не мислех, че ще те изпишат, преди да са направили допълнителни изследвания.

Стейси махна с ръка пренебрежително:

— Да вървят по дяволите. Писна ми да чакам докторите да се наканят. Събрах си вещите и се измъкнах. Нямам време за глупости. Нищо няма да се промени. Междувременно Мандъл ми звънна и каза да вървим при него. Извадил е от хранилището вещите на Джейн Доу — може да ги огледаме. Като стана дума за това, какво обяснение даде общото ни приятелче Франки?

— Не измествай темата. Как мина биопсията?

— Бълха ме ухапала — толкова пъти са ме боли, че свикнах.

— След колко дни ще са готови резултатите?

Ръката на Стейси бе толкова изтъняла, че той успя да изхлузи гривната, без да я разкопчава.

— След ден-два. Това е без значение, важното е да си вършим работата. Подай ми ръка, ако обичаш. На моите години седнеш ли веднъж, после трудно се надигаш. Разкажи ми за Франки.

— Невинен е като агънце.

— Ииска ли питане? Така и предполагам.

Долан протегна ръка към Стейси, който се изправи и залитна леко, преди да възстанови равновесието си. Улови погледа, който си разменихме с Долан.

— Я стига. Добре съм си. Просто съм уморен. Прекалено дълго се залежах, това е.

Областното шерифство на Санта Тереза е разположено в една от преките на Ел Солано роуд близо до Колгейт, в квартала, в който се намира и градското бунище. Предполагам, че парцелите там са евтини и има възможност за разширение. Зад сградата се простираха редове черно-бели полицейски коли и джипове, а зад тях бяха паркирани частните автомобили на служителите. Едноетажната постройка е боядисана в кремаво, с бели орнаменти и арки, издигащи се по протежение на фасадата. Областният затвор е точно отсреща, от другата страна на пътя. Долан паркира и се запътихме към централния вход. Стейси избърза напред. Личеше си, че работата му липсва. Самата гледка на сградата сякаш го напомпа с енергия.

Отляво в малкото фоайе имаше гише, оградено с дебело стъкло, за което предположих, че е бронирано. Зад него бе застанала жена, облечена в цивилни дрехи. Когато влязохме, вдигна глава към нас и изчака да се приближим.

— Имаме среща с детектив-сержант Джо Мандъл — обясни Стейси.

— Той каза да ви предам, че след минута ще е при вас — каза тя и побутна към нас регистъра на посетителите.

И тримата се подписахме и служителката ни даде по една значка, която да закачим на дрехите си. Имаше три свободни стола, но предпочетохме да останем прави. Зад матовото стъкло на заключената врата се очерта приближаващ се силует. Детектив Мандъл я отвори и ни покани да влезем. Последва обичайното представяне, придружено от ръкостискания. По искрицата в очите му разбрах, че си спомня срещата ни в кухнята му, но с нищо не показва изненада. Двамата със Стейси се познаваха отлично, но ми се стори, че с Долан не са се виждали от много години. Размениха си любезности, той задържа вратата отворена и се запътихме по коридора.

Свърнахме вляво и прекосихме дълъг вестибюл с бежови стени и бежова пътека. От двете му страни бяха наредени вратите на разни

кабинети. Джо ни представи на сержант Стийв Райнбъргър от отдела по съдебна медицина. Той отключи една от вратите и ни въведе в стаичка, която ми заприлича на кухненски бокс в панелен блок. Единствената разлика бе, че не се виждаше готварска печка. Трите стени бяха опасани с плотове, а в срещуположния край жужеше нещо като абсорбатор. На масата в средата на помещението бе поставен голям плик от овехтяла амбалажна хартия.

Сержант Райнбъргър отвори вратичката на едно от долните шкафчета, бръкна, разви широка ролка бяха хартия и откъсна едно голямо парче. След това извади и чифт гумени ръкавици за еднократна употреба.

— Помолих колегите от следствието да ни изпратят горната и долната челюст. Реших, че сигурно ще искате да погледнете и тях.

Той разстла листа предпазна хартия върху масата, сложи си ръкавиците и чак тогава разчупи печата на плика с веществените доказателства. Извади сгънатия брезент и различни части от облеклото на жертвата и ги положи върху хартията. Мандъл изтегли сноп предпазни ръкавици от картонената кутия на плота. Подаде по един чифт на Стейси, на Долан и на мен. До този момент мъжете оживено обсъждаха разни служебни клюки, но сега всички замлъкнахме почтително. Осемнадесет години след нейната смърт тишината бе нарушена само от шумоленето на бялата хартия и от краткото изплющяване, докато надявахме ръкавиците.

Усещането да гледам отблизо вещи, които досега бях виждала на избелели снимки, бе странно. Разрязали блузата и панталона на маргарити, за да ги смъкнат от подутото ѝ тяло и сега те се простираха безформени като одрани кожи. Тъканта бе изцапана и влажна, сякаш пропита с мокър пясък. Петната кръв приличаха на ръжда. Каишките на кожените ѝ сандали бяха украсени с месингови катарамии. Тясно ремъче във формата на клуп явно е отделяло палеца ѝ от останалите пръсти. Сандалите изглеждаха почти нови, но възглавничките и петите на босите ѝ стъпала бяха оставили незаличими тъмни следи по велурените стелки.

Райнбъргър разви капака на металния контейнер и извади горната и долната челюст на Джейн Доу. Зъбите ѝ явно са били в ужасно състояние — преброих шестнайсет или осемнайсет пломби от амалгама. Когато постави горната върху долната челюст, напасвайки

вдлъбнатините, видяхме колко деформирана е била захапката ѝ — горната челюст се издаваше силно напред, а левият ѝ кучешки зъб бе изкривен.

— Направо не е за вярване, че никой не я е разпознал по описанието на зъбите. Чарли каза, че всички пломби са поставени година-две преди смъртта ѝ. Виждате, че мъдреците ѝ още не са били покарани. Той смята, че най-вероятно е била осемнайсетгодишна — рече Райнбъргър и постави челюстите обратно в контейнера, без да затваря капака.

Личните ѝ вещи покриваха едва половината плот на масата. Това беше останало от нея — една книжна торба. Заля ме вълна от недоумение — как е възможно цял един живот да се сведе до купче остатъци? Сигурно е имала очаквания и мечти — за любов, за семейство, за деца. Или поне се е надявала да бъде ценена и харесвана от близките и от приятелите си. Сега останките ѝ бяха положени в земята без надгробна плоча, а местонахождението им бе обозначено в гробищния регистър само с пореден номер на парцела. И въпреки оскъдното, което знаехме за нея, тя изглеждаше толкова необяснимо реална. Бях гледала черно-бялата снимка на тялото ѝ сред августовската пресъхнала трева. Там лицето ѝ бе обърнато встрани към храсталака, извън обсега на фотоапарата. Коремът ѝ, долната част на едната ѝ ръка и прасецът ѝ — фотографът бе запечатал само отрязъци подута, насинена, разложена плът в последната снимка на Джейн Доу.

Взех в ръка найлоновия плик, съдържащ кичур от косата ѝ. Изглеждаше чиста, с копринен блясък и лешниковорус оттенък. Второ пликче съдържаеше две тънички обици — деликатни халки от златна жичка. Единственото веществено доказателство за самото убийство бе парчето кабел с бяло пластмасово покритие, с което убиецът пристегнал китките ѝ. Покривалото бе направено от средно плътен брезент; шевовете бяха подшити с червен конец. На равни разстояния по ръба бяха прокарани метални пръстени. По нищо не се различаваше от стандартните бояджийски покривала, които хората често мятат върху купчината дърва за огрев в задния двор, за да ги предпазят от дъжда. В единия ъгъл имаше червена пръска, която ми заприлича на калинка или на кърваво петънце, но когато се вгледах отблизо се оказа, че е само удебеление на червения шев там, където конецът е свършил.

А се надявахме чрез тези няколко вещи да възстановим и нейната самоличност, и тази на убиеца ѝ. Каква магия се криеше в смъртта ѝ, какво ни бе заставило да се съберем тук цели осемнадесет години по-късно?

Вслушах се в разговора със закъснение. Стейси излагаше какво сме свършили досега. Очевидно Мандъл също бе прелистил наново досието ѝ. И той като Стейси и Долан, които бяха открили трупа, участваше в разследването още от първия момент. Тъкмо казваше:

— Жалко, че Краус си отиде. Малко останахме.

— Какво се е случило с него? — попита Долан.

— Продаде къщата си и се премести в Орегон със семейството си. Назначили го за шеф на полицията в някакво забутано градче. Напоследък чух, че вече му идело да се гръмне от скука, но не можел да си позволи да се върне заради тукашните безумни цени на имотите. Кийт Болдуин и Оскар Уолън се пенсионираха, а Мелвин Галоей почина. Въпреки това се зарадвах, че имаме повод да се позанимаем наново със случая. Може пък да ни излезе късметът — след всичките тези години.

— Ти какво ще предложиш? — попита Стейси. — Сещаш ли се за нещо, което сме пропуснали по-рано?

Мандъл размисли, преди да отговори:

— Лично аз бих поразпитал тази Йона Матис — момичето, за което Франки Миракъл бил женен. Може и да изкопчите от нея нещо интересно, стига да успеете да я откриете. Бях чул, че по време на делото срещу Франки присъствала на всички заседания. Едва не се омъжила за него отново — толкова ѝ дожаляло за бившия ѝ съпруг.

Стейси направи гримаса:

— Жените са странни същества. Аз и един път не успях да се оженя, макар че съм примерен гражданин. Имаш ли ѝ адреса?

— Не, но за теб ще го намеря.

11

Долан ме остави пред офиса, преди да закара изтощения Стейси до дома му. Да си призная, и аз се чувствах като пребита. Докато отключвах външната врата забелязах, че в тясната алея, отделяща моята къщичка от следващата, е паркиран мерцедес пикап. Жената зад волана шиеше гоблен и етаминеното платно се диплеше върху предното табло. Тя вдигна поглед към мен, махна ми с ръка и остави ръкоделието си на съседната седалка. После слезе от колата, отвори задната врата, взе някаква пазарска чанта и се обърна към мен с думите:

— Започвах да мисля, че съм те изпуснала.

Заклучи колата и тръгна към мен. Изглеждаше ми някак позната, но не можех да се сетя откъде. Беше шейсетинагодишна, стегната, привлекателна, облечена в лек, елегантен костюм от червен туид. Косата ѝ бе подрязана до раменете, боядисана в тъмнокестеняво и грижливо поддържана.

Стоях на прага и се чудех как да реагирам — напразно се ровех из паметта си, за да прикача име на това лице. Коя беше тя? Съседка? Бивша клиентка, може би?

— Мен ли чакате?

Жената се усмихна, разкривайки ред хубави, равни зъби. Преди да успее да ми отговори, усетих как по гръбнака ми завибрира тъничка тръпка страх, сякаш малко раче пълзеше неуверено между струните на китара.

Тя протегна ръката си към мен:

— Аз съм леля ти Сузана.

Здрависахме се, докато трескаво се мъчех да асимилирам думата „леля“. Значението ѝ ми беше известно, но не можех да го отнеса към себе си.

— Майката на Таша — добави тя. — Дано не те заварвам в неподходящ момент. Таша ти спомена, че ще намина, нали? Бих се почувствала изключително неловко, ако е забравила да те предупреди.

— Да, каза ми. Съжалявам, че реагирах така, но умът ми беше някъде другаде. Влизай и се настанявай. Тъкмо щях да включа кафеарката — искаш ли и ти едно кафе?

Тя ме последва в приемната.

— Благодаря ти, с удоволствие.

Остави пазарската си чанта и седна на стола за клиенти, който бях поставила от другата страна на бюрото. Очите ѝ бяха лешникови като моите. Въздухът около нея излъчваше цитрусовото ухание на тоалетната ѝ вода, навярно грейпфрут — нещо много свежо и леко.

— Как го предпочиташ?

— Не съм претенциозна — може и без сметана.

— Ще ми отнеме минута.

— Не бързам заникъде — увери ме тя.

Извиних се, прекосих приемната, хлътнах в кухнята, облегнах се на плота и се помъчих да овладея ударите на сърцето си. От момента, в който тя ми се представи, неистово се опитвах да запазя привидно спокойствие. Това бе леля ми, сестрата на майка ми. Познавах се с Таша и с Лиза — най-голямата и най-малката дъщеря на Сузана. Само бях чувала за Пам, средната ѝ дъщеря. Изживях първата си среща с тях като шок, защото дори и не подозирах за съществуването им. Едно разследване, с което се занимавах три години по-рано, случайно ме сблъска с братовчедките ми. Сякаш разбуних гнездо на паяци, скътано в джоба на стар балтон. Сега, когато родителите ми и леля Джин ги нямаше, Сузана оставаше една от най-близките ми роднини.

Потупах се по гърдите. Ама че странно. Не помня майка си, дори не съм виждала нейна снимка. При все това някак усещах сродството. Всички жени от рода Кинзи си приличат физически — поне така съм чувала. Аз и Таша определено си приличаме, а тя ми беше казала, че двете със сестра ѝ Пам са толкова еднакви, че ги мислят за близначки. Лиза бе малко по-различна, но ако двете застанехме една до друга, всеки би отгатнал, че сме роднини.

Взех кафеарката, напълних с вода резервоарчето, поставих филтърната хартия, наместих цедката. Не забелязах, че ръцете ми треперят, но около кафеарката се посипаха ситни песъчинки смляно кафе. Грабнах една гъба, намокрих я и забърсах плота. Сложих канчето в гнездото и щракнах копчето. Опасявах се, че ако отида при нея, тя ще забележи състоянието ми, но пък и не можех да остана в кухнята под

претекст, че изчаквам кафето. Извадих от шкафчето две чаени чаши, поставих ги на плота. Ако ми се намираше малко коняк, тозчас бих опънала една здрава глътка.

Докато пристъпвах към приемната, се опитвах да си припомня как се чувствам, когато съм спокойна, за да успея да изимитирам състоянието.

— След минутка ще бъде готово. Надявам се, че не си ме чакала твърде дълго. Бях излязла по работа.

Наместих се на стола зад бюрото си, а тя ме загледа и ми се усмихна:

— Не се тревожи за това. Винаги успявам да си намеря занимание.

Беше красива — с изящен нос и пестелив, фино нанесен грим, който изравняваше тона на лицето ѝ. Забелязах, че слънцето е белязало кожата ѝ с бледи лунички, а край очите и в ъглите на устата ѝ се е образувала мрежа от тънки бръчици. Червеният костюм ѝ отиваше. Цветът му бе подчертан от бялата блуза под сакото ѝ. Виждаше се, че Таша бе развила безупречния си вкус под вещите напътствия на майка си.

Тя направи жест с ръка и каза:

— За малко да забравя. Нося ти нещо.

Наведе се, бръкна в пазарската си чанта и извади черно-бяла снимка, поставена в сребърна рамка. Подаде ми я. Аз я взех и я обърнах, за да я погледна.

— Това сме двете с майка ти в деня на първия ѝ бал — 5 юли 1935 г. Аз бях деветгодишна.

— Аха — рекох и погледнах към снимката само за секунда, колкото да зърна осемнайсетгодишната Рита Синтия Кинзи, облечена в дълга бяла рокля. Бе приведена, засмяна, прегърнала най-малката си сестричка. Майка ми изглеждаше невероятно млада; по раменете ѝ се спускаше водопад от тъмна, къдрава коса. Навярно си беше сложила тъмно червило, защото на черно-бялата фотография устните ѝ изглеждаха черни. Сузана беше накипрена с дълга рокля с къдри и воланчета — умалено копие на роклята на кака ѝ.

Усетих как лицето ми пламна, сведох глава и изчаках усещането да премине. Болката беше остра, сякаш някой бе затръшнал тежък капак върху пръстите ми. Идеше ми да вия от изненада. Наложих се да

напрегна цялата си воля, за да блокирам чувствата. Усмигнах се на Сузана, но лицето ми бе сковано.

— Много благодаря. Никога не бях виждала нейна снимка.

— Тази ми е любимата. Поръчах си копие, така че можеш да я задържиш.

— Благодаря. Пазиш ли някакви снимки на баща ми?

— Положително има. Ако се бях сетила, щях да донеса семейния албум — там сме събрани всички. Нищо, следващия път — каза тя. — Знаеш ли, че приличаш на майка си? Всъщност и аз приличам на нея.

— Така ли? — казах аз, но си мислех „Всичко това е прекалено странно“. С лекота успях да запазя дистанцията в контактите си с Таша. Боричкахме се с думи и така осуетявахме всякаква нежелана близост. А тази жена беше прекрасна. Идеше ми да изтопуркам до стола ѝ и да се покатеря в скута ѝ.

— Чувала съм, че всички жени от фамилията Кинзи си приличат — казах.

— Това идва не толкова от джинса на Кинзи, колкото от Льо Гранд. Вирджиния носеше някои от чертите на татко, но тя бе единственото изключение. Гените на Гранд доминират. Нищо чудно, като се има предвид властният ѝ характер.

— Защо всички я наричат „Гранд“?

— Не зная — засмя се тя. — Откакто се помня, все така я наричаме. Тя не искаше да бъде „мама“ или „майче“. Предпочиташе прякора, с който бе известна сред връстниците си и така си остана. Когато тръгнахме на училище осъзнах, че другите деца наричат майките си „майко“ или „мамо“, но дотогава беше станало твърде късно да променяме обръщението. Може би това бе форма на отричане от нейна страна — някаква двойственост по отношение на майчинството. Мога само да гадая.

Ароматът на кафе започна да изпълва въздуха. Никак не ми се мърдаше от мястото ми, но скочих и заобиколих бюрото.

— Ей сега ще се върна.

— Да ти помогна ли?

— Не, ще се справя сама.

— Викни ме, ако имаш нужда от помощ.

— Благодаря.

Щом се озовах в кухнята, припряно се заех да пълня чашите с кафе, но установих, че се налага да придържам канчето с двете си ръце. Как да й подам чашата, без да разлея половината? Поех си дълбоко дъх и си рекох „стегни се, момиче“. Направо се излагах — та това беше една на практика непозната, застаряваща дама, решила да демонстрира доброжелателство. Ще се стегна. Ще се справя. Сега ще стисна зъби, за да издържа, докато си тръгне, а после, когато остана насаме, ще се разпадна. Така. Взех двете чаши и закрачих с поглед, забоден в кафето. Не разлях чак толкова много, пък и килимът беше толкова безумно мръсен, че не си личеше.

Добрах се до бюрото и тръснах отгоре му двете чаши. Оставих я да си вземе кафето сама. Седнах обратно на стола си, пресегнах се и придърпах другото кафе към себе си. За момент се почудих дали пък да не се наведе и да сърбам, без да вдигам чашата.

— Може ли да ти задам един въпрос?

— Разбира се, че може, рожбичко. Какво искаш да знаеш?

Рожбичко. О, господи. Сълзите напиреха да потекат от очите ми, но аз бързо премигах, за да не си личи. Сузана с нищо не показа, че е забелязала. Прокашлях се и казах:

— Когато се срещнах с Лиза за първи път, тя спомена за някакви племенници — момчета, но нищо повече не чух за тях. Арне ми каза, че Гранд имала три момчета, всичките мъртвородени, но си мисля, че имало и едно момченце, което починало като малко? Струва ми се, че Лиза спомена нещо такова.

Тя направи пренебрежителния жест, който ми бе толкова познат. Сякаш гледах себе си. Братовчедка ми Лиза беше махнала с ръка по същия начин по време на първия ни разговор.

— Това момиче така и не можа да научи правилно фактите от семейната ни история. Строго погледнато, това е вярно. Майка ни родила три момчета преди Рита. Първите две били мъртвородени. Третото живяло пет часа. Всички останали момчета в семейството ни — девет племенника — са част от външния кръг: съпругът на Моура, Уолтър, има две сестри — и двете имат момчета. Моят съпруг Джон има трима братя и от тях имаме общо седем племенника. Зная, че звучи объркано, но тъй като повечето ни роднини по сватовска линия също живеят в Ломпок, всички те участват в семейните тържества на фамилията Кинзи. Гранд не би се примирила с мисълта, че

предпочитаме семействата на нашите съпрузи пред нея и затова на Коледа и в Деня на благодарността отваря широко вратите си за всички и организира такива пищни тържества, че никой не може да устои на поканите ѝ. Какво друго ти се иска да знаеш? Питай спокойно. Затова съм дошла при теб.

Умълчах се за момент — чудех се докъде ще имам смелост да стигна.

— Казаха ми, че постъпката на майка ми е предизвикала неодобрение у вас двете с леля Моура.

Тези думи ме накараха да се почувствам подла, но по-добре това, отколкото да се чувствам беззащитна.

— Става въпрос за Моура и Сара — те двете бяха по-възрастни от мен. Моура беше на дванадесет, а Сара на петнадесет години, когато се... „разрази войната“, ако трябва да бъдем точни. И двете застанаха на страната на Гранд. Аз бях най-мъничката и ми беше позволено да нямам мнение. Преструвах се, че не разбирам какво се е случило. Винаги съм обожавала майка ти. Тя беше толкова стилна и екзотична. Май вече споменах, че бях на девет години, когато тя направи дебюта си в обществото. Винаги съм се интересувала повече от куклите си, отколкото от семейните драми. Харесва ми да мисля за себе си като за независима личност, но никога няма да бъда бунтарка като майка ти. Тя се опълчваше срещу Гранд, без да ѝ мигне окото. Не се страхуваше от противоречия. Аз самата прибъгвам до женски тактики — пробвам с чар, спестявам по някоя истина. Смятам, че е по-резултатно привидно да се подчиня и да постигна каквото съм си наумила зад гърба на Гранд. Вероятно проявявам малодушие, но така щадя себе си и околните от много неприятности — поне това е оправданието, което съм си измислила.

— Но защо Сара и Моура са негодували срещу избора на майка ми? Това не им е влизало в работата, нали?

— Е, да, така е. Роптаеха не толкова срещу женитбата ѝ, колкото срещу влиянието, което този брак оказва на семейството. Развяха бойните знамена, Гранд реши да не отстъпва, а майка ти и Вирджиния бяха също толкова непреклонни.

— Но кому е било нужно това? Не мога да проумея. Баща ми не е бил никакъв изпаднал просяк.

— Не мисля, че Гранд имаше конкретни възражения против татко ти. За нея проблемът беше във възрастта му. Той беше на тридесет и пет, ако не се лъжа, а майка ти едва на осемнадесет.

— На трийсет и три — поправих я аз.

Сузана повдигна рамене:

— Петнадесет години разлика. Не звучи чак толкова страшно. Мисля, че проблемът на Гранд бе, че Рита се омъжи, без да обмисли нещата. Гранд се омъжила по същия начин — скимнало ѝ да пристане на татко в деня на седемнадесетия си рожден ден. Той бил два пъти по-възрастен от нея и се познавали едва от две-три седмици. Подозирам, че впоследствие е съжалявала за необмисленото си решение, но по онова време хората не са се развеждали — не и хора като Гранд. Винаги е мразила да признава грешките си и затова е стиснала зъби. Бяха привързани един към друг, но не съм убедена, че увлечението ѝ е траяло дълго. Зная, че това е прастара история, но подозирам, че Гранд се е надявала Рита да изживее вместо нея пропиляната ѝ младост.

— Това вече го разбирам. В думите ти има логика.

— Кое те притеснява? Иска ми се да поговорим за това.

— На тридесет и шест години съм. След три седмици ставам на тридесет и седем. През всичките тези години живях, без да знам нищичко за тази история. От моя гледна точка нещата изглеждат по следния начин — все някой трябваше да дойде и да ми разкаже. Веднъж вече споделих това с Таша — не ми се ще да натяквам, но защо никой не опита да се свърже с мен? Леля Джин почина преди цели петнайсет години. Гранд дори не си направи труда да дойде на погребението — какво трябва да мисля?

— Не съм дошла да споря с теб. Това, което каза е вярно и си напълно права. Гранд беше длъжна да уважи паметта на дъщеря си. Длъжна бе да се опита да установи контакт, но си мисля, че я е било страх да застане лице в лице с теб. Тя не знаеше какво са ти разказали. Бе убедена, че Вирджиния те е настроила срещу нея, срещу цялото семейство. Дълбоко в сърцето си Гранд не е лош човек, но е горда и непреклонна — правичката да си кажем, понякога е кошмарна — но и Рита бе същата. Двете си приличаха толкова много, че ако положението не беше толкова трагично, би изглеждало направо комично. Разривът между тях съсипа цялото семейство. Беляза всички ни за цял живот.

— Но Гранд ѝ е била майка. Като по-възрастна би трябвало да бъде и по-разумната от двете.

Сузана се усмихна:

— Старостта и зрелостта са две различни понятия. В интерес на истината, Гранд се опита да протегне ръка за помирение. Поне пет пъти показва, че търси начин да възстанови отношенията с родителите ти, но единствената им реакция беше или отказ, или пренебрежение. Доколкото зная, баща ти гледал да не се забърква в конфликта. Рита водеше войната — естествено, той твърдо бе застанал на нейна страна, но тя поддържаше пламъка на враждата. Вирджиния беше още по-тежък случай. Тя сякаш се наслаждаваше на раздора — така и не можах да си обясня защо. Явно си е имала свои причини. Опитът ме е научил, че всеки път, когато някой тръгва да отстоява независимостта си толкова пламенно, зад бунта му се крият други подбуди. Както и да е, Гранд се опита да ги приобщи, особено след като ти се роди, но те не искаха и да чуят за нея. Всеки път щом тя и татко заминеха някъде, тримата идваха да ни видят — естествено, водеха и теб — но посещенията им имаха привкус на потайност и грях. Помня как си мислех, че това ги забавлява — да се прокрадват тайно зад гърба ѝ.

— Защо?

— Защото по този начин принуждавахме нас, останалите сестри, да определим позициите си. Всеки път, когато ги посрещяхме с радост, минавахме в техния лагер. Моура и Сара изпитвахме угризения, че мамят Гранд. Когато се връщаше от пътуванията си, всички си премълчавахме. Понякога се питам колко е знаела. Тя и до ден-днешен поддържа своя мрежа от доносници, така че все някой трябва да ѝ е съобщавал. Никога не се издаде, но може би това бе нейният начин да поддържа жива връзката между семейството и Рита, при все че тя самата бе лишена от възможността да ѝ се наслаждава.

Мълчаливо обмислих разказа ѝ, прехвърляйки думите в ума си.

— Искане ми се да ти вярвам и може да се каже, че ти вярвам донякъде. Знам, че всяка монета има две страни. Очевидно леля Джин е приела нещата толкова сериозно, че предпочете да запази мълчание докрай. Допреди три години нищо не подозирах за цялата тази история.

— Сигурно сега ти е трудно да я преглътнеш.

— Ами да, отчасти поради факта че ми беше представена в минало свършено време, като необратима ситуация. За теб това е нещо, случило се далеч във времето, докато за мен е новина. Сега ми предстои да реша какво да правя с нея. Този семеен разрыв е предопределил начина, по който се развих.

— Е, все пак Вирджиния Кинзи не е най-лошият модел за подражание. Беше си особнячка, но с изключително прогресивни разбирания.

— Такава си беше.

Сузана погледна към часовника си:

— Време е да тръгвам. Не зная как е при теб, но аз се изтощavam от подобни разговори. Човек трябва да знае кога да спре, за да усвои чутото. Ще ми се обадиш ли някога?

— Ще се опитам.

— Добре. Това би ме направило щастлива.

Веднага щом я изпроводих, заключих вратата на офиса и седнах зад бюрото. Взех фотографията на моята майка и я разгледах внимателно. Бяха я снимали на ранчото. Фонът не беше на фокус, но двете със сестра ѝ бяха застанали на същата дървена веранда, която видях в Имението — познах я по парапета. Присвих очи и така успях да фокусирам група хора, които стояха отстрани с чаши шампанско в ръце. Младежите носеха смокинги, а момичетата бяха издокарани в дълги бели рокли, подобни на роклята, с която бе облечена Рита Синтия. Помислих си, че прическите и стилът на обличане си бяха останали непроменени в много отношения — човек спокойно можеше да пренесе тези хора от тяхното десетилетие на някое по-официално събиране в нашето и никой нямаше да забележи. Единствената старомодна нотка бяха белите обувки на майка ми — с изрязани пръсти и тежки, квадратни токове.

Майка ми беше стройна. Дълбоко изрязаната ѝ рокля разкриваше безупречни рамене и ръце. Овалът на лицето ѝ бе сърцевиден, гладката ѝ кожа сияеше. Трудно ми бе да определя дали великолепните къдрици, които се спускаха по раменете ѝ, са естествени или нагласени специално за случая. Зад едното си ухо бе закичила бяло цвете. Беше обгърнала с ръце раменцата на Сузана, която също носеше цвете зад ухото си. Стори ми се, че фотографът е запечатал момент, в който майка ми ѝ шепне някаква приятна малка тайна — лицето на

момиченцето бе обърнато нагоре, озарено от израз на учудена радост. Почти усетих прегръдката, която са си разменили веднага след щракването на апарата.

Поставих рамкираната снимка на бюрото си, облегнах се назад във въртящия се стол и опрях краката си на ръба на бюрото. Хрумнаха ми няколко неща, за които не се бях сещала преди. В деня на първия си бал майка ми е била точно два пъти по-млада, отколкото бях в момента. Четири месеца по-късно се омъжила за баща ми. На моите години е имала тригодишна дъщеря, а пред двамата с татко са оставали едва две години живот. Ако беше оцеляла, днес щеше да е на седемдесет. Какво ли би било да си имам майка? Опитах се да си представя телефонните разговори, гостуванията, разходките по магазините, семейните празници, които никога не съм имала. Бях реагирала на идеята да общувам с фамилията Кинзи не просто непреклонно, а враждебно. Сега се запитах защо ли възприемах като заплаха утехата, предлагана от тях? Нима не е възможно да възстановя нещичко от моята майка чрез двете ѝ сестри, които още са живи? Моура и Сузана със сигурност носеха много от чертите ѝ — жестове и фрази, ценности и житейски възгледи, втъкани в характерите им още от самото им раждане. Майка ми я нямаше, но аз можех да потърся и да усетя частица от обичта ѝ чрез братовчедките и лелите си, нали? Не изглеждаше чак толкова непреодолимо трудно, макар че се питах каква ли цена ще трябва да заплатя.

Тръгнах си от офиса по-рано. Преди да заключа, поставих снимката на мама по средата на бюрото. Докато карах към къщи, мисълта ми упорито се луташе из тези въпроси, както човек настойчиво докосва с език дупката от наскоро изваден зъб. Това натрапчиво състояние предизвика у мен шизофренична смесица от удовлетворение и отвращение. Трябваше да поговоря с Хенри. Откакто братовчедките ми се появиха в живота ми преди две години, той неизменно ми предлагаше подкрепа и съвети (които най-често пренебрегнах). Знаех, че веднага ще схване противоречието: удобството на самотата срещу задушавачата обвързаност; независимостта срещу необходимостта да се съобразяваш с други; защитеността срещу предателството. За мен не съществуват емоционални светлосенки — така съм скроена. Виждам само черно и бяло, затова ми е трудно да заложа на карта съществуването, към

което съм привикнала. Може да не е идеално, но поне познавам ограниченията и правилата му. В ума ми изплува коментарът на Сузана, че страстта към независимост е прикритие за нещо друго. Когато го каза бях твърде стресната, за да анализирам думите ѝ. Говореше за леля Джин, чието коравосърдечие приемах като своеобразен израз на обич, но дали нямаше предвид и мен?

Щом навлязох в моята уличка забелязах, че любимото ми място е заето от някакъв „Остин Хийли“. Направих обратен завой и паркирах край отсрещния тротоар. Бутнах скърцащата порта и закрачих надолу по алеята към задния двор на Хенри. Беше наизвадил градинските мебели и сега шезлонгите му лъщяха почистени, пременени с нови тъмозелени възглавници, от които още висяха етикетите. На градинската масичка, до двете чаши и каната с охладен чай, бе поставена чиния с домашни ореховки. В първия момент реших, че ги е приготвил за мен, но после го зърнах в далечния ъгъл на двора — гордо развеждаше из градината си някаква непозната жена. Сякаш се бях озовала няколко години назад във времето, когато в живота на Хенри с валсова стъпка се вмъкна друга една жена — Лила Самс.

Той ме видя, усмихна се и ми махна да се приближа, за да ни запознае:

— Кинзи, това е Мати Халстед от Сан Франциско. Тръгнала е към Ел Ей и по пътя решила да се отбие при нас — рече той и се обърна към Мати: — Кинзи е момичето, което наема съседната...

— Да, разбира се. Драго ми е да се запознаем. Хенри доста ми е говорил за вас.

— И на мен — отвърнах и хвърлих на Хенри закачлив поглед. Беше подстриган и изтупан в снежнобяла риза и дълъг официален панталон. Не помня някога да се е киприл така заради мадама.

Мати беше висока и стройна като него. Гъстата ѝ сребриста коса бе оформена на етажи, небрежно издухана със сешоар. Носеше бяла копринена блуза, сив панталон и елегантни мокасини. Забелязах, че бижутата ѝ, комплект от гривна и обици, бяха уникат от ковано сребро и аметисти.

Интелигентните ѝ сиви очи се вгледаха в мен:

— Опасявах се, че може да е заминал някъде и затова му звъннах снощи, когато пристигнах в Кармъл. Пътувам бавно — отбивам се при разни приятели, които живеят по крайбрежието.

— За удоволствие ли пътувате, или по работа?

— Съчетавам двете. Трябва да доставя някои картини на една галерия в Сан Диего. Можех да ги изпратя, но се нуждаех от известно разнообразие.

— Бяхте ли на кораба заедно с Хенри?

— Да, но за съжаление тогава работех. Сега си вземам почивката.

— Мати преподава живопис, графика и история на изобразителното изкуство. Нел се записа в курса ѝ по акварел и се справи доста прилично.

— По-добре от Люис — подхвърли Мати с усмивка. — Направо ми дожаля за него — не съм имала по-ентусиазиран ученик.

— Защото искаше да те впечатли — рече Хенри укоризнено и се обърна към мен. — Защо не останеш? Тъкмо се канехме да поседнем и да пийнем по чашка студен чай.

— Благодаря ти, но се налага да отклоня поканата. Трябва да прегледам едни документи, а после смятам да потичам. Напоследък само хвърча по задачи и искам да отпочина.

— Да се видим за вечеря? В шест тръгваме към Роузи.

— Изключено. Няма да се весна там, докато е в плен на новата си мания. Хенри каза ли ви, че предлага разни претенциозни манджи с карантия?

— Да, предупреди ме, но аз с удоволствие хапвам задушен черен дроб с лук.

— Да, стига да е ясно на какъв звяр е принадлежал този черен дроб. Аз самата не бих рискувала. По-добре е той самият да ви приготви вечеря. Ненадминат кулинар е.

Тя погледна към него с усмивка:

— Някой друг път, може би. Сега ми се иска да се видя с Уилям и Роузи. Изключително мили хора са.

— Колко време ще останете тук?

— Само тази вечер. Резервирах си стая в „Еджуотър“ — това е любимият ми хотел. Двамата със съпруга ми отсядахме в него на всяка годишнина от сватбата — каза тя. — Утре потеглям още на разсъмване. С мъничко късмет ще избегна задръстванията в Лос Анджелис.

— Е, съжалявам, че няма да успеем да си поговорим. Ще се отбиете ли пак на връщане?

— Още не зная. Не ми се ще да се натрапвам.

— Може би тогава ще го придумаме да ви сготви нещо вкусно.

Влязох вкъщи, метнах чантата си на кухненския плот и се качих по стълбите. Нямах никакви документи за четене и бях направила 5-километровия си крос още в шест сутринта. Наговорих тези измислици, за да оставя Мати и Хенри насаме. Надникнах през прозорчето на банята и успях да зърна част от главите им долу в градината. Още нямаше четири часа. Утрепах час и половина и след това се размислих къде да отида да вечерям. Намерението ми да бойкотирам Роузи, докато се откаже от новата си страст към карантите, бе напълно сериозно. В момента в КК течеше часа на промоциите — Долан със сигурност се беше наредил на първа писта. Можех да отида да го видя, но не ми се искаше да вися на бара, да му броя чашите, и да се нагълтам с цигарен дим втора употреба. Пак се замъкнах в банята и надзърнах през прозорчето. Шезлонгите на Хенри и Мати стояха празни, но забелязах, че междувреме са преместени по-близо един до друг. Осветлението в кухнята му беше включено — вероятно се подкрепяха с бърбън, за да имат сили да се справят с храната на Роузи.

Използвах временното затишие, грабнах якето и чантата си и се изнизах през предната врата. Качих се в колата и подкарах към онзи „Макдоналдс“, който се намира в долната част на Милагра стрийт. Аз съм толкова чест посетител, че щом чуят гласа ми, момичетата, които обслужват гишето за автомобили казват „Здрасти, Кинзи“. Поддадох се на някакво внезапно хрумване, поръчах за двама и се отправих към дома на Стейси. Един хубавичък нездравословен хамбургер е в състояние да излекува всякакви болести на тялото и душата — това е твърдото ми убеждение.

Почуках на мрежестата врата и го видях. Беше седнал на голям кашон наред с дневната си. Чекмеджетата на бюрото му стърчаха издърпани напред. През стаята се виеше кабелът на разклонител, в който бе включена машинка за унищожаване на непотребни документи.

Показах му белия плик:

— Надявам се, че още не си вечерял. Нося кола, пържени картопки и двойни чийзбургери. Чудесно засищат.

— Не съм особено гладен, но с удоволствие ще ти правя компания.

— Става.

Оставих плика на бюрото и отидох в кухнята, където намерих пакет картонени чинии и ролка кухненски салфетки. Върнах се в дневната, оставих ги на пода и примъкнах два кашона от купчината, струпана край стената. На единия седнах, а втория поставих между нас, за да го използваме вместо масичка. Разопаковах чашите с кока-кола, двете големи порции пържени картопки, пакетчетата със сол и кетчуп и два двойни чийзбургера, увити в шумоляща хартия. Изцедих кетчуп върху картопките, осолих къде що видях и нагънах сандвича си на седем-осем хапки:

— Опитвам се да счупя рекорда за скоростно ядене.

Стейси повдигна горната част на хлебчето и изгледа своя сандвич с недоверие:

— Никога не съм опитвал такова нещо.

Тъкмо бърсах устата си със салфетката. Замях от изненада:

— Будалкаш ме.

— Не — рече той и отхапа малко парченце. Задъвка го подозрително, изчаквайки ароматите да се смесят в устата му. Поклати глава. На втората хапка вече си бе съставил мнение и се зае да унищожава чийзбургера си с настървение.

Бръкнах в плика и му подадох още един сандвич. Беше го преполовил, когато издаде стон на върховно наслаждение. Разсмях се.

— Откъде я намери? — попитах, посочвайки към машинката за рязане на хартия с ивица пържено картофче.

— Съседът ми я даде — отговори той и млъкна, за да преглътне поредната хапка. — Разчиствам си бюрото. Не мога да се накая да унищожа фактурите за платени данъци. Тази година не смятам да пускам декларация. Докато данъчните се усетят, вече ще съм умрял, но дори и при това положение се притеснявам, че без документи ще им е трудно да извършат проверката си.

Той облиза пръстите си и избърса устните си със салфетка.

— Благодаря ти. Страшно вкусно беше. От седмици се хранех насила.

— Радвам се, че ти се услади.

Стейси събра всички боклуци, натъпка ги обратно в плика, обърна се и го метна в кошчето за боклук. После се пресегна, бръкна в най-долното чекмедже на бюрото си и извади картонена кутия, пълна с черно-бели снимки. Постави я в скута си, взе десетина и започна да ги пъха в машинката.

Мълчаливо наблюдавах как шест от тях се превърнаха в тесни ивички.

— Какви ги *вършиш*?

— Нали ти обясних. Разчиствам си бюрото.

— Но това са семейни снимки. Не е редно.

— Защо не? Семейството свършва с мен.

— Дори и така да е, не може просто да ги *унищожшиш*. Направо не вярвам на очите си.

— Защо да оставям тази работа на някой друг? Поне не съм чужд човек — някак запазвам връзката — възрази той и продължи напевно: — Сбогооом, чичо Шмити. Чао, братовчеде Мортимър.

Остриетата на машинката захапах още две снимки. Поставих ръка на рамото му:

— Аз ще ги взема.

— За какво са ти притрябвали? Ти дори не познаваш тези хора. Аз самият се чудя кои са половината от тях. Ето, да вземем този. Нямам и най-бегла представа кой е. Мога да се закълна, че никога през живота си не съм го виждал. Навярно е бил някой приятел на семейството.

Той пъхна поредната снимка между зъбците и се загледа как изчезва, преди да вземе следващата.

— Не ги унищожавай. Това не са ли *родителите ти*?

— Те са, но и двамата починаха преди години.

— Не мога да понеса това. Дай ми снимките. Ще се преструвам, че са мои.

— Не ставай смешна. И ти си нямаш никого, също като мен. Ако ти ги дам, един ден пак ще свършат в кофата за боклук, само че в *твоята*.

— И какво от това? Хайде, Стейси, умолявам те.

Той се поколеба, но накрая кимна:

— Добре, обаче е тъпо.

Подаде ми кутията със снимки и аз бързо я поставих до чантата си, по-далечко от него. Тревожех се, че ще размисли и ще вземе да нареже на парченца още някого. Той прехвърли ентузиазма си върху папка с надпис „Автомобилни застраховки“ и започна да тъпче съдържанието ѝ в машинката. По едно време подхвърли, сякаш между другото:

— Забравих да ти спомена — Джо Мандъл се обади и ми даде адреса на Йона Матис. Живее наред с пустинята в градче, наречено Пийчиз.

— Къде се намира това?

— Над Сан Бернардино, до 138-ма магистрала. На нейно име няма регистриран телефон, така че нищо чудно да живее с някого. А, и още нещо — Мандъл успял да научи едно-друго за червения форд мустанг. Онзи човечец Гант — първоначалният собственик — починал преди десетина години, но вдовицата му обяснила на Джо, че колата била открадната от работилница за автотапицерски услуги в Куоръм, Калифорния. Мъжът ѝ я бил закарал там, за да ѝ сменят седалките. Гант платил да му я докарат обратно от Ломпок, но като я видял в какво състояние е, махнал с ръка и я продал на тапицера, от чиято работилница я откраднали — мъж на име Рюъл Макфий. Според нашите източници сега автомобилът е регистриран на негово име. Оставих му четири съобщения, но до този момент не се е свързал с мен. Кон мисли, че си струва да отидем дотам и да подушим наоколо.

— Къде се намира този Куоръм? Никога не съм чувала за такъв град.

— И аз не бях чувал, но Кон каза, че е разположен южно от Блайт, близо до границата с Аризона. А сега се приготви да чуеш нещо прелюбопитно. Оказва се, че Франки Миракъл е израснал в Куотссайт, Аризона — едва на няколко километра от Блайт — кажи-речи в една махала с Куоръм. Кон иска на отиване към Куоръм да се отбием в Пийчиз и да поговорим с Йона Матис.

— Кога трябва да стане това?

— Каза да тръгнем утре заран. Реших, че е редно да те предупредя, за да имаш време да си намислиш извинение, ако не ти се тръгва.

— Напротив, ще дойда. Една смяна на обстановката ще ми се отрази чудесно. Ами ти? Чувстваш ли се достатъчно силен, за да

пътуваш?

— Най-разумно е да тръгнете само двамата. Аз ще изчакам да чуя заключението на доктора. Може да решат, че пак трябва да постъпя в болницата — ще ми бъде за трети път този месец. Адски досадна история.

— Нали се държиш?

— Е, не съм възхитен от перспективата, но май не разполагам с особено богат избор.

— Ще стискам палци всичко да мине добре.

— Ще ми бъде нужно — рече той, поколеба се за миг и додаде:
— Може би тук не му е мястото да ти казвам, но се чудя дали знаеш, че съпругата на Кон се самоуби.

— Знаех, че се разболяла от рак, но Кон не ми каза нищо повече.

— Това му е болна тема. Не успя да си избие от главата мисълта, че е могъл да я спаси.

— Наистина ли е така?

— Разбира се, че не. Животът ме е научил, че човек е в състояние да спаси единствено себе си. Понякога сме лишени дори и от тази възможност. Както и да е, реших, че не е зле да ти кажа.

Той замислено се усмихна за нещо, което явно нямаше никаква връзка с мен. Загледах се в машинката, която скриптеше и полека поглъщаше военната му книжка.

Стегнах багажа си за пътуването точно за пет минути. Предполагах, че ще се забавим най-много два дни, а това означаваше четка за зъби, паста, две чисти тениски и една фланела с дълъг ръкав, два чифта чорапи, четири чифта бикини и тениската XXL-размер, която използвах вместо нощница. Натъпках всички тези неща в брезентова раница с размерите на сгънат спален чувал. Тъй като джинсите и маратонките ми бяха на мен, единствените други вещи, от които се нуждаех, бяха анцуга ми, анорака и портативната ми пишеща машина „Смит-Корона“. Долан беше предложил да потеглим „поранко“ — в неговите представи това означаваше да тръгнем към девет и половина. Разполагах с достатъчно време, за да направя кроса си и да се отбия във фитнес салона — трупях червени точки, защото не бях сигурна, че в следващите два дни ще мога да отделя време за физически упражнения.

Когато Долан се появи, аз вече го чаках отвън — седях на бордюра и си четях книжка с меки корици, заобиколена от раница, ръчна чанта и пишеща машина. Бях се запасила и с две прихванати с ластици пачки картончета от тези, на които водех бележките си. Явно беше прекарал колата през автомивка, защото каросерията беше чиста, а някой бе събрал от пода фактурите и целофанените опаковки. Вече ме приемаше като колега и не се чувстваше задължен да заобикаля колата и да държи вратата отворена, докато седна. Преборих се и успях да я отворя, а той се пресегна и избута куфара си в ъгъла на задната седалка.

— Може да оставиш багажа си тук, при моя, освен ако не предпочиташ да го сложиш в багажника.

— Тук е идеално.

Набутах пишещата си машина на пода под предната седалка, хвърлих раницата на задната и се настаних. Помъчих се да придърпам вратата към себе си. Пантите само изстенаха, но не отстъпиха. Накрая Долан се пресегна през мен и дръпна с все сила. Вратата се затвори с

трясък. Сега дойде ред на следващото изпитание — затеглих заяждания колан и след дълги терзания успях да го препаша. Видях, че на таблото е оставен неразпечатан пакет цигари.

— Надявам се, че не възнамеряваш да пушиш?

— Не и на затворени прозорци.

— Колко си деликатен. Имаш ли карта?

— В страничното джобче. Смятах да тръгнем по задния път. Бихме могли да поемем по шосе 101 до 405 и оттам да запрашим по магистралата, но с моето калпаво сърце не ми се ще да рискувам — ще взема да пукна на волана.

— Думите ти ме изпълват с бодрост и оптимизъм.

Долан подкара на юг по 101-во шосе, а аз разгънах картата на Калифорния, намерих търсения сектор и отново я сгънах така, че да не се пречка. Според моите изчисления Пийчиз се намираше на 130 километра оттук — пътуването щеше да ни отнеме към час и половина. За моя радост Долан също като мен не беше любител на леките разговори. Седях, зяпах през прозореца и се чудех дали приятелството между Хенри и Мати ще прерасне в нещо по-романтично.

Очертанията на крайбрежието изглеждаха размити в мъгливия въздух. Океанът сякаш излъчваше тревожна светлина, но водата бе спокойна и се дилеше към брега на дълги, лениви гънки. Островите, издигащи се едва на четиридесет километра навътре в океана, едва се виждаха. Към шосето се спускаха стръмни хълмове, а гъсталаците, напоени от дъждовната есен и дългата влажна зима, бяха избуяли в тъмна мъхеста зеленина.

По хълмовете се простираха обширни петна, гъсто обрасли в кактуси, които ми заприличаха на четинести хилки за пинг-понг. Винаги съм смятала, че управителите на калифорнийските затвори могат да освободят всички надзиратели и да засеят пояси от подобни зли растения. Изчезне ли някой затворник, ще се ориентират по ужасения му вой и ще отиват да го приберат, а бегълците ще разнообразяват престоя си в карцера, вадейки тръни от задните си части.

След двадесет минути погледнах към Долан:

— Имаш ли деца?

— Не. Грейс все подхващаше тази тема, но аз не бях особено ентузиазизиран. Децата биха променили живота ни, а ние си го харесвахме такъв.

— Някакви съжаления?

— Не обичам да си губя времето със съжаления. А ти? Смяташ ли да си родиш дете?

— Трудно ми е да си го представя, но не отхвърлям подобна възможност. От друга страна, кандидат-татковците не са се струпали на опашка пред портата ми.

При Пердидо поехме по 126-то шосе, отдалечавайки се от океана. Жиците на далекопроводите изчезнаха. Далечните планински върхове бяха напудрени със сняг, в странен контраст с тучното зелено на полетата край пътя. Портокалите висяха сред клоните на цитрусовите дръвчета като коледни топки. Крайпътните сергии бяха обковани в дъски, но след месец-два собствениците им щяха да наредят щайгите с плодове.

Преминахме през две селца, които изглеждаха непроменени от години. Единственият поминък на жителите им бе селското стопанство. Този участък от пътя бе известен като „Кървавата алея“ — две тесни платна, пресечени от няколко неочаквани пешеходни зебри, където обикновено ставаха жестоките катастрофи. Държах Долан под око, да не вземе да ми свие някой номер точно сега.

— Стига си се притеснявала — рече той.

След Палмдейл свърнахме на изток от 14-то шосе и поехме по 18-то. Стари, килнати билбордове оповестяваха, че в околността се продават парцели. В началото на потънала в прах пътека, чезнеща в близкия храсталак, бе забит знак, който се опитваше да ни убеди, че това е „213-та улица“. На следващата крайпътна табела бе изписано: НУТАРИАТ. МОЛИМ, ЗАПОВЯДАЙТЕ — ЗАВЕЩАНИЯ, ДОГОВОРИ, РАЗВОДИ, ЗАВЕРКИ. Според картата пътят, по който се движехме, минаваше покрай западната граница на пустинята Мохаве на надморска височина от 1500 метра.

Пак се загледах в картата.

— Ха, никога не съм предполагала, че Мохаве е толкова обширна. Направо е огромна.

— Шейсет и пет хиляди квадратни километра, ако включиш териториите ѝ в Невада, Аризона и Юта. Какво знаеш за пустините?

— Знам един-два любопитни факта, но не мога да кажа, че съм експерт по въпроса.

— Напоследък чета за скорпионите. В книгата твърдят, че те били първите животни с аеробно дишане. Имат зачатъчен мозък, но зрението им е слабо. Вероятно първо трябва да докоснат нещо, за да го възприемат. Ако видиш два скорпиона един до друг, или правят любов, или единият изяжда другия. Усещам, че в поведението им е заложена някаква поука, но не мога да определя точно каква е. Вероятно има нещо общо с естеството на истинската любов.

Незнайно защо, разказът му ме накара да се усмихна. Подминахме крайпътен знак, на който пишеше „Пийчиз — НАСЕЛ. 897“. Из цялото градче бяха пръснати храсти юка; единствената му забележителност бе невероятният брой закрити магазини. От дясната ни страна се издигна планинската верига Сан Габриел. В скалните пукнатини и процепи бе навял сняг, който ги открояваше в бяло, сякаш природата бе патинирала върховете. Хребетът бе обточен от гори, които образуваха преграда срещу ветровете, а под тях се гушеха групички отрупани със сняг иглолистни дървета. Някаква необичайна пролетна буря бе довяла до пътя купчинки сивеещ сняг. Край банката бяха отбили пет коли — петте двойки родители стояха и разговаряха помежду си, а домочадието им се захласваше от възторг из преспите. Повечето хлапета бяха твърде леко облечени, но, както и в океана, щяха да продължат играта си, докато зъбите им започнеха да тракат и устните им посинееха.

Минахме покрай бензиностанция, която предлагаше бензин, гуми, бира и сандвичи. Край нас пробягаха и две кафенета и един бар в каубойски стил, но не видях нито един мотел. Вместо това бяха скупчени шест каравани, отцепени от пътя с ограда от преплетени метални елементи, а по-нататък следваха два офиса за недвижими имоти, настанени в двойни каравани с по едно празно асфалтирано петно отпред — очевидно паркинг. Какво прихващаше хората, та да тръгнат да се местят в Пийчиз? За мен това бе неразрешима загадка. Какви ли бяха мечтите им, та Пийчиз, Калифорния да им се види като обетована земя?

Долан направи обратен завой в широкото, посипано с чакъл ухо на пътя до следващата бензиностанция — колонките ѝ за бензин бяха демонтирани, а витрините бяха закрити с дъски. Земята блестеше като

сляда от посипалите се натрошени стъкълца. В крайпътните храсти се вееха дрипави парчета найлон. Кон се върна обратно до групата разностилни каравани. На всяка от тях бе закачена по една малка табелка с поредна буква от азбуката. Голям знак съобщаваше, че сме пристигнали в „КАРАВАНЕН ПАРК ПИЙЧ ГРОУВ“, макар че определението „парк“ бе твърде ласкателно — касаеше се за два реда от по три каравани и едно празно петно в случай че някоя заблудена, седма каравана се престраши да им прави компания. Долан влезе челно в чакъления паркинг, спря до редичката очукани пощенски кутии и слязохме. Изчаках да извърши обичайния си ритуал — да заключи пистолета си в багажника.

— Мисля, че „Е“ е разположена ей там, в дъното — каза той.

Тръгнах след него по коловозите, издълбани в пръстта.

— Чудя се какво търси на това затънтено място? — рече Кон.

— Ще трябва да я попитаме.

Вратата на „Е“ бе широко разтворена. На паянтовата плъзгаща се рамка бе опъната тъничка мрежа, която пропускаше свеж въздух в караваната. Над вратата бе окачен малък надпис с разкривени букви „ГРИЖИ ЗА ВАШИТЕ НОКТИ — ЙОНА“, а под него се мъдреше телефонен номер, изписан в съвсем дребен шрифт. Отгоре бе опънат избелял платнен навес, оформящ закрыта веранда, а земята под навеса бе покрита с яркозелена изкуствена трева. Караваната беше стара и малка. В кухненския бокс се бяха разположили две жени — едната седеше на тясно диванче, а другата бе приседнала на висок хромиран стол, разположен до масичка с един крак, която бе закрепена с панти за стената. И двете се обърнаха и погледнаха към нас. По-младата продължи да лакира ноктите на по-възрастната.

— Търсим Йона Матис — каза Долан.

— Аз съм — отвърна по-младата.

Продължи да нанася лак в наситено малиново върху нокътя на левия палец на възрастната жена. На масичката между тях имаше гилза с омекотител за кожички, пили, шишенце с лакочистител, топчета памук, четка и пластмасова купичка във формата на полумесец, пълна със сапунена вода. От дясната страна на по-възрастната жена бе оставен пакет „Уинстън“. Под целофанената опаковка беше втъкнато плоско пакетче кибрит. Пепелникът бе препълнен с фасове.

По-възрастната жена се усмихна:

— А аз съм майката на Йона, Анет.

— Лейтенант Долан от полицейското управление в Санта Тереза. Това е госпожица Милхоун. Тя е частен детектив.

Йона ни хвърли бърз поглед, преди да се заеме с показалеца на майка си. Щом е била на шестнайсет, когато се е омъжила за Франки, сега приближаваше тридесет и пет — беше ми връстница. Добре де, бях мааалко по-голяма от нея, но не ми го пишеше на челото, я. Опитах се да се поставя на нейно място и да си представя какво би ме накарало да живея тук и да си изкарвам хляба като режа кожичките и масажирам краката на хората. Липсваше ѝ нещо съвсем дребно, за да бъде наречена красавица. Разглеждах я с интерес през воала на мрежестата врата и се опитвах да определя кое е несъвършенството в чертите ѝ. Косата ѝ бе лъскава, кестенява, къдрава, дълга до раменете и се нуждаеше от подстригване. Бе разделена на път по средата — това правеше лицето ѝ прекалено дълго. Имаше пълни устни, категорично очертан нос и тъмни вежди, които изглеждаха твърде гъсти. Над горната ѝ устна и на лявата ѝ буза имаше по една бенка. В много отношения все още изглеждаше шестнайсетгодишна — източена и със заоблени рамене. Краката ѝ бяха боси; носеше туника от памучно имприме в ръждивокафяво, а изтърканите ѝ джинси бяха разпорени на коленете.

Анет се приведе към дъщеря си и каза:

— Муцка, щом ти не желаеш, аз ще го попитам.

Изчака, но Йона не реагира и майка ѝ се обърна към Долан:

— Сладурче, да беше ни казал за какво си дошъл, защото ме плашиш до смърт.

Майката на Йона положително бе прехвърлила петдесетте, но човек би предположил, че тя е на трийсет и пет, а не дъщеря ѝ. Носът ѝ бе със същите силни очертания, но явно се бе подложила на хирургическа намеса, за да го изтъни и поскъси. Косата ѝ бе кестенява като на Йона, но с по-равен тон и в по-наситен нюанс, което подсказваше, че редовно я боядисва, за да прикрие белите си коси. Беше я опънала назад в конска опашка. Носеше бяла плетена блузка без ръкави, която подчертаваше големите ѝ гърди, разстилащи се над широка талия и закръглено коремче. Бе облечена в червени шорти, в тон с платнените ѝ сандали с висока платформа. Ноктите на краката ѝ бяха лакирани с малиновочервения лак, който Йона нанасяше на

ръцете ѝ. Помислих си, че на нейно място бих поприкрила някои части от тялото си.

— Искаме да зададем на Йона няколко въпроса, свързани с бившия ѝ съпруг. Може ли да влезем? — отговори Долан.

— Вратата е отворена — рече Анет.

Долан бутна плъзгащата се рамка, прекрачи в караваната и се дръпна встрани, за да ми направи място да вляза. Аз пристъпих вдясно и веднага приседнах в крайчеца на облеченото в синя мушама диванче, на което седеше Анет. На задната облегалка бе опряна дълга възглавница — предположих, че вечер то се разтяга и се превръща в двойно легло, а масичката се прибира към стената. Дали и двете живееха в тази каравана, или майката си имаше отделна? С Долан се бяхме разбрали той да води разговора, защото ако почнехме да сипем въпроси от две страни, щяхме да ги объркаме. Моята роля бе да наблюдавам и да си водя бележки на ум.

Отдясно зад кухненския бокс забелязах друга плъзгаща се врата, която вероятно водеше към банята. Аз си падам по малки пространства и не бих имала нищо против да живея тук, само че бих поддържала малко по-чистичко. Миниатюрната мивка и фурничката с два газови котлона, хладилникът джудже, мушнат под плота — всичко това ми харесваше, защото ми напомни на куклена къща, в която бих могла да си реда играчки, да приготвям чай със сладки за приятелките си и да играя на други игри наужким.

Съсредоточих вниманието си върху Йона. Предположих, че прегърбената ѝ стойка е страничен ефект от професията ѝ — сигурно по цял ден се привеждаше над масата.

— Не уточнихте кой от бившите съпрузи, но щом сте полицейски лейтенант, трябва да става дума за Франк. Вторият ѝ съпруг, Ларс, и закона за движение по пътищата не смееше да наруши — няма ли пешеходна пътека, няма да пресече. Направо побъркваше Йона, милият. Това е то животът — потърси си мъж, който да е възможно най-различен от Франк, а той взе, че се оказа по-лош. Страдаше от маниакално-натрапчива психоза, нали така беше? Ужасия. Трябваше да повтори по шест пъти всяко едно нещо, което вършеше, преди да продължи нататък. И най-дребната работа му отнемаше часове. То и аз самата едва не луднах покрай него — каза тя и се втренчи в малкия си пръст. — Муцка, май си мацнала малко отстрани. Ето, виждаш ли?

— Съжалявам.

Йона изтри с нокътя на палеца си излишния лак, осмелил се да загрози пръста на Анет.

— Ще възразите ли, ако запаля? — попита Долан.

Очите на Анет се стрелнаха към лявата ръка на Долан. Той не носеше халка и тя очевидно заключи, че е ерген.

— Не, стига да запалиш една и за мен. Йона изпада в истерия, ако разваля някой нокът, преди да е приключила и с десетте.

Долан протегна ръка и взе пакета „Уинстън“ на Анет. Почука го, взе една от показалите се цигари и я постави между устните ѝ. Докато ѝ палеше, тя кокетно задържа ръката си върху неговата. Кон извади една цигара от своя пакет и също запали — явно „Уинстън“ не му харесваха.

Анет вдъхна дълбоко, издуха нагоре струйка син дим и остави цигарата в пепелника, като внимаваше да не си развали маникюра.

— Божичко, какъв кеф. Не мога да ги разбера тия хора, дете непрекъснато се впрягат заради пушенето. За какво е цялата тая дандания? Като не щат, да не пушат. — Погледът ѝ се плъзна към мен. — А ти пушиш ли?

— Навремето, но ги отказах — рекох, надявайки се, че не звуча толкова фанатично, колкото се чувствах.

Тя пак се обърна към Долан:

— Каква каша е забъркал Франк? От години нямаме никаква връзка с него, нали, муцка?

Йона пренебрегна въпроса на майка си и се съсредоточи в работата си.

— Нали знаете, че го освободиха условно? — рече Долан.

Анет направи измъчена гримаса, сякаш я присви корема:

— Предполагах, че рано или късно и това ще стане. Никога не съм го одобрявала. Надявам се, не сте дошли да ни предупредите, че знае къде живеем.

— Вчера разговаряхме с него и той изобщо не спомена Йона.

— Ох, слава богу.

— Безпокоите се, че ще се опита да направи контакт?

— Е, не че се „безпокоя“, но предпочитам да не го прави.

Долан погледна към Йона:

— Кога го видяхте за последен път? Помните ли на коя дата?

Анет се втренчи в дъщеря си и когато тя запази упоритото си мълчание, каза:

— Йона, отговори на човека. Какво е това поведение? Сякаш не съм те възпитала.

Йона метна на майка си смръщен поглед:

— Какво, да не искаш да ти оплескам маникюра?

Анет се усмихна на Долан:

— Беше й жал за него. Родителите на Франк го лишиха от наследство. Баща му е хирург стоматолог, реже венците на хората и е червив от пари, ама е страшно проклет. Тя и майката е същата стока. Имат още три момчета — и тримата свестни и затуй Франк се превърна в черната овца. Той че си е лайно, лайно си е. Йона все ме убеждаваше, че бил сладък, ама аз нищо сладко не забелязах в него. Към края на брака им стана страшно ревнив. То пък един брак — шест месеца.

— Защо се разделихте?

— Не съм длъжна да отговарям — каза Йона.

— Посягал ли ти е някога?

Този път Анет охотно се включи в момента, в който разбра, че Йона не желае да отговори:

— Аз знам за два пъти. По онова време постоянно беше друсан и...

— *Често*, а не *постоянно*, мамо. Не преувеличавай.

— Ау, извинявай, как можах да сгреша. Беше друсан *често* и като се надрусаше, ставаше зъл. Моята му каза, че ако не се вземе в ръце, ще го срита. Тогава живееха във Венис, точно до един от каналите. Само като си спомня пухкавите малки патенца. Миризмата не беше приятна, но пък бяха толкоз сладички. Франк продължи да се налива и отказа да се поправи, така че й изпратих пари, за да се махне оттам.

— Тогава ли се е запознал с Кати Лий Пиърс?

— Ох, ужасяваща история, нали? — каза Анет. — До ден-днешен тръпки ме побиват като се размисля за това. Познавал я едва от седмица, когато се е случило произшествието.

— Така ли го наричате, *произшествие*? — попита Долан. Усетих, че едва сдържа гнева си.

Йона натопи четката в шишенцето с лак и завинти капачката:

— Не е нужно да ни говорите с такъв тон. Ако искате да знаете, Кати Лий го е нападнала. Тя беше изнудвачка — кратко и ясно. Капризна и избухлива. Франки каза, че била агресивна, особено като се напиела. Въпросната вечер била пияна. Нападнала го просто ей така. — Йона щракна с пръсти. — Втурнала се към него с някаква ножица. Какво е трябвало да направи — да се остави да му я забодете в гърлото?

Физиономията на Долан остана невъзмутима:

— Можел е да я хване за китките. Вижда ми се малко прекалено да наръгаш някого четиринайсет пъти при самозащита — и един-два пъти щяха да свършат работа.

Йона започна да разтребва работното си място:

— Нищо не зная за това.

— Вие самата познавахте ли Кати Лий? — попита Долан. Бе ясно, че се опитва да запази контакта сега, когато тя най-сетне си бе развързала езика.

— Да. Един приятел на Франки му поръча да боядиса къщата му и се бяхме преместили там седмица по-рано. Тя живееше в съседната къща. Беше си боклук — мотаеше се из двора по бикини и като го видеше, почваше да си друсва циците. Франки беше съсипан от случилото се. Каза ми, че би дал всичко да върне времето обратно, но нямаше как.

— Чух, че сте се върнали при него по време на съдебния процес. Защо го направихте?

— Защото той имаше нужда от мен. Всички други му обърнаха гръб.

— Йона е същата като мен — състрадателна душица. Ларс беше жалка картинка — непрекъснато броеше всичко. Само за едно го биваше — да кълца лук — едно, две, три, четири, пет...

— Това ли е причината, Йона? Франки е предизвикал състрадание у вас?

— Когато не е пиян или надрусан, е добър човек.

— Някога разказа ли ви какво се е случило след убийството на Кати Лий?

— В какъв смисъл?

— Чудя се какво е правил във времето между убийството и момента на арестуването му. Става въпрос за два дни, за които не

знаем нищо.

Йона сви рамене:

— И понятие си нямам. В онзи момент вече бяхме разведени.

— Но, муцка, аз си спомням като ми каза, че накрая се озовал при теб. Помниш ли? Нали се беше преместила в онуй апартаментче в Санта Тереза и...

— Мамо!

— Че защо пък да не му кажеш истината? Повярвай ми, лейтенанте, Йона е разумно момиче — не би укривала престъпник. Нахранила го и го оставила да преспи една нощ, а после му казала да си върви по пътя. Умолявах я да звънне на шерифа, но тя рече не, та не. Уплаши се, че ако го предаде, той ще се върне да си отмъсти.

— Майко, няма ли най-сетне да си затвориш голямата уста?

— Просто се опитвам да помогна. Не би било зле и ти да сториш същото. Кажете, за какво са всичките тези въпроси, лейтенанте?

— Мислим, че Франк е имал контакт с младо момиче, което се придвижвало на автостоп из района около Ломпок. Възможно е да я е качил в колата, докато е отивал да навести баща си.

— О, мили боже. Да не искате да кажете, че е убил още някого?

— Това се опитваме да разберем. Трупът ѝ бил захвърлен в една кариера в покрайнините на града. В момента водим разследване, за да разкрием самоличността на жертвата.

Йона се взря в него. Стори ми се, че бе на път да каже нещо важно, но се овладя.

— Защо не попитайте самия Франк, щом сте говорили с него вчера?

Долан се усмихна:

— Каза, че не помнел. Решихме, че може да е споделил нещо с вас.

Йона отново се загледа в ноктите на майка си:

— За първи път чувам тази история.

Когато стана ясно, че няма да каже нищо повече, Долан се обърна към Анет:

— Любопитно ми е, как така се установихте в Пийчиз?

Тя си дръпна още веднъж от цигарата.

— Родом съм от едно градче близо до Блайт. Бабата и дядото на Йона — имам предвид майка ми и баща ми — купиха шейсет акра

земя, трябва да е било през 46-та година. В момента сме стъпили на единствения парцел, който ми остана. След като починаха ми хрумна да направя тук караванен парк. Идеята ми се видя разумна, защото тъй и тъй притежавахме земята. Всяка от нас си има по една каравана, а останалите четирима обитатели ни плащат наем. Аз работя на половин ден в барчето, а Йона изкарва по нещичко като маникюристка и се справяме.

— Кой град? — попитах.

Анет ме изгледа изненадано, сякаш бе забравила, че съм там:

— Моля?

— Кой е родният ви град?

— А, една сбутана паланка, казва се Креозот. Сигурно изобщо не сте чували за него. Намира се на две мили оттук, от отсамната страна на границата с Калифорния.

— Ама че съвпадение. Само преди два дни се запознах с един човек от Креозот. Клифтън, викат му Дундъто.

Тъмните очи на Йона се стрелнаха към мен.

Анет мигновено се оживи:

— О, Йона познава Дундъто още от началното училище. Нали с него ходеше, преди да се запознаеш с Франк?

— Никога не съм *ходила* с него, мамо. Просто излизахме. Има голяма разлика.

— На мен ми приличаше на ходене. По цели уикенди прекарваше у тях, ако не ме лъже паметта.

Анет пак посегна към цигарата си, ръката ѝ закачи ръба на пепелника и по неизсъхналия лак на единия ѝ нокът се образува резка.

— Мамка му. Гледай к'во стана сега.

Тя протегна ръката си към Йона, която разгледа пораженията, намокри показалеца си и приглади резката с леко потупване.

— Очевидно познавате Дундъто много добре — рече Долан.

— През повечето време движеше с разни хлапета от други места.

— С изключение на уикендите, които прекарвахте заедно — отбеляза той.

Тя ядосано вдигна глава:

— Ходехме на разходки с колата ми, разбрахте ли? Харесваше му да я кара. Това не означава, че съм се чукала с него — бяхме само приятели.

— Двамата с Франки познаваха ли се по онова време?

— Откъде да знам? Не съм настойница нито на единия, нито на другия.

На вратата се почука.

— Йона, миличка? Съжалявам, че ви прекъзвам.

На миниатюрната веранда, с вперен в нас поглед, бе застанала някаква жена.

— Това е следващата ми клиентка — рече Йона. — Трябва да я приема.

— Няма проблеми. Ще изчакаме и ще довършим разговора си, когато приключите работа.

Анет се надигна от мястото си зад масичката. Голите ѝ бедра се отлепиха от мушамената седалка с мляскащ звук. Аз станах, за да ѝ направя място, а Долан излезе навън. Анет моментално се заприказва с клиентката на дъщеря си, като енергично размахваше пръсти във въздуха.

— Ей, сладурче, виж само. Този цвят се казва „Черешов юбилей“. Нюансът направо ще пасне на твоя тен.

Събеседницата на Анет бе жена към четиридесетте, която изглеждаше убийствено безцветна и явно си го знаеше, защото не изпадна във възторг от идеята.

Анет захлопа с платформите си по стъпалата на караваната, настигна Долан и го хвана под ръка.

— Йона няма да се забави дълго. Днес съм обедна смяна. Защо не ме придружите до барчето да хапнете нещо — аз черпя.

— Чудесна идея, идваме — включих се аз. — Какви смени работите?

— Обикновено от обяд нататък. Иначе е отворено от пет сутринта до десет вечерта. В целия град има само още едно заведение и хората са или тук, или там — според настроението си.

Тримата закрачихме по коловозите в алеята и прекосихме тясното шосе. Оказа се, че сме единствените посетители.

— Тук предлагаме напитки и студени сандвичи — каза Анет. — Имам и замразени кюфтенца — мога да ви изпържа по едно, ако държите на нещо топличко.

— На мен ми звучи добре. Ти какво ще кажеш, Кинзи?

— Супер.

— А за пиене какво ще си поръчате? Имаме кафе, чай, кола и спрайт.

— Хайде да е кока-кола — отвърна Долан.

— Също и за мен.

Анет зашета зад бара. Включи газовия котлон под тигана, извади от камерата две плоски кюфтета за хамбургери и ги плъсна на тигана.

— След минутка ще бъдат готови.

— Днес е малко празничко, а? — подхвърли Долан.

— Всеки ден е малко празничко.

Тя доприпка до масата ни с чиния, в която бе подредила парченца керевиз, моркови и зелени маслини. В джоба на престилката си беше пъхнала бутилка кетчуп и пластмасово шише с жълта горчица. Нареди нещата на масата. Върна се зад бара, метна готовите бургери в чиниите и ни донесе и тях.

— Забравих да ви попитам по-препечени ли ги предпочитате — каза.

— Така са идеални — уверих я аз.

После се заех да подправя сандвича си с горчица, кетчуп, туршия и лук. Е, не стана като в „Мақдоналдс“, но се ядваше.

— Каква е вероятността Йона все още да поддържа контакт с Франк? — попита Долан.

— Продължаваш да мислиш, че е свързан със смъртта на момичето?

— Не зная какво да мисля. Двамата със Стейс се надявахме, че Йона ще ни помогне да намерим отговорите на някои въпроси.

Оттатък пътя, между караваните, премина някаква кола. Излезе на шосето, сви вляво и даде газ. Зад волана беше Йона. Анет се доближи до прозореца и се намръщи замислено:

— Какви са я прихванали?

— Явно не желае да разговаря с нас — рече Долан, преди да ухапе хамбургера си.

Напуснахме градчето Пийчиз към два часа следобед, когато вече ни бе пределно ясно, че Йона няма да се върне. Приказливата Анет продължи да бърби — охотно откликваше на всеки наш въпрос, но повечето ѝ отговори съдържаха по-скоро мнения, отколкото факти. Нямахме съмнение, че не изпитва топли чувства към бившия си зет и бях почти убедена, че ни е разказала всичко, което знае. От друга страна, Йона беше потеглила нанякъде, за да избегне разпитите ни. Анет наивно вярваше, че дъщеря ѝ е приключила с Франки Миракъл, но аз бях на друго мнение.

От 14-та магистрала се включихме в 138-ма, а после поехме на изток по шосе номер 10, по-известно като магистралата Сан Бернардино. Въпреки тревогите на Долан за сърцето му, буквално няма друг път до Блайт. Тази 250-километрова отсечка от магистралата се отделя от източните покрайнини на Лос Анджелис, пресича границата с Аризона и стига до Блайт. Близо три часа Долан натискаше педала на газта, а асфалтовата лента изчезваше под нас. Пейзажът стана монотонен — типичната крайградска сбирщина от еднотипни къщички, билбордове, фабрики, пазарни центрове и железопътни надлези. Магистралата бе обточена от палми, иглолистни дървета и евкалипти. Минахме покрай караванни „жилищни комплекси“, караванен къмпинг, караванен „клуб за отдих“ и дори караванни минерални бани. Това бе дълга ивица земя, в която никой не желаше да пусне корени. Веднъж спряхме да сипем бензин в Орокопия и си купих един брой на вестник „Подвижен дом“, който представляваше шестнайсет страници, пълни с реклами за евтини закусвални, организирани екскурзии, курсове по голф за начинаещи, изкуствени челюсти и бинго вечеринки за третата възраст.

След Палм Спрингс земята се сниши, а пейзажът избледня. Километър след километър около нас се нижеха единствено скали и пясъци, пустинни храсталаци, електропроводи и профучаващи коли. От двете страни на пътя, някъде при хоризонта, погледът се спираше в

нисък хребет от хълмове, закриващи гледката отвъд. Всичко бе бежово, сиво и прашно, бледозеленикаво. Калифорнийската част от пустинята се състои предимно от светли почви — светлобежово, канелено, тухленочервено и розово. Подминахме щатския затвор, който подсещаше за присъствието си с табели, предупреждаващи ни да не качваме стопаджии. Тук ограничението на скоростта бе 100 км/ч, но безбрежният пейзаж постоянно се оттегляше напред, сякаш изобщо не се движехме. С изключение на соленото езеро Салтън Сий, намиращо се южно от нас, картата отбелязваше само пресъхнали водни басейни.

— Как е възможно нещо да поникне тук? — попитах.

Долан се усмихна:

— Пустинята е някакво чудо на приспособимостта. В калифорнийската част има само един дъждовен сезон, докато оттатък, в Аризона, вали два пъти в годината. През останалите месеци е пълна суша. Ако семената се развиваха непосредствено след дъжда, жегата и слънцето биха унищожили младите растения. Повечето семена са покрити с восъчна обвивка, която първоначално им пречи да абсорбират водата. Когато восъчното покритие изтънее, те покълват и дават началото на хранителната верига. Зайците и пустинните плъхове превръщат растителността в животинска плът и осигуряват храна на хищниците. Змиите изяждат гризачите, а рисовете се прехранват със змии.

— Колко мило — рекох.

— Ефективно е. Като престъпността — всеки изяжда по-слабия.

Той продължи да развива темата, засипвайки ме с любопитни факти относно размножителните навици на различни пустинни насекоми, включващи черната вдовица, кафявата вдовица и тарантуловия ястреб, докато не го предупредих, че съм на път да повърна и той най-сетне млъкна.

При Блайт поехме на юг по двулентовото шосе, което водеше до отстоящия на осемнайсет километра оттук град Куоръм, население 12 676 души. Градчето бе отбелязано на картата с миниатюрно кръгче. Край пътя се появиха първите разпръснати къщи и Долан намали скоростта. Фасадите им бяха незабележителни, а дворчетата пред тях — равни и празни. След по-малко от минута стигнахме до центъра на града, който бе разположен край шестте платна на главната улица. Сградите бяха ниски — сякаш обитателите им се мъчеха да се снишат

към земята, за да избягат от всепроникващите лъчи на жаркото слънце. За разлика от хората, по всичко личеше, че палмите отлично понасят климата. Покрай шосето бяха наредени мотели, чиито морски имена — „Почивка край залива“, „Бялата мида“ — издаваха неосъществим копнеж. Местният бизнес бе свързан предимно с пътуване — край нас се занизаха бензиностанции, автоборси, магазини за гуми и ремаркета, автомивки и сервизи. Тук-там бе сбутано по някое ключарско ателие или фризьорски салон, но разнообразието като че ли се изчерпваше с това. И тук, както в Пийчиз, имаше много закрити магазини — от табелите им бяха останали само рамки с нацърбени стъкла. „Кафетерията на Джоуди“, „Автомобилните радиатори на Рупърт“ и един магазин за мебели бяха сред неуспелите. Погледнах вдясно и установих, че дори и страничните улички бяха с четирилентови платна. По всичко личеше, че в този град изобилства само едно — пространството.

Докато го прекосявахме, се отбихме в полицейското управление на Куоръм и в поделението на областното шерифство за окръг Ривърсайд. Сградите им бяха разположени една до друга на Норт Уинтър стрийт. Останах в колата, а Долан отиде да уведоми колегите си от тези две служби, че е дошъл по работа и да ги запознае със случая. Технически погледнато не беше длъжен, но не му се щеше да ги подразни с пренебрежението си. При това бе разумно да си осигурим контакти — по-нататък можеше да възникне нужда от подкрепа на местно ниво. Върна се, настани се зад волана и хлопна вратата:

— Най-вероятно е загуба на време, но толкова пъти се е оказвало полезно, че предпочетох да се подсигурия.

Вече приближаваше пет и половина и следобедните температури започваха бързо да спадат. Планът на Долан беше да намерим мотел и после да се разходим из града и да потърсим място за хапване.

— Предлагам да вечеряме, да се наспим и утре рано-рано да отидем в тапицерската работилница.

— Съгласна съм.

Повечето мотели ми се сториха еднакви; бяха изравнили и цените, обявени по крещящите им неонов табели. Спряхме се на „Океански изглед“, който ни убеждаваше, че разполагал с басейн, с минерална баня и с безплатна кабелна телевизия. Регистрирахме се на

рецепцията. Изчаках Долан да даде кредитната си карта и да вземе фактурите за платените стаи и двата ключа. Пак се натоварихме в колата, изминахме петдесетина метра и я паркирахме под стаята му. Моята беше отатък ъгъла, до неговата. Разбрахме се да си разопаковаме багажа и да отдъхнем пет минути.

Влязох в стаята си. Интериорът миришеше като плажа в Санта Тереза, което ще рече, че понамирисваше леко на влага и не толкова леко на плесен. Оставих ръчната си чанта на бюрото, а раницата тупнах на стола. Сефтосах тоалетната, навлякох си анорака и излязох в коридора, където чакаше Долан. Както и предполагам, целта му бе да намерим ресторант, в който да има и коктейлбар. Ако пък не успееш да намерим такова райско кътче, идеята му беше да се отбием в някой бар, а после да хапнем по една пица в стаите си. Служителката на рецепцията ни препоръча „Куоръм ин“, който се намирал на главната, на две пресечки по-надолу от мотела. Бях подценила мразовития нощен въздух на пустинята. Кръстосах ръце пред гърдите си и се приведох като запетая в опит да се заслоня от режещия вятър, който свистеше из широките улици. Градът изглеждаше оголен, незащитен от природните стихии — ниските сгради бяха единственото убежище от пустинните ветрове.

Когато се добрахме до „Куоръм ин“, салонът вече бе препълнен с народ: група почитатели на мартинито се тълпяха край бара. Вероятно бяха заседнали още от късния следобед и ту си дръпваха от цигарите, ту посягаха към купичките с фъстъци и зелени маслини, наредени по дългия плот. Стените бяха облицовани с лакиран чамов сачак, а сепаретата лъщяха, тапицирани с червена изкуствена кожа. В средата на помещението бяха подредени отделни маси, покрити с карирани покривки. Основните ястия се свеждаха до пържоли и говеждо. За гарнитура кухнята предлагаше пържени картофи, пържен лук или пържени тиквички. За разкош бяха включили и цял печен картоф с масло, кисела сметана, бекон и/или сирене по избор.

Близо час киснахме на бара, за да може Долан да пресуши три коктейла с уиски. Аз посрѣбвах трѣпчиво бяло вино, обилно разрежено с лед. Накрая се преместихме на маса и той си порѣча двойна порция говеждо филе, а аз хапнах един котлет. Още нямаше осем часа, когато се прибрахме в мотела и си пожелахме лека нощ. Почетох малко и

после се унесох в сънища, смущавани от котлета в стомаха ми, който разпращаше по вените ми ужасяващи количества холестерол.

За закуска си поръчах обичайната купичка с корнфлейкс, а Долан се натъпка с бекон, пържени яйца и палачинки, глътна четири чаши кафе и изпуши пет цигари. Когато извади шестата от пакета, не се стърпях:

— Долан, време е да преустановиш това.

— Кое? — попита той с недоумение.

— С алкохола, с цигарите и с мазните храни. Ще си докараш нов инфаркт и ще се наложи да те спасявам със сърдечен масаж. Не си ли чел доклада на Министерство на здравеопазването?

Той направи раздражен жест с ръка:

— Зарежи ги тия бръщолевения! Дядо ми изкара деветдесет и шест години, а си свиваше цигарите на ръка от дванайсетгодишен, та чак до деня на смъртта си.

— Да, но се обзалагам, че на твоята възраст не е имал зад гърба си два инфаркта. Все опяваш на Стейси, а ти самият си по-тежък случай и от него.

— При мен е по-различно.

— Хич даже. Искаш да го опазиш жив — в момента става въпрос за съвсем същото.

— Ако реша, че се нуждая от мнението ти, специално ще те попитам. Не ми трябват поучения от момиченце, което е на половината от моята възраст.

— Не съм два пъти по-млада от теб. На колко години си?

— На шейсет и една.

— Е, а аз съм на трийсет и шест.

— Работата е там, че мога да правя каквото си реша.

— Добре тогава. Следващия път, когато Стейси те заплаши, че ще си пръсне мозъка, ще ти напомня тези думи.

Долан смачка цигарата си в пепелника.

— Стига сме се джафкали. Време е да се залавяме за работа.

Работилницата за „Автотапицерски услуги — Макфий“ бе разположена на Хил стрийт, в самия център на града. Паркирахме край отсрещния тротоар и останахме в колата, за да се огледаме наоколо. Утринният въздух бе изпълнен с равна, чиста светлина. Засега ни обгръщаше приятна прохлада, но около обяд сухата жега щеше да

превърне земята в нажежена пещ. След заник-слънце пак щеше да нахлуе снощният мраз. Зад работилницата се виждаше малък паркинг с шест автомобила, всичките покрити с платница. Пред тази част от имота се издигаше солидна ограда от метална решетка, чийто горен край бе опасан с бодлива тел. Самата постройка бе изградена от плоскости гофрирана ламарина. Между колоните от едната ѝ страна се виждаха три отвора; ролетните щори бяха дръпнати нагоре и разкриваха вътрешността на работилницата. Приличаше на бензиностанция, заобиколена с обичайния напукан асфалт. Вътре двама мъже се занимаваха с нещо.

— Наистина ли мислиш, че колата, която търсим е същата, за която Си Кей Вогел ни съобщи?

— Не след дълго ще разберем — рече Долан. — Със сигурност знаем, че е открадната оттук.

— Ако установим, че е тази, която Вогел е видял паркирана до каменоломната, какво следва?

— Ще се опитаме да открием връзката между въпросния автомобил и Джейн Доу.

Слязохме от колата и прекосихме улицата до главния вход. Под голямата витрина някой бе тупнал циментова кашпа, пълна със спечена пръст. Вдясно от работилницата бе разположен склад за дървен материал, а отляво се простираше двор, пълен с трактори, ремаркета, каравани и теглича. Явно всички фирми в този квартал работеха с клиенти, каращи бусове и пикапи.

Магазинната част на работилницата се помещаваше в предната половина на ламаринената постройка. Подът бе покрит с балатум на черни и бели квадрати. Зад ниската стъклена витрина, пълна с автомобилни наръчници, се виждаха метално бюро и метална кантонерка, на която бе поставен голям настолен бележник със спирала. Върху стъкления шкаф, който изпълняваше функцията на тезгях, бяха струпани купчини мостри от изкуствена кожа за тапициране на яхти и автомобили — „Текстил с доказано качество и висока износоустойчивост“. Задни и странични стъкла за ремаркета в най-различни стилове бяха окачени на дълга, перфорирана алуминиева плоскост, занитена за задната стена. Запристъпвахме между купищата предни и задни седалки с прокъсана тапицерия. На рекламното табло бе провесена таблица, показваща кой вид естествена/изкуствена кожа

отговаря най-добре на оригиналната тапицерия на „Форд“, джип „Ийгъл“ на „Крайслер“, „Хонда“ и „Тойота“. Пак от таблото научих, че тук мога да си поръчам колкото си искам гюруци, калъфи за предни и задни седалки, постелки за пода и стъклени или пластмасови щори.

През отворената врата се виждаше част от разделеното на три задно помещение.

Един от двамата мъже, които мернахме на идване, вдигна поглед към нас. Дадох му около трийсет и пет години. Бе среден на ръст, гладко избръснат и с румен тен. Косата му бе естествено прошарена с руси кичури, за каквито жените плащат щури пари по салоните. Бе разделена на път по средата и те свободно падаха от двете страни на лицето му. Зъбите му бяха, общо взето, равни и хубави. Усмивката му бе издълбала дълбоки линии от двете страни на устата му. Ръцете му бяха мръсни — под ноктите му се бяха образували постоянни черни ивици, сякаш гледах негатив на френски маникюр. Памучна риза на сини карета, дънки, каубойски ботуши. Във фигурата приличаше на звезда от футболния отбор на колежа, което ще рече, че ако сега се запишеше в колеж, моментално щяха да го изберат за централен нападател. Опитах се да преценя дали ако го бях срещнала на шестнайсет години, щях да се влюбя в него. Беше от типа мъже, които си харесвах от разстояние. Но пък като си помисля, аз си харесвах от разстояние повечето момчета в гимназията.

Държеше гаечен ключ и чифт клещи, с които разглобяваше една седалка, подпряна пред него. Тезгяхът, който се простираше по цялата дължина на стената зад гърба му, бе отрупан с топове изкуствена кожа, маркучи, кани за кафе, листове дунапрен, кутии с инструменти, бидони с латекс и гуми. Двата включени вентилатора разнасяха навсякъде миризмата на синтетика. До него стърчеше кофа за боклук, пълна с изрезки. Втората раздърпана седалка с напукана кожа бе поставена на близкия плот. Пушеше цигара, но небрежно я изгаси, преди да се обърне към нас:

— Какво обичате?

Долан бръкна в джобовете на панталона си:

— Търсим Рюъл Макфий.

— Той ми е баща. Оттегли се от бизнеса. А вие кои сте?

— Лейтенант Долан от полицейското управление на Санта Тереза. Това е колежката ми, госпожица Милхоун. Не чух името ви?

— Корнъл Макфий. Вие ли оставихте съобщението на телефонния ни секретар?

— Партньорът ми, детектив Олифант. Всъщност той ви остави четири съобщения и ми каза, че баща ви така и не му се обадил обратно.

— Съжалявам. Не знаех, че се касае за нещо спешно. Предадох на татко, че са го търсили и той каза, че ще се погрижи за това. Предполагам, че е забравил.

Вторият мъж в работилницата беше по-възрастен, към петдесетгодишен. Той се отдалечи и отново се зае с работата си веднага щом разбра, че разговорът не се отнася до него.

— Баща ви още ли живее тук?

Корнъл остави гаечния ключ и избърса ръцете си в някакъв парцал.

— Да. За какво става въпрос?

— Надяваме се да открием един автомобил, който бил откраднат от тази работилница през 1969 г.

Корнъл вдигна вежди и по челото му се образуваха леки бръчки:

— После го откриха. Собственикът му беше някакъв човек от Аризона.

— Да, това ни е добре известно — усмихна се Долан. — Направихме справка в отдела за регистрация на МПС и според нея колата е регистрирана на името на Рюъл Макфий.

— Защо пак сте подновили този случай?

— Разследваме възможна връзка между автомобила и убийство, което било извършено по едно и също време с кражбата.

— Убийство ли?

— Точно така — потвърди Долан. — Решихме пак да се поровим из случая.

— И все пак, не ми е ясно защо държите да разговаряте с него?

— Един от свидетелите ни твърди, че е видял червен мустанг в областта дни преди да открием трупа. Искаме да установим дали става въпрос за същия автомобил, който бил откраднат от работилницата на баща ви.

— Щом се налага, питайте го. Двамата с мама живеят на Фел № 1520. На няколко пресечки отгук е. Карате две преки надолу и свивате вляво по Руби. Оттам държите все надолу, докато стигнете до

кръстовището с Фел стрийт. Искате ли да му звънна и да проверя дали си е у дома?

— Не е нужно. Ако е излязъл някъде, ще се отбием по-късно — рече Долан и посочи седалката, която Корнъл разглобяваше. — Колко време отнема тази работа?

— Ден-два. Зависи от състоянието на старата тапицерия. Искате да ви облека седалките ли?

— Може.

— Какъв модел?

— Шевролет от 79-та.

— Да му направя кожени седалки?

— Не, от плат.

— По-добре метнете един чаршаф върху седалките — засмя се Корнъл. — По-евтино ще ви излезе.

— То и аз така мислех, но реших все пак да питам. Благодаря за съвета.

— Няма проблеми. Желая ви успех.

На Фел стрийт № 1520 се издигаше къща от червени тухли в селски стил. От дясната страна на алеята за коли бе разположен двоен гараж. В дъното на градината, зад къщата, зърнах още една постройка, която вероятно беше или голяма барака за инструменти, или втори гараж. В края на широкия асфалтиран правоъгълник, определен за паркинг за гости, още се издигаше зациментиран в земята баскетболен кош. Сигурно докато е учел в гимназията, Корнъл е прекарвал тук свободното си време — упражнявал е свободния си пас. Представих си, че е тренирал поне три вида спорт и в единадесети клас са го избрали за председател или поне за касиер. Бърза справка в местния бизнес указател ми показа, че „Макфий“ е единствената тапицерска фирма в града, така че положително изкарваше добри пари от непривлекателния си, скучен занаят.

Долан паркира край бордюра отвън пред къщата и двамата закрачихме по пътеката към верандата. Натиснахме звънеца. Вратата се отвори и от прага ни загледа момиченце, което, съдейки по липсващите му зъби, бе около шестгодишно. Косата му още бе бялоруса, но вероятно щеше да потъмнее с времето. Носеше очила с розови пластмасови рамки и две шноли, украсени с розови и сини цветчета. Рокличката му бе на сини и розови карета, с бяло жабо отпред.

— Здравей, млада госпожичке — каза Долан. — Дядо ти вкъщи ли е?

— Чакай малко — рече тя и затвори вратата.

След минута се появи баба й, която тъкмо бършеше ръцете си в кухненска кърпа. От вътрешността на къщата ни лъхна топъл аромат на ванилия. Тя бе набита, облечена в широка памучна рокля на цветя, върху която бе вързала стигаща до коленете й раирана престилка. На носа й бяха кацнали очилца без рамки, а сивата й коса бе накъдрена на стегнати пръстенчета.

— Да?

— Добро утро. Търсим Рюъл Макфий. Отбихме се при Корнъл в работилницата и той ни даде този адрес.

— Рюъл е отзад. Заповядайте, влезте. Аз съм жена му Една — каза тя и разтвори широко вратата.

Представихме се един на друг и научихме, че момиченцето, което подскачаше из антрето с кадифените си пантофки, е внучката на Макфий, Сиси. Една ни поведе през къщата, обяснявайки:

— Тъкмо глазираме кейкчета за рождения ден на Сиси. Днес навършва шест години. Следобеда организираме парти за другарчетата й от детската градина.

— Бабка ми уши рокличката — включи се Сиси.

— Много е хубавка. Харесва ми — отзова се Долан.

Както обикновено, аз играех ролята на силния, сдържан партньор, готов да се втурне в действие, ако Една или момиченцето внезапно изпаднат в дива ярост.

Сиси се покатери на един кухненски стол, изправи се на колене и критично се вгледа в кулинарния резултат. На масата бяха поставени две тавички. Всяка от тях съдържаше по дванайсет току-що изпечени кейкчета в къдрави хартиени форми, над които се подаваха бухналите им златисти куполи. Видях, че на плота при мивката, до изцапаната пластмасова купа, е оставена и празна кутия от готова кексова смес.

Някой бе боядисал стените на кухнята в червено, бяло и синьо в изблик на несдържан патриотизъм. На ролката кухненска хартия бяха нарисувани повтарящи се батални сцени от Американската революция — топове, кораби и войници, застинали в различни героични пози. Дървените мебели бяха бели, плотовете — червени, а миндерът под прозореца бе отрупан с издути сини и червени възглавници. Съшитата

от разноцветни парчета кувертюра, прилежно сгъната до тях, също бе в тон с цветовете на националния флаг.

На вратата на хладилника видях няколко детски рисунки с цветни моливи, закрепени с магнитчета във формата на плодове. Имаше и училищни снимки на други две, по-големи момиченца — вероятно сестрите на Сиси. И трите бяха светлоруси, а чертите им напомняха тези на Корнъл. Сиси приведе лице над масата и нослето ѝ се озова на по-малко от сантиметър от едно кейкче.

— Сиси, не пипай — каза Една. — Изчакай да изстинат и не ги чопли. Защо не заведеш тези мили хора при дядо? Докато се върнеш, ще съм забъркала глазурата.

Въпросната задача със сигурност нямаше да ѝ отнеме много време. Забелязах, че до тавичките е поставена кутия с готов шоколадов фондан. На картонената опаковка бе нарисувана лъскава какаова спирала, завихрена като океанска вълна. Като малка си представях, че бабите се занимават точно с такива неща — шият и приготвят сладкиши. Леля Джин все повтаряше „Аз не съм от къцовниците, които пекат сладки“, сякаш това оправдаваше нежеланието ѝ да сготви каквото и да било. Зачудих се дали тъкмо липсата на домашния уют, който тя отхвърляше с гордо пренебрежение, не е причината да съм толкова непреклонна.

Сиси слезе от стола и хвана Долан за ръка. Той ми хвърли безпомощен поглед зад гърба на баба ѝ. Помъкнах се след тях, прекосявайки ивицата неокосена трева, полегнала към стената на двойния гараж. Страничната врата зееше отворена и Сиси ни отведе до нея, преди да се затича обратно към наблюдателния си пост в кухнята.

Рюъл Макфий седеше на дървен канцеларски стол. Бе поставил върху някаква щайга малък цветен телевизор, включен в контакта на стената. Пушеше цигара и гледаше телевизионно състезание. Рюъл беше на половината на жена си, с изпито лице, хлътнали гърди и тесни, кокалести рамене. Носеше сламена шапка с омачкана периферия, килната назад към тила му, а бифокалните му очила се бяха смъкнали до средата на носа му. Понамирисваше съвсеем лекичко, сякаш тази седмица не си бе сменял чорапите. Долан представи и двама ни и накратко обясни за какво сме дошли. Като видя запалената цигара на Рюъл, Долан бързо посегна към джоба си и също задими.

Рюъл кимаше, без да откъсва поглед от екрана на телевизора.

— Оттогава са минали години.

— От отдела за регистрация на МПС ни казаха, че автомобилът се води на ваше име.

— Така е. Един човек от Аризона я докара да ѝ претапицирам седалките. Бях я паркирал зад работилницата. Явно някой се е промъкнал и е вързал жиците, за да запали двигателя. В понеделник сутрин отивам на работа и гледам — няма я. Не знам кога са я задигнали. За последен път я видях в петък следобед. Веднага съобщих в полицията и, няма и седмица по-късно, ми се обадиха от областното шерифство там, на север, да ми кажат, че са я намерили. Собственикът на колата, Гант, плати да му я докарат обратно, но тя вече за нищо не ставаше. Все едно са я сурнали в някое дърво — вратите ѝ съвсем разкривени, предницата се вдълбала навътре. Гант направо газ пикаеше от яд — рече той и ме погледна виновно заради грубия израз. — Рекох му да подаде иск пред застрахователя, ама той не щеше и да чуе повече. Преди това на два пъти бил чукнал калниците, двигателят също му отказал веднъж. Беше убеден, че автомобилът е урочасан. Предложих му прилична цена, но отказа да вземе и стотинка. Вика „Прав му път на тоя боклук“ и я прехвърли на мое име.

Погледът на Рюъл се върна към екрана, където състезателите се надпреварваха да натискат бутони, а спечелените от тях суми просветваха на големи монитори. Ако бяха ме изтърпани там, нямаше да мога да отговоря и на един от въпросите, на които те реагираха светкавично.

— Какво е станало с колата? — попита Долан.

— Доколкото разбрах, я бутнали надолу в някаква клисура.

— Не, имах предвид къде е сега?

— А, седи си тук, отзад. Дватамата с Корнъл все се каним да я възстановим като му остане време. Вие вече сте се запознали с него, нали? Женен е, има три дъщери и Джъстин държи той да ѝ отделя всяка свободна минутка. Като му дойде времето, ще я оправим.

— Джъстин е жена му, нали?

— Водят се вече петнайсет години. Опак човек е тя. Една понася ситуацията по-търпеливо от мен.

— Имате ли някакви предположения кой може да е откраднал колата?

— Ако имах, щях да ги съобщя на полицията още навремето. Сигурно хлапетиите са решили да се повозят. В нашето сбутано градче не им остават други развлечения, освен т'ва и да се накачулят по пикапите и да мятат по шосето балони, пълни с боя. Едно време беше друга работа — баща ми щеше да ми нашари задника и повече нямаше и да помисля за магарии.

— Някой друг път задигали ли са автомобил от работилницата ви?

— Нито преди, нито след това. Вдигнах ограда с бодлива тел най-отгоре и това реши проблема — рече той и пак се загледа в екрана. — Защо се интересувате от онази кражба?

— Разчистваме си досиетата и гледаме да приключим разни стари случаи. Общо взето, канцеларска работа — излъга Долан с невъзмутимо изражение.

— Разбирам.

Рюъл хвърли допушената си цигара на земята, настъпи я и пусна сплескания фас в буркан от майонеза, препълнен до ръба. После го протегна към Долан, който извърши същия ритуал и даде приноса си за колекцията. Рюъл обясни:

— Забраняват ми да пуша вътре, особено когато внучките са на гости. Джъстин смята, че е вредно за дробовете им и затуй Една ме кара да излизам тук. Джъстин става зла, ако не се наложи.

— Защо запазихте колата?

Рюъл се облегна назад и направи физиономия, сякаш не е чувал по-тъп въпрос.

— Този „Мустанг“ е класика — моделът за 1966 година.

— По онова време не може да е бил класически — колата е била само на три години.

— Нали ви казах, че я получих без пари. Като я пооправим, като нищо ще ѝ вземем четиринайсет хиляди. И това ако не е добра печалба, здраве му кажи.

— Имате ли нещо против да я погледнем?

— Заповядайте. Там, отзад, пет съм ги наредил — има едно сладко малко купе „Гран Туризмо“ — двуместна сребърна кукличка с разкъсан гюрук. Не е в движение, пък и каросерията трябва да се постегне, но ако се интересуваш, казваш колко даваш и ще се споразумеем.

— Благодаря, но аз си харесвам моята кола.

Долан запали нова цигара и двамата закрачихме през високата трева до прашна пътека, по която сред следите от автомобилни гуми бяха прораснали бурени. Тя водеше до втория гараж на Рюъл Макфий. Целият двор бе изровен от земни катерици и от време на време кракът ми потъваше в рохкави дупки. Гаражът бе разположен така, че задната му стена бе обърната към нас, а предните врати гледаха към равното поле отвъд. Все още се различаваше изравнена ивица земя там, където според първоначалната идея е трябвало да минава алеята за автомобили към втора, отпаднала от плановете къща. Непосредствено пред нас бяха наредени три коли. Първо проверихме тях, отмятайки брезентовите им покривала, сякаш повдигнахме полите на жени. Двете, които аз огледах, бяха в окаяно състояние и по мое мнение съдбата им бе отредила да си останат дворна украса. Докато ги обикаляхме, попитах:

— Смяташ ли, че са използвали автомобила, за да откарат трупа в Ломпок?

— Трудно е да се каже. Може да е била жива, когато са потеглили — ако допуснем, че изобщо е била тук, в Куоръм. Успоредно с това съществува вероятност някой да е откраднал автомобила и да я е качил по пътя.

— Ами ако приемем, че е убита тук? Защо е било нужно убиецът да измине целия този път, за да захвърли трупа й чак край Грейсън? Спокойно можеше да изкопае трап по-навътре в пустинята и да я зарови.

Долан повдигна рамене:

— Вероятно е искал да отдалечи тялото от местопрестъплението. В такива моменти инстинктът те кара да бягаш възможно най-далеч. И тогава възниква необходимостта да намериш място, където да спреш и да я извадиш от багажника — това е свързано с повече трудности, отколкото предполагаш. Ако трупът е престоял в колата повече от един ден, вече е започнал да се разлага, а това е сериозен проблем. Положително знаеш, че колата е обявена за издирване, а това означава, че не можеш да рискуваш среща с пътен полицаи — той като нищо ще се заинтересува какво носиш отзад. Ломпок поне е встрани от главната магистрала и щом намериш усамотено място, ще се възползваш от възможността да захвърлиш трупа.

— Какво ще кажеш за първоначалния собственик? Не можем да бъдем сигурни, че той самият няма пръст в това, нали?

— Не бих изключил подобна възможност — рече той, — макар че Гант починал преди десет години. Според сведенията, които получих, от разкъсан аневризъм на коремната артерия.

Пристъпихме към гаража. Долан се опита да отвори страничната врата, но пластовеите клеясала мръсотия и стара блажна боя я бяха запоили за рамката. Заобиколихме и застанахме пред двойната врата в предната част. И двете ѝ крила бяха затворени, но от халките не висеше катинар. Долан я подпря с рамо и бутна с все сила — крилата поддадоха, провличайки след себе си шлейф от паяжини и сухи листа. Слънцето нахлу вътре и в лъчите му затанцува облак светещи пращинки. В гаража бяха оставени две коли, покрити с брезентови платнища. Останалата част от помещението бе претъпкана с боклуци. Колекционерската страст на Макфий явно не се изчерпваше със старите автомобили — беше трупал празни консерви и буркани, купища пожълтели, привързани с тел вестници, дървени щайги, кашони, лопати, търнокоп, ръждясал крик, дърва за огрев, магарета за рязане на дърво и различни стари дъски. Всички тези ценни вещи кротко съжителстваха с древна косачка, куп автомобилни части и комплект вехти градински мебели с разкривени метални крака. Въздухът миришеше на застояло и сякаш полепна по лицето ми като сух прахоляк. Долан спря на прага, за да изгаси цигарата си, а аз повдигнах ъгъла на платнището, с което бе покрита по-близката кола.

— Много прилича на брезента, в който е била увита жертвата.

— Права си. Трябва да попитаме Макфий дали в периода около кражбата от работилницата не е изчезнало и някое покривало.

Погледнах надолу и зърнах крайчеца на очукания десен заден калник на червения мустанг.

— Намерих я.

Двамата свалихме покривалото и го сгънахме като знаме. През моя неопитен поглед колата изглеждаше така, сякаш не е докосвана от деня, в който са я измъкнали от пропастта през 69-та. Най-много да са почистили вътрешността на купето с прахосмукачка. По праговете на издраната, покрита с вдлъбнатини каросерия бяха полепнали буци изсъхнала кал. Вратата от страната на шофьора бе вдадена навътре. Цялата ламарина бе нагъната. Под левия заден калник се бе заклешил

клон от дърво. Нещо във вида ѝ накара сърцето ми да заблъска по гръдния ми кош. Долан извади носна кърпа, обви пръста си и лекичко натисна ключалката на багажника. Капакът се вдигна нагоре. Резервната гума беше свалена от гнездото си. На нейно място бяха набутани два прашни кашона, пълни със стари списания. Долан ги повдигна и ги сложи на пода. Разкрилата се тапицерия изглеждаше чиста, с изключение на двете големи тъмни петна и още две по-малки в дъното, към седалките. Долан се наведе и се взря в тях:

— Мисля, че трябва да се обадим в шерифството да дойдат да приберат колата.

Отиде до страничната врата и отново се опита да я отвори. Увери се, че не се помръдва и каза:

— Стой тук. След минута се връщам.

Запъти се към колата си, а аз застанах пред двойната врата и зарях поглед над пъстрата плетеница от диви цветя, избуяли в неразораното пасбище. Забелязах, че направи широк завой около задната страна на гаража, в който седеше Макфий. Предположих, че старецът още е там — не можех да го видя от мястото си, но до мен достигаха откъслечни френетични овации и си го представих как седи на дървения стол и се взира в екрана на телевизора. Пак влязох при мустанга и започнах да обикалям около него с ръце зад гърба. Надникнах през напуканите, изпотрошени стъкла. Черните кожени седалки бяха посивели от прах, но иначе изглеждаха запазени.

Долан се върна шест минути по-късно. Носеше фотоапарат „Полароид“. По крачолите на панталона му бяха полепнали бодливи топчести бурени. Подаде ми камерата и извади от джоба си химикалка и пакет подпечатани самозалепващи етикети, които бе взел от колата си. Надраска върху четири от тях инициалите си, часа и датата и залепи по един на двете врати, на предния капак и на ръба на багажника. След това започна да обикаля около мустанга, снимайки го от всички страни. Изтегляше поредната моментална снимка и ми я подаваше. Изчаквах да се прояви образа и я надписвах в бялото поле отдолу. Долан добави името си, датата и часа, пъхна снимките в плик и ги прибра в джоба на сакото си.

— Макфий знае ли, че правим това? — попитах.

— Все още не.

— И сега какво?

— Ще се върна в мотела и ще звънна на детектив Ласитър. Той ще прати заместник-шериф да охранява автомобила, докато пристигне паяка. После ще се обадя на шерифството в Санта Тереза да пратят час по-скоро камион с товарна платформа. Може да пренатоварят колата на нашия камион в охраняемия гараж на тукашното управление и да я откарат в Санта Тереза.

— Колко време ще отнеме това?

Долан погледна часовника си:

— В момента е десет и половина. Все ще успеят да пратят някого до шест вечерта. Междувременно ще звънна на съдия Руиз в Санта Тереза и ще го помоля да издаде заповед по телефона. Заедно с мустанга ще пратим и клетвената декларация и ще кажем на Стейси да я занесе на съдията. Ще се върна след час.

Отдавна не бях стояла на пост и бях забравила колко бавно може да изтече един час. Добре че поне не съществуваше опасност колата да избяга. Разкопчах каишката на часовника и го пуснах в джоба си, за да не се изкушавам да го поглеждам през пет минути. Настаних се на сянка, опрях гръб в стената на гаража и попълних с бележки няколко от картончетата си. После извадих книжлето от чантата си и затърсих докъде бях стигнала.

Половин глава по-късно чух, че наблизко се хлопва врата на кола и когато надникнах зад ъгъла, видях, че Корнъл слиза от някаква бяла камионетка. Прекоси паркинга с баскетболния кош и се запъти към задната врата на къщата — вероятно щеше да обядва с родителите си. Аз самата залъгах глада си с някакво прастаро ментово драже, което изрових от дъното на чантата. Цялото бе облепено във влакънца, но се успокоих, че така ще си осигуря необходимата дневна порция целулоза.

Въздухът се бе затоплил осезаемо и ухаеше на бурени и диви цветя. От време на време покрай мен тежко изжужаваше по някой мъхнат търтей, като летящо, раирано топче дъвка. Рояк мушици кръжаха в светлината; край тях просвистя конска муха, която си търсеше къде да кацне. Прекалено много дива природа за моя вкус — аз съм си домошарка и предпочитам контактите ми с нея да се изчерпват с гланцираните пейзажи по разни пощенски картички.

Чух приближаващи се стъпки по тревата. Скочих на крака, изтупах задницата на дънките си и напъхах книгата обратно в чантата. Очаквах да видя Долан. Вместо него иззад ъгъла се появи Корнъл. Беше закрил с длан димящата си цигара. Изобщо не се зарадва да ме види. Погледът му се стрелна към разтворената врата на гаража, зад която стоеше мустангът — със свалено платнище и огряна от слънцето задница, на която бе залепен полицейския етикет.

— Здравсти, аз съм Кинзи. Тази сутрин се запознахме.

Погледнах към алеята с надеждата, че ще видя да се задава колата на местния шериф — уви, напразно.

— Знам коя сте. Какво означава всичко това?

— Заместник-шерифът ще пристигне всеки момент. Лейтенант Долан допуска, че това е колата, в която е бил натоварен трупът на жертвата. Иска да извършат проверка.

— Какво ще рече това?

Опитах се да придам на думите си най-небрежен тон:

— Нищо особено. Иска момчетата от отдел „Улики“ да й хвърлят едно око.

— Баща ми знае ли?

— Предполагам — измънках неловко. — Не знам какво му е съобщил лейтенанта. Ще трябва сам да го попитате.

Корнъл се намръщи. Пусна цигарата и я настъпи.

— И колко време ще отнеме проверката?

— Вероятно не повече от ден-два.

Надявах се да не се досети, че ще откараме мустанга в полицията, да не говорим, че ще натоварим колата на наш камион и ще я закараме на север — процедурата щеше да отнеме месеци. Не ми се искаше да съм насреща му, ако реши да вдигне патърдия.

Той приведе рамене напред:

— Законът позволява ли ви да нахълтвате тук без предупреждение? В момента се намирате в частна собственост — това е дворът на къщата. Целият този парцел, чак до онази ограда, е собственост на баща ми.

Обърнах се и проследих жеста на ръката му:

— Не знаех това. Голям парцел — рекох подмазвачески. — Всъщност ние поговорихме с баща ви и поискахме разрешението му да погледнем мустанга. Той ни каза да заповядаме.

— Според мен не е разбрал правилно искането ви. Пред мен нищо не спомена.

— Това проблем ли е?

— Е, не. Съвсем не. Просто ми се вижда странно.

Забих поглед в земята и започнах да дълбая в пръстта с върха на дясната си маратонка.

— Не зная какво да ви кажа. Най-добре лейтенант Долан да ви обясни като се върне. Помоли ме да охранявам колата до пристигането

на заместник-шерифа. Искахте да си вземете нещо от гаража ли?

— Дойдох да проверя какво става. Татко ви видял да се запътвате насам, но не и да се връщате обратно. Къде е лейтенант Долан?

— А, предполагам, че е заобиколил от другата страна. Вероятно му е станало неудобно да безпокои баща ви, докато той си гледа състезанието.

След тези думи се умълчах — предпочитам да прекратим настоящия разговор, а нямах желание да търся друга, неутрална тема.

— Ще отида да кажа на татко. Хич няма да остане доволен, но това си е ваша грижа.

— Моля, правете каквото сметнете за нужно.

Корнъл отстъпи крачка назад, обърна се и тръгна към къщата. Тъкмо стигна до алеята, когато на нея спря черно-белият автомобил на шерифството. Заместник-шерифът слезе и двамата с Корнъл се здрависаха. Заприказваха се и след секунди към тях се присъедини и старият Макфий. Този път беше нахлупил шапката и периферията ѝ хвърляше сянка върху лицето му. Дори и от това разстояние се забелязваше, че е възприел стойката на военствен петел, чийто кокошарник е нападнат от злосторници. По-нататъшният разговор между тримата бе съпроводен с бурни ръкомахания от страна на Рюъл. Трите лица се обърнаха в моята посока. Колата на лейтенант Долан се появи отзад и спря край бордюра. Те го изчакаха да слезе. Последва нова оживена дискусия, след която четиримата се помъкнаха към мен в нестройна група.

Долан ми представи заместник-шерифа Тод Чилтън. Начинът, по който той се обръщаше към Рюъл ми подсказа, че двамата са стари познати. Чилтън гонеше четирийсетте. Тъмната му, чуплива коса бе късо подстригана над ушите. Беше поразхлабил вратовръзката си и отново закопча най-горното копче на ризата си, преди да пристъпи и да се ръкува с мен.

Рюъл ме изгледа втренчено и се обърна към Долан:

— Тя от техниците, за които ми разправяхте ли е?

— Тя е частен детектив. Ще откараме колата в Санта Тереза и там ще извършим огледа.

Рюъл направо подскочи:

— Смятате да откарате колата *другаде*? — рече той и ококорено загледа ту Долан, ту заместник-шерифа. — Той не може да направи

това, нали?

— Може, сър.

— Но аз си имам нотариален акт за колата. Вписана е на мое име. Той не ме предупреди какви ги е намислил, иначе веднага щях да го разкарам.

— Разбираме това, г-н Макфий — рече Чилтън. — Убеден съм, че и лейтенант Долан отчита неудобството, което ви създаваме.

— Неудобство друг път! Тая кола седи тук от осемнайсет години. Ако ченгетата мислеха, че е чак толкоз важна, щяха да я вземат още навремето.

— Едва преди седмица получихме нова информация — обясни Долан. — Ако преди осемнадесет години разполагахме с тези сведения, действително щяхме да я приберем още тогава.

— Това е частна собственост. Колата си е моя. Как така ще нахълтвате тук да ми взимате нещата? — рече Рюъл и се обърна към заместник-шерифа. — Искам да се маха оттук.

— Не мога да ти помогна — каза Чилтън. — Законът му позволява да я вземе.

— Тогава и двамата се разкарайте! За какво си закачил тая лъскава значка, щом за пет пари не можеш да ни защитиш?

Поведението на Чилтън започна да се изменя. Отначало тонът му бе помирителен, а сега в него се прокраднаха метални нотки:

— Извинете, сър, но този автомобил е улика, необходима на полицията за извършване на криминално разследване. Нямаме никакъв избор. Ако техниците не открият следи, ще ви я върнем непокътната.

— Ще се обадя на адвоката си.

— Господин Макфий — намеси се Долан, — разполагаме със заповед за обиск. Може да звъните на когото си искате, но това няма да промени нещата. С цялото дължимо уважение ви казвам, че няма смисъл да си хабите думите.

— Имам право на един разговор.

— Това е, когато арестуват някого — обясни му Чилтън, който вече едва сдържаше нервите си. — Вас никой не е тръгнал да ви арестува. Човекът просто иска да вземе колата. Касае се за случай на убийство. Ако попречите на разследването, ще си навлечете неприятности. Никой от нас не желае това.

— Татко, остави ги да правят каквото щат — рече Корнъл. — Те тъй или иначе ще я откарат.

Рюъл се предаде внезапно. Свали шапката си и шляпна крака си с нея:

— Все ми разправяха, че живеем в полицейска държава, ама никога не съм вярвал, че ще дойде ден да го изпитам на гърба си. Срам и позор е, че полицията се отнася така с честен гражданин като мен — все едно съм някакъв боклук.

Той се обърна и си тръгна. Корнъл ни изгледа свъсено и закри след баща си към къщата.

Откъм улицата се разнесе кратко изсвирване на клаксон и видяхме, че край бордюра с включен двигател чака камионът с товарна платформа, изпратен от местната транспортна компания. Чилтън подсвирна, за да привлече вниманието на шофьора и започна да го насочва, описвайки широки полукръгове с ръка. Шофьорът превключи на скорост и потегли към нас. Даде на заден ход по алеята и полека се закатери по пътеката към гаража.

Двамата с Долан наглеждахме отстрани операцията по товаренето на мустанга. Прикачиха верига за предната му ос и го изтеглиха нагоре по рампата. Междувременно камионетката на Корнъл изчезна, а от Рюъл нямаше и следа. Застопориха колата върху платформата и потеглиха, а ние ги изпроводихме пеша до улицата. Шофьорът изчака да се качим в автомобила на Долан и тръгна. Дадохме газ след него, като не изпускахме мустанга от поглед.

— Между другото, говори ли със Стейси? — попитах. — Какви са резултатите от биопсията и от рентгеновото изследване? Досега вече трябваше да са готови.

Долан ме изгледа с празен поглед:

— Това съвсем ми изскочи от ума. Заяви ми, че решил да дойде тук и аз така се захласнах да го разубеждавам, че забравих да го попитам.

— Значи иска да се присъедини към нас?

— Ще се постарая да го спра. Предпочитам да си остане в Санта Тереза и да ни помага оттам.

Когато пристигнахме в полицейския гараж, изчакахме да стоварят мустанга и да заключат ролетната врата. Долан подписа

нужните документи и отново се качи в колата. Тръгнахме към мотела. Той тихичко си подсвиркваше и барабанеше с пръсти по волана.

— Изглеждаш ми обнадежден.

— Така си е. Имам доброто предчувствие, че най-сетне попаднахме на следа.

— Кога ще ни съобщят констатациите на колегите ти от „Улики“?

— Не след дълго, надявам се. В момента не са претрупани с работа и Мандъл ми обеща, че ще ги помоли да се заемат незабавно с това.

— А какво ще правим, докато чакаме?

— Нищо. Ако свържат нашата жертва с мустанга, ще се поразшетаме из местните зъболекарски кабинети с данните от стоматологичната ѝ диаграма. Все някой ще я помни, с тези лоши зъби.

— Не може ли да свършим тази работа, докато чакаме? Мразя да тъна в бездействие. Знаем, че някой е откраднал мустанга и го е закарал в Ломпок. Си Кей Вогел го забелязал в съседство с кариерата...

— Все още не сме установили със сигурност, че става дума за същата кола. Може просто да е приличала на мустанга; може шофьорът да е спрял край кариерата, за да пусне една вода. Недей да правиш прибързани заключения.

— Добре, но ако допуснем, че *това* е колата, не можем ли спокойно да приемем, че са я откраднали, за да пренесат трупа?

— Нищо не можем да „приемаме“, преди да открият веществени доказателства.

— О, стига, лейтенанте...

— Сериозно говоря. Дори и да сме на прав път относно колата, това не доказва, че момичето е било тукашно. Убиецът може да я е качил на автостоп някъде по пътя.

— Добре, за това не споря. И какво, сега ще седим и ще чакаме, така ли?

— Аха.

— Но това може да отнеме *няколко дни*.

— Мога да те кача на автобуса и да те изпратя обратно у дома.

— Не това искам.

— А какво тогава?

— Предлагам ти да поседиш, а аз да поразузная наоколо.

Той поклати глава:

— Няма смисъл да си хабим патроните преждевременно.

— Ето какво ще ти предложи — ще продължа да отчитам часовете, но това дали ще ми платиш или не ще зависи от резултата — ако успея да открия коя е, получавам си хонорара, ако ли не — здраве да е.

Долан впери поглед в улицата пред нас и отново забарабани по волана, докато обмисляше думите ми.

— Ще помислим.

— Хайде бе, Долан. Моля те. Многоооо ти се моля. Нека да си изпробвам късмета. Обещавам да бъда добричка.

— Не е красиво човек да проси. А и на теб не ти отива — рече той и спря да потропва с пръсти. — Може пък да използвам твоята пишеща машинка и да си наваксам с докладите. Искам да запиша подробностите, докато са още свежи в ума ми.

— Хубаво. Радвам се. Така ще ми е много по-интересно.

Веднага щом влязох в мотелската си стая, бръкнах в шкафчето и извадих тъничкия телефонен указател на Куоръм, за да потърся адреса на градската обществена библиотека. Там пишеше, че местният филиал на „Обществени библиотеки — област Ривърсайд“ се намира на Хай стрийт. Според малката карта на града, отпечатана на корицата, адресът бе само на пет преки от хотела. Пъхнах указателя в чантата си, оставих пишещата машина на Долан и тръгнах пеша.

В библиотеката се отправих директно към залата за справки и издърпах от рафтовете местните бизнес справочници за 1966, 67-ма, 68-ма и 69-та година. Извадих указателя от чантата си и прелистих жълтите страници до глава „Стоматологични кабинети“. Бяха общо десет. Проверих в тазгодишния указател колко от тогавашните зъболекари продължават да практикуват. Двама от старите, д-р Таун и д-р Нетълтън, бяха отпаднали от указателя — може да са починали, да са се пенсионирали или да са напуснали града. Четири от старите имена фигурираха и в новия указател, а останалите шест бяха нови. Повечето бяха общи терапевти, или поне така гласяха заемащите по цяла страница реклами, които тръбяха, че услугите включват поставяне на пломби, коронки и мостове, протезиране и лечение на пародонтоза, почистване на канали и хирургически операции.

Преглътнах нервно и ръцете ми се изпотиха. Без колебания си избрах любимец — човекът, който предлагаше „Райски газ — стоматологични манипулации, докато спите“, макар че ако зависеше от мен, бих предпочела да заспя завинаги, преди да се подложа на въпросните манипулации.

Четвъртият от старите стоматолози, д-р Грегъри Спийърс, беше обявил услугите си два пъти — веднъж в графата общи терапевти и втори път като специалист ортодонт, където фигурираше единствено неговото име. Беше прибавил в скоби „изправяне на зъби“ за онези, които не знаеха с какво се занимава един ортодонт. Записах си четирите имена и адресите на кабинетите, загледах се в картата и си набелязах маршрут. Предвид мащабите на градчето, щях да стигна за няколко минути от библиотеката до първия кабинет в списъка ми.

Практиката на Спийърс се помещаваше в бивш магазин на Додсън стрийт. В чакалнята нямаше жива душа. „Момичето“ на рецепцията бе шейсетинагодишно — някоя си г-жа Гари, според табелката, закачена на бялата ѝ престилка. Бюрото ѝ бе педантично подредено; същото се отнасяше и за останалата част от помещението. На рафтовете зад гърба ѝ бяха наредени картоните на пациентите. Стройната купчина бе разнообразна единствено от стърчащите тук-таме цветни разделители. На стената бе окачен малък надпис, избродиран в кръстат бод: МОЛЯ, ЗАПЛАЩАЙТЕ СВОЕВРЕМЕННО ЗА ОКАЗАНИТЕ УСЛУГИ. Представих си я как изслушва със симпатия оплакванията на поредната пациентка, че коронката ѝ паднала насред официалния обяд на дамския клуб, но стигне ли се до плащане, става неумолима.

Когато отвори плъзгащата се стъклена врата, разделяща офиса ѝ от чакалнята, поставих на бюрото пред нея копие от разрешителното си. Долан ми беше дал папката, съдържаща стоматологичната диаграма на Джейн Доу — в нея бе посочен броят и разположението на пломбите на мъртвото момиче. Сложих и диаграмата на бюрото. През съседната врата проникваше пронизителното свистене на бормашината — звук, който неведнъж ме е карал да припадам. Изтрих влажната си длан в крачолата на дънките и казах:

— Здравейте. Идвам с молба да ми предоставите някои сведения.
— Стига да мога.

— В момента участвам в разследване, оглавявано от двама детективи от отдел „Убийства“ в Санта Тереза — касае се за

неизвестна жертва, убита през 1969 г. Това тук е стоматологичната ѝ диаграма. Имаме известни подозрения, че може да е живяла в този район и решихме да проверим дали случайно не е била пациентка на д-р Спиърс. Най-вероятно е била непълнолетна, когато са ѝ оправяли зъбите.

Тя хвърли бърз поглед към папката:

— В момента докторът има пациент. Не може ли да се върнете след половин час?

— Предпочитам да изчакам тук — казах. — От колко години работите за него?

— Откакто откри кабинета си през 1960-та. Как казахте, че било името на пациентката?

— Не зная. Тъкмо това е проблемът. Така и не успели да я идентифицират. Имала многобройни пломби и съдебният стоматолог, който прегледал горната и долната челюст, излязъл със заключение, че са били поставени в двете години, предхождащи смъртта ѝ. Зная, че не ви ориентирам кой знае колко.

— Съмнявам се, че пазим картоните на хора, които не са ни посещавали от близо двайсет години.

— Какво правите със старите картони? Унищожавате ли ги?

— По правило не. Прехвърляме ги в графа „неактивни“ и ги складираме някъде. Не мога да ви кажа със сигурност от коя година са най-старите картони в архива ни. Нали разбирате, през кабинета са минали стотици пациенти.

— Да, отчитам това. Този архив тук, в града ли е?

— Ако имате намерение да го преровите на ръка, ще трябва да поискате разрешение от д-р Спиърс. Все пак смятам, че той би се съгласил на нещо подобно, само ако му покажете заповед от съда.

— След два дни си тръгваме и се надявахме да избегнем подобни забавяния.

— Изчакайте да видим какво ще каже. От мен нищо не зависи.

— Разбирам.

Седнах в ъгъла на чакалнята и прегледах купчината списания. Избрах си последния брой на „Архитектурен магазин“ и разнообразих чакането, като си представях как прилагам „различни цветови решения“ върху целите 90 квадрата на апартаментчето си.

Четвърт час по-късно вратата към кабинета се отвори и от него излезе жена с подпухнала устна. Застана пред бюрото и написа чек. Изчаках да си тръгне, оставих списанието на масичката и се приближих към бюрото.

— Бихте ли му казали?

Г-жа Гари влезе в кабинета. Дочух приглушен разговор — обясняваше му причината за посещението ми.

Д-р Спийърс излезе да се запознаем. Не беше свалил бялата си престилка. Подсуши ръцете си в хартиена салфетка, смачка я на топка и я хвърли в кошчето. Беше синеок, с прошарена коса. Ръкува се с мен и по дланта ми остана аромат на сапун. Очевидно разбираше какъв е проблемът ми, но не беше в състояние да ми услужи. Още преди да му изложя подробностите, поклати глава:

— Без име нищо не мога да ви кажа. Старите картони са подредени по азбучен ред. Пазя стотици от тях. Ако правилно съм разбрал от г-жа Гари, момичето е било непълнолетно, а това допълнително усложнява нещата. Честно казано, не виждам как ще издирите името ѝ.

— Зъбите ѝ целите са били в пломби, била е с неправилна захапка и със силно изкривен ляв кучешки зъб.

— Повечето ми пациенти са с криви зъби. Имам доброто желание да ви помогна, но вие очаквате от мен невъзможни неща.

— Много жалко. Надявах се да постигна нещо повече, но напълно ви разбирам. А какво знаете за останалите стоматолози, които са практикували по онова време? По-конкретно ме интересуват д-р Таун и д-р Нетълтън. Забелязах, че и двамата са имали кабинети в края на шейсетте години.

— Д-р Таун почина преди две години, но вдовицата му може би ще склони да ви помогне, стига да е запазила картоните на пациентите му. Д-р Нетълтън вече прехвърли деветдесетте. Разсъждава добре за възрастта си, но надали ще е в състояние да ви услужи — каза той и се обърна към г-жа Гари. — Ти познаваш семейството му, нали? Къде живее в последно време?

— При дъщеря си. С нея посещаваме една и съща църква.

— Би ли дала адреса на г-ца Милхоун? Може пък и да си спомни. Във всички случаи си струва да опитате.

— Благодаря ви. Оценявам помощта ви.

Г-жа Гари провери в бележника си и записа на едно листче името и адреса на дъщерята. Съдейки по израза ѝ, д-р Нетълтън едва ли помнеше какво е ял на закуска.

Излязох от чакалнята и застанах на тротоара отпред. Погледнах списъка си, ориентирах се по картата и потеглих към следващия кабинет. Повторих същия разговор — макар и с леки вариации — и с останалите трима зъболекари. Реагираха любезно, но обезкуражително. Искаше им се да ми помогнат, но бяха доста заети и на никого не му се ровеше из куп стари картони — изгледите да я намерим по този начин бяха нищожни. Не само че не можех да им съобщя поне името ѝ, но дори не бях сигурна, че е живяла в Куоръм или че си е оправяла зъбите тук. Едничката ми надежда бе, че оскъдните факти, с които разполагах, щяха да събудят нечии смътни спомени.

Вече приближаваше шест часа, когато тръгнах да се връщам към мотела от последния кабинет, отстоящ на десетина пресечки по-надолу. Долан ме чакаше. Никак не ми се щеше да си призная, че съм се издънила, но щом отвори вратата на стаята си, веднага му се оплаках.

Той реагира с несвойствено великодушие:

— Не си го слагай на сърце. Важното е, че си отхвърлила доста работа.

— Да, напълно безрезултатно.

— Засега не го мисли. Утре може да ти провърви повече. Сега е време да пийнем и да хапнем. Излиза ли ти се, или си изморена?

— На драго сърце бих излязла, само ми дай половин час. Трябва да се чуя с Хенри и да си пусна един душ. Ако смяташ да ходиш в „Куоръм ин“, може да се срещнем направо там.

— Става.

Хенри ми обясни, че съм го хванала буквално на вратата. Набързо му разказах за пътуването и за днешните си напразни странствания, а той се зае да ме утешава.

— Между другото, пристигна някакъв пакет от Ломпок. Адресиран е до теб. Сутринта го намерих на прага ти и го прибрах.

— От кого е?

— Не пише.

— Как изглежда?

— Голям и плосък е, колкото кутия за риза. Тежи около килограм. Не ми прилича на бомба. В момента го доближих до ухото си и не цъка.

— Успя да събудиш любопитството ми. Отвори го и погледни какво е.

— Не мога да отворям неща, които са адресирани до теб. Ще си го видиш, като се върнеш.

— Ако по-късно ти се прииска да погледнеш какво съдържа, да знаеш, че съм ти позволила — рекох. — Как е Мати?

— Отлично се чувства. В крайна сметка реши да остане още един ден, за да се разходи по Диамантената диря. Там горе имало горещи извори, които навремето посещавала със съпруга си. Смята да нарисова това място, стига да го намери.

— Звучи интересно. Ти не отиде ли с нея?

— Не, не. Коленете ми нямаше да издържат и я изпратих сама. При това вече бях обещал да се погрижа за чаеното парти на Моуза и цял ден висях в кухнята да приготвям хапки и курабийки.

Хенри цял живот бе работил като пекар и след пенсионирането си продължаваше да е влюбен в професията си. От време на време осигуряваше сладкишите за някой обяд или следобедно парти и беше установил с Роузи разменни търговски отношения — той ѝ печеше хлебчета, а тя го хранеше безплатно в таверната си.

— Много ми хареса. Изглежда приятна жена.

— Извинявай, но се налага да приключваме, защото ужасно закъснявам. Кога си идваш?

— Още не зная, но щом разбере, ще ти звънна.

Затворих телефона и се съблякох. Докато стоях под душа, си мислех, *Закъде закъснява?* Явно бе, че бърза да приключи разговора, но се чудех мен ли избягва, или темата за Мати? Надявах се да сподели, че се интересува от нея и тя от него. Двамата бяха толкова сладки заедно и чувствах Хенри толкова близък, че ми се щеше между тях да се получи нещо. Това, че бе решила да остане още един ден бе обнадеждаващо, но споменаването на съпруга ѝ не ми прозвуча добре. Бях приела, че е вдовица, но можеше и да е разведена. Какъвто и да

беше случаят, тя го споменаваше вече за втори път, а това показваше, че още е емоционално свързана с него. Лошо.

По време на закуската, докато пиех втората си чаша кафе, казах:

— Днес сутринта ще отида в дома на д-р Нетълтън, за да приключа с тази история.

Долан сладко си похапваше яйца по бенедиктински. Бяха полети с подозрително блед „холандез“^[1], което ми подсказа, че готвачът използва полуфабрикат на прах.

Долан отчупи залък от намазаното с масло хлебче, потопи го в разтеклия се рохкав жълтък и каза:

— Мислех, че вчера си разговаряла с всички зъболекари?

Поклатих глава:

— Не успях да стигна до него. Той е пенсиониран. Д-р Спийърс ми даде адреса му, но го оставих за днес. Искаш ли да дойдеш с мен?

— Звучи ми като задача, с която ще се справиш и сама. Може да ме оставиш при областното шерифство. Помолих ги да прегледат архивите си и да извадят всички стари сигнали за изчезнали момичета — може нашата Джейн да е сред тях. След това ще се върна пеша до мотела и ще проверя дали Мандъл не се е обаждал. Късно снощи се чухме и той каза, че момчето, което откара мустанга в Санта Тереза, незабавно е тръгнало обратно насам. Двамата с жена му заминават на почивка днес сутринта и затова бързал да си свърши работата. Каза още, че техниците от лабораторията ще се заемат с колата веднага щом отидат на работа. Той ще ни звъне в момента, в който излезе първия резултат. Ако не ме потърси до обяд, аз ще му се обадя.

— Звучи добре. Аз ще си дойда веднага след разговора с д-р Нетълтън.

Когато паркирахме пред шерифството, Долан освободи колата от скорост, вдигна ръчната спирачка и се измъкна от мястото си зад волана. Аз слязох, заобиколих отпред и се настаних на шофьорската седалка. Заоглеждах таблото, а той запали цигара, извади от джоба си ключа, който бяха му дали местните му колеги, и потъна в сградата. Отне ми няколко секунди да наглася огледалото за обратно виждане и

да наместя седалката си. Опитах се да свикна с габаритите на стария шевролет — бях привикнала с тъпоносото си фолксвагенче и той ми се стори огромен като танк. В момента, в който се канех да потегля, двигателят изгасна. Врътнах ключа и започнах лекичко да настъпвам и отпускам педала на газта, докато прилъгах мотора да запали. Почувствах се като малко дете. Изпънах врат, за да видя асфалта отвъд дългия преден капак и ми се прииска да съм покачена на покрива на някоя нийоркиска телефонна кабина, макар че и така едва достигах педалите.

Придърпах чантата в скута си и погледнах адреса, записан от г-жа Гант, след което се взрях в картата. По ширината на град Куоръм се простираха двадесет и пет улици, пресечени от пет големи булеварда, водещи от изток на запад. Поредица от по-малки улички, успоредни на булевардите, превръщаше пътната карта на градчето в спретната решетка, в която бе лесно да се ориентирам. Дъщерята на д-р Нетълтън живееше на Банър уей, в малък жилищен комплекс, скътан в северните покрайнини. Свалих ръчната спирачка, предпазливо се измъкнах от паркинга и поех по пътното платно. Пътешествието ми трая точно четири минути.

Изправих се пред едноетажна къща с фасада от червени тухли, подобна на дома на Макфий. Около нея се издигаха високи, сенчести дървета. Двойният гараж бе присъединен към основната сграда — вероятно го бяха превърнали в спалня за гости. Под широкия навес на верандата бяха наредени тумбести качета с розови бегонии.

Застанах пред вратата и натиснах звънеца. Жената, която ми отвори, приближаваше петдесетте. Очевидно бях прекъснала утринната ѝ гимнастика — беше зачервена и задъхана. В правоъгълника на телевизора зад гърба ѝ Джейн Фонда енергично размахваше крака.

— Търся д-р Нетълтън. Вие ли сте дъщеря му?

— Да, а вие вероятно сте момичето, за което ме предупреди Алана Гари. Каза, че сте частен детектив. Моля, заповядайте.

— Приятно ми е, Кинзи Милхоун.

— Вонда Ландсбърг — отвърна тя. — Татко е в стаята си — като тръгнете по коридора, последната врата вдясно. Ако не възразявате, няма да ви придружа дотам.

— Няма проблеми. Той очаква ли ме?

— Трудно е да се каже. Умът му си го бива, но паметта му изневерява. Все още разбива мъжа ми на шах, но бързо се изтощава и затова се надявам посещението ви да бъде кратко.

— Ще му отнема не повече от петнадесет минути.

Вонда отново застана на рогозката си за упражнения, а аз тръгнах по коридора към задната спалня. Вратата ѝ бе открената. Побутнах я. Д-р Нетълтън бе седнал в люлеещ се стол с рамка от извито дърво и се взираше през прозореца, който също бе леко откренат. Някой бе разпръснал шепа слънчогледово семе по външния му перваз. На него, приклепнала на задните си лапички, седеше катеричка, която любопитно надничаше към доктора.

Крехката му фигура бе превита, отпусната в стола под товара на всичките му деветдесет години. Краката му бяха завити с одеяло. Лицето му бе дълго, а ушите му провиснали като разтекъл се восък. Тапичките на слуховия му апарат ми заприличаха на сплескани топчета бледорозова дъвка. Повечето му коса бе опадала — оставащите снежнобели пухчета бяха късо подстригани.

— Д-р Нетълтън?

Той насочи към мен зачервени от ревматизма очи и сложи ръка зад ухото си:

— Пак кажи?

Гласът му беше сух и сипкав, сякаш в трахеята му се беше насъбрал прах.

— Може ли да вляза?

— Ти сестрата от поликлиниката ли си?

— Аз съм частен детектив.

Забелязах малък дървен стол и го придърпах близо до неговия. Той изобщо не се смути от необяснимото ми присъствие. Вероятно в този краен етап от живота си се бе отказал от идеята за лични граници и неприкосновеност. Леко повиших глас и му повторих коя съм и защо съм дошла. Когато заговорих, д-р Нетълтън наклони главата си към мен и задържа треперещата си ръка зад ухото си.

— Я пак кажи?

Придърпах стола си още по-наблизо и отново изрецитирах целта на посещението си, като този път почти виках в ухото му. Съзрях интелигентността в очите му, макар изобщо да не бях убедена, че ме разбира. Когато приключих, последва толкова дълга тишина, че се

запитах дали изобщо е чул и дума от обяснението ми. Катерицата грабна едно слънчогледово семенце и бързо загриза люспата му. Опашката ѝ затрептя. Д-р Нетълтън се усмихна толкова благо, че почти се разплаках.

— Доктор Нетълтън?

Той обърна глава към мен:

— Да?

— Чудех се за това момиче. Някога имал ли сте пациентка с нейното описание?

Старецът се понадигна в стола и се втренчи в петното слънчева светлина, разляло се по пода.

— Последната година, преди да закрия кабинета си, имаше едно момиче, което отговаряше на описанието ви. Когато станах на седемдесет и пет се наложи да се оттегля. Ръцете ми не бяха стабилни и вече не можех да издържам по цял ден на крак. Вече не помня името ѝ, но много ясно си спомням как ѝ се накарах, когато видях състоянието на зъбите ѝ. Казах ѝ „Такива кариеси увреждат общото здраве“.

Премигнах. Може би не беше ме разбрал.

— Тя беше ли с издадена напред горна челюст?

— О, да. Оклузията бе подчертана, а горният ѝ ляв кучешки зъб бе извит напред и леко навън. Ето този тук имам предвид — каза той, посочвайки собствения си кучешки зъб. — Трети кътник горе ляво още не беше избил и я предупредих, че ако се забави още, ще има проблеми. Естествено, имаше и доста зъбен камък, а венците ѝ кървяха. Зъбите загрозяваха лицето ѝ. Иначе беше хубавко девойче, макар че, ако не ме лъже паметта, имаше проблеми с поведението.

— Какви например?

— Не съм сигурен. Имаше някакви отклонения. Бяха отнели правата на биологичните ѝ родители и я настанили в приемно семейство. Сигурно хората са се видели в чудо. Буйна. Невъзпитана. Май имаше склонност да взема неща, които не ѝ принадлежаха. Дойде в кабинета и като си тръгне, се оказва, че липсва я някой телбод, я кутийка с кламери. Запълних кариесите ѝ и я насочих към д-р Спиърс, ортодонта, за консултация. Не знам какво се е случило с нея после. Съмнявам се, че е отишла да ѝ коригират ухапката. Изглеждаше немарлива. Жалко, ако питате мен.

— Можете ли да си спомните името на приемното семейство?

Погледът му се плъзна от пода към стената:

— Не веднага — трябва да помисля. Не бяха мои пациенти. Забравих кой от колегите се грижеше за тях.

— А момичето? Помните ли нейното име — собствено, фамилно? Нещичко, по което да я познаем?

Той тръсна глава като стар кон, раздразнен от досадна муха:

— Налагаше се да работя под упойка, а това ѝ се отразяваше зле. Случва се понякога. Подивяваше. Работех полека, но тя се съпротивляваше и ме затрудняваше. Новокаинът не я хващаше. По четири пъти съм я бол за всяка отделна пломба.

Дискретно избърсах длан в крачола на дънките си — страхът ми от зъболекари се бе сблъскал с фобията ми от инжекции.

— Тя в местната гимназия ли учеше?

— Би трябвало. Задължително обучение. Човек би казал, че е хубавичка, преди да си отвори устата. Развалените зъби те загрозяват, така ѝ казах. Опърничава и несериозна. На два пъти имаше определен час и не дойде, а останалите пъти все закъсняваше. Чистачката ми щеше да ви каже името ѝ, но се спомина. Не мога да повярвам, че я преживях. Жилава и пъргава — трийсет и две години работи за мен и веднъж не си взе отпуск по болест.

— От какво почина? — попитах, отклонявайки се от темата.

— От сърце. Плевяла си лехата с теменуги и се катурнала настрани. Отишла си, без да усети. Така е то с градинската работа. Неприятно занимание е това. Предпочитам да си седя вкъщи. Винаги съм бил домошар.

— А нещо друго помните ли за момичето?

Той се взря в мен с присвити очи и се помести в стола си:

— Пак кажи?

— Нещо друго за онова момиче помните ли?

Той се вгледа в ръцете си, които сякаш се движеха по собствена воля и подръпваха одеялото.

— Помня, че приемната майка вдигна гюрултия за сметката. Момичето на рецепцията нещо се объркало и вместо на социалната служба, я пратило на нея. Да бяхте я чули какви ги наприказва. Направо го докара до сълзи. Оттогава тази жена ми стана неприятна. Водеше девойчето в кабинета, но аз не излизах да я поздравя, както

правех с останалите пациенти. Да си стои в чакалнята сама. Чистачката ми беше казала, че пиела. Не мога да разбера социалните как са я преценили, че е годна да гледа дете. Ако питате мен, не беше годна, но никой не ме питаше де — рече той, замълча за момент и допълни: — Това е всичко.

Докоснах рамото му:

— Сърдечно ви благодаря. Много ми помогнахте. Ще оставя телефонния си номер на дъщеря ви. Може да ѝ кажете да ми звънне, ако се сетите за още нещо.

Блуждаещият му поглед се срещна с моя:

— Играеш ли шах?

— Не, но чух, че вие сте истински майстор.

— Оставаше и да не бъда. Бях седемгодишен, когато татко ми ме научи да играя, а сега съм на деветдесет и три. Зетят хич го няма — няма глава за шах. Тази игра изисква мислене, ако ме разбирате. Човек трябва да планира ходовете си предварително — десет, петнайсет хода напред. С удоволствие бих ви научил, ако имате желание.

— Страхувам се, че не, но все пак ви благодаря.

— Добре.

Замълча за момент, а после насочи треперещия си пръст към един буркан, поставен върху шкафчето му за бельо:

— Може да сипете още няколко слънчогледови семки за катеричката. Правим си компания. По-интересна личност е от много хора, които съм срещал през живота си, а и лесно се забавлява.

Посипах няколко семки по перваза. Д-р Нетълтън вече потъваше в полудрямка и енергията се отцеждаше от лицето му. Когато отворих вратата, каза:

— Не запомних името ти, но ти благодаря за посещението. Беше ми приятно да си поприказваме, а се надявам, че и на теб.

— Беше ми приятно, наистина — рекох. Идеше ми да го гушна, да го настаня в колата и да си го взема у дома. Махнах му с ръка от прага, но не мисля, че той забеляза жеста ми.

Отправих се обратно към мотела. Вече бях убедена, че сме тръгнали по вярна следа. Макар че д-р Нетълтън не можеше да си спомни името ѝ, подробностите, които ми съобщи, съвпадаха съвсем точно с нашата информация. Хрумна ми да се отбия за малко от пътя си, преди да се върна в мотела при Долан. Намалих и паркирах край

бордюра. Взех картата си и потърсих знака — малко черно квадратче със знаменце. Завих обратно по булевард Чесапийк и отново подкарах на север.

Дворът на местната общинска гимназия „Куоръм хай“ заемаше равен, обширен парцел в североизточния край на града. Тревата зад оградата растеше на проскубани туфи, а стълбът, на който трябваше да се издига училищното знаме, стърчеше гол. Класните стаи бяха разпръснати в многобройните ниски, сглобяеми постройки. Помислих си, че паянтовете им стени не биха устояли и на джобно ножче. Цялото озеленяване на обширния терен се изчерпваше с шест самотни дървета, които хвърляха хилави сенки сред олиселия двор. Административното здание приличаше на партерен етаж от недостроена помпозна сграда. Може би училището се опитваше да набере средства чрез благотворителни кампании; може би местните хора вече откачаха от безкрайните призови за финансиране, излъчвани по местния телевизионен канал, и бяха готови да дадат мило и драго, само и само да си гледат необезпокоявани любимите комедии и сапунени сериали, вместо час по час да им натрапват досадните аматьорски изпълнения на училищната рокгрупа.

Оставих колата на паркинга, в карето с надпис „ПОСЕТИТЕЛИ“. Заклучих я и закрачих през утъпканата трева до централния вход, бутнах двойната стъклена врата и се озовах в коридора. Цареше мъртва тишина, макар че все някъде из сградата би трябвало да има ученици. Околните сглобяеми къщички не бяха достатъчно големи, за да поместят залата за училищни събрания или гимнастическия салон. Затова предположих, че доста от кабинетите се помещават в административната част. Долових мирис на пот и на лак за коса, на хормони и на топли гуменки — ароматите на нещастieto, наречено пубертет. Пъпки, безсилие, неизброими ограничения и непрестанни сексуални копнежи, съчетани с недостатъчно здрав разум, който благополучно да те преведе до двайсетте. Колко съдби се оказваха съсипани преди заветната двадесета година? Бременни момичета; момчета, премазани в колите си, още преди празната кутийка от бира да е спряла да се търкаля по пода.

На вратата право срещу мен, в дъното на фойето, бе окачена табелката на директорския кабинет. Усетих, че ме изпълва познатото напрежение, което изпитвах всеки божи ден през ученическите си

години. Бях толкова неприспособима, такава тъпачка. Оцелях, бунтувайки се — пуших марихуана и се мотаех с други кретени като мен. Ето ме пак в училище, само че пораснала (поне на години) — този път бях дошла доброволно, за да търся отговорите на въпроси, за чието съществуване и не подозирах, когато бях малка.

Училищната секретарка бе на около тридесет, с кафяви очи и къса, коприно-лъскава коса с цвят на лешникова черупка. Нослето и скулите ѝ бяха обсипани със ситни, нежни лунички. Бе спортно облечена: бежов памучен панталон, кафява плетена блузка с къс ръкав и мокасини. На прикачената на блузата ѝ ламинирана табелка пишеше ЕЙДРИЪН РИЧАРДС, а отдолу, с по-дребни букви бе добавено, че е АДМИНИСТРАТИВЕН ПОМОЩНИК. Когато ме видя, стана от бюрото си и се приближи до гишето:

— Мога ли да ви помогна?

— Надявам се да можете — отвърнах. — Аз съм частен детектив от Санта Тереза. Сътруднича на двама детективи от тамошното полицейско управление, които се опитват да идентифицират жертвата на убийство, извършено през август 1969 г.

— Тук в Куоръм ли е извършено?

— Не можем да твърдим със сигурност — казах и ѝ описах накратко момичето, чиято самоличност се опитвахме да установим. — Поговорихме с местните стоматолози, защото се надявахме да открием името ѝ в архивите на старите им пациенти. Току-що разговарях с д-р Нетълтън. Той смята, че е била негова пациентка, но не може да си спомни как се е казвала. Помислих си, че ако поговоря с някои учители и им опиша жертвата, има вероятност да се досетят коя е. Имате ли някаква представа кои от настоящите ви преподаватели работят тук още от шейсетте?

Тя ме изгледа безизразно. Стори ми се, че усилено претегля възможностите. За момент помислих, че ще проговори, но изразът на лицето ѝ се стегна и погледът ѝ избяга встрани:

— Ще трябва да питате директора, г-н Айшънбъргър. Достъпът на външни лица до досиетата на всички наши ученици е забранен.

— Аз не се интересувам от *досието ѝ* — единственото, което ми е необходимо е името ѝ.

— Г-н Айшънбъргър не ни позволява да споделяме такава информация.

— Искате да кажете, че я познавате?

По лицето ѝ плъзна червенина:

— Не, разбира се. Обяснявам ви каква е политиката на училището.

Изгледах я раздразнено. Може би като административна помощничка не беше свикнала да ѝ възразяват. Навярно трябваше да внимавам да не ме накаже с бой с пръчка.

— Не разбирам какъв е проблемът.

— Г-н Айшънбъргър е единственият, който може да разреши достъп до досиетата на учениците.

— Чудесно. Той тук ли е?

— Ще проверя, но първо настоявам да ми покажете документите си за самоличност.

Бръкнах в чантата си, извадих портфейла и го разгънах, за да погледне копието от разрешителното ми. Поставих го на гишето и го побутнах към нея.

— Може ли да го взема?

— Да, стига да си го получа обратно.

— Момент, моля.

Тя прекоси кабинета и застана пред затворена врата, на която бе закачена табела ЛОУРЪНС АЙШЪНБЪРГЪР, ДИРЕКТОР. Чукна веднъж и влезе. След около минута вратата се отвори отново и на прага се появи г-н Айшънбъргър, следван от Ейдриън Ричардс. Тя ми подаде портфейла, седна зад бюрото си и започна да прелиства някакви папки, за да се прави на заета, докато подслушва разговора ни.

Г-н Айшънбъргър бе в началото на шестото си десетилетие, с оредяла, мека бяла коса, очила и месест мазен нос. Лицето му изглеждаше обгоряло от слънцето; долових аромата на одеколона му — миришеше на тамян. Бе облечен с колосана яркосиня риза, тъмна жилетка без ръкави и папийонка с внимателно нагласен възел. Обноските му бяха сервилни, а изражението му се опитваше да ми внуши, че е готов на всичко, за да ми угоди.

— Разбирам, че имате проблем с някой от възпитаниците ни?

— Не е точно така — казах. Обзе ме тих бяс. Ето защо навремето мразех гимназията — бях изцяло зависима от плазмодии като този пред мен. Отново избъбрих дежурното си обяснение, като се стараех в тона ми да не се прокрадне досада.

Г-н Айшънбъргър рече:

— Госпожице Милбърн, държа да бъда пределно ясен по един въпрос. От средата на шейсетте години съм в това училище. Ако трябва да бъдем точни, предстои ми да се пенсионирам през май. Когато постъпих тук, бях на четиридесет години и всяка минута от трудовия ми стаж ми е носила радост и удоволствие. Дано не звуча самохвално, но смея да твърдя, че познавам всеки ученик, който някога е прекосил вратата на гимназията ни. Превърнах в свой приоритет задачата да узная какво представляват тези младежи и колко струват. Точно това им е необходимо — не да се лигавя и да им се правя на приятел. Необходимо е да бъдат напътствани от зрели хора, които знаят какво е най-добро за младите хора. Това е нашата работа — така да оформим възпитаниците си, че да са годни за живота. Нужни са им умения — предимно ограмотяване — за да си осигурят продуктивна работа и достойно заплащане. Когато преценим, че не стават за колежа, ги насочваме към един или друг занаят. Бягства от часовете, младежки банди, наркотици — при нас такива неща няма, въпреки близостта ни до Лос Анджелис.

Метнах бърз поглед през рамо. Да не би да ни снимаха? Не че чувствата му не бяха достойни за уважение, но излиянието му ми прозвуча като грижливо отрепетирана реч, пък и въобще не ме касаеше.

— Извинете, но какво общо има това?

Той се сепна, сякаш се свести от моментна загуба на разсъдъка си.

— Хм, да, питахте ме за някаква ученичка. Ще са ми нужни някакви ориентири. Иначе не съм в състояние да ви помогна.

Покорно изрецитирах историята си за трети път, докато асистентката му разсеяно местеше куп листа ту в единия, ту в другия ъгъл на бюрото си. Още преди да приключа с разказа си, г-н Айшънбъргър поклати глава:

— Не е била при нас. Не и по мое време. Защо не опитате в „Локаби“ — това е алтернативната гимназия.

— Така ли? А аз си мислех, че вашата е единствената в града.

— Намира се до бариерата „Кенеди“ — една бяла сграда точно срещу градското гробище. Забелязва се отдалеч.

— Трябва ли да разговарям с определен човек?

— Питайте за директорката, г-жа Бишъп. Тя може и да ви помогне.

— Вие самият не познавате момичето, което ни интересува, така ли?

— Ако го познавах, щях да ви кажа. Не бих си позволил да укривя информация, свързана с разследване на убийство.

— А секретарката ви?

— По онова време г-жа Ричардс все още не работеше при нас.

— Много жалко. Е, поне опитах и при вас — казах, извадих една картичка и записах на гърба ѝ телефонния си номер в мотела. — През следващите два дни ще бъда в „Океански изглед“. Ако се сетите за още нещо и ми се обадите, ще ви бъда признателна.

— Споменахте приемно семейство — на ваше място бих разпитал в социалната служба.

— Благодаря. Добра идея. Ще ви послушам.

Реших да не предприемам други самостоятелни акции, преди да съм уведомила Долан за досегашното развитие. За втори път тази сутрин поех към мотела. Оставих колата на паркинга пред стаята му и почуках на вратата. Иззад нея приглушено долитаха звуци от включения телевизор. Явно го беше пуснал силничко и не ме чу, защото не отвори вратата. Наклоних глава към нея и изчаках, а после отново почуках. Никаква реакция. Обърнах се и се взрях в офиса от другата страна на паркинга. Загледах се към нишата, където бяха разположени автоматите за кока-кола и сокове. Не беше там. Третия път задумках по вратата като спецполицай пред квартира на наркопласъори. Може би беше под душа или в тоалетната.

Прекоших паркинга и надникнах на рецепцията. Двайсетгодишната администраторка се поклащаше във въртящ се стол и разглеждаше клюкарско списание за висшето общество. Тъкмо бе прелистила на някаква статия за принцеса Даяна. Беше тъмнокоса, хубавичка по такъв един намусен начин, а устата ѝ бе възширока. Червилото ѝ бе тъмночервено, а миглите ѝ бяха толкова гъсти, че ми заприличаха на изкуствени. Бе облечена в тъмносиня пола и бяла блуза, върху която бе наметнала червен блейзър с избродиран засукаан кръст на външния джоб. Тоалетът ѝ положително бе служебна униформа, защото ми приличаше на нещо, което мадама като нея би облякла единствено под заплахата от уволнение. За компенсация беше

подкъсила полата и бе оставила отворени горните три копчета на блузата си. Дъвчеше дъвка — навик, от който се отказах в десети клас. Учителката ми по френски все повтаряше, че момичетата заприличват на преживящи крави и оттогава не съм дъвкала. Въпросната мадмоазел дори не ми беше симпатична, но успя да ми повлияе.

— Съжалявам за безпокойството — казах, — но се чудя дали сте виждали през последните часове господина от 130-та стая? Зная, че ме очаква и чукам на вратата, но той не отговаря.

Тя се наведе над бюрото си и погледна в регистъра, отмятайки на предишната страница. Междувременно върхът на езика ѝ избута между устните ѝ тънка ципа дъвка — сякаш бе на път да изплюе малък розов дроб.

— За онзи, стария ли говорите?

— Той не е *стар* — възразих обидено.

— Да бе, да. Зат'ва ползва петнайсе' процента намаление — т'ва е само за стари хора. Такива, дето са над педесе' години.

— Аз също съм на петдесет години.

— Без майтап? Приличате ми на четирсе'годишна — рече тя и пукна един балон, за да подчертае мисълта си. После се вгледа в мен: — Опа, съжалявам. Майтапехте ме, нали?

— Няма значение. Сама си го изпросих. Видяхте ли го да напуска мотела?

— Излезе да си вземе цигари, но видях да се връща.

— Преди колко време беше това?

— Преди час. Дойде на рецепцията да провери за съобщения и си влезе в стаята.

— Някой търсил ли го е по телефона?

— Нали сте много гъсти с него, питайте си го сама.

— Моля ви да звъннете в стаята му.

— Добре — рече тя, взе слушалката и пусна още едно балонче, докато ожесточено натискаше клавишите. Изчака петнайсетина прозвънявания и каза:

— Трябва да е излязъл. Старците обичат да шават. Имат много енергия — все щъкат насам-натам, иначе откачат.

— Благодаря ви за оценката. Ще ме придружите ли до стаята му, за да отворим с вашия ключ?

— Ни'къв шанс. Сама съм на смяна и не мога да напускам рецепцията. Що не заобиколите отзад да му чукнете на прозорчето на банята? Може да е клекнал на гърнето.

Цялата тази история все по-малко ми се нравеше. Върнах се пред вратата на стаята му и заблъсках с юмруци по нея, сякаш играех селянка пред замъка в масовката на „Франкенщайн“. Нищо. Заобиколих сградата, отброявайки прозорчетата, докато стигнах до предполагаемата негова баня. Прозорецът ѝ бе прекалено високо над земята, за да ми свърши някаква работа. Пак се върнах пред вратата и застанах там двоумейки се, докато разсъждавах за живота. Защо не отговаря? Взех чантата си и извадих портфейла. В прозрачната преградка, под шофьорската си книжка, съм скътала комплект елементарни шперцове. Не си носех апаратчето с батерии, което отваря почти всичко без Форт Нокс. Него оставих у дома, най-вече защото ако се случеше ченгетата да го набарат у мен, и разрешителното ми нямаше да ме спаси. Взех в ръка добрия стар шперц, който пазех точно за такива случаи — миниатюрно гаечно ключе със заострена кукичка в края. В чантата си нося и фенерче и съгваема отвертка — още два инструмента, отдавна отхвърлени с презрение от съвременните взломаджии.

Почуках за последен път и извиках на Долан да отвори, с най-страшния си глас. Човекът от съседната стая откряна вратата и надникна:

— Ей, не може ли по-тихо, за бога? Като ви отвори, кажете на тоя глупак да си намали телевизора. Проглуши ми ушите — от десет часа сутринта е така. Някои от нас работят и се нуждаят от почивка.

— Съжалявам. Той е инвалид — казах и посочих ухото си. — Горкичкият, слухът му е изключително увреден.

Раздразнението в изражението на мъжа отстъпи на някакво по-неопределено чувство:

— О, аз не знаех...

— Няма проблеми. Хората постоянно го третират зле. Свикнал е.

Изчаках да се разкара обратно в стаята си и се залових за работа. Във филмите крадците отключват всякакви врати за нула време, като често използват за целта кредитна карта — това е метод, който избягвам. Един мой познат си изпати от него — кредитната му карта се пречупила на две във вратата, която се опитвал да отвори. Някакъв

съсед го видял и викнал ченгетата. Като чул сирените, моят познат си плюл на петите, оставяйки половината карта от вътрешната страна на вратата. На нея били изписани фамилията му име и последните шест цифри от персоналия му номер. На следващия ден го арестували.

В истинския живот човек се нуждае от три неща, за да отвори ключалка — от опит, от волско търпение и от значителна ловкост. При все че повечето заключващи механизми са подобни, съществуват вариации, които могат да побъркат всеки новак в занаята. Аз обикновено отварям на втория или на третия опит. Мърдах малкия си шперц в ключалката и хвърлях крадливи погледи към паркинга отпред. Ако Долан беше излязъл, не ми се искаше да ме пипне как му бърникам в ключалката. Не ми се и мислеше за вероятността някой от другите посетители на мотела да ме дебне иззад пердетата на стаята си и да викне ченгетата. От друга страна, ако Долан си беше в стаята, бе крайно време да проверя какво се е случило. Усетих как езичето прищрака и се прибра. Завъртях топката, бутнах вратата и влязох.

— Лейтенант Долан?

Беше проснат на леглото, напълно облечен, със свалени обувки. Обърна се към мен. Дишането му бе плитко и ускорено, а лицето му бе пребледняло до сиво. Изключих телевизора и се приближих до него. Прошепна с дрезгав глас:

— Чух, че чукаш, но повръщах в банята. Нещо не ми е добре.

— Виждам. Изглеждаш ужасно зле. Имаш ли болки в сърдечната област?

Когато се приведох към него, забелязах, че по челото и по страните му е избила лепкава пот.

Той поклати глава почти незабележимо:

— Само ме стяга. Трудно дишам. Все едно на гърдите ми е седнал слон.

— О, боже.

Грабнах телефона и звъннах на „Бърза помощ“.

[1] Сос, приготвен от масло, жълтъци и лимонов сок, който се използва за риби, печено и яйца. — Б.пр. ↑

Стори ми се, че линейката няма да пристигне никога, макар че в действителност дойде след не повече от шест минути. Предупредих на рецепцията и застанах на паркинга, за да ги насоча към стаята му. Чух сирените, преди да видя мигащата синя светлина. Линейката навлезе с пълна скорост в паркинга, аз магнах с ръка, последва завой, спирачките изскърцаха и тя закова пред мен. Жената шофьор и двамата медици изскочиха от колата, грабнаха куфарчетата с инструментите си и ме последваха в стаята на Долан.

Застанах настрана, докато двамата мъже изместиха мебелите в ъгъла, за да си разчистят пространство за работа. Действаха ефикасно, но с преднамерена небрежност — явно не искаха да тревожат още повече Долан, който вече започваше да осъзнава колко сериозно е загазил. Единият разхлаби ризата му и притисна стетоскопа към гърдите му. Измери му пулса и надраска нещо върху листовите, защитени за твърда подложка, а после уви лентата на апарата за кръвно налягане около ръката му, напомпа и се вгледа в манометъра. Зададе на Долан куп въпроси, за да се ориентира за предшестващите симптоми и събития. С удивление чух Долан да признава, че и предишната вечер изпитал нещо подобно, но усещането не било толкова силно и преминало след няколко минути. Сега към леглото пристъпи жената — постави под езика му две таблетки нитроглицерин и го включи на система, докато вторият мъж придържаше кислородната маска върху носа на Долан.

Излязох навън. Минута по-късно екипът също се появи. Бяха преместили Долан върху носилка с колелца. Добутаха го до задната врата на линейката, отвориха я и го вкараха вътре. Няколко души, които прекосяваха паркинга, спряха и се зазяпаха, но повечето от тях продължиха по пътя си, щом разбраха какво се е случило. Мислено им благодарих за деликатността. Достатъчно неприятно е да си болен и без да привличаш любопитните погледи на разни непознати.

Единият медик се качи отзад при Долан и шумно затръшна вратите. Болницата се намираще на седем пресечки от мотела. Вторият ме упъти, преди да се качи отпред, до жената, която хвана волана, даде на заден и зацепи направо към улицата с включена сирена и премигваща синя светлина. Заклучих стаята на Долан, качих се в колата му и последвах линейката.

Когато пристигнах пред болницата, тя вече бе паркирана пред входа на спешното отделение. Оставих колата на паркинга за външни лица и докато влизах в чакалнята си помислих, че сигурно вече вкарват носилката през задния вход. Поговорих с дежурната сестра на регистратурата и ѝ обясних коя съм. Тя ми зададе няколко въпроса за Долан и това ме накара да осъзная, че в действителност знам толкова малко неща за него. Казах ѝ, че има медицинска застраховка, сключена от полицейското управление в Санта Тереза, а тя се съгласи да попита него за останалите данни. Стана от бюрото си с картон в ръка и ми каза, че ще изпрати доктора да поговори с мен в момента, в който приключат с Долан.

Седнах в чакалнята. Бе просторна и относително приятна: бледозелен мокет, изкуствени растения и купчини овехтели списания. По пода се търкаляха различни детски играчки.

Покрай стените, плътно един до друг, бяха наредени столове. В ъгъла екранът на телевизора сивееше изключен. Някой бе донесъл великденска украса — кошничка с пластмасови яйца, сгущени сред отровназелена хартиена трева. Дори не знаех на коя дата се пада Великден тази година, но очевидно приближаваше, освен ако яйцата не бяха останали от миналата пролет. Докато чаках, влязоха двама пациенти — мъж с повърхностни контузии и одрасквания, получени по време на колоездачен инцидент (отгатнах това по обръснатите му крака и шортите от ликра, плътно прилепнали към задника му) и жена, чийто десен глезен бе обвит в пакетчета с лед. Отведоха и двамата отзад, в залата за прегледи, но сигурно ги оставиха да чакат, докато се оправят с Долан.

Навън слънцето грееше и жителите на Куоръм забързано сновяха напред-назад, сякаш не се бе случило нищо необичайно. Беше ми странно, че се озовах в спешното отделение посред бял ден — незнайно защо, подобни кризи винаги ме сполитат през нощта. Безчет

пъти съм седяла в подобни чакални, взряна навън в опустелите улици, обгърнати от мастилен мрак.

Не можех да си намеря място. Станах, отправих се към фоайето и попитах някаква забързана сестра къде е най-близкият телефон. Насочи ме към централното фоайе на болницата. Прекосих два дълги коридора и набрах номера на Стейси. След два сигнала „свободно“ чух гласа му и му заразправях какво се е случило.

— Как е сега?

— Не зная. Още не съм говорила с доктора. Съжалявам, че не разбих ключалката веднага щом се върнах в мотела. Нали ти казвам, Стейси, лицето му беше посивяло. Трябвало е сам да позвъни на бърза помощ, но нали си го знаеш — предпочита да крие главата си в пясъка.

— Ама че ситуация! Няма да се справиш самичка. Идвам.

— Не прави глупости. Самият ти не си добре. Най-разумно е да си останеш там. Няма да мога да се справя и с двама ви.

— Аз съм добре. Долан не ти ли каза? Докторите показали рентгеновите ми снимки на някаква голяма специалистка и тя рекла, че сянката е незначителна. В момента точният термин ми изскочи от ума, но не е нещо сериозно. Резултатите от биопсията също са отрицателни, така че съм здрав като бик.

— Сериозно ли говориш?

— Да, разбира се. Допускаш ли, че бих те излъгал за подобно нещо? В ремисия съм. Поне засега.

— Добре че не си пръсна мозъка миналата седмица. Представяш ли си — щеше горчиво да се каеш.

— Сега съжалявам, че унищожих всичките си спомени и лични вещи.

— Аз като говорех...

— В тази връзка бих те помолил да ми върнеш семейните снимки.

— А, забрави. Снимай си нови. Тези си остават за мен.

— Хайде, Кинзи, моля те. Ще ти извадя копия.

— Стига си крънкал. Не ти ща копията. Искам си тези. Това ти е за наказание, защото нарязва братовчеда Мортимър, а той ми беше любимецът.

— Та ти дори не си го срещала през живота си.

— Така е, но имаше добродушна физиономия.

— Голям инат си.

— Уговорката си е уговорка.

— Какво ще кажеш за общо попечителство — с право на посещение. Една седмица ще стоят при мен, една при теб.

— Ще си помисля — рекох. — Не трябваше да прибързваш.

— Добре поне че не унищожих квитанциите си за платени данъци. Щях да прекарам остатъка от живота си в затвора — колкото и кратък да е този остатък.

— А дрехите ти къде са?

— Миналата седмица ги занесох в магазин за втора употреба. Сега ще трябва да отида там и да преровя цели купища, за да си ги взема обратно.

— Ех ти, Тома неверни. Долан те убеждаваше, че нищо ти няма — да беше го послушал.

— Точно пък него ще слушам. Той самият е за оплакване. Аз казах ли ти, че ще си докара трети инфаркт? Състоянието му е бомба със закъснител.

— Прав си. И аз му казах същото, но човекът не разбира от дума. Сега кажи за теб, наистина ли се чувстваш добре?

— Бомба съм. Пращя от енергия. Твърдо съм решил да дойда при вас. Не зная как ще се добера до Куоръм, но все ще намеря начин.

— Лекуващата лекарка позволява ли ти да караш?

— Разбира се. Това не е нейна работа. Друг е проблемът — продадох си колата и не поднових шофьорската си книжка.

— О, боже.

— Не ми се явяваше на опреснителен изпит. Убеден бях, че съм пътник.

— А наема плати ли си?

— Майка му стара, съвсем ми изскочи от ума. Здрав, но бездомен. Ама че обрат. Между другото, Долан каза ли ти какво се случи тук?

— Изобщо не успяхме да поговорим.

— Днес сутринта е извършено тройно убийство — жена, приятелят ѝ и детето ѝ са намерени застреляни. Бившият ѝ съпруг избягал в пущинака и се укрива там. Всички момчета от шерифството са мобилизирани да го издирват. Той бил експерт по оцеляване в джунглата, бивша барета. Кой знае колко време ще ги разиграва.

Изпратиха всички от отдел „Убийства“ на местопрестъплението, което означава, че няма да ни съобщят резултатите от огледа на колата, преди да приключат с тройното убийство. Има да си чакаме дни наред.

— Тогава за какво ти е да идваш тук? Щом изпишат Долан, ще го натоваря на колата му и ще го докарам обратно у дома. Няма смисъл да се разкарваш.

— Изключено. Откачам от скука. Не ме свърта между четири стени. Освен това, ако сега решите да си дойдете, ще трябва да направите обратен завой и пак да потеглите към Куоръм.

— Ако приемем, че има връзка между мустанга и Джейн Доу — казах.

— Повярвай ми, има. И Долан споделя мнението ми. Когато се занимаваш години наред с този занаят, развиваш нюх. Близо сме до целта си.

— Всъщност и аз съм съгласна с теб. Днес сутринта разговарях с един зъболекар, който я помни — или поне си спомни момиче, чието описание пасва на Джейн Доу. Каза, че била една от последните му пациентки преди да закрие кабинета си. Човекът е деветдесет и три годишен и не успя да се сети за името ѝ, но всичко останало съвпада напълно. После поговорих и с директора на тукашната гимназия, но той ме насочи към алтернативното училище за проблемни деца. Не успях да стигна дотам — реших първо да се отбия в мотела и да съобщя на Долан новините, а го намерих проснат със сърдечен удар.

— Изчакай да дойда — междувременно не предприемай нещо. Като се съберем, ще обмислим всичко и ще решим какво да е следващата ни стъпка. Как да те намеря?

— Ще се мотая наоколо. Ако не съм в мотела, потърси ме тук, в болницата. Просто се оглеждай за колата на Долан. Това градче е толкова малко, че не е възможно да не ме забележиш.

— Чакай да взема нещо за писане и ми кажи адреса. Щом намеря кола, пристигам.

Продиктувах му името и адреса на мотела.

— Ще те помоля за една услуга — да ми резервираш стая.

— Защо да не ползваш стаята на Долан? Той я плати предварително.

— Добре, предложението ти е разумно.

— Знаеш ли какво се сетих? Ще те помоля за една услуга — на тръгване да се отбиеш в апартамента ми и да ми вземеш коженото яке. Закачено е в дрешника на долния стаж. Ще предупредя Хенри да те пусне — тъкмо ще ти покаже къде е дрешника.

— Толкова ли е студено там?

— На мен ми е студено. Най-добре си вземи топли дрехи.

С периферното си зрение забелязах, че от спешната зала излезе жена в светлозелен болничен панталон и хирургическа престилка. Носеше кафява папка.

— Стейс, лекарката се появи. Пак ще ти се обадя, ако има нещо ново.

Дежурната лекарка от спешно отделение, д-р Фланъри, приближаваше петдесетте и бе дребна, с къса светлокестенява коса, широко чело и тънки устни. Лицето ѝ бе прорязано от дълбоки бръчки. Носът ѝ бе розов и възпален, сякаш току-що го бе издухала на няколко пъти. Извади от джоба си кърпичка и го попи, преди да ми протегне ръка:

— Съжалявам. Алергии. Аз съм д-р Фланъри. Вие ли сте близката на г-н Долан?

Ръкувахме се.

— Кинзи Милхоун. Всъщност е лейтенант Долан.

Тя погледна в папката си:

— Да, наистина.

— Как е той?

— Стабилизирахме го, но установихме сериозно запушване на лявата коронарна артерия. Ще го настаним горе веднага щом приключим с оформянето на документите му. Разговарях с кардиолога му в Санта Тереза и той препоръча консултация с д-р Беклър — сърдечен хирург от Палм Спрингс. Той вече е тръгнал насам. Веднага щом прегледа пациента и види кардиограмата му, ще се посъветва с колегата от Санта Тереза. Предполагам, че ще вкарат в артерията стент. Естествено, лейтенант Долан има право да откаже, но ако бях на негово място, щях да се съглася.

— Значи ще отворят гръдния му кош? — попитах с ужасена физиономия.

Лекарката поклати глава:

— Не, ще вмъкнат катетър през малък разрез в лявата му ингвинална^[1] зона и ще го прокарат нагоре по вената.

— Колко време ще се наложи да остане тук?

— Това зависи от състоянието му. При всички случаи, болничният му престой ще бъде по-кратък, отколкото предполагате. Към два дни.

— Може ли да го видя?

— Да, разбира се. Включих в системата му една здрава доза морфин, за да не усеща болка. Ефектът е кажи-речи същият като от четири следобедни мартинита.

— Значи е възвърнал обичайната си форма.

— Така и предположих. Поговорихме си за това. Предупредих го, че ще трябва да се откаже от цигарите и от злоупотребата с алкохол. Налага се да обърне внимание и на диетата си. Ако и вие споделяте кулинарните му пристрастия, не е зле да се замислите, докато не е станало късно. Двойни чийзбургери, а?

— Значи ме е натопил?

Тя се усмихна.

— Моля ви да оставите координатите си на регистратурата. Той ви посочи като най-близка роднина, което означава, че имате право да го посещавате по всяко време, стига да е за кратко. Бихте ли ме последвали?

Затопурках след нея. Д-р Фланъри бутна летящата врата и зашляпа с болничните си чехли по блестящия под на коридора. Когато стигнахме до кабинката на Долан, тя дръпна завесата, нанизана на метална релса.

— Имате си посетител.

Долан измънка в отговор. Лекарката вдигна петте си пръста към мен, предупреждавайки ме да не се бавя повече от пет минути. Кимнах ѝ в отговор и тя се оттегли. Погледнах към Долан:

— Как си?

Беше със затворени очи. На лицето му бе изписана глуповата усмивка. Лицето му беше поизгубило сивия си оттенък. Лежеше изпънат върху хирургическа маса; горната част на тялото му бе покрита с памучен чаршаф. Бяха му свалили обувките и видях, че единият му чорап се е изхлузил надолу и стърчи като шапчица над палеца му, като на някое петгодишно хлапе. Бяха го оставили на

кислородно обдишване и от тялото му висяха кабели, свързани с апаратурата, която следеше жизнените му показатели. И в двете му ръце бяха включени системи. На едната стойка бе провесена торбичка с прозрачна течност. Отброих петнадесет капки. Долан започна да похърква.

Хванах ръката му и я разтърсих леко:

— Как си?

Той отвори очи и каза:

— Добре съм.

— Щеше да направиш голяма беля, глупчо такъв. Трябваше да потърсиш помощ.

— Чух те да чукаш... не можех да мръдна... Добре че влезе — изрече той внимателно, сякаш бяха инжектирали устните му с новокаин.

— Слава богу, че си носех добрия стар шперц. Да си мълчиш затова.

Отново притвори очи и сложи пръст на устата си.

— Обадох се на Стейси и му казах къде сме. Той ме увери, че резултатите му са добри. Каза, че тръгва.

— И на мен ми каза същото. Не можем да му излезем наглава.

— Убедих се. Какво ли не наговорих, за да го разубедя, но е непреклонен. После реших, че не е лошо да те отмени, докато си в болницата. Засега не можем да отхвърлим кой знае колко работа, но би било добре да поразбутаме нещата. Надявам се да ни зарадват от лабораторията по съдебна медицина. Ако ми дадеш ключа от стаята си, може да се настани там.

— Чакай.

Долан се съвзе достатъчно, за да бръкне в джоба си и да извади ключа. Пуснах го в чантата си и си помислих, че ще вляза да си взема пишещата машина, преди Стейси да е пристигнал.

Жената от регистратурата дойде — носеше пластмасова болнична гривна и сноп документи, защипани за картонена подложка.

— Личните ви вещи са при мен, лейтенант Долан. Нуждая се само от подписа ви и ще ви качим горе.

Той се понадигна и лениво й махна с ръка:

— Каквото кажете ще ви подпиша.

После се обърна към мен и попита:

— Ще се справиш ли сама?

— Не мисли за мен. Погрижи се за себе си и гледай да си починеш. Довечера ще мина да те видя. И да слушаш.

— Обещавам.

Преди да си тръгна, се отбих във фойето на болницата и звъннах на Хенри. Нямаше го. Оставих съобщение на телефонния му секретар — казах му за сърдечния удар на Долан и споменах, че Стейси ще намине — да му даде якето. Обясних му, че е в дрешника и добавих, че ще му звънна по-късно, ако има нещо ново. Когато излязох навън и се отправих към паркинга, часът беше 1:35 следобед. Бях се стегнала — усетих колко съм напрегната едва когато отключих вратата и се наместих зад волана. Вдишах дълбоко и разкърших врата си. Сега, когато останах сама, тревогата запрепуска из тялото ми. Чак сега си дадох сметка колко съм се привързала към Долан. Толкова беше забавно да се съветваме един с друг, да си хапваме заедно, дори да се поспречкваме. В тази моя привързаност нямаше и нотка романтика, но заедно с нея осъзнах и копнежа си да съм свързана с някого. Преди много години бях постъпила на първата си работа при двама възрастни мъже — те ме въведоха в тънкостите на професията ми. Може би точно те ми липсваха сега.

Прехвърлих тестето картончета, по които нахвърлях бележките си. Следващата ми логична стъпка бе да поговоря с директорката на алтернативната гимназия. Искаше ми се Долан да е здрав и да отиде вместо мен. Неохотно признах пред себе си, че на лейтенанта не смееха да му пробутват разни врели-некипели. Говореха с него *по мъжки*. Щом покажеше значката, си развързваха езиците. Взех картата, ориентирах се как да стигна до бариерата „Кенеди“, включих двигателя и се измъкнах от паркинга. Докато карах надолу по главната улица се отбих в една бензиностанция, за да допълня резервоара. Стоях, стисках помпата и гледах как цифрите се превъртат в прозорчетата на литрите и на цената. Това продължи безкрайно дълго — накрая реших, че резервоарът положително е пробит. Бях свикнала с капацитета на моя фолксваген, който побираше две чаши бензин. 29 долара и 46 цента по-късно излязох от бензиностанцията и свих вдясно.

Когато стигнах до бариерата „Кенеди“, поех на запад, като непрестанно се озъртах за гробището и за бялата сграда срещу него.

Тази част от Куоръм се състоеше от безбрежни, равни, пусти полета, пришити едно към друго с редици дървета. Бяха ги засадили, за да служат като жива преграда срещу вятъра. Най-сетне видях гробището — и то бе равно като околните поля. Само тук-там стърчеше по някой надгробен камък. Повечето гробове бяха отбелязани с плочи, положени хоризонтално в пръстта. Мернах няколко каменни пейки и пластмасови букети, оставени из алеите. Оградата бе от голи железни пръти, без всякакви украшения. На всеки пет метра се издигаше по една квадратна циментова колона. Преброих седем високи дървета от неопределим вид. Неразлистените им, хилави клони се открояваха на фона на априлското небе.

Алтернативната гимназия „Локаби“ бе разположена на отсрещния тротоар, точно срещу централния вход на градското гробище. Зачудих се дали и учениците са достигнали до меланхоличния извод, който ми хрумна — само няколко крачки делят младостта от смъртта. През юношеството дните ни се точат като ленива поредица от безкрайни часове и приемаме смъртта като неопределен слух за нещо, което се случва другиму. Ние двамата с Долан знаехме, че от нея ни дели само един удар на сърцето.

Оставих колата на паркинга и се запътих към предната веранда, до която се изкачваха няколко широки дървени стъпала. Предположих, че сградата е била построена като фермерска къща. Все още бе пропита с усещане за тесни, прихлупени стаи и дребни, неизречени мечти. Влязох във фойето. На пода бяха насядали осем хлапета, които рисуваха стълбището с молив. Учителят вдигна глава към мен, а после пак закрачи между учениците, подхвърляйки по някоя забележка за перспективата. От горния етаж долиташе напевният глас на друг учител. Надолу по стъпалата проромоли детски смях. Аз самата не помнех нищо смешно от дните си в гимназията.

Отдясно се намираще бившата гостна. Сега бе преустроена в училищна канцелария, но бяха запазили старата камина, иззидана от червени тухли. Над нея имаше лавица от тъмен махагон. Зоната за посетители не бе отделена с гише от бюрото на секретарката, което бе обърнато с лице към широкия еркерен прозорец. Тя спря да пише, извърна се и ме погледна. Изглеждаше симпатична — тъмнокоса, пълничка жена, чиято видима възраст бе около четиридесетте, макар

да ми се стори, че годините просто не ѝ личаха. Когато рече „Да, госпожо?“ на бузите ѝ цъфнаха няколко трапчинки.

Прекоших стаята, седнах на предложения стол и се представих:

— Търся г-жа Бишъп.

— Цял ден е на съвещания в районния инспекторат, но ще се опитам аз да ви помогна. Казвам се г-жа Маркъм. Какво мога да направя за вас?

— Проблемът е следният — поех си дъх и изрецитирах обяснението си. Бях го повтаряла толкова много пъти, че оставаше да му измисля мелодия и да го пея. Описах Джейн Доу и споменах поредицата разговори, които ме отведоха в „Локаби“. — Помните ли някоя от тукашните ученички, която да прилича на нея?

— Не, лично аз работя тук само от десет години. Ще поразпитам учителите. Госпожа Пъкет, преподавателката по машинопис, изпълнява по съвместителство и функцията на училищен психолог. Ако някой изобщо помни вашето момиче, това ще е тя. За съжаление, точно днес отсъства — веднъж на два месеца ни се полага ден за възстановителна почивка. Утре сутринта ще бъде тук — ако искате, отбийте се пак, за да поговорите с нея.

— Ако допуснем, че тя я помни, има ли шанс да пазите досието ѝ в архива си?

— Картотеката с по-отдавнашните досиета изгоря. Преди осем години тук избухна пожар — каквото оцеля от огъня, бе унищожено от водата. Цяло чудо е, че успяха да спасят сградата — пожарникарите пристигнаха седем минути след сигнала и потушиха пожара за половин час, преди огънят да погълне постройката.

— Каква е била причината?

— Шефът на пожарната каза, че искрата е тръгнала от електрическата инсталация. Не беше сменяна от 1945 година, когато построили къщата. Каза, че пожарът е можел да избухне много по-рано. Сега сме инсталирали сензори за дим и за горещина, пръскачки — всякаква предпазна техника. Провървя ни, че училището оцеля и че нямаше ранени и жертви. Книжата не са най-важното — и без това се трупат толкова бързо, че не мога да ги подредя по папките.

— На децата харесва ли им тук?

— Струва ми се, че да. Естествено, ние привличаме всички малки разбойници — изключените за лошо поведение или за

неизвинени отсъствия, честите гости на педагогическата стая. Не ни достигат учители и се стремим паралелките ни да бъдат малки. Повечето ни ученици не успяват да се справят в академична среда. Общо взето са добри деца, но някои са бавни — не могат да съсредоточат вниманието си за дълго. Лесно се предават — повечето от тях са с крайно негативна самооценка. Учебната програма в редовната гимназия ги обезсърчава. Тук наблюдаваме на практическата страна, на основата — четене, писане и математика — но успоредно с това ги учим как да си подготвят автобиография, как трябва да са облечени, когато кандидатстват за работа, на добри обноси. Преподаваме им и живопис и музика, за обща култура.

— Звучи чудесно — всяко училище би трябвало да работи така.

— Да, учудващо е, че не го правят, нали?

Телефонът на бюрото ѝ извънтя, но тя не понечи да вдигне слушалката.

— Няма ли да отговорите?

— Пак ще ме потърсят. Често съм извън офиса, така че са свикнали. Носите ли визитна картичка?

— Да.

— Я ми оставете телефонния си номер — ще се опитам да се свържа с Бети Пъкет и ще я помоля да ви се обади.

— Би било чудесно — казах, извадих една картичка и надрасках на гърба ѝ името на мотела, телефонния си номер и номера на стаята. — Оценявам любезността ви.

— Не мога да гарантирам, че Бети познава момичето, но ако някога е учило тук, със сигурност двете са разговаряли поне веднъж.

— Един последен въпрос: д-р Нетълтън бе останал с впечатлението, че момичето живеело в приемно семейство и затова се питам дали да не се обърна към социалната служба?

— Съмнявам се, че ще ви помогнат. Закриха старото им бюро преди доста години, а нямам представа как да издирите тогавашните досиета. Навярно са заведени в архива на област Ривърсайд, но за друго не се сещам. Доста ще се озорите. Те са по-стриктни и от училищата, когато стане дума за достъп до информация, особено когато се касае за непълнолетни.

— Много жалко. Явно надеждите ми са били напразни.

— Съжалявам.

— Все нещо ще ми хрумне — въпрос на време е.

Тръгнах си от „Локаби“ обнадеждена, макар че не бях научила нищо ново. Когато се настаних в колата, поседях малко, барабанейки с пръсти по волана. А сега какво? Бях толкова обърквана от случилото се с Долан, че забравих да го питам какво е научил в тукашното полицейско управление и в шерифството; дали е прегледал старите доклади за изчезнали хора. Като отида довечера, ще разбере. Мислено отметнах всички задачи от списъка ни. Единствената, която оставаше, бе да проверя как стои въпроса с брезента — дали някое платнище не е било откраднато от работилницата на Макфий заедно с мустанга. Превъртях ключа, измъкнах се от паркинга на заден ход, направих ляв завой при бариерата „Кенеди“ и поех към центъра на града.

Когато пристигнах пред тухлената къща на семейство Макфий, сградата ми се стори опустяла — затворени врати, спуснати завеси, празен двор. Бавно подкарах покрай оградата. На следващата пресечка направих обратен завой и се върнах обратно. Паркирах до отсрещния тротоар. Никак не ми се искаше да заставам лице в лице с Рюъл, но не се сецах кой друг би могъл да знае за платнището. Вярно е, че стоях настрана, когато товареха мустанга, но въпреки това старецът щеше да ме свърже с претърпяното унижение.

Седях, гледах към къщата и се чудех дали пък да не се обадя по телефона. Ама че съм пъзла. Личният контакт винаги е за предпочитане. Тъкмо посягах към скоростния лост, за да потегля — успях да си внуша, че е най-разумно да отложа разговора за следобеда — когато в дясното платно зад мен някаква кола намали и зави в алеята. Една.

Тя изключи двигателя и започна да прибира разни пакети от задната седалка. Пошава още малко и трмаво се измъкна от колата. В едната си ръка бе хванала ръчна чанта и найлонова торба, а в другата стискаше два книжни плика с дръжки. Затвори с хълбок вратата на колата, мина отзад при багажника, остави товара си на земята и извади още няколко плика с покупки. Видимо се колебаеше дали да замъкне всичко наведнъж, или да направи два курса с по-лек товар. Бързо изскочих от колата и изприпках през улицата, за да не я изпусна.

— Здравей, Една. Аз съм, Кинзи. Да ти помогна ли?

Тя ме погледна изненадано и когато ме позна, се изчерви леко:

— Мога да се справя и сама.

— Няма смисъл да се разкарваш на два пъти. Аз ще взема тези, а ти поеми останалите — рекох, наведох се и вдигнах чантата ѝ, обемистата пазарска торба и двата хартиени плика. — Сигурно цяла сутрин си тичала по магазините.

— Поканили сме семейството на вечеря и вече закъснявам. Трябва да сложа месото във фурната.

Поведението ѝ стана малко по-дружелюбно, но все още изглеждаше смутена. Накрая доброто ѝ възпитание взе превес над неудоволствието, което навярно бе изпитала при нежеланата ми поява. Рюъл сигурно би ме заклатил с неподправен ентузиазъм, но историята с мустанга не я засягаше лично. И без това от години събираше прахоляк в гаража и сигурно ѝ беше писнало от вечното разтакаване на мъжа ѝ. Положително смяташе колекцията му от класически автомобили за глупава инвестиция, защото той не си мърдаше пръста да възстанови поне един от тях.

Затопурках подире ѝ по алеята, водеща до задната врата и тъй като тя не възрази, изкачих стъпалата на верандата и пристъпих през прага. Сложих чантата ѝ на ламинирания плот и изчаках да ми каже къде да оставя пликите. Пак ме порази патриотичното съчетание от червени, бели и сини нюанси. Този път огледах с почуда всяко ъгълче на кухнята.

— В колко часа ще се върне Рюъл?

Тя остави пликите на кухненската маса:

— Предполагам, че ще си дойде скоро. Останалите — Корнъл и съпругата му с трите им деца и дъщеря ми — са канени в шест часа. Можеш да ги оставиш ей там — рече тя и посочи миндера под прозореца.

Сложих голямата торба с хранителни продукти на масата, отидох до прозореца и облегнах на перваза двата хартиени плика. Отместих две от възглавничките и кувертюрата, съшити от разноцветни парчета плат и се плъоснах, без да дочакам покана. Погледнах часовника си:

— Вече приближава два. Може ли да го изчакам тук?

— Не знам дали това е добра идея. Рюъл беше много ядосан и не ми се иска пак да изпада в такова състояние.

Тя започна да прибира продуктите в хладилника, оставяйки на масата нещата, които щеше да използва: огромна, увита в целофан говежда плешка, която ми заприлича на цял гръб от едричък

динозавър; лук; моркови; картофи; пресен зелен боб; замразени хлебчета. Погледна ме и рече:

— Имаш ли да го питаш нещо конкретно? Като се сети за вас, пяна му излиза на устата. Страшно мрази да го баламосват. Двамата с онзи детектив трябваше да му кажете истината.

— Съобщихме на Корнъл за какво сме дошли. Той защо не е предупредил баща си? Касае се за убийство. Какво значение има, че Рюъл се бил засегнал?

— И все пак.

— И все пак какво?

— Няма да остане очарован, ако те завари тук.

— Ако вие успеете да ми помогнете, ще се махна.

— Кажете какво искате?

— Питаме се дали не му е изчезнало и някое покривало по времето, когато са откраднали колата.

Тя се вгледа замислено в някаква точка и накрая поклати глава:

— Не помня да е имало подобно нещо — поне не е споделял с мен. Мога да го попитам и да ти звънна след това.

— Ще ми направите услуга, особено ако се установи, че мустангът е използван за отвличането на момичето.

Една развълнувано сложи ръка на гърдите си:

— Нали не допускате, че той може да е замесен в подобна история?

— Не аз решавам тези въпроси — рекох уклончиво.

Тревогата й сякаш се предаде на мен. Надигнах се, обхваната от внезапен порив да се махна оттук. Когато се обърнах да взема чантата си, погледът ми попадна на грижливо сгънатата кувертюра в червено, бяло и синьо. Кръпките с различни десени бяха съшити с традиционния едър бод. През два реда по диагонал се повтаряше един и същ десен — тъмносини маргарити с червени тичинки на бял фон.

Явно съм възкликнала, защото Една ме погледна разтревожено:

— Какво има?

— Откъде взехте този плат?

— Даде ми го майката на Джъстин — Медора — тъщата на Корнъл. Защо?

— На всяка цена трябва да говоря с нея.

[1] Областта на слабните. — Б.пр. ↑

Застанах на предните стъпала пред къщата на Медора Сандърс — скромна, измазана с хоросан къщичка, чийто покрив образуваше тесен навес над малката циментова тераса. Фасадата бе боядисана в тъмносиво. Засадените около къщата храсти бяха обсипани с дребни, подобни на пърхот люспи блажна боя от напуканата дървения. От края на неасфалтираната пътека надничаше единичен гараж, заключен с катинар. Бях праметнала през ръката си сгънатата кувертюра — Една ми позволи да я взема за малко. Басмата на маргарити бе пришита в нея на цели седем места. Вярно е, че този плат сигурно се е продавал из цялата страна, но съвпадението бе твърде шокиращо, за да не събуди подозрения.

Огледах се, но не видях звънец. Открехнах мрежестата рамка и почуках на стъкленото прозорче на входната врата. След секунда-две зад него изникна главата на някаква жена. Бе слаба, неподдържана, с бледозелени очи и светла, перушинеста коса. Бузите ѝ и върхът на носа ѝ бяха прошарени от жилките на спукани капиляри. Приглади косата си — забелязах, че ставите на пръстите ѝ са подути от артрит — втъкна един паднал кичур в рошавия си кок и едва тогава открехна вратата и каза през тесния процеп:

— Да?

— Госпожо Сандърс?

Бе облечена в избелели дънки и червена найлонова блуза. По единия ѝ ръкав бе тръгнала широка бримка. Усетих, че порите ѝ излъчват обилни изпарения от алкохола, който черният ѝ дроб не успяваше да усвои. Тя се поколеба — явно не ѝ се щеше нито да потвърди, нито да отрече самоличността си, преди да е разбрала за какво я търсят.

— Нищо не купувам от улични търговци — рече накрая.

Вдигнах кувертюрата пред очите ѝ:

— А аз нищо не продавам. Дойдох да поговоря с вас за това.

Погледът ѝ се плъзна към нея, макар че жестовете ѝ бяха все така отпуснати и фокусираше погледа си с усилие. Очевидно беше хронична алкохоличка.

— Откъде я намерихте?

— Една Макфий ми позволи да я взема за малко. По-късно ще я върна, но първо се налага да ви задам някои въпроси.

— Защо ви е пратила при мен?

— Защото каза, че щом вие сте ушили тази покривка, вероятно ще можете да ми помогнете. Може ли да вляза?

Медора поразмисли с кисела физиономия — вероятно ѝ се щеше да ме прати на друго място — но накрая каза:

— Надявам се да не ми отнемете много време — доста съм заета.

Отвори вратата и прекрачих направо в малката, претъпкана дневна. Таванът ѝ бе облепен с релефни пластмасови плочки, а в тухлената камина бе наслоен прах. На полицата над нея бяха наблъскани купища статуетки — ангелчета, краварки и дечица със свенливо-лукави изражения и обувчици с извърнати едно към друго бомбета.

Медора затвори вратата и каза:

— Тази Една е абсолютна крава. Чудя се на Джъстин — как я понася.

— Двете със сватята май не се разбирате?

— Не съм казала такова нещо. Тя е свестен човек и знам, че е добронамерена, но се прави на светица. Нали се сецате за какво говоря — не пие, не пуши и все порицава хората, които не са пълни въздържатели.

— Но Корнъл все пак пуши?

— Не и пред майка си. Пред нея се прави на най-непорочния — поясни тя. — Една не одобрява даже и игрите на карти — те били дяволско творение, така казва. Като дойдат внучките, играем на канаста, на „Черен Петър“, на „война“, на „магаре“. Нищо дяволско не виждам в това.

Тя се приближи до канапето и се отпусна точно в средата му. Възглавниците от двете ѝ страни се надигнаха симетрично. В единия край бе скупчено одеяло на черни и зелени фигури, плетено на една кука. На ниската масичка бяха наредени препълнен пепелник, куп шишенца с лекарства, стограмка евтин бърбън и чаша с дебело дъно,

пълна с разтапящ се лед. Плотовете на повечето мебели изглеждаха облепени с мръсотия. Всички предмети в стаята бяха покрити с тънък слой прах.

— Тъкмо бях задрямала. От един-два дни не се чувствам много добре. Та как ви беше името?

— Съжалявам, забравих да се представя. Казвам се Кинзи Милхоун.

— Аз съм Медора Сандърс — отвърна тя, — но предполагам, че това вече ви е известно. Откъде се познавате с Една? Надявам се, не от църквата й. Непрекъснато се опитва да ме впримчи.

— Не, не оттам. Може ли да седна?

Тя махна с ръка към един стол. Отместих купчина вестници, седнах и положих кувертюрата в скута си. Из стаята имаше няколко ръкоделия, явно изработени по готов модел: ковъорче за стена, бродирани възглавници за диван. Пред огнището бе проснато ръчно тъкано килимче с изображение на шотландски териер. В няколко рамчици бяха окачени сълзливи сентенции, изпълнени в кръстат бод. Тя проследи погледа ми:

— Навремето много се занимавах с ръкоделие, но после ставите ми се скапаха.

Вдигна дясната си ръка и ми показа изкривените си, подути пръсти. Все едно я бяха подлагали на дълги разпити с мъчения.

— Вече не шия покривки, ако затова сте дошли.

Отметнах края на кувертюрата, за да се вижда частта с кръпките на маргарити.

— Всъщност се интересувам от този плат. Помните ли откъде е купен?

Тя се загледа в басмата:

— Шиех дрехи на дъщеря си.

Пресегна се, взе пакета „Кемъл“ и извади цигара. Защрака със запалката, но успя да уцели върха на цигарата чак на третия път.

— Това беше остатък от топа. По-евтино ми излизаше да купувам последни парчета — ходех в магазина за платове и се ровех из коша. Текстилния магазин го закриха, така че няма смисъл да се разкарвате дотам. Онзи път, когато намерих тази басма, купих и пет метра теменуженосиня тафта. Предложих на Джъстин да й скроя рокля за абитуриентския бал. Тя направо побесня — каза, че по-скоро ще се

самоубие, отколкото да отиде на бала с рокля, шита у дома. Настоя да ѝ купя готова и аз я накарах да си изкара парите сама. Казах ѝ „Банкнотите не растат по дърветата, Джъстин“. Днешните млади хора пет пари не дават за това.

— Срамуват се — рекох аз. — Искат да имат абсолютно същите дрехи като останалите тийнейджъри. Това е начинът им да изразят неповторимата си индивидуалност.

— Сигурно. Трудно свързвах двата края, откакто баща ѝ ни напусна.

— Кога се случи това?

— През лятото на 69-та, тогава трябва да е било. Не съм се мъчила да запомня датата — щом човекът иска да се разкара от мен, прав му път.

Тя протегна ръка, взе едно от шишенцата с лекарства, изтръска от него плоска бяла таблетка и я постави под езика си. Надигна чашата си и отпи глътка уиски. Когато усети колко е разрежено, се намръщи.

— Докторът ми предписа обезболяващи. Уискито подсилва действието на кодеина. Както и да е, на какво дължа посещението?

— Опитвам се да идентифицирам млада жена, която е била убита през същия този период. Когато намерили трупа ѝ, била обути в домашно ушит панталон от същата басма на маргарити.

Смехът на Медора звучеше като кашлица — раздиращ и хрипкав:

— Не съм чувала за вашата убита — със или без басма на маргаритки — но едно ще ви кажа: има много да я търсите. Сигурно са произвели хиляди метри от този плат.

— Положително сте права, но реших, че при все това си струва да проверя. Момичето, за което става въпрос, е било някъде между петнадесет и осемнадесет години. Убита е в края на юни — началото на август 1969 година. Била е висока около 160 сантиметра, тежала е към 55 килограма. С тъмна коса, която вероятно е изрусявала. Била с изпъкнали горни зъби, а кътникът ѝ от тази страна бил изкривен. Цялата ѝ уста била пълна с пломби.

Усмивката ѝ постепенно се стопи.

— Описанието звучи ли ви познато?

Медора скръсти ръце на гърдите си и присви очи срещу дима от цигарата, която се озова близо до лицето ѝ:

— Преди години при мен живееше едно момиче, което изглеждаше така. Казваше се Чарийз Куин.

Сърцето ми издумтя два пъти от адреналина, който се разля по вените ми. Това име ми беше познато отнякъде, но в момента не можех да се сетя къде съм го срещала.

— Какво се случи с нея?

— Доколкото знам нищо, освен че избяга оттук. Една сутрин влязох в стаята ѝ и видях, че леглото ѝ стои непобутнато. Беше измъкнала и половината неща от гардероба, включително и най-хубавия ми куфар. Естествено, тя задигаше всичко, което ѝ попаднеше, стига да не беше заковано за пода.

— Убитото момиче, за което говоря, било открито в Ломпок. Познавате ли онази област?

— Близо до Сан Франциско?

— Не е толкова на север. По-близо е до Санта Тереза.

— Нищо не ми говори. Аз не пътувам. На времето обичах да се разнообразявам, но сега предпочитам да си стоя у дома.

— Защо живееше във вашия дом?

— Бях ѝ приемна майка — нещо такова. Прибрах я тук, защото една съседка ме попита дали искам да помогна. Тя отглеждаше ту едно, ту друго дете. От социални грижи я попитаха дали иска да приеме и Чарийз, но съпругът ѝ не беше добре и жената не се нае. Попита ме дали бих отворила вратите на дома си — точно така го каза — „да отворя вратите на дома си за някой, когото съдбата е оцетила повече от мен“. Ама че шега. Уилбър носеше пари колкото да не умрем от глад. Съседката обаче ми каза, че социалните плащат почти сто и осемдесет долара месечно и затова склоних. Не беше кой знае каква сума, но аз се радвах и на малко.

— Как протече съжителството ви?

— Не особено добре. Момичето беше цапнато в устата и невъзпитано, макар че — няма какво да крия — на тази възраст и Джъстин беше същата. Двете с нея си имахме достатъчно разправии и без Чарийз да налива масло в огъня.

— Колко време живях с вас?

— Към пет-шест месеца. Доколкото си спомням се нанесе тук в началото на март.

— Помните ли на коя дата изчезна от дома ви?

Медора се намръщи:

— Не съм казала, че е изчезнала. Казах, че си тръгна.

— Извинявайте, точно това имах предвид. Кога си тръгна оттук?

— Трябва да е било юли месец. Хич не съм изненадана, че е свършила зле. Беше съвсем необуздана. И шавратлива колкото си иска — все се навърташе около момчетата. Не се прибираше до среднощ. Понякога се домъкне чак към три сутринта и отдалеч вони на ментов ликьор и марихуана. Устата ме заболя да ѝ приказвам, ама кой ти слуша!

— Какво беше станало с родителите ѝ?

— Не знам. Никога не съм ги виждала тия двамцата. Сигурно са били наркомани, щом се е наложило държавата да се намеси.

— На колко години беше Чарийз?

— На седемнайсет. Двете с Джъстин бяха връстнички. И двете бяха в гимназията. Естествено, Чарийз я изритаха оттам и я пратиха в „Локаби“ — училището за тъпанари и малолетни престъпници.

В паметта ми изплува разговора с Айшънбъргър, директора на гимназията, който се биеше в гърдите, че лично познавал всеки ученик, който някога с прекрачвал прага на училището. Ама че надут стар хвалипръцко. Чарийз не само е учила в гимназията, но е създала достатъчно неприятности, за да я изключат.

— Имате ли други деца?

— Само щерката.

— И сте живели тук през цялото време?

— Нанесохме се в тази къща още през 1951 година, когато двамата с Уилбър се оженихме. Имаме само две спални и затова се наложи момичетата да делят стаята на Джъстин. Представете си какъв вой настана.

— Сигурно ви е било трудно.

— И още как — спречкваха се по всякакви поводи — за дрехи, за гаджета. Бяха като улични котараци — наобикаляха се настръхнали, съскаха, готови да си издерат очите. Страшно се мразеха. Джъстин не желаше Чарийз да излиза с приятелите ѝ и аз напълно я разбирах. Все се цупеше и нервничеше, все гледаше да се налага.

— Явно не е била особено симпатична.

— А, биваше я да се прави на симпатична, но само ако си наумеше да изкрънка нещо.

— А съпругът ви? Той къде беше по това време?

— Е, на теория живееше тук, но половината време го нямаше.

— Какво работеше?

— Търговски агент на „Сиърс“^[1] — продаваше миялни машини, хладилници, битова техника. Работеше нощем, през уикендите, по празниците. Така и не донесе у дома поне един миксер, но той си беше егоист. Можеше да ми вземе някоя миялна машина на половин цена. Всичко миех на ръка. Сигурно от това ми се подува ставите. И гърбът ми се изкриви.

— Значи ви е напуснал горе-долу по времето, когато и тя си е тръгнала?

— Като че ли да, макар че никога не съм се замисляла за съвпадението. — Тя млькна, изгледа ме и си дръпна от цигарата. — Да не искате да кажете, че е избягал с нея?

— Не твърдя нищо подобно, но все пак ми се стори странно. Щом е била толкова разпусната, нищо чудно да е прелъстила и него?

— Първо на първо, по онова време той приближаваше петдесетте. Пък и не виждам защо би се заинтересувал от хлапачка като нея. Доколкото можех да преценя, той не й обръщаше никакво внимание. Че е гадняр, гадняр е, за това спор няма, но не ми се вярва да падне *чак толкова* ниско. Това си е чисто... как му викахте... развъртаване на малолетна.

— Той даде ли ви някакво обяснение, преди да си тръгне?

Медора дълбоко си дръпна от цигарата, помълча и ми отговори:

— Не. Един ден отиде на работа и никога не се върна. Сега си спомням, че си тръгна преди нея. Сетих се, защото така и не видях Джъстин в абитуриентската ѝ рокля, а балът беше на четиринайсети юни.

— Какво направихте, когато ви напусна?

— Нищо. Махна се и толкоз — как да го върна?

— А Чарийз? Съобщихте ли на полицията, когато разбрахте, че и тя си е тръгнала?

— Същия ден отидох да ги уведомя — и полицията, и шерифа. Нали ми плащаха общински средства и си знаех, че не им ли кажа, социалните ще ме разпънат на кръст. Наложих се да върна чека с издръжката за следващия месец. Нали и Уилбър вече го нямаше, останахме без пукната стотинка. Джъстин се опита да ми каже, че

Чарийз не била виновна, но това си беше типично за нея — хич не я беше еня как се чувстват околните.

— Но все пак подадохте сигнал, че е изчезнала, така ли?

— Нали ви обясних — още същия ден, макар че шерифът не хранеше големи надежди да я намерим. Проверил и се оказало, че и преди това е бягала поне десетина пъти, от други домове. Както каза той, осемнадесетият ѝ рожден ден приближаваше, така че бездруго ѝ беше време да свикне да се грижи сама за себе си. Каза, че щели да направят каквото могат, но да не очаквам кой знае какво. Само дето не ми каза направо да си вървя у дома и да не мисля повече за нея.

— Вие точно това и направихте, нали?

— А как трябваше да постъпя? Дори не знаех имената на родителите ѝ. Предположих, че от социалната служба са звъннали на майка ѝ.

— Това ли си помислихте — че се е върнала при нея?

— Нищо не съм си мислила и хич не ме беше грижа. Уилбър си беше отишъл и трябваше някак да връзвам двата края. За да ви спестя следващия въпрос, още отсега ще ви кажа — не, повече не чух нищо за нея. Нито пък за него. Доколкото знам и до ден-днешен продължаваме да сме женени, освен ако не е умрял. Представяте ли си да е пукнал, а?

— Имате ли основания да смятате, че нещо му се е случило?

— Просто си мисля, че ако беше жив, все щеше да ни драсне два реда. Трийсет и шест години сме женени — една картичка да беше ми пратил.

— А служителката от социалната служба, която отговаряше за Чарийз? Как се казваше тя?

— Не помня името ѝ. Толкова години изтекоха оттогава. Тинкър, Тейлър — нещо такова беше. Обадох ѝ се, поговорих с нея и знаете ли какво ми каза тя? Че не очаквала съжителството ни да продължи дълго, защото Чарийз била същинска напаст. Не употреби точно този израз, но това имаше предвид. Рекох си наум, много ти благодаря, сети се да ме предупредиш след целия кошмар, който преживях.

— Сигурно сте се почувствали ужасно.

Тя изкашля шепа дрезгав смях, след което наистина се разкашля в свития си юмрук. Пийна глътка разводнен бърбън и се посъвзе:

— Да, особено като разбрах, че Уилбър е обрал до шушка банковите ни сметки. Между впрочем, приключваме ли вече? Защото

ако ще говорим още, смятам да си сипя една глътка — малко да ми облекчи кашлицата. Мама така ни лекуваше — с уиски и мед, макар че ако питате мен, не от меда се оправяхме.

— Ще ви задам още няколко въпроса и след това ще ви оставя да си почивате. Как се е придвижила Чарийз? Имате ли някакви предположения?

— Не е било с автобус. Знам със сигурност, защото от полицията провериха списъците на пътниците. Предполагам, че е тръгнала на автостоп с някой от хулиганите, които се навъртаха около нея в „Локаби“.

— Помните ли името на някой от тях?

— Всичките ми изглеждаха еднакви. Сякаш една майка ги е раждала — нехранимайковци с пъпчива кожа.

— На времето чухте ли за автомобила, откраднат от работилницата на Рюъл?

— Целият град чу. Беше побеснял и вдигна страшна патърдия.

— Има ли някаква вероятност Чарийз да го е взела?

— Съмнявам се. Тя не умееше да шофира. Така и не изкара изпита. Предложих ѝ да ѝ помогна, за да си вземе книжка, но тя все отлагаше. Ако питате мен, беше я страх да не се провали — тревожеше се да не я помислят за глупачка.

— Как се е придвижвала из града, щом не е умеела да шофира?

— Все си просеше някой да я кара насам-натам — залепяше се за Джъстин, за Корнъл, за когото ѝ падне. Това също ги дразнеше — беше нахална пиявица.

— Работеше ли?

— Тя?! Ще падна от смях. Не можех да я накарам да оправи собственото си легло.

— Зная, че вече се повтарям, но много ще ми помогнете, ако успеете да се сетите за точната дата, на която си е тръгнала оттук.

Медора поклати глава:

— Не помня — просто изпитах облекчение, че се е махнала от главата ми. Все пак ми е странно като си помисля, че е била мъртва през всичките тези години. Аз си я представях женена, с деца. Друг път мислех, че е станала уличница. Кой ли я е убил?

— Точно това се опитваме да установим. Случайно да пазите нейна снимка? Интересно ми е да видя как е изглеждала.

— Аз не, но може да питате Джъстин — рече тя и гърдите ѝ се раздраха от толкова силна кашлица, че очите ѝ се просълзиха. — Ох, непоносимо е. Гърлото ми е пресъхнало. Да ви наля ли една глътка?

— Не, благодаря.

Медора допълни чашата си с уиски. Ръцете ѝ трепереха толкова силно, че едва я вдигна до устните си. Преглътна с облекчение и вдиша дълбоко два пъти.

— Оха! Сега съм по-добре. Уискито лекува почти всичко.

— Е, мисля, че изчерпахме въпросите. Изключително много ми помогнахте. Благодаря ви от сърце.

— Искате ли да чуете какво мисля за случилото се? Тя сама си е виновна.

Пак преметнах кувертюрата през ръката си и се отправих надолу по алеята към колата на Долан. Забелязах, че край бордюра паркира някакъв закрит автомобил. Вратата от страната на шофьора се отвори; жената, която слезе, пусна връзката ключове в чантичката си, запъти се към къщата на Медора, забеляза ме и спря наскред алеята. Погледът ѝ попадна върху кувертюрата, а после се стрелна към лицето ми. Явно беше Джъстин. Беше взела телосложението на Медора и светлата ѝ, перушинеста коса. Макар че чертите ѝ бяха твърде обикновени, открих някаква прилика с майка ѝ — нещо във формата на тясната ѝ брадичка, бледозелените ѝ очи. Изглеждаше на възрастта на Корнъл — около тридесет и пет годишна.

— Извинете, вие ли сте Джъстин Макфий?

— Да?

— Аз съм Кинзи Милхоун. Частен детектив съм и...

— Знам коя сте. Явно на вас трябва да благодарим за това, че от няколко дни свежър ми е в нетърпимо настроение.

Държанието ѝ представляваше странно съчетание от сдържаност и възбуда, а в тона ѝ се долавяха нотки на спотаена истеричност.

— Съжалявам, че взехме колата, но беше неизбежно.

Тя погледна към къщата:

— Какво търсите тук?

— Поговорих си с майка ви за Чарийз.

За миг изражението ѝ бе безучастно, но после се сети:

— За Чарийз?

— Да. Не зная дали Корнъл ви е споменал, че разследваме убийство...

— Да, каза ми, но не мога да повярвам, че говорите за нея.

— Все още не сме установили самоличността ѝ със сигурност, но нещата отиват напред.

— Направо не е за вярване. Какво се е случило?

— Намушкали я с нож и захвърлили трупа ѝ в покрайнините на Ломпок. Станало е през август 69-та година. Детективите от областното шерифство работили по случая няколко месеца, но не успели да стигнат доникъде. Сега решиха, че е време да опитат отново.

— Но какво ви доведе в Куоръм? Тя живя тук само няколко месеца.

— Последвахме интуицията си. Късметът ни проработи и успяхме да се доберем до ценна информация.

— Каква? Съжалявам, че ви задавам толкова въпроси, но всичко това ми звучи невероятно.

— Да, човек трудно асимилира подобни неща — казах. — Бях при Една, разгледах кувертюрата и видях, че в нея са вшити парчета басма на маргарити — панталонът на жертвата бе ушит от същия плат. Една ми каза, че кувертюрата е изработена от майка ви и затова дойдох да поговоря с нея. Вие решихте, че е избягала, така ли?

— Ами да. И през ум не би ми минало, че горкото момиче е мъртво. Убедена съм, че Корнъл и баща му щяха да ви помогнат на драго сърце, ако знаеха коя е жертвата.

— Да се надяваме, че сте права. В момента се опитваме да установим какво се е случило между момента на изчезването ѝ от дома ви и момента, в който са открили трупа ѝ.

— Кога казахте, че са я открили?

— На трети август. Майка ви потвърди, че си е тръгнала през юли, но не можа да си спомни точната дата.

— Чарийз ту се появяваше, ту изчезваше — правеше каквото ѝ скимне. Аз дори не подозирах, че си е тръгнала преди майка ми да се разпищи за куфара си. Мама беше ушила за мен панталона, който споменахте.

— Вие ли ѝ го дадохте, или и него си е взела сама?

— Никога не бих ѝ го дала. Тя вечно ми вземаше нещата без разрешение.

— Какви други вещи крадеше?

— В момента не си спомням нещо конкретно. Чарийз нямаше никакви скрупули. Пет пари не даваше дали ще нарани някого, стига да си получи своето. Всичките ми познати страняха от нея — отвърна тя, извъртя часовника-гривна на китката си и се вгледа в циферблата.

— Бързате ли?

— Съжалявам, но сме канени на вечеря у родителите на мъжа ми, а още не съм прибрала децата от училище. Отбих се да видя мама, защото напоследък не се чувства добре.

— Утре ще бъдете ли по-свободна? Иска ми се да поговорим отново.

— О, не. Не мисля, че е удобно. Бих искала да ви помогна, но Рюъл ще се вбеси още повече. Направо ще обезумее, ако разбере, че съм разменила и две думи с вас.

— Нали казахте, че щял да бъде по-отзивчив, ако знаел коя е жертвата?

— Ако знаеше от самото начало — това имах предвид. Той е непредсказуем, а сега, когато си е втълпил, че сте го направили за посмешище, е направо бесен.

— Е, въпреки това ви предлагам да си помислите и да ми звъннете, ако промените решението си.

— Ще трябва да се допитам до Корнъл. Той също е ядосан, защото баща му обвинява него за колата.

— Но това е тъпо. Рюъл сам я е регистрирал на свое име и пак той я е оставил да прашасва в гаража през всичките тези години.

— Така е, но не искам да му давам повод да се нахвърли срещу мен. И без това вечно се оплаква. Смята, че съм властна. Голям смях — сякаш той е по-различен.

— Не е нужно да разбира за разговора ни. Това зависи изцяло от вас. Не искам да си навлечете неприятности заради мен.

— Нямам подобно намерение. С него човек трябва постоянно да е нащрек. Може и да изглежда безобиден, но всъщност е коварен.

— Е, няма да ви отнемам повече време. Отседнала съм в „Океански изглед“. Ще се радвам, ако ми се обадите, след като си поговорите с Корнъл. Може той да помогне на разследването с някаква информация.

— Съмнявам се. Той познаваше Чарийз само покрай мен.

— Това ме подсеща — майка ви каза, че Чарийз се мъкнела с банда хулигани от „Локаби“. Може да попитате Корнъл дали познава някои от тях по име. Това ще ни бъде от полза.

— Сериозно ли очаквате да намерите убиеца ѝ след толкова време?

— Щом успяхме да стигнем дотук — рекох. — Е, надявам се да се свържете с мен.

— Нищо не обещавам, но ще направя каквото мога.

Прибрах се в мотела и звъннах в кабинета на д-р Спиърс. Разказах на г-жа Гари какво съм научила от Медора Сандърс. Тя си спомни Чарийз Куин в момента, в който чу името ѝ. Каза, че ще предаде съобщението на доктора и ме увери, че ако му остане време, той непременно ще претърси кашоните със старите картони и ще намери нейния. Благодарих ѝ многословно. Затворих телефона, седнах на края на леглото и се захилих до уши. Най-сетне си позволих да потържествувам. Нямах търпение да разправа на Долан. Стоматологичната диаграма щеше да потвърди, че съм права. Бях убедена, че сме разкрили името ѝ, но се нуждаехме от безусловно доказателство.

[1] „Сиърс“ е най-популярната фирма за каталожна търговия в Америка, създадена още през 1886 г. Каталогът на компанията, наричан „Голямата книга“ съдържа над 1000 стр. и предлага всякакви стоки — от бельо до автомобили. — Б.пр. ↑

Влязох през главния вход на градската болница и помолих жената на регистратурата да ме упъти към сърдечното отделение. Сградата не беше особено голяма, но съдейки по залите, които зърнах докато вървах по коридорите, бе модерно оборудвана. Когато стигнах до етажа на Долан се оказа, че вече са го качили за операция. Кардиологът от Палм Спрингс пристигнал час по-рано и веднага се разпоредил да му подготвят операционна. Дежурната сестра се обади в реанимацията и накратко ми разказа как вървят нещата. Увери ме, че всичко се развивало добре, но щели да задържат Долан в реанимацията още няколко часа. Предложи ми да й звънна към седем вечерта, за да проверя дали са го върнали в стаята му.

Когато си тръгнах от болницата усетих, че въодушевлението ми спада. Бе едва четири и половина следобед. Нямах контакт с Долан, не знаех кога ще пристигне Стейси Олифант. Джъстин щеше да ми звъгне чак утре, ако изобщо пожелаеше да се свърже с мен. С никого не ми оставаше да разговарям, не се сецах какво да правя. Пак потеглих към мотела. Паркирах колата и си взех кутийка диетична пепси-кола от автомата. Извадих ключа на Долан, влязох в стаята му и си прибрах пищещата машина. Настаних се в собствената си стая, спретнах си нещо като мини офис върху хотелското бюро и се заех да напечатам бележките си — процес, който ми отне близо час и половина.

В 6:15 взех указателя и потърсих номера на най-близката пицария. Звъннах и си поръчах средна пица с колбаси и люти чушлета. Помолих да й ръснат повечко кашкавал. Сега щяха да поставят Долан на строга диета и нямаше да е редно да нагъвам такива лакомства пред очите му. Затова реших да си угаждам, докато го няма. Докато чаках да доставят пицата ми, притичах до автомата и си купих още едно пепси. Вечерях в леглото, с гръб, опрян на купчина възглавници. Гледах новините, хапвах си сладко и се размазвах от удоволствие.

Минута след седем часа се обадох в болницата. Свързаха ме с главната сестра на сърдечното отделение. Тя каза, че Долан е в стаята

си и ако желая, мога да го посетя. Тръгнах незабавно.

Когато излязох от стаята си, навън се беше стъмнило и температурата бе спаднала осезаемо. Въпреки мъгливото сияние, стелещо се над светлините на града, звездите се открояваха ясно като дупки от топлийки в черен пергамент, вдигнат срещу светлината. Луната още не бе изгряла, но в единия край на небето тъмнината се размиваше и месецът скоро щеше да изплува оттам и да окъпе пустинята в сребро. Паркирах пред болницата и за втори път през последните няколко часа се отпавих към централния вход.

Вътре всички лампи светеха и това придаваше на фойето усещане за уют и топлина. Беше пълно с вечерни посетители. Подминах магазинчето за сувенири и кафетерията и се запътих към асансьорите. Слязох на втория етаж и закрачих по коридора, надничайки през отворените врати. Завесите бяха спуснати; в ъгъла на всяка стая синееше телевизионен екран — по местната мрежа бяха пуснали архивни филми. Вероятно бяха сервирали вечерята към пет и половина — отсервираните табли бяха накамарени върху кухненските колички, които още не бяха изнесени от коридора. В чиниите бяха останали късчета неизядена храна — зелен боб и „руло Стефани“ (което е засуканото название за голямо кюфте) и безброй целофанени пакетчета с диетична сол. Пластмасовите чашки със стегнати червени кубчета плодово желе стояха недокоснати и си представих как диетоложката на болницата скубе косите си от отчаяние. Болничните менюта, както и тези в ученическите столове, изглеждат апетитни на книга, но неизменно разочароват злочестите си консуматори. Половината храна се озовава в контейнера за боклук.

Кардиологичното отделение бе тихо; бяха намалили осветлението. Долан беше настанен в единична стая, овързан с тръби и жици, които се виеха към стена от монитори. Жизнените му показатели се изписваха в червени цифри на екранчета от течен кристал — сякаш гледах температурата и часа на електронното табло пред някоя банка. Стаята бе декорирана така, че да въздейства успокояващо — в светлосини и бледозелени нюанси. На стената край големия прозорец бе окачен часовник, но нямаше телевизор или вестници, разтръбяващи поредните икономически бедни, убийства, катаклизми и зверски катастрофи.

Бяха махнали една от интравенозните системи и в сгъвката на ръката му се разливаше синьо петно. Острата му едnodневна брада бе набола като разкривените косъмчета на стара четка за зъби, с която човек търка фугите около мивката си. От носа му се подаваха две тръбички от прозрачна пластмаса, свързани с кислородния апарат. Като се изключи това, изглеждаше буден; тенът му бе добър и част от обичайната му жизненост се бе възвърнала. Още бе отпаднал, но вече не приличаше на жив труп. Очаквах не след дълго да попита къде са му цигарите и уискито.

— О, лейтенанте, изглеждаш великолепно. Как си?

— По-добре. Всъщност се чувствам почти като човек.

Зад гърба ми се разнесе лек шум. Извърнах глава и видях, че на прага е застанала някаква сестра. Бе около четиридесетгодишна, с тъмни очи и блестяща кестенява коса, прошарена със златисти кичури. Не носеше бяла престилка, но обувките ѝ бяха с каучукови подметки, а на блузата ѝ бе закачена табелка, която поясняваше, че това е Крис Ковач, реанимационна сестра.

— Извинявам се за безпокойството — рече тя, — но в стаята на дежурните дойде някакъв мъж, който твърди, че е ваш родственик. Проверих в картоната ви, но вие не сте го посочили като най-близък роднина.

Долан я изгледа с глуповато изражение.

— Навярно е брат ти, Стейси — изчуруликах с весел тон. — Когато му звъннах и му съобщих за инфаркта ти, той рече, че незабавно ще скочи в колата и ще потегли насам.

Обърнах се към г-ца Ковач:

— Зная, че правилникът не разрешава лейтенантът да има повече от един посетител в стаята си, но брат му току-що премина курс на химиотерапия — страда от неходжкинов лимфом — и би било прекрасно, ако им позволите да се видят — толкова месеци прекараха разделени.

Реших, че много хитро съм вмъкнала медицинския елемент, но погледът, който сестрата ми хвърли, красноречиво говореше, че поне по три пъти на ден ѝ пробутват подобни опашати лъжи.

— Значи е негов брат? Не виждам никаква прилика.

— Защото в момента е плешив. Когато имаше коса, хората ги вземаха за еднoяйчни близнаци.

— А вие сте негова дъщеря? — попита тя, кимайки към Долан.

— Аха.

— Следователно, мъжът, който чака отгатък е чичо ви Стейси, така ли?

— Пада ми се вуйчо по майчина линия.

Тя заплашително размаха пръст:

— Ще направя изключение, но само за тази вечер. И да не се бавите — ще гледам часовника. За това отстъпки няма да има.

Долан рече с прочувствен тон:

— Благодаря ви, сестро.

До момента тя успяваше да сдържа усмивката си, но сега се предаде и се изкиска.

След секунди Стейси цъфна на прага. Със задоволство отбелязах, че е свалил плетената си шапка, излагайки на показ затрогващите пухчета, поникнали тук-таме по главата му. Значи сестрата се е убедила, че поне за едно нещо не съм я излъгала.

Долан попита:

— Как се добра дотук? Мислех, че продаде колата си?

— Взех под наем един хубавичък малък форд и му извадих душата. Още се чудя как не ме глобиха за превишена скорост. Как си?

— При това си карал без книжка.

Стейси придърпа един стол и ми го предложи:

— Искаш ли да седнеш?

— Ти седни. Предпочитам да остана права.

Тъй като разполагахме с ограничено време, набързо претупахме любезностите и заговорихме по същество. Казах:

— Мисля, че вече знам коя е.

Разказах им за кувертюрата с кръпки на сини маргарити, която ме отведе при Медора Сандърс.

— По думите на Медора, момичето се казвало Чарийз Куин. Очевидно властите са отнели родителските права на майка ѝ и социалната служба в Ривърсайд я настанявала в поредица от приемни семейства. И Медора, и дъщеря ѝ казаха, че била ужасна личност — непочтена, развратна, с хулиганско поведение. Според приемната майка, момичето живяло у тях около пет месеца и си тръгнало без да се сбогува през лятото на 69-та година. Следва да спомена и още нещо — съпругът на Медора, Уилбър Сандърс, изчезнал горе-долу по

същото време. Попитах я дали допуска, че двете събития са свързани, но тя яростно отхвърли предположението ми. Да се надяваме, че д-р Спийърс ще успее да потвърди самоличността ѝ, когато изрови от архива стоматологичния ѝ картон.

— Разбра ли кога е напуснала приемното си семейство?

— Засега не успях да уточня на коя дата се е случило. По всичко личи, че си е тръгнала малко преди убийството — нещата съвпадат. Надявам се да поговоря отново с Джъстин — може би тя ще бъде по-конкретна. Между другото, тя е омъжена за сина на Рюъл, Корнъл, ако това има някакво значение.

— Рюъл беше автотапицерът, нали? — заинтригувано попита Стейси.

— Същият — отвърна Долан. — Прибрахме мустанга от неговия гараж.

Стейси замислено присви очи:

— Сигурна ли си, че името на изчезналото момиче е Чарийз Куин?

— Почти сто процента — рекох. — Защо?

— Защото това име е споменато в един от старите доклади. Можеш да провериш в папката си. Майка ѝ звъннала на местния шериф около седмица след началото на разследването. Чула, че дъщеря ѝ била обявена за издирване и се обадила да му съобщи, че малката е жива и здрава.

— Да, сега си спомням. Прав си. Знаех си, че съм срещала някъде това име, но не можех да се сетя къде.

— Е, значи тази Чарийз не би могла да е нашата Джейн Доу, освен ако не е възкръснала от мъртвите — обади се Долан. — Щом като майката е звъннала седмица след като открихме трупа ѝ...

— Жената *заявила*, че е майката на Куин. По телефона всеки би могъл да се представи за майка ѝ — възрази Стейс.

— Предполагам, че старите телефонни записи вече са унищожени, нали? — попитах.

— Най-вероятно — отвърна Долан. — Твърде много време е изтекло оттогава. Единствената ни надежда е заместник-шерифът да е записал номера, от който се е обадила тази жена.

— Чакай да видим какво ще каже зъболекарят — рече Стейси. — Ако диаграмите съвпаднат, ще знаем със сигурност, че става въпрос за

Джейн Доу и че сигналът е бил фалшив.

— Някакви новини за мустанга? — попита Долан.

Стейси усмихнато вдигна три пръста:

— В пантата на багажника са се заклезили три руси косъма. Характеристиките съвпадат с тези на косата на Джейн Доу. Естествено, на този етап доказателството е неубедително, но подкрепя теорията, че е натикана в багажника, за да бъде пренесена. Някой се е постарал да почисти колата, но техниците са намерили няколко стари пръстови отпечатъци и част от длан върху крика. Убиецът вероятно го е отместил, за да освободи място за тялото.

— А петната? От кръв ли са? — попитах аз.

— Изпратихме парчето тапицерия в лабораторията в Колгейт, но резултатите ще са готови чак след няколко седмици. Добре че днес разполагаме с технологии, които бяха немислими на времето. Кръвта може да е изцяло нейна, но може и да е смесена с кръв от убиеца ѝ.

— Значи сега остава въпроса дали петната в багажника са същите като петната по брезента. Навярно се е съпротивлявала, при такава касапница — рекох.

Тонът на Стейси издаваше колебание:

— Не е изключено, но все пак не забравяй, че ръцете ѝ са били вързани. Освен това в доклада на патолога изобщо не се споменават рани, нанесени при самозащита.

— И така да е, убиецът може да се е подраскал — подхвърли Долан.

— Да се надяваме. Проблемът е, че не разполагаме със заподозрян, чиято кръв да сравним.

— Ще те поправа — *все още* не разполагаме със заподозрян.

Вдигнах ръка:

— Може ли някой от вас двамата да пита Рюъл за платнището? Искам да разбера дали е взето от работилницата му.

— Защо пък ние трябва да го питаме? — изсумтя Долан. — Ти да не си малка?

— Стига де. Знаеш, че на мен ще се разкрещи, докато вие ще му вдъхнете респект.

— Страхливка.

— Абсолютна пъзла.

Усмихнах се:

— Нали за това сте вие, мъжкарите — да вършите мръсната работа.

— Аз ще се заема с него — рече Стейси. — Няма да посмее да се репчи на болен човек като мен.

— Чакай малко, Стейс — възрази Долан. — Не си присвоявай звания. Нали каза, че си добре. Болният съм аз. Я погледни къде съм.

— Добре де, ти си го питай. Какво значение има това? Въпросът е, че трябва да разберем откъде е взет брезентът.

— И как смяташ да постигнеш това? На проклетото нещо няма етикет с име на производителя. Да не говорим, че не виждам кое му е чак толкоз важното.

— Убиецът може да е бил някой тираджия — те понякога използват платнища, за да покриват товара си — казах аз и се сепнах. — Опа!

— Какво „опа“?

— Хрумна ми нещо.

— За кое?

— Ако се потвърди, че жертвата е Чарийз и че трупът ѝ е превозен с мустанга, теорията ти за Франки Миракъл отива по дяволите.

Долан свъси вежди:

— От къде на къде?

— Знаем, че Франки е откраднал шевролета на Кати Лий. Следователно, не би могъл да кара две коли — едната от Куоръм, а другата от Венис — и да ги докара в Ломпок в един и същ момент, нали?

Видях го как усилено изчислява:

— Може да е направил две отделни пътувания.

— Не говори глупости. Според теб излиза, че е убил Чарийз, закарал е мустанга в Ломпок, метнал е тялото в дерето, зарязал е колата и моментално е потеглил на стоп към Венис, за да наръга втората си жертва?

— Значи е имал съучастник — отсече Долан.

— Съучастник в какво? Между двете убийства няма връзка, поне доколкото зная.

— Долан не може да преглътне мисълта, че Франки е невинен — рече Стейси.

— Не мога да преглътна самия Франки, а не тази мисъл — раздразнено отбеляза Долан. — Все пак признавам, че в думите ти има логика. Как се сети?

— Не зная. Заприлича ми на задачите с думи, които решавахме в прогимназията. Щом видех онази за двата влака — единият потегля от Чикаго с деветдесет километра в час, а другият... дрън-дрън-дрън — направо ми причерняваше. Зарях математиката в секундата, в която стана свободно избираем предмет.

— Значи не им повярва, че това е полезна наука с практическо приложение?

— Нито за миг.

Крис Ковач застана на прага, прокашля се и безмълвно посочи часовника си.

— Тъкмо тръгвахме — рече Стейси и се надигна от стола.

— Утре може пак да дойдете, но един по един.

Стейси ме последва до мотела в наетата си кола. Паркирахме един до друг на площадката отвън. Придружих го до стаята на Долан и му дадох ключа. Той си отключи и остави сака си на стола. Камериерката бе оправила стаята и беше подредила мебелите обратно по местата им. Вече бе 9:25 и се готвех да му пожелаая лека нощ, защото предположих, че е изморен и иска час по-скоро да се мушне под завивките.

— Ако искаш, може да закусваме заедно. В колко часа ставаш?

— Не бързай толкова. Пътувах с часове и директно дойдох в болницата. Още не съм вечерял. Стори ми се, че мярнах грил ресторант за бързо хранене на главната улица?

— И аз го видях, но „Куоръм ин“ още работи. Не предпочиташ ли да седнем в нормален ресторант?

— В онзи на главната имаше свободни маси. Ще ми се да опитам и тукашните двойни чийзбургери. Откакто ме запозна с прелестите на бързото хранене, гледам да си наваксам.

Седях срещу Стейси и го съзерцавах как унищожава дебел двоен хамбургер, две порции „къдриви картопки“ и един сандвич с говеждо филе, от който се стичаше жълт сос, набеден за кашкавален. Стори ми се, че през последната седмица е качил две-три кила.

— Често ли си хапваш така?

— По два пъти на ден. Открих една фирма за таксите, която доставя и поръчки по домовете. Ох, вкусничко. Чисто нов човек съм. Като си помисля какво щях да изпусна, ако не беше ми отворила очите.

— Винаги на вашите услуги. Аз самата никога не съм допускала, че нездравословната храна може да се окаже животворна, но ти си нагледно потвърждение.

Стейси избърса устата си със салфетката:

— Забравих да спомена пред Кон — обади ми се надзорникът на Франки, Денч. Каза, че май е нарушил мярката за неотклонение и е напуснал областта без разрешение.

— Кога е станало това?

— Вчера.

— Това ме изненадва. Франки толкова убедително заяви, че знаел наизуст всички правила и условия и че нямало да се остави да го пипнат в нарушение. Какво ли го е накарало да замине?

— Нищо чудно да се е изнервил от посещението ви у тях. Кон каза, че изглеждал спокоен, но човек никога не знае. Какви са утрешните ни задачи?

— Трябва да поговорим с Рюъл. Разполагаме с отлично извинение — отбила съм се да върна кувертюрата на Една. Може да го питаме за платнището, когато отида да ѝ я занеса.

Стейси облегна лакти на масата и се наведе към мен:

— Кинзи, ние сме ченгета. Не се нуждаем от извинения. Те трябва да ни се извиняват.

— Е, да, прав си — измънках с овча усмивка.

Прибрахме се в мотела в 10:15. Вятърът се бе усилил и аз кръстосах ръце пред гърдите си, за да се предпазя от студа. Стейси каза:

— Чакай малко. Взех якето ти. В багажника ми е.

Заставах до форда, а той отвори багажника и измъкна от него коженото ми яке и някакъв обемист пакет и ми ги подаде.

— Това пък какво е?

— Хенри ти го праща. Каза, че го намерил пред прага на вратата ти и решил, че сигурно нямаш търпение да го отвориш. Какво има

вътре?

— Нямам представа. Пощенското клеймо е от Ломпок, което ме кара да мисля, че е нещо от леля ми Сузана.

— Не знаех, че имаш роднини.

— Нямам. Тоест, не истински. Още не съм решила.

— Ясно — рече той. — Ще те оставя да си го отвориш. Лека нощ.

— Лека — отвърнах.

Затворих вратата на стаята си, светнах лампата, оставих якето и чантата на стола. Седнах на леглото и огледах пакета от всички страни. На гърба имаше перфорирана лентичка — дръпнах я и надникнах през разкрилия се отвор. Извадих кожения албум за снимки, който леля ми беше изпратила. Помня, че спомена семейни фотографии, но и за миг не предполагах, че ще спази обещанието си. Запрелиствах плътния черен картон, на който бяха залепени ъгълчета с пъхнати в тях черно-бели снимки. Някои от тях се бяха изхлузили от местата си и стърчаха вътъкнати между листовете. Под всяка снимка, с бяло мастило, бяха изписани имена, дати и събития.

Бяха там. Всичките до един. Майка ми. Разните чичовци и лели. Сватбата на дядо ми Кинзи и баба ми Корнилия Стрейт Льо Гранд. Току-що кръстени бебета в бели дантелени роклички, чиито гънки се спускаха до пода. Групови снимки, на които редом с членовете на фамилията сковано позираха братовчеди, прислужници и любими кучета. Повечето лица изглеждаха тържествени, а позите бяха нескопосани, сякаш по страниците бяха налепени неумело изрязани хартиени фигурки. Коледа в имението — всички са скупчени под огромен бор, обсипан с украшения, гирлянди и лампички. Летен пикник край къщата — сред тревата са поставени дълги маси от грубо одялано дърво. Дълги рокли, престилки с волани, сламени шапки с широки периферии, обкичени с изкуствени цветя; жени с пищни деколтета и широки рамене, чиито пристегнати от корсетите кръстчета правеха заоблените им бедра да изглеждат още по-широки. Двама мъже се бяха снимали с униформи от Първата световна война. Първият се появяваше на още няколко празнични снимки по следващите страници, но вторият изчезваше безследно. На някои фотографии мъжете носеха колосани ризи, тъмни жилетки и бомбета; на други — раирани летни сака и бели панамени шапки. Отминаващите години

скъсяваха подгъвите на женските рокли и все повече разголваха ръцете на дамите. През 1932 година, за Деня на благодарността, всички момиченца бяха издокарани като Шърли Темпъл. Къщата и нейните обитатели явно бяха преживели незасегнати Голямата депресия, но времето не ги беше пощадило.

Мнозина от тях вече са покойници. Възрастните са престарели, а децата са се задомили и са народили свои собствени деца. Ето я пак майка ми, в дългата бяла рокля в деня на първия си бал — пети юли 1935-та. Имаше още няколко снимки на това събитие. Бях готова да се закълна, че мъжът, застанал по`встриани с поглед, прикован в нея, бе баща ми. Никога не бях виждала негова снимка, но със сърцето си усетих, че е той. Снимките внезапно секваха — следващите страници — цяла една трета от албума — бяха необяснимо празни. Колко странно. Замислих се, озадачена от факта, че грижливо документираната семейна история е била изоставена така ненадейно.

Прозрението ме осени внезапно. Нима бе възможно?

Родителите ми се оженили тайно. Бях виждала копие от брачното им свидетелство от 18 ноември 1935 година. Баба ми била ужасена — толкова мечтаела първородната ѝ Рита Синтия да се омъжи за добра, престижна партия. Вместо това мама се залюбила с обикновен разносвач на поща, който се цанил като сервитьор в деня на дебюта ѝ, за да изкара нещичко допълнително. Очевидно тази година не са имали причина да отбележат Деня на благодарността. А оттогава поводите за семейни празненства ставали все по-оскъдни.

19

В събота сутринта след закуска двамата със Стейси потеглихме към къщата на Макфий. Денят беше ясен и слънчев. Вятърът бе замрял и пустинята се разливаше около нас сред керемиденобежова омара. Край пътя, на равни разстояния един от друг, се редуваха кактуси, мескит и креозотови храсти, сякаш засадени от педантичен залесител. Навътре в пустошта, далеч от човешки поглед, рисовете, лисиците, бухалите, ястребите и койотите дебнеха плячката си. Бях чела някъде, че в периодите си на размножаване койотите се изхранват предимно със зайци и когато настъпят трудни времена и популацията на зайците намалее, койотите също спират да се плодят, за да съхранят баланса в хранителната верига на Природата.

Спряхме за момент на пътното платно и аз посочих на Стейси постройката, в която намерихме мустанга.

— Чудя се защо си е изпуснал нервите, когато са дошли да откарат колата?

— Предполагам, че има развито чувство за собственост. На негово място всеки би реагирал така.

— Не съм толкова убеден. Поведението му ми подсказва, че знае нещо, но си трае.

— Може би просто е проклет старчок, който е свикнал да му ходят по гайдата.

— Не виждам нищо лошо в това.

— Стейс, нямах предвид теб.

Натиснах звънеца и двамата със Стейси застанахме на верандата и зачакахме някой да отвори вратата. От задния двор се носеше детски кикот, насечен от писъци и кучешки лай.

Когато Една най-сетне отвори вратата, по лицето ѝ се изписаха изненада и смущение:

— О, не очаквах да те видя отново тук — рече тя и деликатно отклони поглед от олисялата глава на Стейси.

— Здравсти, Една, как си? Това е детектив Олифант от областното шерифство в Санта Тереза. В неподходящ момент ли идваме?

— Провеждаме сбирка на помощния комитет към баптистката църква и сме доста заети.

Протегнах към нея сгънатата кувертюра:

— Няма да ти отнемем много време. Исках да ти я върна.

Тя я взе, промърмори едно „благодаря“ и понечи да затвори вратата. Аз, обаче, сложих ръка на рамката:

— Дошли сме да се видим с Рюъл. Той тук ли е?

— В гаража е.

— Може ли да поговорим с него?

В очите ѝ за миг проблесна раздражение, но все пак се съгласи:

— По-добре прекосете през къщата — ще ви изпровода до задната врата. Така е по-напряко, иначе трябва да заобикаляте.

Двамата със Стейси прекрачихме прага, а тя затвори вратата, последва ни по коридора и попита:

— Говорихте ли с Медора?

— Да. Беше много отзивчива. Искрено ти благодаря.

В кухнята бяха насядали пет жени, а масата бе покрита с купища листовки и продълговати бели пликове. И петте вдигнаха погледи към нас и се усмихнаха очаквателно, а ние пристъпихме към задната врата. Една се отби за момент в кухнята, за да остави кувертюрата на миндерчето. Забелязах, че не пожела да ни представи — вероятно не ѝ се щеше да обяснява надълго и нашироко появата на шериф и частен детектив от друг град.

На плота бе подредила голям термос с кафе, поднос със сладки кифлички и купчинка книжни салфетки. Единственият празен стол явно бе нейният. Две жени сгъваха листовките, а други две ги пъхаха в пликовете. Последната облизваше крайчеца на плика и залепяше марка. Нея я познавах: светлокестенявата коса, кафявите очи, ситните лунички по носа. Бях я срещнала в местната гимназия. Секретарката на г-н Айшънбъргър.

Поспрых и казах:

— Здравсти, как сте?

— Добре.

— Аз съм Кинзи Милхоун. Извинявам се, забравих името ви.

— Ейдриън Ричардс.

Една се поколеба, но накрая поясни:

— Ейдриън е дъщеря ми.

— Аха. Е, радвам се да ви видя отново. Това е детектив Олифант — добавих, за да ги принудя да се представят. Хич не обичам да нахалствам, но какво друго му остава на едно бедно момиче?

Една от жените усмихнато се отзова:

— Аз съм Мейвис Брант. Позволете да ви представя Шалийс Лайънс, Хариет Кийз и Адел Опдайк.

Стейси повдигна крайчеца на въображаема шапка и дамите се разтопиха от удоволствие.

Отправих им бегла усмивка и отново се обърнах към Ейдриън:

— Значи вие сте сестрата на Корнъл? Не предполагах. Светът е малък.

— Да, наистина — рече тя с устни, изопнати в усмивка и се обърна към жената в далечния край на масата. — Извинявай, Хариет, би ли ми подала още пликове?

Хариет връчи на Адел снопче пликове, а Адел ги подаде на Ейдриън, която се правеше на страшно заета. Явно беше омъжена, защото ако на табелката ѝ пишеше „Макфий“, още в училищната канцелария щях да предположа, че е член на семейството. Тя ме стрелна с поглед, извърна се към съседката си и подхвана разговор.

— Е, да не ви задържаме повече — рече Една и ни поведе към задната врата.

Двамата със Стейси излязохме през нея, изтрополихме по стъпалата и се отправихме към гаража. Внучката на Една, Сиси, и двете ѝ по-големи сестри с глави като глухарчета препускаха из двора във вихъра на истерия, а след тях подскачаше малко кученце с мека козина и ги захапваше по петите. Докато гледахме, то успя да захапе чорапчето на Сиси. Заръмжа и рязко задърпа опъващия се чорап. Сиси го повлече из тревата, а то заби предните си лапи в пръстта, опитвайки се да се запре. Във въображението ми се занизаха гледки на ухапвания, кръв и инжекции против тетанус. От Джъстин нямаше и следа — предположих, че е тръснала малките при баба им, за да си свърши някоя работа.

Подуших дима от цигарата на Рюъл още преди да видим него самия. Бе седнал на същия дървен стол; сламената му шапка бе килната назад под същия ъгъл като предния път. Изглеждаше дребен и

безобиден. Усетих, че Стейси недоумява с какво е предизвикал страх у мен. Двата бяха кажи-речи връстници — наскоро прехвърлили седемдесетте. Пак бе зяпнал към телевизионния екран, съсредоточен като дете. Този път гледаше анимационно филмче, което явно бе толкова тъпо, че дори и момиченцата предпочитаха да търчат из двора, преследвани от хапещото ги куче.

Без да вдигне поглед, Рюъл каза:

— Виждам, че пак си тук. Кой е приятелят ти?

Стейси пристъпи напред и му протегна ръка:

— Казвам се Стейси Олифант, г-н Макфий. Аз съм детектив от отдел „Убийства“ към областното шерифство в Санта Тереза. Драго ми е да се запозная с вас.

Рюъл отвърна със задължителното ръкостискане.

— Предполагам, че сте дошли да конфискувате още нещо. Срамота е, че можете да идвате и да си вземате каквото ви скимне.

— Разбирам негодуванието ви. От друга страна, законът си е закон. Ние не го измисляме, само го изпълняваме — рече Стейси.

— Така си е — съгласи се Рюъл. — Не мога да върна нещата назад. Обаче държа да ми върнете автомобила без нито една драскотинка.

— Чакайте малко. Как очаквате да стане това? — възнегодувах аз. — Та колата поначало си беше смачкана, когато я прибрахме.

Рюъл изпуфтя с досада:

— Искан да кажа, да не ми я върнете още по-повредена.

Стейси се включи с умиротворителен тон:

— Господин Макфий, аз пристигнах едва снощи и още съм доста неориентиран. Чудя се, ще бъдете ли така любезен да ми разкажете накратко какво се е случило.

— Тя да ви разкаже — нали е много умна. Аз имам и поинтересни неща за вършене.

— Тя ми каза, че сте сключили страхотна сделка за тази кола.

Сякаш бе запис, Рюъл безизразно изрецитира подробностите за сполетелия го късмет:

— Получих мустанга безплатно през 1969 година. Един човек го остави в работилницата, за да му претапицирам седалките. Откраднаха колата и когато я върнаха, той каза, че не желае повече с пръст да я бутне.

— Наистина ли? Изгодна сделка! — откликна Стейс с угодническо изражение. — А какво ви накара да запазите мустанга през всичките тези години?

— Двамата със сина ми смятахме да го поправим, макар че сега рекоха, че е използван за някакво престъпление. За убийство, нали така беше?

— Да, господине. Естествено, наложи се да я поогледаме отблизо.

— Трябва да поговорите с предишния собственик — казва се Гант. Може той сам да си е откраднал колата. Тази идея хрумвала ли ви е?

— Не сме обмисляли подобна вероятност. Кой нормален човек ще тръгне да краде собствената си кола, а после ще я даде даром някому?

— Шарен свят, хора всякакви. Може да е бил чалнат.

— Възможно е. Само че той е починал.

— Жалко. Ако не беше, можехте да досаждате на него, вместо да ми висите на главата — рече Рюъл. Запали си нова цигара и пусна клечката кибрит в буркана-пепелник. — Работата е там, че аз нищо не знам за никакво убийство, да не говорим пък за сина ми. Корнъл скоро ще дойде да прибере внучките и това тяхно гадно куче. Питайте си го сами, ако желаете, ама само ще си изгубите времето.

— Може и така да стане. Такава ни е работата — ние, полицаите, често тръгваме по следи, които се оказват фалшиви. Ето, например, питаме се откъде ли е взето платнището, в което бил увит трупа на момичето. Някой да ви е споменавал за това?

— Какво платнище?

— Брезентово. Прилича на покривало за кола или на бояджийска постелка. Г-ца Милхоун забелязала няколко платнища в работилницата и се чудеше дали някое от вашите не е изчезнало горе-долу по времето на кражбата?

— Не. Не мога да ви помогна. Имам няколко платнища, но никога не са ми изчезвали, пък и да изчезнат, кой го е еня. Евтини са. Ако не ми вярвате, идете в магазина и ще се уверите.

— А покривало за кола? Помните ли дали в багажника на мустанга не е имало покривало, когато са го откраднали?

— Вече ви отговорих. Всичките ми покривала и платници са си в работилницата.

— От града ли ги купувате?

— Да не би да си ги изписвам от чужбина? Ама вие двамата сте като кучета, въртите се в кръг и си гоните опашките. Дайте нещо ново, писна ми от брезенти.

Двамата със Стейси се спогледахме, а Рюъл се намести на стола и пак се втрени в екрана. Стейси пристъпи от крак на крак.

— Спомняте ли си едно тукашно момиче — казвало се е Чарийз Куин? Била е на възрастта на децата ви, така че може да сте я виждали покрай тях.

— Името не ми е познато. Нея ли са претрепали?

— Да, господине.

— Не помня такива неща.

Докоснах рамото на Стейси и се приведох към него, за да му прошепна въпроса, който ми хрумна. Той кимна:

— Каква е тази история с бащата на Джъстин? Вчера Медора ни каза, че навремето я изоставил.

— Той беше калпав човек, ако трябва да си говорим честно.

— Чухме, че бил женкар.

— То това всеки го знаеше... освен жена му. Не ми се ще да я очерням, ама тя си има проблем с пиенето — от години е така. Ние двамата с Една не понасяме спиртните напитки и въобще алкохола. Ако Джъстин харесва нещо в нас, то е точно тази черта.

— Говорехме за това, че баща ѝ бил женкар. Откъде сте сигурен?

— Ходеше до Палм Спрингс на тайни срещи с жени. Залъгваше Медора, че уж работел до късно и се срещаше с разни флърци.

— Това сигурно ли е, или така се разправя из града?

— Той самият ми каза. Уилбър не отстъпваше на Медора в пиенето и като се насмучеше, почваше да се хвали за щяло и нещяло. На маймуна мязаше с тая грозновата мутра, ама явно е знаел как да им се докара. Твърдеше, че като влезе в някой бар, всичките мадами си припадат по него. Пет пари не даваше дали е мома или женена — подкарваше ги наред. Сяда до някоя жена и ѝ предлага да я почерпи. Тя като каже „да“, вади портфейла, а вътре — стодоларова банкнота. Накрая тя вади дребни да плати, като си мисли, че той все ще се

отсрами до края на вечерта. След туй ѝ сваля и гащите. Никога не съм мислил, че жените са толкоз тъпи създания, но той така го разправяше.

— Това девойче, за което ви споменах, Куин, било настанено при сватовете ви от съда. От социалната служба ги определили за приемно семейство.

Рюъл се извърна и се вгледа в Стейси:

— За нея ли говорехте? Бре, да му се не... От години не съм се сещал за нея. Куин. Май така беше. Че да бяхте казали още в началото.

— Вчера за пръв път узнахме името ѝ. Колко добре я познавахте?

— Колкото да си разменим по няколко приказки от време на време. Корнъл разправяше, че се закачала с всяко момче, което видела. „Леко момиче е, тате“, така казваше. Водела ги в Тъли-Бел и там правели щуротии.

— Какво е „Тъли-Бел“?

— Един строеж извън града. Голям жилищен комплекс, който започнаха да строят през 68-ма година. Леон Тъли и Морис Бел. Вдигнаха го до половината и банкрутираха — така си и остана до ден-днешен. Хлапетата го харесват, защото на някои места има изградени стени и покрив отгоре. ВиК и електроинсталациите са изтръгнати, но като се има предвид за какво се мотат там, не им трябва ни ток, ни вода.

— Уилбър Сандърс някога споделял ли е с вас нещо за Чарийз Куин?

— Не ми беше близък — познавах го само като таткото на Джъстин. Двамата с Корнъл бяха гаджета и семействата ни се събираха от време на време. Медора повечето време беше пияна. Беше ми жал за Джъстин. Седеше и се мъчеше да прикрие срама и смущението си. Уилбър пък все гледаше да се измъкне и да ме довлече тук, за да ми приказва за сексуалните си подвизи. Ако ме питате, трябваше да обръща повече внимание на жена си.

— А Чарийз?

— Нищо не знам за това. Уилбър все се правеше на джентълмен, избягваше да споменава имена. Дойдеха ли ни на гости, измисляше повод да ме домъкне тук. Винаги си носеше манерка с тъмен ром и сядахме да пушим. Разприказва се и забравя да млъкне. Доколкото зная, ходеше да хойка чак в Палм Спрингс, за да не се усети Медора.

— Щом е пиела толкова много, смятате ли, че е щяла да се впечатли? — подметнах аз.

— Ха, че иска ли питане? Разбира се! Жените не понасят изневери. За такова нещо са готови да откъснат главата на човека.

Чух, че в алеята боботи двигател на кола и се обърнах, точно когато Корнъл паркираше белия си пикап. Бутна задната порта и влезе. Трите му дъщери се спуснаха към него и се скупчиха в краката му, а кученцето заподскача около тях като баскетболна топка. Последваха писъци и прегръдки, съпроводени от пронизителен кучешки лай. Корнъл успя да се отскубне и се запъти към нас, приглаждайки косата си с пръсти. Пооправи ризата, раздърпана от момиченцата, и приветливо каза „Здрасти, тате“. Към мен отправи едно свъсено „здравейте“, преливащо от недружелюбност.

Представих го на Стейси. Двамата се ръкуваха. Стейси рече:

— С баща ви тъкмо си говорехме за Чарийз.

Стори ми се, че по лицето на Корнъл пробяга сянка на смущение:

— Джъстин ми каза. Съжалявам, че ѝ се е случило подобно нещо.

— Бяхте ли близки приятели?

— Е, не, но съм я виждал в училище. Тоест, преди да я изключат и да я преместят в „Локаби“.

— Тя имаше ли си приятел?

— Никога не е ходила стабилно с някой от познатите ми. Излизаше с кого ли не, с половината ми съученици.

— Сецате ли се за конкретни имена?

Корнъл се замисли за кратко:

— Например за Тоби Хект и Джордж Боум. Може да започнете с тях.

Стейси си записа имената, а Корнъл надникна над рамото му и го поправи:

— Пише се Б-О-У-М, а не Б-О-Л-М.

— Разбрах. Как да се свържа с тези момчета? Те още ли живеят в града?

— За по-сигурно започнете с Джордж. Той продава нови и употребявани автомобили в Блайт. За Тоби не съм сигурен. От години не съм го мяркал.

Рюъл следеше разговора ни, но сега се надигна от стола:

— Момчета, ще трябва да ме извините. Отивам да говоря с един човек за едно куче. Беше ми драго.

— Подобно — рече Стейси и пак повтори жеста с въображаемата си шапка.

Рюъл закрачи през тревата към къщата, а Стейс се обърна към Корнъл:

— Какво ще кажете за Уилбър Сандърс? Виждали ли сте я да се навърта около него?

Корнъл пристъпи от крак на крак, посегна към джоба на ризата си и извади пакет цигари. Изтръска една, запали я и погледна през рамо, за да се увери, че Една и Рюъл не го следят отнякъде:

— Съжалявам, но не искам да говоря нищо лошо за бащата на съпругата ми.

— Не ви караме да си съчинявате. Сигурен съм, че е свестен човек.

Корнъл явно не споделяше тази ласкава оценка:

— Тя просто отказва да мисли лошо за него, дори и след като ги напусна.

— Добре казано. Какво не желае да мисли — че Уилбър е изневерявал на майка й?

— Чакайте, не ми слагайте думи в устата. И на него не му беше лесно.

— Имате предвид алкохолизма на Медора, нали? Подобно нещо определено съсипва семейния живот. Същевременно няколко души ни казаха, че Чарийз живо се интересувала от мъже. Това ни кара да си зададем въпроса дали не се е интересувала и от него?

— Мисля, че казах достатъчно. На ваше място не бих споменавал това предположение пред Джъстин. За нея това е болна тема.

След тези думи Корнъл изгаси цигарата си и упорито отби всички опити на Стейси да разнищи въпроса. Той опита с най-различни подходи, но така и не успя да изкопчи и дума повече.

По-късно, когато със Стейси се настанихме в наетата му кола, казах:

— Какво ще кажеш за поведението му? Съпротивляваше се с нокти и зъби.

Стейси замислено поклати глава:

— Има два варианта — или гледа да ни излъже за нещо, в който случай излиза, че е адски неумел лъжец, или се опитва да не се раздрънка, обаче и това прави нескопосано.

— Как би могъл да ни излъже, щом не пожела да обели и две думи?

— Може би не е зле да поговориш с Джъстин — нали разбираш, така, по женски.

Направих физиономия:

— Да бе, да. И тя като ще се разчувства и ще ми се довери!

— Не е изключено. Междувременно предлагам да навестим Кон в болницата. Днес му е първи ден без цигарка и сигурно вече е изкукал от нерви.

— Ами ти? Не съм те виждала да припалваш лулата си, откакто дойде тук.

— Отказах я — това е част от споразумението, което сключих със себе си, за да се боря за живот.

Реанимационната сестра от предната вечер беше излязла в почивка и щеше да се върне чак към три следобед. Опитахме се да заслепим с обаяние новата дежурна сестра, Мередит Сноу, но не успяхме да я убедим да изтълкува по-свободно правилника. Аз седнах в чакалнята, обзаведена с четири тапицирани стола и гола маса, сбутана до стената, а Стейси влезе в стаята на Долан за разрешеното десетминутно посещение. Тъй като наоколо нямаше списания, си намерих друга занимавка — захванах се да обирам от дъното на чантата си насъбралите се топчета власинки, косми, парченца хартия и ред други боклучета. Когато наизвадих от нея купчината вещи, попаднах на местния телефонен указател, който разнасях със себе си вече няколко дни. Замислих се за брезента — как да разбере кой бе магазина, от който Рюъл се снабдяваше с платница. Тъй като целият указател, включващ номера на компании и на частни абонати, бе дебел колкото сборниче с кратки разкази, започнах с най-близкото до ума — проверих на раздел „Брезенти и платница“. Открих два подраздела — „под наем“ и „продажби“. Не бях убедена, че някой би взел платнице под наем, за да увие в него труп, но пък съм виждала къде-къде по-странни неща. Теорията на Долан за убиеца бе изградена върху

презумпцията за припряност и импровизация, така че не бе изключено да е използвал наето платнище, ако само това е имал под ръка. Рюъл си купуваше автомобилните покривала, но не всеки разсъждаваше като него.

„Брезенти — под наем“ ме отведе до „Магазини за вещи под наем“ и „Складове“. На страницата бяха изброени седем компании, от които четири предлагаха тежко оборудване — кранове, хаспели, канго, пръскачки за боя, скелета, генератори, компресори и разни други машинарии. Останалите три фирми даваха под наем цялостно оборудване за празненства, включително навеси и тенти. Подгънах ъгъла на страницата с идеята евентуално да им звънна по-късно.

В раздела „Брезенти — продажби“ фигурираше една-единствена компания — „Брезенти по поръчка — Даймънд“. Оградената в рамка реклама подробно обясняваше, в най-дребния възможен шрифт, какво богатство от продукти продава фирмата: асфалт, дървени материали, цимент, мрежа, полиетилен, стоманени теглички, полиестер с винилно покритие, ламинирани плоскости, брезент, огнеустойчиви завеси за заваръчни цехове, подвижни прегради, негорими одеяла, валяци и бояджийски покривала. Магазинът се намираше на улица Робъртс, първата успоредна на главната. Още се вирах в страницата, когато Стейси се появи.

Забих пръст в указателя, за да си отбележа реда:

— Минаха ли десет минути? Изобщо не съм ги усетила.

— Лаборантката дойде да му взима кръв и предпочетох да се измъкна — рече той и забеляза разтворения указател. — Увлекателно четиво.

— Не знаеш колко си прав — отвърнах. — Ще се връщаш ли в стаята му?

— Не, настръхнал е като таралеж. Знаех си, че ще се вкисне, като му отнемат удоволствията. Смятам да отида до Блайт и да поприказвам с онзи Боум. Няма да се бавя — дотам са петнайсетина километра. Искаш ли да дойдеш с мен?

— Тц. Мисля да пробвам нещо друго. Би ли ме закарал до мотела, за да взема колата на Долан? Ако приключиш до обяд, може да се отбием в тукашния „Бъргър кинг“ и да се наплюскаме както ние си знаем.

— Идеята ти звучи прелестно.

Магазинът „Брезенти по поръчка — Даймънд“ бе разположен в пряка от двуетажни тухлени сгради близнаци с общи калкани, която се простираше между Двадесет и трета и Двадесет и четвърта улица. В тях се помещаваха складове за строителни материали, търговци на едро на мебели и един магазин за преоценени облекла. Повечето компании бяха увесили катинари на вратите си, а малкото, които още работеха, очевидно преживяваха трудни времена. „Даймънд“ беше единственото изключение. Макар че в този квартал не можеше да се разчита на случайни клиенти, и двата телефона не спираха да звънят.

Заставах в единия край на тезгяха и разсеяно се заслушах в разговора на единия от двамата служители, който словоохотливо обсъждаше отстъпката за количество, която фирмата била склонна да отчисли от цената на някаква пратка насмолен брезент. Втората служителка приключи разговора си, стана и хлътна в някаква странична врата. Докато чаках някой да ми обърне внимание, обходих с поглед помещението.

Интериорът представляваше дълга, обширна, неприветлива зала. Таванът се издигаше на шестметрова височина и бе облицован с листове поцинкована ламарина. От него висяха продълговати, тесни рамки с луминесцентни тръби. Отляво се виеше натруфена с орнаменти дървена стълба, боядисана в стряскащ тюркоазен цвят, която водеше до втория стаж. В задната стена бяха вградени два реда стъклени тухли, през които се процеждаше мътна светлина. Забелязах, че по стената са се стичали вадички вода — навярно се е спукала тръба или на покрива се е разместила някоя керемиди.

На щанда до мен бе оставена някаква брошура, в която бяха изписани артикулните номера, ширини, универсални кодове на продукти и тегло на парче (в линеен метраж) на различни видове масленозелен брезент с плътност 1500 гр на квадратен метър. Оказа се, че платнище 6 на 10 метра тежи цели 40 килограма — помислих си, че не е нещо, което човек може да стисне под мишница и да го разнася наляво-надясно. Жълтите брезенти с по-ниска плътност явно бяха по-леки, но с тревога констатирах, че ако си купя от тях, ще се окажат по-нетрайни.

Жената излезе от съседното помещение. Вдигна поглед, видя ме и се приближи до щанда:

— Да ви услужа с нещо?

Беше около петдесетте, силно гримирана, с боядисана в гарвановочерно коса, която бе засукала в стегнато кокче на върха на главата си. Носеше джинси, фланелка и черни ботуши с тънки токчета. Ноктите ѝ бяха дълги, с безупречна овална форма — беше ги оцветила с тъмночервен лак и по дължината на всеки един минаваше тънка бяла ивица. За миг мисълта ми се отклони към Йона — зачудих се дали я бива да прави художествен маникюр.

— Предполагам, че молбата ми ще ви прозвучи странно, но все пак се надявам да проявите отзивчивост — казах.

Разказах ѝ за Джейн Доу и за платнището, в което бил увит трупът ѝ, когато го намерили в дерето. Накратко поясних защо сме убедени, че жертвата е местно момиче и добавих, че убийството и/или отвличането най-вероятно е извършено в града.

— Все си мисля — добавих, — че ако открием нещо повече за платнището, ще успеем да тръгнем по следите на убиеца.

— Искате да кажете, че ще разберете с какво се е занимавал ли?

— Нещо подобно. Ако е бил бояджия или гипсаджия...

— Със сигурност не се е занимавал с монтаж на гипсокартон — рече тя, — защото тогава щеше да използва листове хартия. Добре ще е да ме ориентирате от какъв материал е било направено платнището. За док ли говорим, или за памук, акрил, смесена тъкан?

— Ох, всъщност не знам и в това е проблемът. Като гледам тази брошура, вие произвеждате стотици видове платница, така че питането ми явно няма да доведе доникъде.

— Не непременно. Много от продуктите ни се делят и по други категории, като транспортни платница — за дървен материал и за подсигуряване на товари в ремаркета. Не мисля, че някой може да ги сбърка с брезентите, използвани от бояджиите. Твърде големи са. Жалко, че не го носите — щях да ви кажа дали е от нашите.

— Съжалявам. Заключение е с пет катинара в хранилището за веществени доказателства на полицейското в Санта Тереза.

— В такъв случай, дайте да помислим как да ви помогна. Повечето бояджийски брезенти са стандартни, но ги изработваме с различна плътност — 600 и 900 грама на квадрат. Ако ви ги покажа, дали ще познаете от кой вид е?

— Ще се опитам.

— Името ми е Елфрида.

— Аз съм Кинзи. Сърдечно ви благодаря.

Тя излезе иззад тезгяха и затрака с токчета по голия циментов под, а аз заситних след нея до голямата работна маса. В единия ѝ край се издигаха две купчини с нагънати брезентови платнища. Елфрида грабна по един брезент от двата купа и ги разгъна на масата, изтръсквайки ги като чаршафи, за да изпъне гънките им.

— Изглеждат ли ви познати?

— Мисля, че беше ето този — рекох, посочвайки по-тънкия брезент.

— А тук е отличителният знак — каза тя, повдигна единия ъгъл и ми показа малко червено квадратче от удебелен конец. — Официално не се води запазена марка, но го нашиваме върху всичките си продукти.

— О, да. На нашето платнище има същото такова квадратче.

— Всъщност не е квадрат, а стилизиран диамант.

— Като името на компанията ни — загрях най-сетне.

Тя се усмихна:

— Естествено, това още не е гаранция, че е купено оттук. Може да го е взел от Куоръм, но е еднакво вероятно и да го е купил от всеки друг магазин. Проблемът е, че продаваме на едро на бояджийските магазини и на железариите из цялата страна, включително на вериги магазини. Няма начин да разберете точно откъде е закупено платнището. Не им поставяме индивидуални кодове.

— Какви хора ги купуват?

— Предимно професионални бояджии. Среднестатистическият самодеец предпочита да си вземе парче найлон и да го използва еднократно. Така е по-лесно. Загъваш го, мяташ го в контейнера и приключваш. Ако, обаче, си изкарваш хляба с боядисване, ти е нужно платнище, което да използваш поне няколко месеца. Тези брезенти нямат скъсване. С години изкарват — гордо отбеляза тя и продължи да нарежда, но аз зациклих на фразата „професионални бояджии“. Кой беше споменал някакъв професионален бояджия? Бях убедена, че съм срещала нещо такова из докладите на областното шерифство.

— Май изобщо не ме слушате? — рече Елфрида.

— Съжалявам, разсеях се. Току-що си спомних кой беше професионален бояджия. Трябва да проверя незабавно. Много ви благодаря. Дори не подозирате колко ми помогнахте.

От магазина на „Даймънд“ се върнах в мотела. Количката на камериерката бе паркирана в коридора пред стаята ми. Тя бе свалила спалното бельо от леглото ми и го беше скупчила на прага на отворената врата, докато шеташе из стаята. Надникнах вътре, за да се ориентирам още колко работа ѝ остава. Покритият с найлон матрак бе оголен, а в долния му край бе оставена плоска купчинка изгладени чаршафи. В момента явно чистеше банята — бе настроила портативния си транзистор на някаква испаноезична станция. Видях, че лампичката на телефонния секретар упорито мига на нощната масичка. Водата в тоалетната изшуртя и камериерката се появи, преметнала през ръка мократа ми хавлия. Мъкнеше и квадратна кошница с почистващи препарати.

— О, здравейте. Извинявайте, че ви прекъснах. Още много работа ли имате?

Тя се захлади до уши, закима и каза:

— Хокей! Си. Уна моменто.

— Ще се върна по-късно — рекох и се помъкнах през паркинга към рецепцията.

Познатата ми администраторка пак се поклащаше на въртящия се стол и дъвчеше дъвка. Бе запретила полата си още по-нагоре и разсеяно размахваше единия си крак, задълбочена в средните страници на поредното клюкарско списание.

— Лампичката на секретаря ми свети. Бихте ли ми казали кой ме е търсил?

— Аз отде да знам? Проверете си сама — вдигате слушалката и набирате 6.

— Камериерката е в стаята ми, затова дойдох да питам вас.

Погледът, който ми хвърли, красноречиво говореше, че се чувства несправедливо изтормозена:

— Коя стая?

— 125.

Тя остави списанието настрани с преувеличено търпение, завъртя седалката към компютъра, натисна два-три клавиша и се вгледа в монитора. Задъвка усилено, а после лицето ѝ просветна:

— Да бе, спомних си. Обади се някакъв зъболекар, д-р Спиърс. Какво ви е на зъбите?

— Остави ли телефонен номер?

В отговор тя наду балон, всмука го обратно между устните си, закриви върха на езика си и изчака да се пукне вътре в устата ѝ.

— Остави, обаче не ми се занимаваше да го записвам. Потърсете си го в указателя.

— Преди да постъпите на тази служба, обучиха ли ви изобщо?

Тя спря да предъвка:

— На какво?

— На елементарни канцеларски умения, на това как да провеждате разговори по телефона, на добри маниери — на нещичко.

— Тц. Знаете ли колко ми плащат? Минималната надница — получавам три долара и трийсет и пет цента на час. А и не са ми изтрябвали маниери. Този мотел е на чичо ми. Името ми е Джералдин, в случай че ви се иска да подадете оплакване.

Не ми се разправяше.

Излязох през вратата на офиса и свих вдясно, към редицата монетни телефони, които бях забелязала близо до машината за лед. Отворих чантата си и извадих телефонния указател на Куоръм и шепа стотинки. Набрах номера на стоматолога, приклеших слушалката между рамото и наклонената си глава и прибрах указателя обратно в чантата си.

Когато г-жа Гари вдигна телефона, казах:

— Здравейте, госпожо Гари. Кинзи Милхоун се обажда. Не очаквах да ви заваря на работа в събота.

— Дойдох да си наваксам с документацията — през седмицата не ми остава време.

— Д-р Спиърс ми е оставил съобщение. Случайно да е при вас?

— Отиде да поиграе голф, но мога да ви кажа за какво ви е търсил. Намери картон, който ви трябваше. В момента е тук, при мен, на бюрото.

— Предайте му, че го обичам.

— Ще се разтопи от удоволствие — каза тя.

Засмях се:

— Може ли да ви помоля за една услуга? Бихте ли изпратили въпросния картон на детектив Джо Мандъл от областното шерифство в Санта Тереза? Той ще се свърже с тамошния стоматолог от съдебна медицина и ще поеме нещата в свои ръце.

Продиктувах ѝ адреса и излях многословни благодарности към нея и към д-р Спийърс. Докато окачах слушалката, отправях трескави молби към съдбата да не ни изиграе някоя шега.

Щеше ми се да вярвам, че когато сравнят картоната на Спийърс с горната и долната челюст на Джейн Доу, ще се потвърди, че жертвата е Чарийз Куин. В същото време знаех, че полицията невинаги приема за сигурни и окончателни идентификации, извършени по този начин. Диаграмата в стоматологичния картон може да съдържа грешки или да е непълна, ако по една или друга причина в нея не са отразени предишни или последвали стоматологични намеси. Окончателното установяване на самоличността можеше да отнеме и седмици, но веднъж извършено, момчетата от полицейското щяха да издирят биологичните родители на Чарийз чрез областната социална служба в Ривърсайд. Междувременно, аз се чувствах окрилена — напредвахме, противно на всички очаквания.

Когато се върнах в стаята си, вратата беше затворена, а количката на камериерката бе избутана пет стаи по-надолу по коридора. Влязох и метнах якето и чантата си на леглото. Извадих раницата си от гардероба и я отнесох при бюрото. Затършувах по дъното ѝ, където бях напъхала моето копие от досието на разследването. Седнах и прегледах папката страница по страница. Знаех какво търся, но не и къде да гледам. След двадесет страници попаднах на доклада от 1 август 1969 година, в който подробно бе описан арестът на Франки Миракъл. Той бе дал на шерифа домашния си адрес в Блайт, Калифорния. Никъде не се споменаваше Венис, където е било извършено убийството на Кати Лий. В графата „професия“ беше се определил като „момче за всичко/помощник“. Като работодател цитираше Лени Руут от „Бояджийски услуги — Р & Р“, с адрес и телефонен номер в Хейзълууд Спрингс. Подгънах ъгъла на страницата и прелистих нататък. Беше ми любопитно да прочета за фалшивия сигнал от майката на Чарийз, за който Стейси спомена.

Петдесет страници по-нататък намерих сводка от 9.8.69 г. в 14:00 часа припл., в която заместник-шериф Джо Мандъл докладваше за обаждане от клона на ривърсайдското областно шерифство в Куоръм. Някой си детектив Орбисън се свързал с управлението в Ломпок в отговор на телекс относно неизвестна жертва на убийство, условно наречена Джейн Доу, чието описание съвпадало с това на изчезнала непълнолетна на име Чарийз Куин. Тя напуснала дома си на 27 юли. Областното шерифство в Ривърсайд посочило като дата на раждане 4.10.52 г.; ръст — 158 см; тегло — 55 кг. Руса коса, сини очи, перфорирани уши и множество пломби. Като нейна приемна майка бе посочена Медора Сандърс. Адресът бе същият, на който я посетих предния ден. Според сведенията, докладвани от Орбисън, тя отишла в шерифството и подала сигнал за изчезването на Чарийз на девети август сутринта.

След обаждането на Орбисън, Мандъл на два пъти се опитал да се свърже с Медора, но без всякакъв успех. Два дни по-късно, на 11.8.69 г., припл. в 18:55 часа, от ривърсайдското областно шерифство отново се обадили — този път, за да съобщят на Мандъл, че е получено обаждане от жена, която заявила, че има дъщеря на име Чарийз Куин; била разбрала, че момичето се водело като жертва на убийство. Звъннала, за да ги увери, че дъщеря ѝ се е прибрала у дома и е жива и здрава. Дала на заместник-шерифа от управлението в Ривърсайд телефонния си номер, а Орбисън на свой ред го продиктувал на Мандъл. В писмения си доклад Мандъл посочваше, че опитал да се свърже с биологичната майка на г-ца Куин, но се оказало, че номерът е закрит. В доклада не бе отбелязано дали е предприел по-нататъшни опити да я издири. Продължих да прелиствам папката, но имената на Чарийз и Медора не се споменаваха повече. Нахвърлих няколко бележки и после разсеяно се заех да нареждам картончетата си в случайни редици, като пасианс.

Интересно как се преподреждаха елементите от мозайката. Когато Долан ми връчи моето копие от досието за убийството на Джейн Доу, прегледах всичките тези доклади — някои от тях препрочитах по няколко пъти. Тогава сигналът за изчезналото момиче по нищо не се отличаваше от десетките подобни сведения. Самото име придоби значимост едва когато Стейси си го припомни. Същото се отнасяше и до местоработата на Франки Миракъл. До вчера това късче

информация ми се струваше незначително, а днес се открояваше на страницата.

Три неща ме впечатлиха: първо, Медора не е подала сигнала за изчезването на Чарийз толкова бързо, колкото твърдеше пред мен. Съдейки по думите ѝ, веднага е изтичала в полицията, докато в действителност е изчакала повече от седмица. Ще трябва пак да отида у тях и да ѝ поискам обяснение за забавянето. Второ, щом Чарийз е напуснала Куоръм на 27-ми юли, като нищо може да се е натъкнала на Франки Миракъл — той вече е бягал от ченгетата с колата на Кати Лий, след като я убил на 29-ти юли. Въпросът с мустанга, обаче, пак оставаше неизяснен — как се е озовал в Ломпок, освен ако самата Чарийз не го е откраднала? И последният въпрос, който не ми даваше мира — кой се е обадил, преструвайки се, че е майката на Чарийз? Ако Франки бе замесен в убийството на момичето, не беше изключено Йона да е подала фалшивия сигнал, за да прикрие престъплението. Към 11 август, когато бе регистрирано обаждането, трупът на Чарийз вече бил открит и от няколко дни били предприети опити да се установи самоличността ѝ. Избрали са най-добрия начин да осуетят това, твърдейки, че изчезналото момиче е живо и здраво. Доколкото можех да преценя, това обаждане на практика е заличило Чарийз Куин като носител на вероятната самоличност на жертвата.

Прибрах папката с досието и картончетата с бележките си в чекмеджето на бюрото и пак извадих верния стар указател, в който бяха включени телефонните номера в Куоръм, Блайт, Меса Верде, Хейзълууд Спрингс, Пало Верде, Рипли, Креозот и още осем градчета в Аризона. Прелистих до жълтите страници и намерих раздела с фирмите за бояджийски услуги. В цялата област имаше само четири — две в Блайт, една в Пало Верде и една в Хейзълууд Спрингс. Според рекламното каре на Лени Руут, фирмата му за бояджийски услуги Р & Р бе специализирана във вътрешно и фасадно боядисване на жилищни и административни сгради. Не бе пропуснал да подчертае, че е лицензиран, осигурен, сключва договори и дава гаранции за безупречно изпълнение, на разумни цени и в кратки срокове. Хвалбите приключваха с обещание, че прави безплатни предварителни огледи на обектите. Отдолу бе изписан телефонен номер, но не и адрес, което ми подсказа, че приема поръчките на телефонния секретар в дома си. Проверих в раздела за частни абонати и номерът му действително

фигурираше там. Тези малки градчета ми се нравеха все повече и повече — тук беше фасулска работа да издириш някого. Параноята на големите градове, където хората масово избягват да публикуват телефонните си номера, често превръщаше работата ми в ад. Е, и там си имах начини да се добера до нужната информация, но излишно си усложнявах живота. Взех си якето и се метнах в колата.

Добрах се до „Бъргър кинг“ в 12:15. Наеният автомобил на Стейси вече беше паркиран отпред. Влязох и заоглеждах тълпата; накрая го зърнах на една масичка в далечния край. Дори и тук бяха накичили великденски украси — гигантски великденски зайци и картонени яйца. Стейси ме забеляза и помахна с ръка.

Седнах на отсрещния стол и казах:

— Съжалявам, че те накарах да чакаш.

— Спокойно, не съм си губил времето — вече излапах един двоен бургер с картопки.

— Браво на теб. Ще трябва и аз да си взема нещичко. Нали не възражаваш да ми правиш компания, докато хапна?

— Чакай, аз не съм приключил. Двойният сандвич беше хубав, но не ме засити. Мислех си, че трябва да направим сравнително изследване — с чисто научна цел, разбира се — на сандвичите в „Макдоналдс“ и в „Бъргър кинг“, за да установим кои са ни по-вкусни. Може да ги разделим в категории — хамбургери, чийзбургери, двойни чийзбургери, Биг Мак. Какво ще кажеш?

— Стой си. Аз черпя. Искаш ли и кола с бургера си?

— Предпочитам шоколадов шейк.

По време на обяда (за мен първи, а за него втори) разказах на Стейси, че съм се отбила в магазина за брезенти, а после съм прегледала досието и съм намерила препратката към Лени Руут.

— А твоето интервю с Джордж Боум как мина?

— Отвратително — рече Стейси. — Той е съвършеният търговец на коли — фалшива усмивка, фалшиви зъби, фалшив чар. Опита се да ми пробута някакво БМВ, но го отрязах. Лошото е, че когато го попитах за Чарийз, стана хлъзгав като риба. Въобразяваше си, че е много печен — сякаш за пръв път се опитват да увъртат пред мен. Допускам, че я е чукал, но като разбра, че е убита, сметна за по-разумно да се дистанцира. Направо напълни гащите като му съобщих откъде знам името му. Започна да усуква и така трескаво се мъчеше да

ме разкара, че накрая ми даде информация, която положително ще ти се стори интригуваща. Каза ми, че Чарийз и сестрата на Корнъл били страшно близки.

— Ха, това наистина е новина.

— Нали? Твърди, че постоянно движели заедно из града. Закле се, че Чарийз била хлътнала по Корнъл и се прилепила към Ейдриън, за да се добере до него.

— Коего ме кара да се замисля защо Ейдриън си затрая. Пък и според твърденията на Корнъл, контактите му с момичето били съвсем бегли. А и Джъстин се опита да ми внуши същото.

— Струва си да побърим с Ейдриън, дори и да не успеем с другите двама.

— Искаш ли ти да се заемеш с това, а аз да говоря с Руут от фирмата за боядисване?

— Предпочитам да оставя и двата разговора на теб. Нуждая се от почивка. Чувствам се изтощен. В момента, в който приключиш с тях, ела в мотела. Дотогава ще съм се събудил. Ако още дремувам, ти ме събуди. Ще се отбием в болницата и ще разкажем на Долан какво сме свършили.

Разделих се със Стейси и преди да включа двигателя се размислих кой разговор да проведе първо. В момента ми бе интересно да разбера за приятелството между Ейдриън и Чарийз, отколкото да си приказвам с Джъстин, с Корнъл или с бояджията. Когато отворих указателя, с разочарование установих, че Ейдриън не фигурира сред осемте души с фамилията „Ричардс“. Нямах представа какво е собственото име на съпруга ѝ. Тъй като беше събота, нямаше смисъл да я търся в училището. *Quelle bummer.*^[1] Значи оставаше да избирам между бояджията и младата двойка Макфий. Отново се допитах до вездесъщия указател. Установих, че в момента се намирам само на четири преки от дома на Корнъл и Джъстин и те автоматично спечелиха.

Оказа се, че живеят в кокетна, яркожълта дървена къща с контрастиращи външни греди, бял подпокривен корниз и прозорци с фигурални стъкла и разтворени тъмнозелени щори. В сандъчетата, обточващи фасадата, цъфтеше розов гераниум. Около двора се издигаше бяла дървена ограда. Вратата на двойния гараж беше

отворена и видях, че шестгодишната Сиси и двете ѝ таки са се струпали около тезгяха на Корнъл.

Паркирах отпред и се запътих към тях, заобикаляйки прекатурените из алеята велосипеди. Корнъл вдигна поглед и ме поздрави, без да прекъсва работата си:

— Здравсти, как си?

— Супер съм. Кучешка колибка ли правиш?

— Да. Почти е готова — остана ми само да закова покрива. Момичетата изгарят от нетърпение да я боядисат. Познаваш ли ги?

— Със Сиси се запознах още в четвъртък, а днес сутринта ги видях и трите в къщата на вашите.

— Да, вярно че беше така. Запознай се с Амилия и Мери Франсиз.

Казах им „здравсти“. Така и не разбрах коя е Амилия и коя Мери Франсиз, но не се разтревожих особено. И без това повечето хлапета ми се струват взаимозаменяеми.

— Джъстин у дома ли си е? — попитах.

— Занимава се с прането. Може да влезеш ей оттам. Мокрото помещение е веднага зад вратата. Сиси, я заведи леличката при мама.

Поколебах се — искаше ми се да го попитам за Чарийз, преди да зачекна въпроса пред Джъстин, но присъствието на децата изключваше подобна възможност. Сиси ме задърпа за ръката и аз послушно тръгнах. Поведо ме покрай задната част на гаража, остави ме до мокрото помещение и заподскача обратно към татко си и вълнуващото му съботно занимание. Джъстин шетаеше в масленозелен анцуг, по къси чорапи. Бе обърната с гръб към вратата и тъкмо пъхаше куп зацапани дънки и работни комбинезони в барабана на пералнята. Сушилнята вече въртеше първия си товар и изпълваше стаята с гъста, влажна топлина, а някаква катарама досадно потракваше при всяко обръщане.

Казах:

— Дълга ви извинение за това, че се изтърсвам без предупреждение.

Тя подскочи и извика уплашено:

— Божичко, изкарайте ми ангелите. Не ви чух да влизате.

— Съжалявам. Не исках да ви стресна. Корнъл ми предложи да мина по-напряко. Навярно е преценил, че няма да ме чуете, ако

натисна звънеца на предната врата.

— Какво правите тук?

— Обичайното — вра си носа в хорските работи. Може ли да поговорим?

— Вече ви казах всичко, което знам.

— Опитайте се да ме изтърпите още веднъж, става ли?

Тя заби поглед в пода. Усетих, че едва се сдържа да не кипне, но накрая все пак отстъпи, макар и с крайно нежелание:

— Изчакайте да привърша тук и ще се преместим в кухнята.

Натъпка последната доза пране, добави прах и белина, затвори капака на барабана и нагласи копчето. Натисна стартовия бутон, изплакна ръцете си над малката мивка и ги подсуши в една хавлиена кърпа, която измъкна от купа с мръсното бельо.

Последвах я в кухнята, която беше безупречна — тук нямаше и помен от опърпаната, претъпкана с джунджурии занемареност в къщата на майка й. За мен е необяснимо как жените с малки деца успяват да поддържат домакинствата си спретнати. Предложи ми кафе, вероятно като компенсация за рязкото си поведение. Приех с тайната мисъл, че така ще имам повод да проточа посещението си. Наля ми една чаша и я сложи да се загрее в микровълновата фурна. Не беше хубава. Чертите й бяха някак измити, сякаш от години страдаше от анемия, която бе изсмукала цялата й свежест и жизненост. Зеленият анцуг подчертаваше цвета на очите й, но пак изглеждаше пресушена и безцветна. Микровълновата иззвънтя и тя извади чашата. Докато я поставяше пред мен, през ръба се изплиска малко кафе. Тя ми подаде книжна салфетка.

— Нещо конкретно ли ви интересува? Още не сме обядвали. Трябва да отскоча до магазина да купя хляб.

— Няма да ви отнема много време — рекох, докато попивах плота. Реших да подходя към въпроса за Ейдриън и Чарийз по заобиколен начин. — Успяхте ли да поговорите с Корнъл?

— За какво?

— Нали се безпокояхте, че ще се ядоса, ако разговаряте с мен.

— Вече му мина. Каза, че ви е срещнал при баща си, така че явно вече не сте в немилост. Върви ви — каза тя.

Донесе захар и кондензирано мляко, постави ги на масата и седна, мушкайки ръце под бедрата си.

— Рюъл омекна единствено благодарение на детектив Олифант. Двата като че ли си допаднаха. Запознахте ли се със Стейси?

Тя поклати глава:

— Чух, че в града е пристигнал и втори детектив, но още не съм го виждала. Май не пестят сили.

— Така е. Сериозно са се заели със случая.

— Е, браво, макар че не разбирам какво значение има след всичките тези години.

— Ченгетата са особен народ. Никога не се отказват. Само изчакват.

— Вижте, не искам да бъда нелюбезна, но наистина трябва да тръгвам. Децата ще започнат да нервничат.

— Съжалявам. Минавам директно на въпроса — рекох. — Днес сутринта, когато Стейси разговаря с Корнъл, той спомена един ваш съученик от гимназията — Джордж Боум.

— Да, познавам го. Защо се е сетил за него?

— Съпругът ви смята, че двамата с Чарийз са били гаджета.

— Гаджета?

— Опитвам се да кажа по благовъзпитан начин, че я е чукал.

— О, за бога. Това не е вярно. Джордж си имаше приятелка — Тъпи Франкс — беше в състава на мажоретките. Бяха гаджета от години, още от осми клас. Ожениха се месец след абитуриентския бал.

— Тъпи?

— Това ѝ беше прякора. Не помня истинското ѝ име.

— Може би Тъпи не му е бутала и затова Джордж е намирал в Чарийз отдушник за сексуалното си напрежение.

Джъстин направи физиономия:

— Ама че долна идея.

— Защо? Нали всички твърдите в един глас, че била абсолютен парцал.

— Е, да, но не бих допуснала, че Джордж е способен на подобна низост. Той призна ли си?

— Доколкото зная, не, но пък е казал на Стейси, че Чарийз и Ейдриън били близки приятелки. Стана ми любопитно защо никой не се сети да ни спомене този факт.

— Това въобще не е вярно. Как може да говори такива работи? Той е ненормален.

Подметнах с многозначителен тон:

— Кой знае, Джъстин. Той твърди, че Чарийз била влюбена в Корнъл и се мъкнела с Ейдриън, за да се докопа до него. Странно е, че Ейдриън не ни разказа това в момента, в който разбра, че Чарийз е била убита.

— Нали по-рано казахте, че още е под въпрос дали тя е убитата?

— Е, самоличността ѝ не е установена със стопроцентова сигурност, но вече разполагаме със стоматологичния ѝ картон, което означава, че скоро ще отпаднат всички съмнения. Днес сутринта ми се стори неуместно да споменавам този факт пред жените от църковното настоятелство. При това, едва тогава разбрах коя е Ейдриън. Представете си колко бях изненадана. Първо я виждам в канцеларията на гимназията. После се оказва, че е сестра на Корнъл, а накрая научавам, че двете с Чарийз били първи приятелки.

— Не бяха *първи приятелки*. Джордж направо не се чува какви ги плещи. Така наречените приятели на Чарийз бяха група задръстеняци от „Локаби“. Те повече ѝ подхождаха.

— Така ли? Майка ви каза, че ужасно досаждала на вас двамата с Корнъл — постоянно искала да се мъкне с вас.

— Понякога я взимахме с нас, но тя ни излагаше.

— Знаехте ли, че Чарийз е била влюбена до уши в него?

— О, моля ви.

— Не виждам причина Джордж да ни лъже.

— Не казах, че е *излъгал*. Просто мисля, че се е объркал. Той е малоумник. Пък и не виждам — дори и да е била хлътнала по Корнъл — какво значение има това? Повечето момичета си падаха по него. Той беше най-популярното момче в гимназиалния ни клас.

— Разбирам, но вие как се чувствахте? Това не ви ли притесняваше?

— Знаех си, че ще избере мен и затова пет пари не давах за тях.

— Имах предвид конкретно Чарийз.

— Тя беше нищожество. Свиня. Мърла, от която не ми пукаше.

— Леле, страшно съм впечатлена. Завиждам ви за самочувствието — аз самата, докато бях в гимназията, бях толкова неуверена в себе си.

— Не беше въпрос на самочувствие, а просто съдба. В секундата, в която видях Корнъл за първи път, разбрах, че той е бъдещият ми мъж.

Още бяхме в основното училище. После в прогимназията ни записаха в различни паралелки, а в последната година от гимназията отново се събрахме в един клас.

— Любов от пръв поглед.

— Точно така.

— Значи да разбирам, че приятелството между Ейдриън и Чарийз е било без значение — за вас, имам предвид.

— Чарийз беше свободна да прави каквото си ще. На мен не можеше да ми накриви шапката.

Тя погледна към часовника си, за да ми покаже, че времето ми е изтекло. Трябвало е да стане психоаналитик — умееше да борави с езика на тялото.

Вдигнах ръка:

— Един последен въпрос и после наистина се измитам. Не ви ли се струва малко странничко, че баща ви е изчезнал приблизително по същото време като Чарийз?

Джъстин се втренчи в мен:

— Не разбирам смисъла на въпроса ви.

— О, стига, Джъстин. Не сте чак толкова наивна.

— Да не би да намеквате, че двамата са избягали заедно?

— А на вас самата не ви ли е минавало през ум?

— Разбира се, че не. Татко ни напусна през юни, а тя остана при нас още няколко месеца.

— Всъщност е изчезнала в края на юли. Само шест седмици покъсно. Може да са били любовници?

Джъстин се изсмя:

— Това е направо гадно. Аз се потърсвам от мисълта, че е правил секс със собствената ми майка, та що остава за парцали като Чарийз. Ама че отвратително.

— На вас може да ви се струва отвратително, но в анализите на човешката история са записани немалко подобни истории. Същото казах и на майка ви. Чарийз е била развратница — какво би я спряло да прелъсти и него?

Джъстин притисна устата си с ръка и се взря в пода. Нервно прибра зад ухото си един провесил се кичур от светлата си коса.

— Вижте, това е само предположение — казах. — Не разполагаме с никакви факти — говоря за вероятности.

— Предположението ви ме обижда — рече тя и се надигна.
— Е, няма да ви отнемам повече време. Може би ще ида да си поговоря с Корнъл.
— Не съм убедена, че ще се съгласи.
— Когато пожелах да разговарям с вас, той не възрази.
— От любезност.
— Качество, което винаги ми е допадало у мъжете. Както и да е, не се вълнувайте излишно — няма да го занимавам сега. Чака ме друга работа.

На картата ми Хейзълууд Спрингс бе миниатюрна точица, разположена на петнайсетина километра от Куоръм, до 78-ма магистрала. Градчето действително се оказа толкова малко, че го прекосих с колата, преди да се усетя, че съм стигнала. Свих в най-близката отбивка и потеглих назад. Целият град се състоеше от смесен магазин, две странични улици, няколко къщи и старомодна бензиностанция с две колонки — смаях се, когато вместо да се обслужа сама, отвътре излезе някакъв мъж, напълни резервоара, почисти предното ми стъкло и си размени с мен две-три любезни приказки. В резултат изсипах в танкера на Долан още двацет долара, но в замяна на това научих къде живее Лени Руут — точно срещу бензиностанцията.

Малката, бяла дървена къща се издигаше върху пилони от цимент и пресована сгурия — в образувалата се кухня беше наблъскано бояджийското оборудване на Лени. На касата над външната врата на къщичката бе окачена керамична плочка с цветни винетки, на която пишеше: СЕМЕЙСТВО РУУТ, МАЙРА И ЛЕНИ.

Лени отвори веднага след почукването ми. Беше около шейсетгодишен, с тясно, увиснало лице и големи торбички под очите. Гъстата му прошарена коса беше обсипана с дребни пръски червена боя. Над масленозеления си панталон и бялата тениска бе препасал дълга престилка с дантелени къдрички в горната част. Държеше на разстояние от тялото си омачкана бяла риза с дълъг ръкав, сякаш бе стиснал за врата пакостлив котарак, когото възнамерява да изрита на двора.

— Г-н Руут? Казвам се Кинзи Милхоун. Идвам с молба да ми отговорите на няколко въпроса, касаещи ваш бивш работник. Помните ли Франки Миракъл?

— Защо питате? Ако сте служителка на Бюрото за безопасност на труда или на Агенцията за трудови злополуки, държа да си запишете — онзи инцидент беше измислен.

— Не съм дошла за това. Всъщност съм частен детектив, участвам в разследване на убийство, извършено преди години, през август 69-та. Франки ни каза, че малко преди това работел за вас.

Той премигна:

— Умеете ли да гладите?

— Да гладя ли?

— Съпругата ми гостува на майка си. Ще се върне чак другия понеделник, а довечера съм канен на вечеря при дъщерята. Налага се да изгладя тази риза, но не зная как. Забелязал съм, че жена ми винаги ги пръска с вода и ги свива на топка, но не съм обръщал внимание какво следва после. Ако ми помогнете, ще ви кажа каквото пожелаете.

Засмях се:

— Г-н Руут, днес е щастливият ви ден. Споразумяхме се.

Той ми подаде ризата, а аз прекосих след него скромната дневна и се озовах в кухнята. В мивката бяха струпани мръсни чинии, а плотът бе накамарен с чаши, подноси, вилици и ножове, купички и още чинии. На масичката за закуска бе поставен голям, нащърбен пластмасов панер, препълнен с току-що изпрани дрехи: Вратата към мокрото помещение зееше отворена; Лени изнесе оттам дъска за гладене с изподрани метални крака и тапицерия на едри цветя. Докато я разгъваше, простъргването на метал в метал ми прозвуча като любовен зов на някаква екзотична птица. Включи ютията. Аз я настроих на „памук“ и изчаках да се загрее.

— Бях само на седем години, когато леля ми Джин ме научи да гладя, най-вече защото на нея не ѝ се занимаваше с това — обясних, близнах показалеца си и докоснах горещата ютия. Изсъска. — Сега наблюдавайте внимателно.

Вдигнах влажната риза, прихванах двата края на платката и ги подръпнах, за да изпъна набръчканите шевове.

— С това се почва, така ли?

— Освен ако ризата няма платка. В такъв случай се започва направо с яката.

Прострях ризата върху дъската за гладене и му обясних каква е поредността: платка, яка, маншети, двата ръкава и накрая гърба и двете части на предницата.

Той внимателно следеше всяко мое движение, докато приключих и закопчах ризата върху телената закачалка. Подадох му втора риза от панера и го накарах да се пробва. Беше бавен и доста несръчен, но като за първи път се справи прилично. Разцъфна в самодоволна усмивка и си представих как до края на следобеда ще види сметката на целия панер. Изключи ютията, отмести панера встрани и ме покани да седна.

В момента, в който се настанихме, рече:

— Така. Какво да ти кажа за Франки, освен че е най-долното лайно, което съм виждал някога?

— Колко време работи за вас?

— Шест месеца. През повечето дни беше пиян, но и когато беше трезвен, пак не го биваше.

— Лично вие ли го наехте, или съдружникът ви?

— Аз нямам съдружник.

— Мислех, че компанията ви се казва „Бояджийски услуги Р & Р“ и затова реших, че работите в съдружие с брат си, със сина си или с баща си.

— Не, не. Сам съм. Сложих второто „Р“ в наименованието, за да звучи по-сериозно на клиентите. Като разберат, че съм еднолична фирма, започват да се съмняват дали ще успея да свърша работата навреме. А с това Р & Р отивам, правя огледа, подписвам договора и те чак после загряват, че съм само аз, но вече е без значение. Работя бързо, качествено и прецизно.

— Как се случи да назначите Франки?

— Услужих на един познат. По-голяма грешка не съм правил през живота си. Въпросният човек беше близък с брата на Франки и ме помоли да му дам работа. Току-що го бяха пуснали от затвора и никой друг не би се престрашил да го наеме. То и аз самият не бях във възторг, но ми предстоеше да изпълня една голяма поръчка и страшно се нуждаех от помощник.

— През коя година стана това?

— Между Коледата на 68-ма и лятото на 69-та. Твърдеше, че бил опитен бояджия, но това се оказа пълна лъжа, най-калпавите помощници, които може да си представи човек — и той, и приятелят му. Заради такива като тях хората гледат с лошо око на затворниците.

— Какъв приятел?

— Клифтън. Един такъв дебелак. Със смешен прякор...

— Дундъото.

Лени насочи пръст към мен:

— Същият.

— Не съм предполагала, че Франки и Дундъото са били толкова близки на времето.

— Бяха, поне докато работеха за мен.

Това бе ненадейно късче информация. С нетърпение чаках да съобщя новия факт на Стейси, макар че в момента не можех да определя значението му — ако изобщо беше важен.

— Съдейки по репликата ви в началото на разговора ни, предполагам, че Франки е подал иск за обезщетение за претърпяна трудова злополука. Пострадал е по време на работа ли?

— Така твърдеше. Как ли пък не. Разправяше, че паднал от скелето, но тогава работеше сам и нямаше свидетели. Пълна измислица. Пратиха ми копие от жалбата му и малко след това чух, че пак са го вкарали, този път за убийство. Същото убийство ли разследвате сега?

— Не, второ убийство, извършено няколко дни след първото — младо момиче, намущкано до смърт. Трупът ѝ бил захвърлен в Ломпок, където са арестували Франки. Помните ли кога напусна работата си във вашата фирма?

— През юни. Запомнил съм, защото на петнайсети юни с Майра отпразнувахме сребърната си сватба, а той вече не работеше за мен.

— Как се е озовал във Венис?

— Чух, че си намерил работа в Блайт — като градинар. С други думи, голям мъж се хванал да коси трева за минимална заплата. Срещнал някакво шестнайсетгодишно момиченце и след три седмици двамата се оженили. Уволнили го и от новата работа и тогава се преместили във Венис, защото някакъв негов приятел го цанил да му боядиса къщата.

— Ясно.

— Той заподозрян ли е за онова, другото убийство, което спомена в началото?

— Ако трябва да бъдем точни, ченгетата решиха да проверят под лупа какво е правил през онзи период. За съжаление, на този етап не разполагаме с никакви доказателства, че изобщо е познавал жертвата, да не говорим пък за някакви улики, свързващи го със самото убийство.

— А какво те доведе при мен?

— На местопрестъплението било намерено брезентово платнище, произведено от фирма „Даймънд“ в Куоръм. Отидох да погледна платницата, които предлагат, и си спомних, че някъде в документите за ареста на Франки се споменава професионален бояджия. Разрових се из тях и се оказа, че е посочил вас като работодател.

— Ами! По онова време отдавна беше напуснал. Вече бях си наумил да му сритам задника, ако сам не се разкара и той прекрасно знаеше това. Малко по-късно поръчката, която бяха ми възложили, се провали. Беше трудна година за бизнеса ми.

— Предполагам, че няма да познаете платницето, ако ви го покажат сега, нали?

— Сигурно ще го позная. С години използвах едни и същи парчета брезент. Купувам ги в Куоръм, в железарския магазин на главната улица. Носиш ли го със себе си?

— Де да можех. Намира се в хранилището за веществени доказателства в областното шерифство на Санта Тереза.

— Тогава ги посъветвай да проверят има ли петна от боя. В периода, в който Франки работеше при мен, единственият фасаден цвят, който използвахме, беше „Пустинен пясък“. Забравих на коя компания — „Портър“ ще да е била, макар че не е изключено и „Глидън“ да беше производителя. Нека проверят дали боята е същата и ще успеят да свържат брезента с него. Съгласен съм да свидетелствам.

— Благодаря. Впечатлена съм от чудесната ви памет.

— Помня, защото се оказа, че този цвят, „пустинният пясък“, ми носи лош късмет. Най-голямата поръчка, която съм си осигурявал някога. Поне до онзи момент — уточни той. — Щях да спечеля хиляди, ако не бяха спрели изграждането на жилищния комплекс.

Сърцето ми изпърха лекичко.

— Да не би случайно да говорите за „Тъли-Бел“?

— Ти откъде си го чувала?

— Рюъл Макфий ми го спомена днес сутринта.

— А, Рюъл ми е добър познат. Колко работа съм му свършил през годините.

— Къде се намира това място? Бих искала да го огледам.

— Подминала си го на идване. Разположен е до 78-ма магистрала, в отсечката преди Куоръм. Пада се от западната страна на пътя. Отдалеч мяза на затвор. Няма как да го пропуснеш.

[1] Какъв срам (Фр.). — Б.пр. ↑

Избелялата реклама в крайпътния билборд гласеше: ЛУКСОЗНИ МЕЗОНЕТИ. ТЪЛИ-БЕЛ ВИ ОСИГУРЯВА УДОБСТВАТА НА БЪДЕЩЕТО ОЩЕ ДНЕС. Проектът явно е бил амбициозен, а съпътстващата го рекламна кампания е трябвало да породи трескава надпревара сред купувачите. В единия ъгъл на билборда по диагонал беше изписано предупреждението ОСТАВАТ САМО ДВА АПАРТАМЕНТА! Ако това отговаряше на истината, съдилищата сигурно още се занимаваха с исковете на измамените собственици.

Намалих и отбих от магистралата, навлизайки в шосе, покрито с износен, напукан асфалт. Четирите му платна бяха разделени по средата с продълговати бетонни кашпи, празни като околния пейзаж. Строителите вероятно са възнамерявали да изградят разкошен път, потънал в пищна зеленина. Сигурно в скиците на архитекта покрай него са се издигали кичести палми, но всичко бе останало на хартия. Почти нямаше растителност. Равният терен се надигаше в далечината, оформяйки предпланинските части на веригата Пало Верде. Разстоянията лъжеха окото — очевидно сухият, прозрачен въздух служеше като атмосферно увеличителен стъкло, което привидно ги скъсяваше. Изминах поне три километра до комплекса, който първоначално ми се стори на някакви си триста метра от магистралата.

Когато най-сетне паркирах на покритата със спечена пръст площадка и изключих двигателя, тишината ме притисна от всички страни като невидим щит. В ярката следобедна светлина недостроените сгради приличаха на опустели скални жилища. Повеите на вятъра бяха натрупали около основите им купища боклук. Полетата наоколо бяха равни и безжизнени. Долан ми беше казал, че въпреки поройните пустинни дъждове, почвата е толкова корава, че не поема влагата и тя се оттича и изпарява. Още от колата забелязах многобройните дълбоки канали, прорязващи шуплестата почва там, където се е стичала дъждовната вода. Слънцето беше стегнало глинещата земя и тези улеи бяха станали твърди като цимент.

Слязох и хлопнах вратата на колата. Разнесе се приглушен звук, сякаш самият въздух го попи. Строежът се разстилаше из целия парцел. Някои части се издигаха довършени, докато от други стърчаха само изоставени скелета. По-нататък се виждаше лабиринт от изляти в земята основи, останали непокътнати. В почвата се бяха отпечатали множество автомобилни гуми. Представих си несекващия поток от тийнейджъри, промъкващи се в тъмнината, за да си намерят подслон от мразовитата нощ сред относителната топлина на изолираните стени. Тук, сред пустошта, вятърът духаше безспирно — натрапчиво, свистящо присъствие, което зашиба косата през лицето ми. Зад мен пясъкът шиптеше по асфалта.

На трийсет метра по-нататък едно мършаво сиво куче се бе изпънало по корем и лениво късаше месо от трупа на наскоро умъртвената си плячка. Едва след секунда осъзнах, че това всъщност е койот. Изгледа ме незаинтересовано, но все пак се изправи и захапа мръвката си, преди да се отдалечи в тръс. Окраската му се сля с приглушените нюанси на пустинята и той изчезна като привидение.

Обърнах се към най-близката постройка и влязох в нея. Прозорците липсваха; някой бе откачил и вратите от пантите. Незаконните обитатели не бяха проникнали много навътре. По пода на помещението, което навярно е било предназначено за фойе, бяха нахвърляни матраци като във военновременна болница. Някои от тях вървяха в комплект с дрипави одеяла, но повечето бяха голи. Хлапетата бяха довели кашони, които явно им служеха като импровизирани нощни масички — бяха отрупани с празни бирени кутии, пепелници, лъжици, спринцовки и други принадлежности от първа необходимост. Тръгнах бавно покрай тях, за да се осведомя кои постижения на фармацевтичната промишленост ползват съвременните млади хора. Открих остатъци от трева, хашиш и кокаин, но никотинът продължаваше да отстоява първото си място — фасовете бяха пет пъти по-многобройни от хлебарките. В ъгъла се търкаляше баскетболен кец, върху който бе повесен употребен кондом — биха могли да го използват като емблема на заведението. Опитах се да си представя горките петнайсетинагодишни момичета, които осъществяваха първия си сексуален контакт при такива мизерни обстоятелства. Може би идваха прекалено пияни или прекалено дрогирани, за да им пука какво правят (или какво *им* правят).

Отвън се разнесе обезпокоителен шум като от внезапно разлетяло се ято птици. Наострих уши, опитвайки се да определя източника на пърхащия звук. Може би някой найлон се беше отковал от прозореца и плющеше на вятъра. Звучеше, сякаш някой енергично изтръскваше нов чувал за боклук. Отидох до най-близкия изход и предпазливо пристъпих по коридора, оглеждайки се на всички страни. Нямаше и следа от откован найлон, само стаи, които преминаваха в нови и нови помещения, всичките изпълнени с безмилостна светлина. Застинах с изострени до болка сетива. Осени ме мисълта, която трябваше да осъзная още щом дойдох: Тъли-Бел бе идеалният мизансцен за убийство. Виковете на жертвата щяха да заглъхнат след трийсетина метра. Ако е убита навън, кръвта можеше да се прикрие бързо и лесно — бе нужна само лопата, с която да се преобърне песьчливата пръст. Ако пък е убита вътре, подът можеше да се замие с парцали, а самите парцали да се закопаят в пустинята наоколо, за да послужат като своеобразен източник на тор.

Тъли-Бел ми заприлича на величествена, древна руина от необяснимо загинала свирепа цивилизация. Дори и в светлината на деня от комплекса лъхаше обреченост. Осъзнах, че съм съвсем сама. Поради усамотеността на мястото, човек би забелязал отгук всяка приближаваща се кола още от километри разстояние. Из сградата можеше да има скитници. Тя предлагаше безчет скришни места — подслон за всеки, който държи да остане незабелязан. Закрачих обратно по стъпките си. Сдържах дъха си и си повтарях, че не бива да се втурвам в бяг. Добрах се до колата, затворих вратата и си поех дълбоко дъх. Стейси трябваше да види това място.

Когато се върнах в мотела, той крачеше напред-назад по коридора пред стаята ми. Предположих, че е готов за поредното голямо плюскане, защото не ми дойде наум друга причина за небивалото му вълнение. В секундата, в която ме видя, се спусна към колата. Свалих стъклото. Той се облегна на вратата и ми посочи захиленото си лице:

— Божичко, колко се радвам да те видя! Знаеш ли какво е това? Това е най-доволната физиономия, която съм имал някога.

— Какво се е случило?

Той отстъпи и отвори вратата, за да сляза.

— Джо Мандъл се обади. Специалистите по пръстови отпечатъци работят извънредно. Нали ти споменах, че някой се е

опитал да почисти мустанга? Е, излиза, че не си е свършил работата както трябва, защото са успели да извадят отпечатъци от двама души: първият си е оставил ръцете по ръчната спирачка, по капачката на резервоара, по вътрешния ръб на резервната гума и по вратичката на жабката. Изглежда шофьорът се е навел да вземе нещо и после я е бутнал, за да я затвори. Вторият комплект отпечатъци са оставени по пътната карта на Калифорния, която била напъхана под предната седалка.

— И са успели да изкарат добри отпечатъци след толкова време?

Стейси нетърпеливо махна с ръка:

— Тези момчета са абсолютни богове. Помогнало им е и това, че колата не е карана и е стояла заключена в гаража.

— Чии са отпечатъците?

Стейси направи гримаса на пресилено възмущение:

— Стига си ме прекъсвала — остави ме да разправам спокойно. Сравнили са и двата вида отпечатъци с тези на Чарийз, но не съвпадат. Според теорията ми, тя вече е била мъртва и натикана в багажника. Резервната гума вероятно е била преместена на задната седалка, за да има място за трупа ѝ. Глупакът, който е избърсал колата, всъщност ни е направил услуга, защото така е заличил всички случайни отпечатъци, а е пропуснал важните; пък и те са очертани много хубавичко. Мандъл вкарал в компютъра първия комплект отпечатъци и хоп — след минути му намерил еша. Познай кой е. Никога няма да се сетиш. Ох, умирам от кеф.

— Франки Миракъл.

— И аз така предположих, но сгреших. Опитай пак.

— Стейси, ако не изплюеш камъчето, ще се нахвърля върху теб и ще те пребия до смърт.

— Дундъото.

Осъзнах, че примигвам глупаво:

— Допускаш ли, че Дундъото е замесен?

Стейси се засмя:

— Още не знам, но има голяма вероятност. Когато Мандъл ми съобщи, за малко да ми падне ченето. Като поразсъждаваш, обаче, има логика. Когато ти отиде да го разпиташ в затвора, сигурно здравата се е изпотил. Навярно е бил спокоен, че всичко е забравено, а ето че осемнайсет години по-късно някой пак почва да рови. Не би могъл да

знае точно какво ни е известно и колко близо сме до установяване на връзката му с престъплението. Вероятно е претеглил възможностите и е преценил, че е най-умно да натопи някого друго. Ето откъде е знаел малките подробности, с които е подправил разказа си. Не твърдя, че той е убиецът, но съм убеден, че знае кой е свършил тази работа.

— В такъв случай ме е хързулнал доста умело — отбелязах аз. — Помня с какъв небрежен тон спомена факта, че трупът бил увит в брезент — накара ме да мисля, че цитира реплика, подхвърлена от Франк онази нощ в ареста. По същия начин ми съобщи, че момичето било наръгано с нож.

— Значи не ти си му споменала тази подробност?

— Не, разбира се. Той напразно се опитваше да изкопчи информация от мен. Сега си обяснявам защо беше толкова изплашен, че Франк може да научи за разговора ни. Миракъл би побеснял, ако разбере, че Дундъто го е изпържил. Да разбирам ли, че вторите отпечатъци не са били на Франки?

— За жалост, не. Адски съм разочарован.

— И аз. Идвам от дома на онзи бояджия, който го наел на времето — Лени Руут. Той заяви, че Франки и Дундъто поработили за него в началото на 69-та година. След половин година Франки напуснал — приблизително в средата на юни. Очевидно след това се хванал на работа в Блайт, само за три седмици. Там се запознал с Йона Матис и се оженил за нея.

— Ами Дундъто? Той къде е отишъл междувременно?

— Не зная, но винаги мога да попитам бояджията. Повече се интересувах от Франки.

— От думите на Руут излиза, че той е бил в Куоръм по едно и също време с Чарийз?

— Не в Куоръм, а в Блайт, но разстоянието е малко — уточних аз. — Към края на юли, когато тя изчезнала, Франки вече живеел във Венис, на пет часа път с кола оттук... Та така, тъкмо започвах да се убеждавам, че двамата с Долан ще излезете прави относно Франки, и на сцената внезапно се появява Дундъто и проваля теорията ни.

— Не непременно. Може и двамата да са замесени. Дундъто явно ти е подложил динена кора, когато ти е казал, че двамата са се запознали в ареста.

— Ами да, логично е — той се познава с Йона, защо да не се познава и с Франки? — заразсъждавах аз. — Или пък хронологията е обърната — може точно Дундъото да е запознал Йона с Франки?

— Това е без особено значение, тъй като вторите отпечатъци не са неговите. Да ти призная, страшно ми е криво, че няма да можем да му лепнем тази история.

— Все някой е бил в мустанга заедно с Клифтън. Може би Йона? Стейси свъси вежди и замислено се почеса по брадичката:

— Чакай да видим. Дай да караме по-полека. Не може да правим такива заключения. Слагаме Дундъото в мустанга по време на убийството, но не е изключено да се окаже, че е оставил отпечатъците си по-късно. Той познавал ли се е със семейство Макфий?

— Ако приемем, че е откраднал колата, не е било нужно да ги познава.

— Проблемът е следният: ако е бил близък с Корнъл или с някой друг от семейството му, може да е имал съвсем законен достъп до автомобила. Върнали са го в ужасно състояние. Рюъл може да го е помолил да го премести в гаража или да го поизмие. Или двамата с Корнъл са се промъкнали в гаража, за да изпуснат тайно по цигара. Наличието на негови отпечатъци може да бъде обяснено по толкова много начини.

— Да, стига да е вярно, че са се познавали.

— Точно така.

Набързо обмислих вероятността това да се окаже истина.

— Дундъото е отраснал в Креозот, който е на някакви си двайсет километра южно от Куоръм. Мисля, че е следващото градче отгатык Хейзълууд Спрингс.

— Това имах предвид.

— Но дори и вероятността да са се познавали не изключва Дундъото да е откраднал мустанга. Когато го арестували в Ломпок, той чакал на автостоп. Може да е откраднал колата, да я е закарал в Ломпок, да е изхвърлил трупа и да е бутнал мустанга в онова дере.

— Какво ни пречи да го попитаме? Нали каза, че сестра му го прибрала в дома си, когато го освободили от затвора? Разполагаш ли с адреса ѝ?

— Не, но лесно ще го намеря.

Обадихме се в администрацията на областния затвор в Санта Тереза и взехме домашния адрес на Дундъото. Решихме да тръгнем с наетата кола на Стейси, защото автомобилът на Долан миришеше на цигари. Докато карахме по 78-ма магистрала, му показах Тъли-Бел и му разказах какво съм видяла. Както и предполагах, той се заинтересува и се разбрахме да се отбием там в първия удобен момент.

Креозот беше по-малък от Куоръм, но поне десет пъти по-голям от Хейзълуд Спрингс, през който преминахме на отиване. Крайпътната табела твърдеше, че населението на градчето възлиза на 3435 души, но допуснах, че от статистическия институт по навик са раздули цифрите. Предвид близостта си до границата с Аризона, жителите бяха решили да създадат атмосфера като в уестърн. В резултат сега обитаваха сгради, напомнящи декори от евтина продукция. Очаквах всеки миг от покрива на бара да се прекатури прострелян каубой. Фасадите на магазините по тясната главна улица бяха от дървени талпи; край бордюра се издигаха двуетажни и триетажни постройки, плътно долепени една до друга, с високи, фалшиви фасади и стръмни външни стълби. Вместо с обичайния тротоар, улицата бе обточена с дъсчена платформа. Може Креозот действително да беше стар миньорски град, но не изключвах и другата възможност — да си придава такъв вид, за да заблуди посетителите си, че има дълга, вълнуваща история.

Стейси беше нахлупил червената си плетена шапка с оправданието, че му е хладно на темето. Предположих, че страда от рядък пристъп на суета, но може и да бърках. Къщата, която търсехме беше на Ей стрийт, близо до ъгъла с Трета улица, и представляваше малка квадратна кутийка, разположена в средата на малка квадратна морава. Изкачихме се по трите циментови стъпала до тясната веранда. Отвътре долиташе бръмчене на прахосмукачка. Стейси почука вежливо, но бръмченето продължи. Пак почука и този път прахосмукачката млъкна. Фелиша Клифтън отвори вратата. Беше боса, по джинси и тениска. В една от гайките на колана си бе втъкнала кърпа за бърсане на прах. Беше висока, с едра кост. Червената ѝ коса бе небрежно прихваната със синя лента, за да не ѝ влиза в очите, докато чисти. Гримът ѝ беше драматичен. Клепачите ѝ бяха дебело оконтурени с черен молив. Тежките изкуствени мигли подчертаваха сините ѝ очи.

— Да?

— Търсим Фелиша Клифтън. Вие ли сте?

— Да.

— Аз съм Стейси Олифант от областното шерифство в Санта Тереза, а това е Кинзи Милхоун...

Фелиша притвори очи:

— Ако Седрик пак е направил нещо, ще се самоубия. Бог ми е свидетел, ще го направя.

— Не е загазил, мис Клифтън — или поне аз не знам такова нещо. Просто искаме да поговорим с него, ако си е у дома.

— Няма го. Излезе късно снощи или рано сутринта — не знам точно кога. Дори не ми е оставил бележка къде отива и кога ще си дойде.

— Може ли да влезем в къщата?

Фелиша се поколеба и огледа улицата, сякаш подозираше, че съседите ѝ надничат през спуснатите си завеси:

— Май е по-добре да не ви държа отвън на двора.

Пристъпихме направо в дневната, която бе три на три метра. Кухнята се виждаше още от входа. Сигурно останалата част от къщата се състоеше от две малки спални с баня по средата. Въздухът ухаеше на почистващи препарати. По кухненския под още лъщяха следите от мокрия парцал. Миришеше на бор, на хлор и на терпентин.

— Моля, седнете — рече тя.

Стейси се настани на дивана, а аз седнах на яркожълтия пластмасов стол вляво от него. Фелиша се местеше неспокойно от крак на крак и се зачудих дали и за нея чистенето не е отдушник на стаено напрежение, както понякога бе за мен. Беше положила трогателни усилия, за да създаде уют, макар че обзавеждането представляваше разностилна смесица от купени на вехто мебели, евтини джунджурии и трофеи от разпродажби на преоценени стоки.

— С какво се занимавате? — попита Стейси, опитвайки се да я предразположи.

— Управителка съм на пункта за химическо чистене. Целият ми живот е свързан с това — да почиствам петната и неразбориите на другите.

— Предполагам, че не ви е било лесно със Седрик — отбеляза Стейси.

— О, не се притеснявайте да го наричате Дундьо. Всички така му казват. И аз не знам защо продължавам с това „Седрик“. Дундьо повече му приляга, като се има предвид какво представлява.

Тя приседна на втория жълт стол от другата страна на дивана. Пресегна се и изравни купчинка списания, а после разсеяно взе кърпата за прах и я прокара по масата, обирайки невидими пращинки.

Стейси се прокашля:

— Само двамата ли живеете?

— Да. Откакто се помня, той създава единствено главоболия. Родителите ни се разделиха, когато беше на годинка и половина. Мама избяга с някакъв продавач на поцинковани тръби. Алкохолът довърши баща ми преди две години. Бях само на осем, когато се роди брат ми. Татко вече за нищо не ставаше, така че се наложи да го отгледам сама. Можете да си представите какво ми е било.

— Трудна работа за малко момиченце.

— И още как. Явно не съм се справила особено добре, защото Седрик още от деветгодишен започна да се въвлича в неприятности. Знам, че трябва да престана да му се притичам на помощ — вечно се мъча да го отърва от затвора, да му помогна да стъпи на краката си. Няма никакъв ефект. Единственият му талант е да преживява, без да работи. А, и от време на време да открадне някоя кола.

— С какво се занимава, откакто излезе от затвора? — попитах аз.

— Със същото, което винаги е правил — пие, пуши, крънка ми пари и се мести от едната кълка на другата. Понякога помага вкъщи, но не и преди да му се разкрещя. Като го навикам, измива чиниите или отива да напазарува. Явно съм се предала.

— Търси ли си работа?

— Твърди, че търсел, но в този град няма кой знае какъв избор. Освободи се едно място в млечния бар, но той смята, че подобна работа е под достойнството му. Да му имам самочувствието. Ако пита мен, отрепка като него няма право да говори за достойнство. Пак ще се набърка в някоя глупост — въпрос на време е. Едно не мога да си обясня — всеки път, когато някой тъпанар се издъни, се намира някоя патка да го съжали. В случая това съм аз.

— Сещам се за един подобен случай — рекох, мислейки си за Йона.

— Изпитвате вина — каза Стейси.

— Това ли било? Хм, май сте прав. Винаги изглежда толкова искрен. И до ден-днешен щом го погледна, виждам деветгодишния Седрик. Беше откраднал две сребърни рамки за картини от дома на една съседка; живееше точно срещу нас. Моментално го пипнаха. За какво му бяха притрябвали тези сребърни рамки? Рева като бебе и се закле, че никога вече няма да прави така.

— И колко време изтрая?

— Около месец. Вече съм забравила какво открадна следващия път, но пак беше някаква напълно безполезна вещ. Увещавах, поучавах, крещях. Той знае точно какво да каже, за да ми замаже очите. В никакъв случай не е тъп, но е най-мързеливото създание, което съм виждала. Върши каквото му е най-удобно в момента, без изобщо да се замисля за последствията. Съжалявам, не знам защо се разбърбих така. Да го накарам ли да ви се обади, като се върне?

— Ще ви бъдем изключително задължени — рече Стейси и извади химикалката си. — Да ви се намира някое листче? Искам да запиша номера си.

— Напишете го върху корицата на „Космополитън“. Никога не хвърлям тези списания.

Стейси надраска името на мотела ни, телефона и номерата на стаите ни.

— Ако искате, напишете и имената си, за да не ги забравя — каза тя. Очевидно изобщо не беше ги запомнила.

Стейси написа и имената ни, щракна химикалката и я прибра.

— Имате ли някаква представа като излезе, къде ходи? На драго сърце ще наминем по тези места — току-виж сме го срещнали.

— Има една таверна — всъщност е малко, сбутано кръчме — намира се на Вайн. Вижте дали не е там. За други места не се сещам, освен ако не е запитал към Блайт.

— С кого се вижда?

— Не познавам сегашните му приятели. Толкова време прекара в затвора, че не му останаха много от старите. В четвъртък вечерта, обаче, на два пъти го търсиха по телефона. Първият път не знам кой беше — той вдигна. Вторият път аз бях по-близо до телефона и се оказа, че се обажда едно момиче, с което бяха гаджета преди години...

— Да не би да става въпрос за Йона Матис?

— Точно тя беше. Познавате ли я?

— Запознахме се преди няколко дни.

— Тя е добро момиче. Харесва ми. Жалко, че брат ми не се задържа с нея. Чух, че се омъжила за друг.

— Защо го е търсила?

— Не зная, но явно беше ядосана, защото Седрик се разсипа от извинения; повтаряше като курдисан, че не бил направил каквото там я беше вбесило. После някакъв мъж взе слушалката и цялата история се започна отначало.

— Франки Миракъл?

— Възможно е. Мисля, че беше той. Слушах с половин ухо. Телефонът е в кухнята, а те му звъннаха тъкмо по време на любимото ми предаване, така че като ми дойде до гуша от вайканията му, станах и затворих вратата.

— След този разговор той подхвърли ли, че ще излиза на другата вечер, тоест снощи?

— Не, но той поначало не ме държи в течение на личния си живот.

— Допускате ли, че е отишъл да се види с Йона?

— Опазил бог. Искрено се надявам да не е така. Тя беше направо разярена. Най-добре да стои по-далечко от нея.

— Тази история не ми звучи никак добре — подхвърлих на Стейси, когато хлопнахме вратите на колата. — Ще те помоля да спреш на някоя бензиностанция, за да потърся монетен телефон.

— На кого смяташ да звъниш?

— На Анет от Пийчиз. Майката на Йона.

Край главната улица имаше две бензиностанции: едната на ъгъла на Фърст стрийт и Вайн, а втората — на пресечката на Холиууд и Вайн. Не можеше да се отрече, че някой бе проявил тъжно чувство за хумор^[1]. Стейси отби във втората. И двамата преровихме джобовете си и събрахме шепа дребни. Той остана в колата, а аз се обадох на справки и взех номера на „Муунлайт кафе“ — барчето, в което работеше Анет. След минута вече разговарях с нея.

— Здравсти, Анет. Кинзи Милхоун се обажда. Двамата с лейтенант Долан...

— Не съм ви забравила — рече тя. — Как е лейтенантът? Как му беше първото име...

— Конрад, но всички го наричат Кон. Право да ти кажа, вчера получи инфаркт и в момента е в болницата, в Куоръм.

— Ох, аман от проблеми. Много ми е мъчно за него. Бедничкият. Как е сега?

— Попадна на добри лекари, които смятат, че ще се оправи.

— Слава богу! Кажу ми, че ще го споменавам в молитвите си.

— Ще му предам. Обаждам ти се, защото трябва да задам един въпрос на Йона. Тя на работа ли е?

— Де да беше, душко. Тръгна от Пийчиз малко подир вас. Отишла направо в Санта Тереза. По-късно същия ден се обади да ми съобщи, че е при Франк. Не мога да повярвам, че собствената ми плът и кръв е толкова задръстена. Предупредих я да стои по-далечко от него, ама тя слуша ли? Все едно на себе си приказвам.

— Как се е случило това? Нали той нямаше представа къде се е преместила да живее?

— Муцко, оказа се, че аз, наивницата, съм се заблуждавала. Чак сега разбирам, че тя е поддържала контакти с него през цялото време, докато той лежеше в затвора и че откакто е излязъл, се чуват кажи-речи всеки ден.

— Какво я е накарало да изтича при него?

— Ти нямаш представа как настръхва щом реши, че нещо го заплашва. Закриля го като тигрица. Убедена е, че той няма нищо общо със смъртта на онова, другото момиченце — нали се сещаш, онова, за което разпитвахте. Ако беше замесен, тя моментално щеше да дотърчи при вас да му осигури алиби.

— Дали е в състояние да направи това?

— Кое?

— Да му осигури алиби за първите два дни след смъртта на Кати Лий. Беше ужасно уклончива, когато я попитахме.

— Йона е убедена, че има обяснение, но като я питам какво е то, мълчи. Мисля, че тъкмо затова е отишла при него — да разбере къде е прекарал онези два дни. Изтормози се за тази каменоломна, където било захвърлено момичето.

Отдалечих слушалката от ухото си и се втренчих в микрофона:

— Защо пък точно Йона ще се тормози заради каменоломната?!

— А, тя познава местността много добре. Като дете ходеше да играе там с двамата си братовчеди — децата на сестра ми. Всяко лято им гостуваше за две седмици. Вземаха велосипедите, отиваха на кариерата и там си играеха на война между камънаците.

— В Ломпок?

— Нали това ти обяснявам бе, душко.

— Защо не каза на лейтенант Долан?

— Не съм се сетила, иначе веднага щях да му кажа.

— Сигурна ли си, че става дума за същата кариера? Наоколо може да има и други.

— Предполагам, че Йона се опитва да установи точно това.

— А да е споменавала Дундъото?

— Във връзка с какво?

— Питам се дали е казала на Франки нещо за него.

— Е, сто на сто. Нали знаеш, че Дундъото и Франки бяха в затвора заедно, горе-долу по едно и също време. Щом каза, че някой го е натопил, беше от ясно по-ясно, че става въпрос за Дундъото. Тя си мисли, че е пробутал името на Франки, за да си изкрънка някаква привилегия.

— О, божичко, това не е вярно. Нищо не е крънкарал — казах. — Слушай, Анет, ще те помоля за една услуга. Ако Йона ти се обади, накарай я да ми звънне, моля те. Отседнала съм в Куоръм, в мотел „Океански изглед“, 125-та стая.

— Надали ще ми се обади, но ако все пак се чуем, на драго сърце ще ѝ предам. Естествено, ти си по-близо до нея от мен.

— Моля?

— Ама душко, тя е в Креозот. Нали ти казах? Като си тръгнала от Санта Тереза, отишла да потърси Дундъото, за да се разбере с него.

— Франки с нея ли е тръгнал?

— Господи, нямам представа. Надявам се, че не. Тя поне не ми каза да са заедно.

Успях да сдържа стона си, макар че ми идеше да вия:

— Дай да не се тревожим отсега. Благодаря ти, Анет. Страшно много ми помогна.

— Миличко, и да кажеш на лейтенант Долан, че му пращам една голяма, стара, влажна целувка.

— Непременно. Моля те, не забравяй молбата ми — кажи на Йона да ми звънне, ако я чуеш. Не знаеш ли къде е отседнала?

— Не, разбира се. Ако знаех, щях да ти кажа.

— Добре. Питам за всеки случай, да не би да не съм те чула.

[1] Холиууд булевард и Вайн стрийт са най-известните улици в Холивуд. Точно на пресечката им се издига прочутата сграда на „Кепитъл рекърдс“, превърнала се в емблема на съвременната музикална индустрия. — Б.пр. ↑

Обиколихме Вайн стрийт, която беше местното стъргало и бе дълга всичко на всичко десет преки. Видяхме само една кръчма, издържана във вездесъщия каубойски стил. Паркирахме отпред, влязохме вътре и се огледахме наоколо: дебели носещи греди поддържаха ниския таван; дъсченият под бе обилно наръсен със стърготини, а стените, направени от грубо одялани дънери, бяха покрити с грапава мазилка. Долната част на дългия бар от полиран махагон бе обточена със задължителната месингова тръба. Преброих осем маси, заобиколени със столове, чиито седалки наподобяваха седла. В ъгъла на салона бе разположен автомат за минифутбол. Не се наложи да се озъртаме дълго, за да установим, че Дундъото не е тук — вътре нямаше жива душа. В единия край на тезгяха бе поставен стар сокоохладител, подобен на аквариум. Фонтанът от сок безконечно обливаше стените на стъкления куб. Зад бара имаше грил. Около пламъка бавно обикаляха набучени на шишчета наденички и изпълваха въздуха с неустоимия аромат на евтин колбас.

Двамата със Стейси нетърпеливо застанахме пред бармана, поръчахме си по два хотдога, украсихме ги с горчица, накамарихме ги със ситно смляна гадна, сладникава туршия със стърган суров лук, от която ни се насълзиха очите, и ги излапахме. Никой от нас не обели и дума, преди да сдъвчем и преглътнем и последната хапка. Със задоволство чух Стейси да издава същите тихи, скимтящи звуци, които са моя запазена марка.

Той прокара обяда си с кола и ожесточено се зае да търка пръстите и устата си със салфетка:

— Цял ден ще се оригвам на наденици, но си струваше. Направо се чудя откъде вадя такъв апетит.

— Е, Стейси, не сме сложили залък в устата си от обяд, а вече минава три часа.

— Ще си поръчате ли още нещо? — попита барманът, който приближаваше шейсетте, имаше яйцевидно лице, оплешивяваща глава и

разстояние между двата предни зъба.

— Търсим Дундьо Клифтън. Сестра му Фелиша каза, че сигурно е тук.

— Днес не се е мяркал. Обикновено пристига още към единайсет, когато отваряме. Няма къде да се дене — ще дойде по-късно. За най-сигурно го потърсете в часа на промоциите. Никога не изпуска възможността да пийне две на цената на едно.

— Ще го помолите ли да ни звъне като дойде? Засега сме в движение, но по-късно ще се приберем в Куоръм, в мотел „Океански изглед“.

Той пак записа координатите ни, този път на някаква салфетка. Барманът я сложи на рафта с бутилки зад себе си. Изчаках Стейси да плати за обяда ни (за мен втори, за него трети), излязохме и се качихме в колата.

Поехме на север по 78-ма магистрала и аз му посочих замъглените, далечни очертания на комплекса Тъли-Бел, които се издигаха от лявата ни страна:

— Искаш ли да го огледаме сега, или предпочиташ да се върнем някой друг път?

— Сега е най-удобно.

Стейси сви в асфалтирания четирилентов път и също като мен отбеляза, че всичко наоколо се разпада. Изминахме трите километра сред необятната пустош, която ни притискаше отвсякъде. Стигнахме до комплекса, паркирахме и слязохме. Все още бе следобед и слънцето висеше над нас като безмилостен прожектор, осветяващ всяка пукнатина в рушащата се сграда. Паметта ми някак я беше поспретнала; бе забравила купчините отпадъци и навятия пясък, зеещите рамки на прозорците и браздите в спечената пръст, покриваща площадката отпред.

Усетих движение и погледнах встрани. Пресегнах се и докоснах рамото на Стейси. И двамата застинахме на място. Два койота приближаваха в тръс. Бяха бледосиви, мършави, с кокалести крака; приличаха на немски овчарки по заострените си уши, но бяха малко по-високи. Първият койот спря и ни изгледа с ленива арогантност. Това бяха пустинни койоти, по-дребни от онези, които бях виждала в Санта Тереза. Ако годината се случеше сушава, дребните гризачи измираха и глутниците, гонени от глада, се придвижваха от подножията на

планините към градските покрайнини. Бях чувала вледеняващия, пронизителен лай, който си разменяха, когато притиснеха натясно плячката си и свиваха кръга около нея. По уличните стълбове бях виждала безчет изписани на ръка бележки със снимки и телефонни номера, в които собствениците отправяха патетични призиви да им бъдат върнати „изгубените“ котета и дребни кучета. Знаех къде са. В светлика на разсъмване, когато бродех из града, нерядко забелязвах самотен койот да прекосява шосето, понесъл нанякъде трофея си. Тук, в пустинята, където жегата беше съсипваща и валеше още по-малко дъжд, койотите ядяха всичко: гущери, насекоми, лещ, змии.

Вторият койот беше подминал по пътя си, но сега направи кръг и се върна при първия. Очевидно това беше женската — тялото ѝ беше закръглено от котило кутрета. Двете животни впиха в нас погледи, изпълнени със зловеща интелигентност. Взрях се в студените им, жълти очи; в бездънните ями на кръглите им черни зеници. В тях не открих усещане за страх. Тази неопитомена пустош беше тяхна територия — тук те винаги щяха да оцеляват по-добре от нас. Стейси плесна с ръце и двойката продължи по пътя си в същия спокоен тръс. Той се обърна и двамата ги изпроводихме с поглед.

Вятърът се усили. Въпреки слънцето и при все че бях облечена с коженото си яке, установих, че съм се привела, за да се предпазя от студа.

— Хайде да влезем вътре, преди да съм намръзнала до смърт.

Залутахме се по пустите коридори. Сега, когато Стейси беше до мен, събрах кураж да навляза по-навътре. Отначало се движехме заедно, а после се разделихме. Докато той оглеждаше частично построения мезонет в съседния корпус, аз се запрепъвах нагоре по недовършената дървена стълба, водеща до втория етаж. Приближих се до широкия прозорец без рамка и зарях поглед из околността: неизбродими километри, покрити с редки шубраци, сред които се търкаляха кълбетата на пустинните бодили. Отново долетя звукът на плющящ найлонов лист. Наведох се и погледнах вляво. Някъде долу, на нивото на земята, се виждаше ъгълче от парче матов найлон, което се ветрееше изпод купчина камъни. Историите за духове се раждат от точно такива феномени. Бях изненадана, че местните жители още не са си съчинили зловещи легенди за това място.

Погледът ми се плъзна отгатак пътя. Стейси изникна от тъмния вход на съседното здание, застана, облян в светлина, видя ме и ми махна. Аз също му помахвах в отговор. Той сви зад ъгъла и отново изчезна от погледа ми. Слязох долу при него.

Когато паркирахме пред мотела, вече приближаваше четири. Според мен днес бяхме отхвърлили предостатъчно работа — предложих да си починем. Стейси рече, че ще отиде в болницата да поседи при Долан. Остави ме в стаята ми, а аз навлякох анцуга и маратонките и отидох да потичам. Последният ми крос беше в сряда, преди двамата с Долан да тръгнем насам. Днес беше събота и реших, че е крайно време да отделя време за себе си. За пръв път оцених предимствата на мразовития пустинен въздух. Тук влажността бе ниска и успях да измина петте километра, почти без да се изпотя.

Когато се върнах в мотела, видях, че лампичката на телефонния секретар примигва. Натиснах 6 и телефонистката ми каза, че имам съобщение от Бети Пъкет. Записах си името и телефонния ѝ номер, но се наложи да понапрегна паметта си, за да се сетя коя беше тя — преподавателката по машинопис тире училищен психолог в алтернативната гимназия „Локаби“. Искаше ми се да вляза под душа, но реших първо да приключа с разговора.

Когато вдигна слушалката, г-жа Пъкет ми рече с леден тон:

— Не искам да ме сметнете за дребнава, но трябва да ви кажа, че ви търсих три пъти и очаквах да се свържете с мен.

— Госпожо Пъкет, поднасям ви искрени извинения, но това е първото и единствено съобщение, което получавам от вас. Кога бяха предишните ви обаждания?

— Вчера следобед звънях два пъти, днес рано сутринта пак ви потърсих.

— Явно вината е в администраторката. Тя е ужасна в това отношение... всъщност във всяко отношение. Повярвайте ми, ако знаех, щях незабавно да се свържа с вас.

— Е, предполагам, че се случват и такива неща — поомекна тя. — Патси Маркъм ми звънна вчера, малко след като сте си тръгнали от училищната канцелария. Не мисля, че ще успея да ви помогна, но Патси настоя да ви се обадя.

— Всъщност, след посещениято ми при нея отбелязахме известен прогрес. Твърде вероятно е да сме узнали името на жертвата.

Става въпрос за момиче, наречено Чарийз Куин. Помните ли я?

— Това име нищичко не ми говори. Кога е учила в „Локаби“?

— През април или май 1969 година. Записала се в гимназия „Куоръм хай“ през март, но доколкото разбрах, скоро я изключили оттам. Вероятно се е преместила в „Локаби“ към края на учебната година.

— Точно от това се опасявах. През същия този период бях в отпуск по болест. Сигурна съм, защото преди да ви звънна прегледах какво съм правила през въпросната година и направих справка с календара си. Ако бях на работа, задължително щях да разговарям с момичето при записването му.

— Значи не сте я срещали?

— Не. Съжалявам, че не мога да помогна.

— Също и аз. Много хора ни говориха за нея, но повечето я описват в най-черни тонове. Разчитах вие да ми предложите по-обективна информация.

— Съжалявам, че ви разочаровах. Семейството ѝ от града ли е?

— Доколкото зная, не е била тукашна — рекох и ѝ обясних накратко ситуацията с Медора Сандърс, която приела да отглежда момичето.

— Познавам семейство Сандърс. По-точно казано, познавах ги навремето. Не зная как е Медора в момента, но едно време имаше сериозен проблем с алкохола.

— А за Уилбър какво ви е известно?

— Е, познавах го колкото да си кажем „здрости“. Посещавахме една и съща църква. Виждахме се там, когато Медора беше достатъчно трезва, за да присъства на службата.

— Тя каза, че съпругът ѝ я изоставил в средата на юни същата година и оттогава няма ни вест, ни кост от него. Питахме се дали няма връзка между изчезването на Чарийз и неговото.

— О, не ми се вярва. Той действително избяга заради друга жена, но не с това момиче. Любовницата му беше една негова колежка от „Сиърс“.

— Откъде знаете?

— Мълвата се разпространява бързо. Тогава авантюрата му не слизаше от устата на хората.

— Не мога да повярвам, че Джъстин и Медора така и не са научили — казах.

— Предполагам, че никой не се е претрашил да им поднесе лошата новина. Съвсем наскоро чух — изскочи ми от ума точно от кого — че Уилбър се оженил за тази жена и сега живее в Сакраменто с нова самоличност. Казвал се Санди Уилбърсън или нещо подобно.

— Така ли? Това е интересно, защото Медора е убедена, че е мъртъв.

— Кажете-речи. Поне за нея е така.

— Хрумна ми да ви питам още нещо, макар че надали ще знаете. Чудя се, дали познавате едно момче на име Седрик Клифтън. Родом е от Креозот, но от деветгодишен се забърквал в неприятности и има вероятност да е учил в „Локаби“.

— Да, познавам Седрик. Колко странно, че попитахте. Записа се при нас през 68-ма година, преди периода, от който се интересувате.

— Какво странно има във въпроса ми?

— Ами нали споменахте семейство Сандърс — той беше гадже с дъщерята. Беше по-голям от нея. Когато ходеха, тя бе едва на шестнайсет, а той навършваше деветнайсет.

— Джъстин и Дундъо Клифтън? Не може да бъде. Нали тя е била гадже с Корнъл Макфий?

— Така е, но първо излизаше със Седрик. Двамата скъсаха, когато тя започна да се вижда с Корнъл и му „скрои капата“ както казахме навремето. И двамата учеха в един клас с дъщеря ми в „Куоръм хай“.

— О, боже. Вече имам чувството, че тук всеки познава всеки.

Бети Пъкет се засмя:

— Добре дошли в дълбоката провинция. Какво друго да ви кажа за Седрик?

— Някога задържан ли е за кражба на кола?

— Да, разбира се. И за какво ли още не.

— Като например?

— За измама с цел облагодетелстване, за фалшификации, за издаване на чекове без покритие.

— Значи не е упражнявал насилие?

— Не и докато беше при нас, в „Локаби“. Не бих могла да зная в какво се е забъркал, след като завърши училище.

— Благодаря ви. Много ми помогнахте. Съжалявам, че толкова трудно се свързахте с мен — рекох.

Докато душът обливаше косата ми, си мислех колко хубаво би било, ако водата можеше да отмие и безпорядъка в мислите ми. Сякаш търсехме игла в копа сено — как да подредим всичките тези късчета разнородна информация, как да открием тайната връзка между тях? Облякох се, седнах пред бюрото, извадих нов пакет картончета и започнах да си вода бележки. След като записах всичко, което ми се струваше съществено, подредих картончетата в груб хронологичен ред, сложих пишещата машина на бюрото и се заех да съчинявам доклад. Стейси и Долан също биха се справили с тази работа (и щяха да я свършат, ако се налагаше), но ми бе любопитно как ще се подредят фактите. Успях да проследя връзките между събитията; те се формираха и отново се разпадаха, но логиката бе все така озадачаваща: Дундъто работи с Франки; Франки се жени за Йона; Дундъто е гадже с Джъстин преди брака ѝ с Корнъл. Йона отраства в един град с Дундъто и двамата са приятели като хлапета. Сестрата на Корнъл, Ейдриън, е приятелка с убитото момиче — естествено, при положение че Джейн Доу и Чарийз са едно и също лице. После пръстовите отпечатъци на Дундъто се появяват в откраднатата кола. Ама че интригуващо развитие на нещата. Седях, вирах се в картончетата и мислех за действащите лица.

Хрумна ми, че през 1969 година съм била само с две години по-голяма от тези тогавашни „пубери“. Избутах криво-ляво гимназията, без нито веднъж да се отлича в поне една учебна дисциплина. Никога не ме избраха за председател на класа, никога не тренирах спортове, никога не участвах в кръжоци. Не свирех в училищния оркестър, не ме одобриха за мажоретка, не пеех в хора. През по-голямата част от времето се шляех наоколо начумерена и пренебрегната. Изкарвах средни (което ще рече посредствени) оценки, пушех трева и се мотаех със себеподобните си — незабележителни и незабелязвани от никого отрепки. Ако по онова време бях живяла в Куоръм, би било вероятно Дундъто да се сприятели с мен, отколкото с Корнъл и Джъстин. Корнъл вече не беше спортната звезда на гимназията, но все пак бе благоприличен, съвестен гражданин, който се трудеше неуморно, за да издържа жена си и децата си. Джъстин бе отдадена на дълга си съпруга и майка; Ейдриън работеше като административен

помощник в същата онази гимназия, която бе завършила навремето. А Дундъото все така вършеше глупости, които отново и отново го отвеждаха зад решетките. Колкото до мен, аз бях се превърнала в (кажи-речи) уважавана, почтена гражданка, която избягваше употребата на всякакви нелегални субстанции, та дори бе отказала и цигарите.

Замислих се за Чарийз — как ли се вместише тя в голямата схема на събитията? Ние, останалите, бяхме дарени с възможността да направим по-мъдър избор в по-нататъшния си живот и така да компенсираме юношеските си провали, докато за нея всичко бе свършило през 1969 година. Едно от поредните ѝ неудачни решения се бе оказало последно.

Дописах доклада, останах седнала и размесих картончетата, за да направя обичайния си пасианс. Нахвърлях ги по редове, после започнах да ги реда вертикално, за да видя как ще изглеждат събитията, ако разбъркам последователността им във времето. Истината често се изплъзва от погледа ни, особено когато се касае за убийство. Това, което ни се струва логична серия от събития, може да придобие коренно различни измерения, ако преобърнем хода на времето. Когато разследва събитията, довели до дадено убийство, полицията винаги взема за отправна точка самото престъпление и се връща назад към случките, довели до фаталния удар. С изключение на непровокираното насилие, което става все по-разпространено в наши дни, всяко убийство е предизвикано от определена причина. Налице е мотив — неизменно има мотив. В деветдесет процента от случаите, разберем ли защо се е случило нещо, ще узнаем и кой го е извършил.

Отново прегледах картончетата си, за да проверя дали не съм забравила нещо. Естествено, бях пропуснала да се върна при Медора и да я питам защо е чакала цяла седмица, преди да подаде сигнала за изчезването на Чарийз. Извадих това картонче най-отгоре и го обърнах, за да се подсетя, а после прихванах колодата с ластик, за да не се разпилее. Въпросът със забавянето не беше от първостепенно значение и вероятно имаше добро обяснение, но все пак трябваше да го изчистя.

Точно в пет часа оставих картончетата в чекмеджето върху папката с досието за убийството, подредих страниците на доклада, който бяха напечатала, пъхнах ги в една папка, метнах се в колата,

отидох в най-близкия ксерокс и изкарах две копия. Докато карах по главната обратно към мотела, зърнах Ейдриън Ричардс. Беше се запътила към кварталния супермаркет. Току-що бе паркирала колата си и вървеше към входа. Сkochих върху спирачката и със закъснение погледнах в огледалото за обратно виждане с надеждата, че автомобилът зад мен няма да ми нагъне ауспуха. Свърнах рязко вляво, предизвиквайки несдържана ярост в няколко колеги автомобилисти — единият размаха към мен юмрука си и оформи с устни неприлична дума. Смутено вдигнах рамене и му пратих въздушна целувка.

Паркирах и влязох. Бързо закрачих между щандовете, озъртайки се наляво и надясно. Мернах я в отдела за плодове и зеленчуци. Беше захапала списъка си за пазаруване, за да освободи двете си ръце и съсредоточено ровеше из купчина пъпеша. В количката ѝ бяха подредени кошничка с коктейлни домати, две връзки зелен лук и глава карфиол, която приличаше на мозък, увит в целофан.

— Здравсти. Искаше ми се да поговорим, но не знаех как да се свържа с вас — рекох. — Как се казва съпругът ви?

— Питър. С него сме разведени. Живее в Рино.

— Ще възразите ли, ако ви следвам, докато пазарувате?

— Няма проблеми — отвърна тя.

Беше облечена в джинси, маратонки и комплект от опушеносин кашмир. Косата ѝ бе прибрана назад под малка барета. Най-сетне си хареса пъпеш, подуши го и го постави в количката. Забута я нататък и спря пред витрината с млечни продукти. Взе кутия обезмаслено мляко и провери годността му. Сложи го при останалите покупки.

— С какво мога да ви помогна?

— Чудя се за нещо — когато дойдох в канцеларията на гимназията, не ви ли хрумна, че момичето за което разпитвам е Чарийз?

— Нито за миг. От къде на къде? Тя изчезна преди години.

— Чух, че сте били близки приятелки.

— Е, чак пък „близки“. Просто се мотаехме заедно понякога.

— Тя не спомена ли, че има намерение да напусне града?

— Аз дори не подозирах, че е изчезнала. Двете с нея не бяхме неразделни.

— Добре, но когато все пак научихте, не се ли разтревожихте за нея?

— Не особено. Помислих си, че тя е в състояние да се погрижи за себе си.

— И никога вече не ви се обади?

— Не, но аз и не съм очаквала друго. Казах ви, не бяхме близки. Аз бях с две години по-малка от нея и нямахме кой знае какви общи интереси. Времето ме раздели с много съученички, с които бях далеч по-добра приятелка, отколкото с нея. Такъв е животът.

— Не ми изглеждате разстроена от вестта за убийството ѝ. Нима това не ви натъжи?

— О, дайте да си говорим направо. Съжалявам за случилото се, но не съм *тъжна*. От къде на къде очаквате да ми е мъчно? Та аз я познавах само четири месеца, даже няма и толкова.

— Разкажете ми за приятелството между вас, колкото и да е било мимолетно.

— Не знам какво да кажа. Тя ми се струваше забавна. Не ѝ пукаше какво говори и пет пари не даваше за мнението на околните. Аз бях бунтарски настроена, но тя *вършеше* неща, за които на мен не ми достигаше смелост. Аз бях послушно момиче. Тя беше хулиганка. Противоположностите се привличат.

Свърнахме вляво и се повлякохме покрай рафтове, пълни със зеленчукови консерви, фидета и макарони, ориз и боб и кускус. Тя си взе пакет леща.

Попитах:

— Познавате ли се с Дундъо Клифтън?

— Разбира се. Двамата с Джъстин бяха гаджета.

— Колко време ходиха заедно?

— Около година, струва ми се. Лично аз мислех, че е абсолютен нехранимайко, но тя си го харесваше. Останаха приятели и след като скъсаха.

— Не мога да си ги представя заедно.

— Да бяхте видели момчето, с което аз излизах. Бяхме абсурдна двойка.

— Дундъото познаваше ли се с Корнъл?

— Всички се познавахме помежду си.

— А Франки Миракъл и Йона Матис?

— Чувала съм тези имена, но не съм срещала нито единия, нито другия.

— Дундъото прекарваше ли много време у вас?

Тя ме изгледа с леко недоумение:

— Често идваше. Защо питате?

— Допускате ли, че е възможно той да е откраднал мустанга от работилницата на баща ви?

Видях, че усилено размисля:

— Възможно е. По онова време крадеше разни коли.

Ейдриън се приближи до стената от рафтове и си избра буркан доматино пюре и две консерви свинско с фасул.

— Когато стана кражбата, заподозряхте ли го?

— Може и да ми е минало през ум.

— А споделихте ли тези свои съмнения с баща си?

— Не. Как бих могла да го обвинявам, без да съм убедена — не съм го *видяла* да я краде. Помислих, че се опитва да впечатли Джъстин.

— Мислех, че по онова време вече са били скъсали?

— Да, така е, но той се надяваше да я спечели обратно.

— Тя знаеше ли, че той е взел мустанга?

— Казах ви, и аз не *знам* подобно нещо. Мога само да предполагам. Не разбирам накъде водят всичките тези въпроси.

— Смятам, че той не само е откраднал колата, но е отишъл с нея в Ломпок заедно с Чарийз — рекох и насмалко да добавя „която лежала мъртва в багажника“.

— И какво от това?

— Никога ли не го попитахте дали не знае какво се е случило с нея?

— Сигурна съм, че ако знаеше, щеше да каже.

— Никой ли не се загрижи за изчезналото момиче?

— Не особено. Медора съобщи на полицията и оттам насетне решихме, че ченгетата си знаят работата. Съжалявам, ако това ви кара да ни мислите за гадняри.

Междувременно стигнахме до сектора за замразени храни и тръгнахме по пътеката между хладилните витрини, пълни със сладоледи, замразени пици и зеленчуци. Ейдриън плъзна стъкления капак на един от фризерите и хвърли в количката пликче млад грах.

Изгледах я замислено:

— Защо ли имам чувството, че премълчавате нещо, което ви е известно?

— Положително са ми известни много неща, които не смятам за нужно да споделям с вас.

— Имах предвид нещо, свързано с Чарийз.

— Казах ви вече, не желая да създавам неприятности.

— И на кого по-точно бихте ги създали?

— Говоря най-общо. Нямам предвид определен човек.

— Да се надяваме, че това е вярно. Благодаря ви за отделеното време.

Тя отмина напред, а аз останах на мястото си и известно време наблюдавах колко оправно и систематично пазарува.

Отбих се в мотела. Колата на Стейси я нямаше. Не ми беше оставил бележка — очевидно бе излязъл само за малко. Пак се качих в колата и отидох в болницата. Долан спеше. Таблата от вечерята му беше бутната настрана. Прокрадних се тихичко до леглото му и пъхнах първото копие от доклада си под одеялото, което бе сгънато при краката му. На излизане спрях при бюрото на сестрите и поговорих накратко с г-жа Ковач. Тя ми каза, че ще го местят от кардиологичното отделение на общия етаж. Помолих я да му съобщи, че съм идвала и че съм оставила под одеялото му доклад за последните събития.

— Непременно ще му предам — увери ме тя.

Докато правех маневри, за да се измъкна от паркинга, Стейси влезе в него. Смъкнахме стъклата, изравнихме колите и си поговорихме. Подадох му втория екземпляр от доклада и му преразказах накратко разговора си с Ейдриън и клюките за офейкването на Уилбър Сандърс и за последвалото двуженство, които научих от Бети Пъкет.

— Жалко, че Дундъто е прекарвал толкова много време в дома на Макфий. Нямам нищо против момчето, но вече е крайно време да си намерим заподозрян — рече Стейси.

— И какво като ги е познавал? Това не би му попречило да открадне мустанга, не мислиш ли?

— И как ще го докажем? Надявах се, че отпечатъците ще са от решаващо значение — каза той. — Е, какво пък. Ще помоля момчетата да се заемат с Уилбър. Едва ли ще е трудно да го открием. Този тип си е заслужил да му посмачкаме фасона.

— Да. Медора е съсипана. Време му е да поеме някаква отговорност. А ти къде се изгуби? Отбих се в мотела, но теб те нямаше.

— Отидох в шерифството и поговорих с двама детективи. Обещаха ми, че ако успеем да придумаме семейство Макфий, ще отидат да им снемат отпечатаъци, за да елиминираме вероятността онези, които намерихме в колата, да са оставени от някой член на семейството.

— Мислиш ли, че ще се съгласят?

— Не виждам защо биха отказали. Между другото, искам да дойдеш с мен в баптистката църква. Утре е Великден и Една ми каза, че цялото семейство ще бъде там. Ще има две служби, но мисля, че те ще пристигнат за ранната, още в девет сутринта. После са канени на празничен неделен обяд в Една. Обзалагам се, че е направила свинско вретено.

— Откъде знаеш?

— Същата е като майка ми. На всеки Великден приготвяше свинско със сладки картофи и зелен боб. Ще ги последваме до къщата и ще поговорим набързо с тях, докато са събрани всичките заедно.

— Не знам, Стейси. Може би е по-добре да идеш сам. Ако пак цъфна там, Рюъл ще се вбеси.

— Искам да дойдеш с мен. Обещавам ти, че ще приключим бързо.

Зад мен спря някаква кола и шофьорът ѝ натисна клаксона леко и вежливо.

— Ще се видим по-късно в мотела — казах.

— Връщам се след четвърт час.

Вечеряхме в стаята на Долан, която Стейси си беше присвоил. Двамата седяхме на голямата спалня и хапвахме панирани пилешки бутчета, картофено пюре с кафяв сос и царевица. Щом приключихме, събрах пилешките кости, празните картонени опаковки и пластмасовите вилички и ги изсипах в кошчето за боклук. Стейси ми предложи да остана и да изгледаме заедно филма, но предпочетох да се оттегля, за да си почина. Не съм свикнала да прекарвам толкова време с други хора. Казах:

— Ако имаш нужда от нещо, ще бъда в стаята си. Ако ли не, ще се видим утре сутринта.

— Супер. Ще почукам на вратата ти в осем. Така ще имаш време да си пуснеш душ и да се облечеш за службата.

— По дяволите, едва сега се сетих, че това е проблем. Не си нося нищо, освен дънки.

— Не се тревожи. Не е задължително да влизаме в църквата. Може да изчакаме на паркинга и да потеглим след тях, когато излязат.

— Не може ли да ги чакаме направо пред къщата на Макфий?

— Не, защото не е изключено в последния момент да им хрумне да обядват в някой ресторант. Вероятно това ще бъде единственият ни шанс да ги хванем събрани на едно място.

— Мислиш ли, че Една би се отказала от удоволствието да пригответи специалното великденско угощение?

— Сигурно не, но ми се иска да видя цялото паство, издокарано в новички дрехи — рече той. — Това ще ме върне в детството.

— Явно няма да ми позволиш да се измъкна от това, а?

Той се засмя добродушно и ми пожела приятна вечер.

23

Докато отключвах вратата на стаята си чух, че телефонът звъни. Захвърлих чантата и успях да вдигна слушалката, преди да звънне за пети или шести път. Женски глас каза:

— Кинзи ли е на телефона?

— Да, кой се обажда?

— Йона. Мама ми предаде, че си ме търсила.

— Къде се намираш, в Креозот ли?

— В Пийчиз. Току-що влизам. За какво си искала да разговаряш с мен?

— Говори ли с Дундьо Клифтън в четвъртък вечерта?

— Може и да съм му звъннала — рече тя предпазливо. — Защо питаш?

— Уговорихте ли си среща?

— А, притрябвало ми е да се виждам с този прошляк.

— Сестра му каза, че си била много ядосана. За какво?

— Не е твоя работа. Това са наши лични отношения.

— Добре. Хайде да си поиграем на налучкване. Майка ти ми каза, че като малка си прекарвала ваканциите си в Ломпок. Чудя се, дали си разправяла на Дундъото за тамошната кариера?

Гробно мълчание.

— Помниш ли да си му споменавала за това? Имам предвид каменоломната, където бил открит трупът на момичето.

— Откъде мога да знам къде са намерили трупа й?

— Стига, Йона. Не се опитвай да увърташ. Не ми пука дали си ми казала, или не. Просто ми кажи.

— Може и да съм му казала.

— Може да си му казала, или си му казала?

— Добре де, казах му, но това беше преди години. Даже го заведох да му я покажа веднъж, когато минавахме оттам с колата.

— А ти познаваше ли Чарийз Куин?

— Не.

— Няма ли да ме попиташ коя е тя?

— Не съм глупава. Предполагам, че е мъртвото момиче, което са намерили след убийството на Кати Лий. Попитах Франк за това и той ме увери, че нямал нищо общо със смъртта ѝ. Дори не я е познавал.

— Йона, той също не е глупав. Как очакваш да ти признае, че е убил момичето?

— Защо си настроена срещу него? Не можете ли да оставите човека на мира? На теб пък нищо лошо не ти е направил.

— Не става въпрос за мен, а за Чарийз. Франки случайно да е при теб? Бих искала да разговарям лично с него.

— В петък сутринта си замина. Вечерта трябваше да застъпи на смяна и се наложи да си тръгне.

— Посещението му е било доста кратичко, а?

— Е, и? Какво лошо има в това? — попита тя с остър тон.

— Какво му каза за Дундъото?

Отново настъпи тишина, нарушавана единствено от дишането ѝ.

— Йона?

— Щом искаш да знаеш, казах му, че Дундъото е гадна порта. Франки знаеше, че някой го е натопил. Веднага щом ти спомена Дундъото, разбрах, че той го е накиснал.

— Затова ли му беше толкова ядосана?

— Не само аз съм му ядосана. И Франки е вбесен. Дундъото си е издействал да го пуснат, като е топнал Франки за убийството на онова момиче.

По гърба ми като стоножка пробяга тръпка на страх.

— Кой ти каза това?

— Това си е чистата истина, нали?

— Не, не е вярно.

— Вярно е. Франки е проверил. Негов познат излежавал трийсетдневна присъда в областния затвор по едно и също време с Дундъото. Та той му казал, че някаква жена — частен детектив дошла на посещение при Дундъо Клифтън и разпитвала за убийството. Това си била ти, нали?

— Да, разбира се, но той нищо не си издейства.

— Издействал си е, и знаеш ли откъде разбрах? Още на следващия ден са го освободили. Познатият на Франки ни каза.

— Пуснали са го, защото *присъдата* му е изтекла. Излежал си е срока и са го освободили като всички останали.

— Да, да, друг път. Дундъто се върнал в отделението си и се похвалил на всички. Казал, че си му обещала специална услуга. И наистина, на следващия ден го пуснали да си ходи.

— Той ме помоли да му занеса цигари, а аз *отказах*. Нищо друго не е искал. Изобщо не сме се договаряли.

— Ха, ха, ха. Готина смешка.

— Защо не се опиташ да ме чуеш? Йона, помисли си, аз нямам власт да му уредя освобождаване. Как бих могла да постигна подобно нещо?

— Познатият на Франк казва друго.

— Е, значи въпросният познат греша. Не разполагам със специални правомощия да се споразумявам с когото и да било. Не съм ченге. Аз съм редови гражданин, точно като теб.

— Тц-тц.

— Да, „тц-тц“ — озъбих се аз. — Следващия път като говориш с Франки, обясни му това. Ако иска лично аз да му го потвърдя, нека ми се обади. Междувременно оставете Дундъто на мира. Той нищо не е направил.

Треснах слушалката вбесена. Само това ни липсваше — Франки да тръгне да си отмъщава. Поне пред себе си можех да призная, че извъртах нещата — Дундъто съвсем определено беше обвинил Франки, макар и не с цел лично облагодетелстване. Просто целеше да отклони вниманието ни и действително постигна целта си, макар и съвсем за кратко. Сега, когато от лабораторията намериха отпечатъците му из крадения автомобил, вниманието ни отново се насочи към него. Опитът му да замеси Франки засилваше подозренията ни още повече — в крайна сметка се оказа, че вместо да изпише вежди, сам си беше извадил очите. За съжаление, нямах основания да вярвам, че Франки ще вникне в тези по-фини нюанси на доносничеството. За него портаджията си беше портаджия. Прегледах бележките си и пак хванах слушалката. Набрах номера на Фелиша Клифтън в Креозот. Тя вдигна, преди телефонът да успее да звънне и веднъж.

— Да?

— Фелиша? Кинзи Милхоун се обажда. Как си?

— Не питай. Поболях се от притеснение — Седрик още не се е прибрал.

— Но нали не е минало чак толкова много време, откакто е излязъл? Ти каза, че го няма от сутринта — това са само няколко часа.

— Да, но може да е тръгнал нанякъде още през нощта. Единственото, което знам е, че като станах тази сутрин, него го нямаше. Тъй или иначе, вече отдавна трябваше да си е у дома. Това не е характерно за него.

— Обади ли се в таверната? Барманът ми каза, че Седрик задължително отива там за следобедната промоция.

— И Джери не го е виждал. Нямам представа къде се е запилял.

— Може да се е запознал с някоя мадама и да е отишъл в дома ѝ?

— Не ми се вярва. Не бях му дала никакви пари, така че не е имал и стотинка, с която да почерпи някого. Колата ми стои отпред, значи е тръгнал пеша. Може да се е разходил до таверната, но не виждам къде другаде би могъл да отиде без кола. Ти видя какво представлява нашият град. Разположен е насред нищото и всички заведения спускат кепенците още в шест.

— Защо не се обадиш в полицията?

— Да, може и да звънна накрая — рече тя колебливо. — Проверих в болниците — едната в Кворум и другата в Блайт, но не е постъпвал в нито една от двете.

— Е, и това е добра новина, нали?

— Сигурно.

— Допускаш ли, че би се измъкнал от града, без да те предупреди?

— Имаш предвид да си тръгне за постоянно? Защо му е да прави подобно нещо?

— Хм. Малко е сгазил лука пред Франки Миракъл, бившия съпруг на Йона.

— Мамка му. Седрик знае ли?

— Убедена съм, че е съвсем наясно. Може затова да е решил да се сниши за известно време.

— Къде би могъл да отиде без никакви пари?

— Уместен въпрос. Слушай, взemi да звънеш в полицията. Може да са го задържали. Нищо чудно да лежи в килията на ареста.

— Ако наистина беше така, досега пет пъти да се е обадил, за да му платя гаранцията.

— Е, надявам се, че скоро ще си дойде, но ако случайно се забави още, не се колебай да ми звънеш. Може да ни хрумне някоя по-добра идея.

— Честно, мислиш ли, че е добре?

— Убедена съм, че е жив и здрав, но признавам, че притесненията ти са основателни — казах.

Побъбрихме още малко, като взаимно се опитвахме да си вдъхнем кураж. Като затворих, си помислих: „Кого се опитвам да заблудя?“. Не ми се вярваше, че Франки би нарушил условното си освобождаване, предприемайки нападение и нанасяне на телесна повреда (или нещо по-лошо), но от друга страна самоконтролът не беше най-силната му страна. Сега, когато Йона го бе навила, навярно нямаше спирачки.

Точно в 8:45 в неделя сутринта двамата със Стейси се инсталирахме на паркинга пред баптистката църква. Бе Великден и повечето жени и деца, които видяхме по пътя си, бяха накипрени в пастелни костюми и пъстри рокли. В коланите си бяха втъкнали свежи букетчета, по шапките им потрепваха изкуствени цветя. Висяхме вече от половин час в наетото автомобилче на Стейси, което бе дискретно сгушено зад еднометровия жив плет, когато семейство Макфий пристигна пред църквата в три отделни коли. Аз продължавах да настоявам, че е по-разумно да ги пресрещнем направо пред къщата, но на Стейс явно му допаднаше драматизмът на следенето. Първи пристигнаха най-възрастните представители на семейството. Паркираха, слязоха и изчакаха Ейдриън, която зави зад ъгъла и спря колата си до тяхната. След минута-две се появиха Джъстин и Корнъл с трите момиченца. Докарани в най-хубавите си неделни дрехи, осмината приличаха на илюстрация на идеалното семейство от книжка с картинки. Една си беше сложила шапка, а косата на Рюъл бе пригладена с гел. Светлосиният му костюм висеше съвсем лекичко около смаленото му старческо тяло. Трите момиченца, накипрени в едностилни тоалети, заобиколиха храма и се запътиха към сградата на неделното училище, залепена за задната му страна.

Двамата със Стейси останахме по местата си. Някои от прозорците на църквата бяха отворени и до нас долитаха звуците на

органа и различни химни. Самата проповед не се чуваше толкова надалеч. Стейси си беше купил неделното издание на местния вестник и убихме времето, преглеждайки новините.

— Нещо ново във връзка с Дундъто?

— Нищичко. Снощи се обадох, но Фелиша ми каза, че още не се е върнал. Днес следобед пак ще й звънна. Дано да се е прибрал и да успеем да поговорим с него. Главата си залагам, че вече си е съчинил невинно обяснение за наличието на отпечатъците му в мустанга.

Изчетох уводната статия и разгледах забавната страница, а Стейси се позабавлява, четейки на глас обяви за евтини имоти из пустинята. Погледнах го:

— Давай, Стейси, не му мисли. Тъй и тъй си бездомен, би могъл да живееш тук.

— Жегичка е. Мислех да попитам Долан удобно ли е да се преместя при него.

— Я, това ми харесва. Така ще има кой да обуздава склонността му към разпуснат живот.

— Да, но ще трябва да се измъквам тайно, за да ям в „Макдоналдс“. Това е единственото ми притеснение — рече той и прелисти шумолящата страница, за да се осведоми за спортните събития.

— Не е зле да понамалиш хамбургерите.

— Коего ме подсеца, къде ще обядваме? Може да опитаме мексиканска или ямайска кухня?

— Нали щяхме да ходим в дома на Макфий?

— Говоря за после. Човек трябва да хапва.

Когато службата приключи, изчакахме членовете на семейството да излязат от църквата и потеглихме подире им към къщата. Рюъл и Една свиха в предишната пряка.

— Какво означава това? Да не би да се опитват да ни се измъкнат? — попитах, извъръщайки глава, за да ги проследя.

— Правят това всяка седмица — посещават някакъв съсед инвалид преди неделния обяд.

— Направо ме разби — рекох с възхищение. — Има ли изобщо нещо, което да не знаеш?

Джъстин ни отвори вратата. Очевидно те двете с Ейдриън отговаряха за кухненските приготовления до завръщането на Една. Из

цялата къща се разнасяше ароматът на свинско печено — явно го бе пъхнала във фурната преди да потеглят към църквата. Долових и леко ухание на ананас и нерафинирана захар, примесено с горчивия аромат на карамелизиран сок — явно мъзгата на сладките картофи се стичаше върху долните реотани на фурната. Дъщерите на Джъстин се бяха настанили около ниската маса в дневната и относително кротко играеха на „Не се сърди, човече“. Бяха оставили на пода кошничките си за великденски яйца. Сред кухите зайци и шоколадовите яйца стърчаха късчета шарен станиол — явно вече бяха опитали великденските си лакомства. И трите бяха гушнари по едно новичко, яркожълто плюшено пате. На масата в трапезарията беше подреден сервизът за гости. В средата ѝ бе поставена огромна икебана от бели лилии. Уханието им долиташе чак до входа, където стояхме.

Джъстин закричи пред нас по коридора.

— В кухнята сме, довършваме подготовката за обяда.

— Няма проблеми — каза Стейси.

Последвахме я. Из кухнята горещината се носеше на талози от фурната и от тенджерката с къкрещ зелен боб на котлона. Както обикновено, умирах от глад и се молах да свършим по-скоро тук, за да се втурнем към най-близкия ресторант за бързо хранене. Вече бях убедена, че не съм човекът, който трябва да вкара Стейси обратно в правия път. Аз бях опорочила вкуса му и единственото, което можех да направя, бе да се тъпча дружно с него.

Ейдриън стоеше до плота и огъваше пластмасовите формички за лед. Кубчетата звънливо падаха в голяма тънкостенна кана. Тя подаде последната изпразнена формичка на Корнъл, а той я подложи под струята на чешмата, върна я в камерата, взе една кърпа и изсуши ръцете си. Междувременно Джъстин подреждаше чиниите за салатата и поставяше в тях по едно листо маруля. Тя отвори хладилника, извади къдрава купа от огнеупорно стъкло, пълна с желе, и я подложи под горещата струя на чешмата. Дръпна я и попита Стейси през рамо:

— За какво сте дошли?

— Надявахме се да заварим тук и родителите ви, за да не се налага да обяснявам на всички ви поотделно. Не зная дали лейтенант Долан ви е споменал, че ще се наложи всеки от вас да даде пръстовите си отпечатащи. Детектив Банкрофт от шерифството каза, че ще се отбие тук утре сутринта.

Корнъл се облегна на плота и скръсти ръце. Забелязах, че си е свалил сакото и е поотпуснал вратовръзката си.

— За какво са ви нужни те?

— За да ги елиминираме — напълно възможно е някой от вас да е оставил следи в мустанга. Ако случайно намерим някакви отпечатъци в автомобила и разполагаме с вашите, веднага ще можем да ги сравним — така ще си спестим време и усилия.

— Значи ще ни начернят пръстите и ще ни третират като някакви долни престъпници, така ли? — наежено попита Корнъл.

— Не, сър, съвсем не. Това е напълно рутинна процедура. Съгласието ви би ни улеснило. Лично лейтенант Долан щеше да ви обясни, но го приеха в градската болница. Навярно сте чули за това?

Корнъл остана равнодушен към здравните неволи на Долан:

— И какво ако откажем?

— Не виждам причина да постъпвате така. Това е обичайна практика.

— Да, ама за мен не е обичайна.

Ейдриън се обърна брат си:

— Хайде, Корнъл, съгласи се. Защо е нужно да се разправяш?

— Той не се *разправя* — намеси се Джъстин, — а просто пита защо трябва да се съгласяваме с тая лайнйна история.

— Думите ви са доста силнички — възрази Стейси. — Ако зависеше от мен, нямаше да ви притискам, но Долан смята, че процедурата е необходима. Няма как, той е шефът. Ще ви отнемем не повече от пет минути, пък и шерифството е на десетина преки оттук. Ако желаете, лично аз ще ви закарам дотам и ще ви върна обратно като приключим.

— Не е там работата — рече Корнъл.

— Какъв ти е проблемът, тогава? — попита Ейдриън. — Защо се държиш така?

— Не говорех на теб. Ако ми е нужно мнението ти, ще те питам.

— Ау, мнооого се извинявам.

— Добре де, какво толкова, ще отида да ми снемат отпечатъците. Просто не обичам да ми заповядват какво да правя.

— Знаете ли какво, сетих се, че в колата имам безмастилен комплект за снемане на отпечатъци. Естествено, мастилените са по-

добри, но ще се съобразя с вас. Ако предпочитате, може да ги дадете още сега.

— Оставете. Ще отида. Просто ми е неприятно, това е.

— Благодарим ви за разбирането. Ще предам на детектива, че цялото семейство е склонно да ни съдейства.

— Чакайте малко. Татко и мама също ли трябва да ходят в полицията?

— Автомобилът принадлежи на баща ви и е логично да е оставил отпечатъците си из купето. Същото се отнася до майка ви. Ако не разполагаме с отпечатъците им за сравнение, напразно ще си губим времето с догадки.

— О, за бога — рече Корнъл, ядно хвърли кърпата на кухненския плот и излезе през задната врата, тряскайки вратата зад себе си. Бях готова да се обзаложа, че отива да запали цигара, за да овладее нервите си.

Сестра му се загледа след него:

— Не разбирам, какъв му е проблемът?

— Остави го. Просто е в лошо настроение — рече Джъстин.

Ейдриън ме стрелна с очи и бързо отклони погледа си.

Двамата със Стейси обядвахме в ямайски ресторант за бързо хранене — този път се натъпкахме с хрупкава панирана риба и пържени картофи, обилно поляти с възкисел, светъл оцет. После се отбихме в болницата да видим Долан. Не бях идвала от петък вечер и се удивих колко бързо се възстановява. Шляеше се из фоайето. Беше нахлузил чифт пантофи за еднократна употреба, а над болничната пижама бе наметнал памучен халат. Изглеждаше свеж — окъпан и гладко избръснат. Влажната му коса бе грижливо вчесана настрани.

В момента, в който ни зърна, каза:

— Хайде да отидем в чакалнята в онзи край на фоайето. Писна ми да се свирам в стаята.

— Изглеждаш страхотно — отбелязах.

— Врънкам доктора да ме пусне да си ходя — рече той.

Стори ми се, че провлича крака докато ходи, но това вероятно бе единственият начин да задържи хлабавите пантофи на краката си.

— Какви са изгледите?

— Вероятно ще ме изпишат утре. Трябва да започна рехабилитация и лекарят смята, че е по-добре да правя процедурите у дома — отвърна той. — Джо Мандъл ми звънна тази заран с добри новини. Заловили са онзи, тройния убиец.

— Браво на момчетата — рече Стейси. — Сега ще могат да се съсредоточат върху нашия случай.

В чакалнята нямаше никой друг. Горещ в единия ъгъл бе монтиран телевизор; предаваха някаква евангелистка проповед, но звукът бе съвсем намален. Зад проповедника се бяха наредили хористи в бели роби, които с жар разтваряха уста. Лейтенант Долан изглеждаше неспокоен. Предположих, че нервността му е породена от липсата на цигари. За него работата и пушенето бяха толкова тясно преплетени занимания, че му бе трудно да върши едното без другото. Побъбрихме за случая. Предвквяхме фактите все така ентузиазирани, въпреки застоя в разследването.

— В момента приоритетът ни е Дундъто. Време е да го притиснем в ъгъла — отбеляза Долан.

— Само ще си пропилеем времето — възрази Стейси. — Той е стар приятел на семейството. Отпечатъците му са лесно обясними. Дори и да знаем, че ни хвърля прах в очите, нищо не можем да докажем.

Заприказвахме се за други неща, докато Долан започна да се изморява. Скоро след това го оставихме и си тръгнахме.

Двамата със Стейси прекарахме остатъка от неделния следобед по стаите си. Не зная той как е запълнил времето си, но аз почетох книжка, подремнах, а после подрязах краищата на косата си с вярната си ножичка за нокти. В шест часа пак потеглихме на лов за сандвичи, като този път нападнахме „Тако Бел“^[1]. Започвах да копнея за спаначена супа и за сок от моркови; за храна, която да не е тъпкана с подобрители, консерванти и мазнини. От друга страна, бузите на Стейси бяха възвърнали розовия си цвят и определено беше качил още едно кило, откакто пристигна в Куоръм.

Изписаха Долан в понеделник привечер, точно преди да сервират вечерята. Със Стейси пристигнахме в болницата точно в пет и търпеливо изчакахме лекуващият лекар на Долан да разгледа картоната

му и да му изчете пространна лекция за значението на здравословното хранене, на пълното въздържание и на умерените физически упражнения.

Когато ни пуснаха при него, беше облечен в нормалните си дрехи и едва го свърташе в стаята му.

Настанихме го на предната седалка в наетата кола на Стейси. Аз седнах отзад. Долан държеше в ръка голям кафяв плик с копия от доклада на „Бърза помощ“, електрокардиограмите и болничния си картон. Стейси тъкмо посягаше да запали двигателя, когато Долан рече:

— Глупости на търкалета. Тези манияци преувеличават, за да плашат хората. Не знам някой да е умрял от една цигарка.

— Хич не си и мисли. Ще правиш каквото са ти казали.

— Намерил се кой да ме поучава! Ако не ме лъже паметта, ти вършеше каквото ти скимнеше и пет пари не даваше за лекарските съвети.

Стейси изключи двигателя и вдигна ръце:

— Това преля чашата. Връщаме се в кардиологията. Искам да поговоря с доктора.

— Какво ти става? Казах, че ще изпълнявам препоръките им... в общи линии. Хайде, пали колата и да се махаме оттук. Не бива да се разстройвам. Така пише тук — рече той, поклащайки плика.

— Пише, другия път. Нали го четох.

— Чел си *медицинския* ми картон?

— Естествено. Беше оставен пред болничната ти стая. Знаех си, че ще започнеш да си съчиняваш.

Наведох се напред и поставих ръце на предната седалка между двамата.

— Момчета, ако ще се джавкате, ще слеза от колата и ще вървя пеша.

Настъпи мълчание, в което и тримата обмисляхме заплахата ми.

Накрая Долан каза:

— Е, добре, добре. За какво ми е да си вдигам кръвното.

Когато отидохме да вечеряме в „Куоръм ин“ Долан беше пооправил настроението си и двамата се бяха помирили. Той демонстрира смирение, поръчвайки си риба на скара с лимон, задушени зеленчуци, зелена салата без всякакви подправки и чаша

червено вино, за която се закле, че била препоръчителна. След като цял ден се бяхме тъпкали с мазни сандвичи, двамата със Стейси си избрахме пиле на грил със салата и задушени зеленчуци като на Долан. И тримата се правехме, че ни е страшно вкусно. Когато ни донесоха поръчаното безкофеиново кафе, вече бяхме изчерпали всички теми за разговор. На следващата сутрин Стейси щеше да закара Долан обратно в Санта Тереза с наетата кола, за да мога аз да ползвам шевролета на Кон. Разследването бе попаднало в неизбежен застой. Чакахме документи, чакахме резултати от лабораторни тестове, чакахме да сравним отпечатъците — накратко казано, чакахме някакъв пробив, който можеше и да не настъпи никога. Може би трябваше да си тръгна заедно с тях. Разбрахме се да се върна в Санта Тереза след ден-два, ако не изникне нещо ново.

— А аз какво да правя междувременно? — попитах. — Не ми се иска да стоя тук и да бездействам.

— Задачата ти е да не се въвличаш в неприятности — рече Долан.

— Как бих могла? Тук е такова мъртвило.

Във вторник сутринта излязох от стаята си в осем, за да ги изпратя. Помахах им, докато колата на Стейси излизаше от мотелския паркинг, обърнах се и затворих вратата зад себе си. При мисълта, че отново съм сама изпитах леко униние, примесено с облекчение. Обикновено реагирах по същия начин, когато се сбогувахме с Робърт Диец след кратките му посещения. Трудно е, когато някой си тръгва от теб. Ако си бях у дома, бих се захванала да чистя къщата, но тук, в мотела, бях лишена и от тази утеха. Натъпках в плик малката си купчинка дрехи за пране, събрах стотинките от дъното на чантата си и отидох пеша до обществената пералня, разположена на половин пряка по-надолу от мотела. Няма по-смазваща скука от това да седиш в обществената пералня, да зяпаш въртящия се барабан и да чакаш пералнята и сушилнята да изщракат в края на програмите си. Ако човек се осмели да остави дрехите си с намерението да се върне покъсно, към края на прането, все ще се намери някой да ги открадне или да ги извади от машината и да ги захвърли на купчина. Стоях на пост пред собственото си бельо. Беше по-вълнуващо от ровенето из разни архиви, но само с една идея.

[1] „Тако Бел“ е верига ресторанти за бързо хранене, които предлагат мексикански ястия. Тя е част от консорциума „Пепси кола“, към който принадлежат също и „Пица Хът“ и „Кентъки Фрайд Чикън“.
— Б.пр. ↑

Десетина минути след като се върнах от пералнята, някой почука на вратата на стаята ми. Долепих око до шпионката — Фелиша Клифтън бе застанала отпред и гледаше към паркинга. Отворих вратата. Лицето, което се обърна към мен, бе бледо, с някак неопределени черти, без грим. Оказа се, че без изкуствените мигли и черния молив очите ѝ са още по-хубави, макар че онзи ден изглеждаха по-големи и по-яркосини. Носеше джинси, фланела и маратонки на бос крак, сякаш се беше облякла набързо. Червената ѝ коса бе опъната назад в рошава конска опашка.

— Каква приятна изненада. Влизай.

Тя пристъпи, залитна и протегна ръка, за да се задържи на крака. За миг помислих, че е пияна, но в следващата секунда осъзнах, че е в шок.

— Фелиша, какво се е случило? Нещо с Дундъото ли?

Кимна мълчаливо. Внимателно я отместих встрани и затворих вратата зад гърба ѝ. Казах:

— Спокойно, в безопасност си. Всичко е наред. Успокой се.

Тя се строполи на стола пред бюрото и оброни глава между краката си, сякаш всеки момент щеше да припадне.

Такааа, разговорът не се очертаваше като особено приятен. Влязох в банята, намокрих кесията със студена вода, изстисках я и ѝ я занесох. Тя я взе и я притисна до лицето си. Издаде звук, който сякаш бе наполовина въздишка, наполовина стон.

Приседнах в долния край на спалнята. Коленете ми почти докосваха нейните.

— Той добре ли е? — попитах, макар че поведението ѝ говореше, че е мъртъв. Просто не можех да произнеса думата на глас — чаках тя да я каже.

— Обадиха се в седем сутринта. Мислят, че е той. Повикаха ме да го разпозная, но не мога.

— Какво се е случило?

— Не зная. Казаха да отида.

— Къде, в тукашното шерифство в центъра ли?

Кимна.

— Лоша работа. Изчезна преди няколко дни. Ако беше само ранен, нямаше да ме карат да ходя там, нали? Щяха да ми кажат къде е.

— Не можем да знаем със сигурност. В работата ли те потърсиха?

— Още не бях тръгнала от вкъщи. Започвам работа в осем. Пиех кафе по халат, когато звъннаха. Дори не помня как съм стигнала дотук. Помня, че се качих в колата, но не помня да съм карала.

— Ще отидем. Ще оставиш колата си отпред и ще тръгнем с моята. Само изчакай да си взема нещата. Междувременно, дишай.

Поех си дълбоко дъх и шумно го изпуснах, за да ѝ покажа как да диша. Грабнах си якето и чантата, изведох я в коридора и хлопнах вратата. Тя не носеше чанта. Ръцете ѝ трепереха толкова силно, че ключовете от колата, които държеше, дрънчаха като верига. Протегнах ръка и ги хванах, за да спрат да звънтят. Тя ме изгледа изненадано, а после се взря във връзката ключове, сякаш ги виждаше за първи път в живота си. Пъкна ги в джоба на дънките си. Отворих предната дясна врата, помогнах ѝ да седне, заобиколих и се мушнах зад волана. Щом включих двигателя, преместих плъзгача на радиатора на последна степен. Денят не беше студен, но тя бе толкова напрегната, че щеше да се разтрепери. Седеше с приведени рамене, притиснала длани между коленете си. Приличаше на куче, което водят към ветеринарния кабинет.

Полицейското управление и шерифството се помещаваха в двуетажна тухлена сграда, която (като всичко останало в Куоръм) отстояше на не повече от седем пресечки от мотела. Намерих място за паркиране на улицата, изскочих от колата и ѝ помогнах да слезе. Щом стъпи на крака, Фелиша успя да се посъземе. Знаех, че продължава да е в шок, но необходимостта да се движи ѝ помогна да се вземе в ръце. В действителност, досега не беше чула лоши новини — смазваше я страхът от онова, което предстоеше.

Влязохме в сградата. Сложих я да седне на дървената скамейка в коридора, а аз отидох в канцеларията. Атмосферата беше спартанска — гише, бежови плочки по пода, сиви метални бюра, въртящи се столове и вездесъщите сиви кантонерки, произведени по държавна

поръчка. Кабели и жици се спускаха иззад компютрите и се виеха покрай бюрата. По корковата дъска за съобщения бяха набодени куп бележки, паметни записки и официални писма, но не успях да различа буквите от мястото, на което стоях. По стените бяха окачени цветни снимки на областния шериф на Ривърсайд, на губернатора на Калифорния и на президента на САЩ.

Обясних на униформения заместник-шериф зад гишето коя е Фелиша и какво ни е довело тук. Той ме насочи към някой си детектив Ласитър, който излезе от вътрешната стая, за да поговори с мен. Наближаваше четирийсетте, бе гладко избръснат, спретнат, с преждевременно посивяла коса. Носеше цивилни дрехи; под тъмносивото му спортно сако се виждаше кобура с втъкнат в него пистолет. Той тихо и подробно ми предостави информацията, която бяха получили:

— Обади се някаква жена, която живее близо до 78-ма магистрала, на шест километра след Хейзълууд Спрингс в посока насам. Запозната ли сте с местността?

— Да, минавала съм през този участък от пътя.

— В хълмовете около къщата ѝ се навъртали койоти и затова пускала кучето си на двора, само ако и тя е около него, за да го наглежда. Вчера боклукчиите оставили портата откритата и то избягало навън. Цяла нощ го нямало, а когато се прибрало, влачело едър кокал. Оказало се, че това е ръка. Заместник-шерифът си спомнил сигнала за изчезването на Седрик, подаден от Фелиша. Повечето го познаваме, но процедурата изисква и някой близък да го погледне.

— Виждала съм го само веднъж и не съм сигурна, че ще го позная само по *ръката* му. Освен ако не е онази с татуировките — добавих и пред очите ми изникна лявата ръка на Дундъото, която бях разгледала с интерес при нашата първа и последна среща в областния затвор на Санта Тереза. Спомних си едрогърдата жена с дългите, развети къдрици, паяжината, черепа със сомбрерото и половия акт, който бе изобразен толкова откровено порнографски, че мястото му бе по-скоро върху задника на Дундъото.

— През 1981 година го задържахме за углавно престъпление — кражба на превозно средство. Тогава му изготвихме досие със снимка, което съдържа и описание на татуировките му. Съвпадат.

— Не може ли да снемете отпечатъци от ръката и да ги сравните?

— Повечето пръсти са наръфани, но ще се опитаме да направим това в момента, в който от съдебна медицина приключат с изследванията си.

— Къде е останалата част от трупа му?

— Точно там е работата — изобщо не знаем.

Изгледах го замислено и примигнах, поразена от идеята, която изплува в ума ми:

— Мисля, че знам къде е.

Странно нещо е интуицията. След подобно внезапно прозрение човек понякога се връща назад във времето и успява да проследи траекторията на мисли, впечатления и случайни хрумвания, които неусетно са се насложили в пасивната му памет, за да избухнат като фойерверк в даден момент. В други случаи интуицията е чисто и просто ненадейна информация, която изниква в съзнанието ни без всякаква обозрима причина. Спомних си пърхащия звук, издаван от ветреещия се найлон; спомних си койота, който лениво късаше месо от трупа на скорошната си плячка — така си помислих тогава.

— Мисля, че е в Тъли-Бел. Койотите разкъсват трупа му от няколко дни.

Паркирах колата от наветрената страна на изоставения комплекс. Двете с Фелиша проседяхме в нея поне час. Мирисът на разлагаща се плът вече бе ясно доловим, остър като миризма на скункс. Чакахме съдебният лекар да изследва останките. Койотите явно са надушили миризмата на кръв още в първите няколко часа, защото инспекторите казаха, че лицето му е обезобразено. Сякаш този факт около смъртта му потресе и най-закоравелите сред присъстващите на огледа. Пререканията на Дундъото със закона се случвали толкова начесто, че между него и повечето заместник-шерифи се бе зародила своеобразна близост. Вярно, беше отрепка, но в него нямаше и капчица злоба или поквара. Просто бе човек, комуто животът по ръба на закона бе по-присърце от добродетелните усилия.

Накрая детектив Ласитър се приближи до колата и попита Фелиша дали иска да види тялото.

— Не е в добър вид, но по закон ви се полага да го разпознаете, за да се убедите, че е брат ви.

Тя ме погледна:

— Ти иди. Нямам сили да гледам, ако е толкова страшно.

Беше.

Убиецът оставил трупа на Дундъото в плитка яма зад същата постройка, из която обикалях преди ден-два, покрил го с парче матов полиетилен и затиснал краищата му с камъни. Дори и сега, докато крачех към мястото редом с детектив Ласитър, дочувах пришляпващия звук на крайчеца му, развяван от вятъра.

— Откъде е взето парчето найлон? — попитах.

— Било е заковано на касата на една от вратите в задната част на това крило. Около габърчетата по рамката са останали да висят остатъци от отпращия полиетилен.

Погледнах към трупа, за да се убедя, че е Дундъото. Той беше, без съмнение. Смъртта бе настъпила вследствие на дълбока черепна травма: многобройни удари в областта на главата, които бяха разцепили черепа му. Половината му мозък бе оголен.

— Намерихте ли оръжието, с което е извършено убийството?

— В момента го търсим.

На този ранен етап не можеха да кажат колко време е изминало от момента на смъртта му. Съдебният лекар щеше да излезе със становище след аутопсията му. Фелиша го бе видяла за последен път в петък вечерта между 9:30 и 10:00 часа, когато изключила телевизора и отишла да си легне. Не бе изключено да е убит още същата нощ, при все че не ставаше ясно как е стигнал до Тъли-Бел. Най-вероятно бе убиецът му да е отишъл в Креозот и Дундъото да се е качил в колата му. Доверявал му се е, иначе не би се съгласил да тръгне с него. Запитах се след колко време са пристигнали койотите — представих си ги как прииждат с наточени вилици и ножове, с лигавници под острите си, космати брадички, а ястребите и враните, лисиците и рисовете търпеливо изчакват.

Бяха отцепили района и допускаха до местопрестъплението единствено полицейските служители, които имаха работа там, за да може следите да останат непокътнати. Пикапът на отдела по съдебна медицина бе паркиран наблизо. Детектив Ласитър бе организиран заместник-шерифите и в момента те проверяха околността през сито — търсеха още кости и части от тялото, а също и оръжието и всякакви евентуални улики, оставени от убиеца. Заместник-шериф Чилтън, с

когото се познавах от онзи първи ден в къщата на Макфий, бе сред хората, претърсващи местността. Двете с Фелиша седяхме в колата на Долан. Строго погледнато, присъствието ѝ не бе необходимо и подозирах, че детективът би предпочел да я отведе у тях. Преди час-два, докато чакахме в полицията, изпратиха в Тъли-Бел екип, който да провери дали догадката ми е правилна. Свързаха се с шерифа и съобщиха, че са намерили трупа на Дундъото. Тогава спестиха на Фелиша подробностите, ограничавайки се с лаконично уверение, че са открили брат ѝ, но че нещата не са добри. Тя настоя да дойде с мен. Вече нищо не можеше да го спаси, но тя продължаваше да бди над него.

Наблюдавах полицейските действия, сякаш следях повторение на гледан филм. Някои подробности бяха леко изменени, но сюжетът си беше все същият. Сърцето ми се късаше. Опитвах се да не мисля за койотите и за двете ми посещения в Тъли-Бел. Убедена бях, че още тогава е бил мъртъв. Не бих могла да спася живота му, но можех да опазя поне тялото му от последвалото кърваво угощение. Фактът, че Дундъото бе убит на това място, усилваше подозрението ми, че и Чарийз е била убита в недовършения комплекс.

Точно в два следобед детектив Ласитър прекоси широката неасфалтирана площадка за паркиране и се отправи към нас. Слязох от колата и го пресрещнах по средата на паркинга.

— Готвят се да пренесат трупа в съдебна медицина. Кажете на Фелиша, че може да се обади на погребалната агенция в Куоръм. Щом приключим с аутопсията, ще им предадем тялото, освен ако тя не предпочита да организира нещата по друг начин. Ако искате, питай я дали желае да се обадим на някой пастор.

— Добре. Ще я попитам.

— Ти дойде със Стейси Олифант, нали?

— Да. Дватама с лейтенант Долан потеглиха към Санта Тереза. Бяхме се разбрали да ги последвам, но при новите обстоятелства ще се наложи да остана тук.

— Ще работим по версията, че двете убийства са свързани, освен ако не установим категорична липса на връзка. Предполагам, че от Санта Тереза ще поискат да изпратят един-двама души от тамошното управление.

— Положително — рекох.

Разказах му накратко какво ни доведе в Куоръм и какво научихме тук. Тъй като Стейси също ги бе запознал с фактите, му преразказах събитията съвсем сбито, навлизайки в подробности само когато стигнех до нещо, което бе ново за него. Тъй като Франки Миракъл бе основният заподозрян, рекох:

— Дватамата с лейтенант Долан се отбихме в Пийчиз при бившата му съпруга, докато прекосявахме пустинята, пътувайки насам. Името ѝ е Йона Матис.

— Да, познавам я. Двете с племенницата ми принадлежат към една и съща църква — поясни той, — или поне навремето принадлежаха.

— Така. Майка ѝ каза, че Йона отишла при Франки в Санта Тереза в момента, в който ние сме си тръгнали. Мисля, че Франки е дошъл насам с нея, но това е само предположение. Тя твърди, че в петък вечер бил на работа в Санта Тереза.

— Не е трудно да проверим. Знаеш ли за коя компания работи?

— Лично аз не, но Стейси и Долан със сигурност ще знаят. Ако искаш, поразпитай и Йона. Тя звъннала на Дундъото в четвъртък вечерта и, по думите на Фелиша, била ужасно вбесена. — Тук се отплеснах и му обясних, че според нея Дундъото се е споразумял с мен да му издействам предсрочно освобождаване, ако в замяна натопи Франки, а после продължих. — Фелиша не знае дали брат ѝ е излязъл от вкъщи в петък през нощта или в събота рано сутринта. Спомни си, че преди обаждането на Йона звъннал още някой, но няма представа кой е бил, защото лично Дундъото вдигнал слушалката.

— Ще си поговоря с Йона скоро... може би още днес. Къде мога да те намеря?

Казах му в кой мотел съм отседнала.

— Ще се обадя на Стейси и Долан в момента, в който се върна в мотела. Вестта за убийството на Дундъото ще ги смае. И тримата бяхме убедени, че или е убил Чарийз собственооръчно, или знае кой е извършителят. Вече е ясно, че някой го е убил, за да му запуши устата.

— Това е присъщият риск на всяко съучастие в убийство — отбеляза Ласитър. — Междувременно звъни, ако научиш нещо ново.

Закарах Фелиша обратно в мотела. Тя бе притихнала. Беше отметнала главата си назад и седеше неподвижно, с полузатворени очи. В ръката си държеше книжна кърпичка и току попиваше ъгълчетата на

очите си с нея. Клепачите ѝ бяха подути, по лицето ѝ бяха избили червени петна, а червената ѝ коса бе изгубила блясъка си, сякаш посърнала от скръб. Фелиша плачеше беззвучно. Сега, когато вече бе научила най-лошото, реакцията ѝ беше някак пасивна, изпълнена със смирено усещане за обреченост, което навярно бе таила с години в очакване на трагедията.

Накрая не се стърпях и наруших мълчанието:

— Дано намериш утеха в мисълта, че хората наистина го обичаха.

Тя извърна лице към мен и се усмихна безжизнено:

— Мислиш ли? Дано да си права. Такова жалко съществуване: прекара повече години зад решетките, отколкото на свобода. Чудя се дали животът изобщо има смисъл.

— Отдавна се отказах да търся отговора на този въпрос. Просто не бива да виниш себе си.

— В известен смисъл съм виновна. Винаги ще мисля, че не успях да го възпитам добре. Проблемът е, че не мога да преценя прекалено строга ли бях, или недостатъчно строга?

— Дундъто сам е направил избора си — ти не си отговорна за това.

— Знаеш ли какво? Пет пари не давам какво е вършил. За мен той беше свестен човек. Крънкаше ми пари, но никога не е посегнал да открадне от мен, разбираш ли? Той беше малкото ми братче и аз го обичах.

— Зная. Към коя църква принадлежиш? Ако искаш, ще се обадя да им съобщя.

— Не е нужно — в сбутано градче като нашето, вестта вече се е разчула навсякъде. Докато стигнем, свещеникът вече ще ме чака пред нас. Само се моля да не се срина. Толкова ми е тежко.

Когато пристигнахме в мотела, паркирах и слязохме. Прегърнах я и тя ме притисна за кратко. Когато се отдръпна, очите ѝ бяха пълни със сълзи. Избърса носа си с кърпичката.

— Не бъди толкова мила. Така се чувствам още по-зле — каза тя.

— Чувстваш ли се в състояние да шофираш?

— Ще се справя.

— Утре ще ти звънна.

— Благодаря ти, бих се радвала.

Влязох в стаята си. Камериерката беше идвала да почисти — хавлиите бяха сменени, а покривката на леглото ми бе изпъната идеално. Протегнах се и взех телефона, който бе поставен върху нощното шкафче, до книгата ми. Постът на Стейси беше закрит. Не успях да сдържа усмивката си. Тъй като беше убеден, че умира, бе предпочел да си спести разходите за консумативи. Набрах номера на Долан и оставих съобщение — помолих някой от двамата да ми звънне веднага щом се приберат. Вече минаваше три часа и дори и да бяха спрели да обядват, до час трябваше да пристигнат в Санта Тереза. Не смеех да изляза от стаята, за да не пропусна обаждането им. Опитах се да почета, но мисълта ми непрестанно бягаше към смъртта на Дундъото. Размислих се за разговора си с Йона Матис и се зачудих откъде ѝ бе хрумнала нелепата идея, че съм се споразумяла с него да го измъкна от затвора. Надявах се тази нейна заблуда да не е допринесла за смъртта му. В противен случай носех определена отговорност за сполетялото го отмъщение. Прилоша ми от тази мисъл.

Свалих си обувките, отметнах одеялото и кувертюрата и се пъгнах в леглото. Пак взех книжката и почетох малко, за да се разсея. Затоплих се. Стаята беше тиха. Усетих, че потъвам в дрямка. Когато телефонът звънна, скочих и грабнах слушалката с разтуптяно сърце. Притокът на адреналин намаля. Обаждаше се Долан.

Седнах в леглото, свалих краката си на пода, разтърках очи и сподавих прозявката си:

— Как мина пътуването? Гласът ти е уморен.

— Не съм в най-блестящата си форма — каза той. — Стейси ме остави у дома преди половин час и отиде в шерифството да говори с Мандъл. На връщане смята да се отбие у тях и да си събере вещите. След това вероятно ще решим къде да вечеряме.

— При теб ли ще се настани?

— Само временно. Нали знаеш, че изпусна срока за плащане на наема и до края на месеца трябва да се изнесе. Беше сигурен, че дотогава ще е на два метра под земята, но боговете му изиграха хубавичка шега. Попитах го дали иска да остане тук, докато си намери квартира. Ще ми бъде приятно да си правим компания.

— Радвам се. Чудесно решение и за двама ви, стига да не се карате непрекъснато.

Долан се засмя чистосърдечно:

— Ние не се караме, а спорим. А при теб какво ново? Малко ни е криво, че те оставихме да удържаш фронта сам-сама. Умираш ли от скука?

— Далеч си от истината — казах и му съобщих за смъртта на Дундъото.

Заехме се да обсъждаме подробностите. Тъкмо анализирахме причините за тези нови събития, когато Долан рече:

— Стой така. Стейси тъкмо влиза. Искам лично да му разкажеш.

Той затули слушалката с ръка, за да ми спести нов преразказ на случилото се. Разговорът между двамата бе приглушен, но въпреки това ясно чух възклицанията на Стейси.

Той взе слушалката от Долан:

— Никога вече няма да те оставям сама. Какво, по дяволите, става там?

— Зная толкова, колкото и ти.

Той също ме засипа с въпроси за Дундъото, след което поговорихме за Франки. Каза, че ще се постараят да го издирят и да проверят дали разполага с алиби за времето от петък сутринта досега.

— Тук имаме добри новини. Стоматологичната диаграма на Чарийз съвпада с тази на Джейн Доу, така че поне това изчистихме. От лабораторията са почти сто процента сигурни, че космите от багажника също са нейни. Сега остава да открием на кого принадлежи вторият комплект отпечатъци и пак влизаме в играта. Семейство Макфий явиха ли се в полицията, за да им снемат отпечатъците?

— Предполагам, че да. Утре сутринта ще проверя за всеки случай — казах. — Кога смяташ да тръгнеш насам?

— В първата свободна минута. Ще потегля обратно към Куоръм в момента, в който си оправя нещата тук.

Чух Долан да боботи нещо зад гърба му.

Стейси каза:

— Добре де, добре. Долан си е забравил пистолета в багажника на колата. Моли да провериш дали още е там.

— Не съм имала повод да отворям багажника, но при първия удобен случай ще проверя. Какво да правя с него?

Долан каза нещо на Стейси.

— Каза каквото и да правиш, да му го върнеш невредим в момента, в който си дойдеш тук.

— Разбира се.

Долан пак избоботи нещо, което не разбрах.

— Чакай малко — рече ми Стейси и се обърна към него. — Гръм и мълнии! Спри да ми дуднеш на главата, докато говоря с нея!

Долан отново промърмори нещо.

— Бабината ти трънкина. Не си познал — отговори ми Стейси и пак продължи в слушалката: — Този човек направо ще ме довърши. Убеждава ме, че щял да се справи чудесно и сам, но това са абсолютни глупости. Ще изчака да завия зад ъгъла и ще отърчи да си купи пакет цигари. Трябва да го въдворят.

Някъде отзад се тресна врата.

— Чувствата ни са взаимни, момченце! — изкрещя Стейси. — Както и да е, ще ти звънна преди да тръгна отгук, за да отидеш да ми запазиш стая на рецепцията.

След като приключихме разговора, набрах номера на Хенри. Включи се телефонният му секретар. Оставих му съобщение — казах му, че ми липсва и че по-късно отново ще опитам да се свържа с него. Почетох още около час и после си поръчах пица. Не бях въодушевена от мисълта да вечерям навън. По принцип обичам да ходя на ресторант сама, но сега, когато Стейси и Долан си бяха тръгнали, ми беше някак чоглаво. Убийството на Дундъото ме бе разтърсило. Едно е да се ровиш в престъпление, случило се преди осемнайсет години — каквито и да са били мотивите за него, времето неизбежно охлажда страстите. Животът бе продължил. Убиецът бе успял да покоси жертвата си, при това безнаказано. Бях убедена, че няма причина да убива отново, но смъртта на Дундъото напълно ме опроверга. Залогът беше все така висок. През изминалите години някой се е наслаждавал на живот, изграден върху лъжа. Изведнъж се появяваме ние, разбутваме нещата и застрашаваме безоблачното му съществуване.

Изядох пицата и метнах кутията в кошчето. Изгледах два епизода от комедийни сериали с дразнещ записан смях. Към девет часа ме налегна скуката и реших, че нищо не ми пречи да поработя. Освен че бе удобен, систематичният начин, по който записвах наблюденията си на картончетата, винаги ми въздействаше успокояващо. Седнах пред бюрото и издърпах чекмеджето.

Нещата ми бяха разместени.

Втренчих се с изумление, а после погледът ми обходи стаята. Чудех се дали е влизано. Не *дали*. Чудех се *кой* е влизал и е бърникал в чекмеджето. Ако си спомнях правилно, за последен път си водих записки в събота следобед. Двамата със Стейси ходихме в Креозот и на връщане се отбихме в Тъли-Бел. Когато се прибрахме в мотела, решихме да си дадем почивка. Чух се по телефона с Бети Пъкет от „Локаби“, а после се изкъпах, облякох се и започнах да нахвърлям късчетата информация — събития, въпроси, разговори. Когато привърших, намотах един ластик около картончетата и ги хвърлих в чекмеджето, върху полицейското досие. Сега лежах отдолу, под папката. Промяната бе дребна, но съвсем ясно си спомнях къде съм ги оставила.

Взех една химикалка и повдигнах с нея ъгъла на папката, за да измъкна тестето картончета изпод нея. Придържах го с два пръста в краищата, докато свалях ластика. Бях оставила най-горното картонче обърнато, за да си напомня, че трябва да поговоря отново с Медора Сандърс. Сега то бе поставено с изписаната страна нагоре, като останалите.

Някой е влизал тук. Някой е пипал папката с досието и е чел записките ми.

Скочих внезапно, сякаш по седалката на стола протече електричество. Обиколих стаята, вирайки се внимателно във всяко ъгълче. Раницата ми и албумът със семейните снимки си стояха недокоснати в гардероба. Нищо не беше пипано, нищо, освен съдържанието на чекмеджето. Да не би камериерката да е подреждала? Дори и така да е, за какво ѝ е да чете бележките ми? Онази, която се бях опитала да заговоря, дори не знаеше английски. Може да има и друга чистачка. Вероятно работеха на смени. Нищо чудно тази, която е разтребвала днес, да е любобопитствала и да е потършувала тук-там, въобразявайки си, че няма да усетя. Това обяснение ми звучеше недостовечно, но друго не ми идваше наум.

Отново стегнах картончетата с ластика и ги оставих на мястото им. Бутнах чекмеджето с помощта на химикалката. Надали някой би допуснал, че ще си спомням толкова ясно как съм оставила нещата си. Ако не е била камериерката, как са успели да проникнат в стаята ми? Вратата постоянно бе заключена. Отидох в банята, изтеглих една салфетка от кутията и с нея превъртях топката на бравата. Разгледах

външната страна на вратата, пластинката около ключалката, езичето и касата — нямаше драскотини, вдлъбнатини, нацърбвания; никакви следи от взлом. Прозорците бяха плътно затворени и също не личеше да са били насилвани.

От друга страна, може да са проникнали съвсем лесно. Докато чистеше миналата събота, камериерката бе подпряла вратата на стаята ми с купчината чаршафи за смяна. Беше се затворила в банята, радиото гърмеше, а тя преспокойно си търкаше тоалетната и мивката. Всеки би могъл да се шумугне и да претърси бюрото — то бе непосредствено до вратата на стаята. Не е разполагал с достатъчно време, за да прочете досието на разследването, но картончетата бяха по-важни. Те отразяваха всичко, което знаех и всичко, което ми се струваше важно. Преглеждайки записките ми, неканеният гост е успял да се ориентира къде съм ходила, с кого съм разговаряла, какво възнамерявам да предприема занапред. Предимството да знае следващия ми ход бе повече от ясно. Можеше да се намеси, преди да успея да получа търсената информация.

Затворих вратата и се върнах при бюрото. Разгледах картончетата. Най-отгоре бе поставено това с името на Медора. Не мислех, че знае нещо повече от онова, което вече ми бе казала, но реших, че е разумно да се отбия у тях. За момент се зачудих дали да не звънна на детектив Ласитър или на някой друг в местното шерифство, но какво можех да им обясня? Че картончетата ми са преместени с два сантиметра по-встрани? Шок и ужас! Надали щяха да се втурнат към мотела с включени сирени да ръсят прах за отпечатъци. В най-добрия случай биха изказали същото предположение, до което достигнах и аз — че чистачката е отворила и затворила чекмеджето, докато е чистела стаята ми. Голям праз. Освен че вещите ми бяха поразместени (тук би се наложило да приемат думите ми за чиста монета), нямаше никакви следи от чуждо присъствие. Не бяха обърнали стаята ми наопаки, нищо не бе изчезнало — с други думи, от тяхна гледна точка не можеше да става и дума за престъпление.

Грабнах чантата си и коженото яке и вече посягах да отворя вратата, когато ми хрумна нещо. Отидох до гардероба, взех си албума със семейните снимки, после бръкнах в бюрото и извадих папката и картончетата. Стиснах ги под мишница, излязох и превъртях ключа два пъти. Заклучих скъпоценностите си в багажника на шевролета и

потеглих към къщата на Медора. Мисълта за Долановия „Смит енд Уесън“ в багажника ми вдъхваше кураж.

Ноцта бе хладна и ветровита, а разстоянието бе толкова кратко, че радиаторът на шевролета нямаше време да загрее. Двуетажните сгради в Куоръм не успяваха да възпрат поривите на мразовития вятър, нахлуващ откъм пустинята. Небето бе черно като прегорял въглен и, макар и обсипано със звезди, тегнеше тревожно над града. Природата обича да ни подсеща какви дребни и крехки създания сме. Тук сме само временно, докато тя ще продължи да съществува дълго след като я подхраним с тленната си плът.

Паркирах в алеята пред къщата на Медора. Бе потънала в тъмнина — само в дневната мъждукаше някаква крушка. Докато прекосявах ивицата рехава трева, забелязах, че предната врата е разтворена. Косата ивица слаба светлина се разширяваше и стесняваше с поривите на вятъра. Застанах нерешително, а после почуках на рамката на мрежестата врата:

— Медора?

Отвътре не се чу нито звук. Отворих мрежестата врата и се провикнах от прага:

— Медора?

Не ми се щеше да нахълтвам вътре посред нощ, но нещо тук не ми харесваше, особено като се имаше предвид неканения гост в мотелската ми стая, който явно бе прочел името ѝ на картончето. Нищо чудно да е решил да навести и нея. Бутнах вратата, вмъкнах се вътре и я затворих зад себе си. В дневната цареше полумрак, разсейван единствено от кръга светлина под абажура на малката настолна лампа. Медора лежеше на дивана по гръб. Ръцете ѝ бяха скръстени пред гърдите ѝ. Приближих се. Хъркаше и издишаше тежки алкохолни пари. Ако се сепнеше и ме видеше да се навъртам наоколо, би се стреснала. От друга страна бях длъжна да се уверя, че е добре, преди да си тръгна. В пепелника бе оставена недопушена цигара, която бе димила почти до фаса, преди да изгасне сама. Ледът в чашата ѝ за уиски отдавна се беше стопил. Шишенцата с успокоителни стояха със

завинтени капачки и бяха пълни с хапчета. Отдъхнах си, че поне не се е нагълтала с лекарства, макар че навикът ѝ да ги смесва с уиски бе достатъчно опасен.

Къщата бе студена; усетих внезапен полъх. Минах в кухнята и щракнах ключа на лампата. Задната врата зееше отворена — течението бе изцедило цялата топлина от стаите. Изправих глава и се опитах да доловя някакъв звук. Останах неподвижна и обходих с поглед помещението. Задната врата бе непокътната — не се забелязваха трески, счупени летви, разбито стъкло. Прозорците бяха плътно затворени. Кухненските плотове бяха отрупани с консерви супа, кутии с овесени ядки и соленки, пакети салфетки, тоалетна хартия, кухненски ролки и почистващи препарати. Явно купичките със засъхнали остатъци от супа и корнфлейкс се бяха трупали в мивката цяла седмица. Кофата за боклук преливаше, но извън бъркотията не забелязах следи от чуждо присъствие.

Извърнах поглед към Медора и с тревога осъзнах колко е уязвима тук. Всеки можеше да влезе, да я обере, да я нападне, да я убие, така както си лежеше на дивана. Съмнявам се, че ако избухнеше пожар, би се събудила навреме. Дръпнах задната врата и я заключих. Обходих останалата част от къщата, която се състоеше от тясна мрачна баня и две малки спални. Начинът, по който водеше домакинството си, правеше невъзможно да отгатна дали някой е преровил набързо съдържанието им, или това бе нормалното им състояние.

Върнах се в дневната и се надвесих над нея:

— Медора, аз съм, Кинзи. Добре ли си?

Не помръдна.

Внимателно положих ръка на рамото ѝ и казах:

— Ехо!

Пак никаква реакция. Разтърсих я лекичко, но дори и това не помогна. Тя бе потънала в тъмните дълбини на алкохола, където не проникваше ни звук, ни светлина. Пак я разтърсих. Тя измънка, но отново се отпусна безжизнено. Не можех да я оставя в това състояние. Огледах се да видя къде е телефонът и най-сетне го зърнах в кухнята, монтиран на стената зад вратата откъм коридора. Затършувах из чекмеджетата и накрая открих телефонния указател. Намерих номера на Джъстин и го набрах. Тя вдигна след четвъртото иззвъняване.

— Джъстин? Кинзи се обажда. Много се извинявам, че те безпокоя, но наминах да видя майка ти и заварих и предната, и задната врата отворени. Тя като че ли е припаднала. Мисля, че не е сериозно, но не мога да я събудя. Би ли дошла тук? Не смея да я оставя сама, преди ти да си преценила ситуацията.

— Проклятие. Ох, по дяволите! Тръгвам незабавно — рече тя и тресна слушалката.

Беше ми неловко, че съм я раздразнила, но такъв е животът. Върнах се в дневната и приседнах в крайчеца на ниската маса до дивана. Взех ръката на Медора и я потупах леко:

— Медора, събуди се. Можеш ли да се събудиш?

Тя замаяно отвори очи. Отначало не успяваше да фокусира погледа си, но накрая се съвзе достатъчно, за да огледа объркано стаята.

— Аз съм, Кинзи. Чуваш ли ме?

Тя изломоти нещо нечленоразделно.

— Медора, взе ли нещо болкоуспокояващо? Сега ще се опитаме да те изправим, нали?

Пъхнах ръка под главата ѝ и се опитах да я вдигна до седнало положение:

— Сега ще те подпра, но и ти трябва да помогнеш малко.

Тя сякаш се посъвзе и се надигна на лакът, което ми позволи да я изтикам, за да седне. Погледът ѝ срещна моя. Гледаше стреснато.

— Какво става?

— Не зная, Медора. Ти ми кажи. Хайде сега да станеш и да се поразходим напред-назад. Ще можеш ли?

— Защо да ходя? Аз съм си добре. Не ща да ходя.

— Добре, тогава остани седнала и да си поговорим. Не бива да заспиваш пак. Какво си правила тази вечер?

— Дремнах си.

— Знам, че си дремнала, но вратите на къщата бяха широко разтворени и се притесних за теб. Взе ли някакви хапчета?

— По-рано вечерта.

— Колко таблетки изпи? Покажи ми от кои, от тези ли?

— И от останалите.

Прочетох етикетите по шишенцата: „Валиум“, „Кодтерпин“, „Лексотан“, „Диазепам“, „Ксанакс“.

— Това не е хубаво. Не бива да ги взимаш заедно, особено когато си пила алкохол. Опасно е. Добре ли се чувстваш?

— Д-р Белкър ми ги предписа.

— Да, но не трябва да ги взимаш, когато си пила алкохол. Докторът не ти ли обясни това?

— Че то тогава кога да ги взимам? Аз си пия всеки ден — рече тя и се захили, сякаш бях издрънкала някоя върховна глупост.

Продължихме в същия дух — Медора отговаряше кратко и троснато на многобройните ми въпроси. Макар че разговорът ни не преливаше от остроумие, продължавах да упорствам, за да поддържам контакта ѝ с реалността. Когато Джъстин пристигна петнадесет минути по-късно, майка ѝ се бе посъзвела и се владееше малко по-добре.

Джъстин свали палтото си и го метна на облегалката на един стол.

— Съжалявам, че закъснях, но исках да изчакам Корнъл. Накрая се обадох на съседката и я помолих да дойде да наглежда момичетата.

Медора следеше Джъстин със засрамено, смирено изражение:

— Не съм я карала да ти звъни. Никога не бих те обезпокоила.

Джъстин седна на дивана до майка си и взе ръката ѝ в своята:

— Колко пъти сме говорили за това, мамо? Не може вечно да продължаваш така. Аз си имам свой живот.

— Аз само пийнах една чашка и взех болкоуспокояващи.

— Не се и съмнявам. Колко хапчета?

— Обичайната доза.

— Както и да е. Карай да върви, за какво ли да си хабя думите. Сега добре ли си?

— Нищо ми няма. Не е трябвало да оставяш децата заради мен.

— Тя твърди, че вратите били широко разтворени. Колко пъти да повтарям едно и също?

— Затворих ги. Честна дума. Помня какво си ми каза.

— Хайде да отидем да си легнеш. Ще говорим по-късно, когато си на себе си.

— Аз и сега съм на себе си — възрази Медора с половин уста, докато Джъстин я придържаше, за да се изправи на крака.

Направи крачка и се олюля.

— Да ти помогна ли?

Джъстин поклати глава и се съсредоточи да преведе майка си покрай острия ъгъл на ниската масичка. После двете бавно прекосиха дневната и малкия коридор, който водеше до спалнята ѝ. Чух, че тихо си говореха — Медора се извиняваше, а Джъстин я подканяше да влезе в спалнята си.

Когато се върна пет минути по-късно, Джъстин замислено разтриваше ръцете си:

— Влошава се все повече. Вече не знам какво да правя с нея. Божичко, тук е ужасно студено.

— Преди час беше още по-студено.

Тя отиде да провери термостата.

— Изключен е. Какво прави тази жена, опитва се да пести от сметката за ток ли? Ето защо вечно е болна. Преди два месеца изкара пневмония — рече и нагласи плъзгача. Термостатът цъкна и се включи.

Тя се отпусна на дивана и въздъхна тежко, с раздражение.

— Заболя ме устата да ѝ повтарям все едно и също. Като излезе да си прибере вестника от алеята или да изхвърли боклука, или вратата се хлопва и тя остава отвън, или забравя да пусне резето като влезе обратно въкъщи. Във ветровити нощи като тази вратите се отварят и се блъскат, но тя изобщо не усеща.

— Не зная какво се е случило тук, но направо настръхвам. Би ли огледала наоколо дали нещо не липсва? Така ще се уверим, че никой не е влизал.

— Никой не би си направил труда — тук няма нищо ценно.

— Разбирам, но нещо ме смущава. Моля те, за мое успокоение.

— Добре. Ако желаеш, ела с мен, за да се увериш сама. Няма да отнеме много време.

Джъстин се наведе и взе от масичката бутилката с уиски:

— Вземи.

Хванах бутилката, а тя събра шишенцата с лекарства и чашата за уиски и ги понесе към кухнята.

— Лекарят ѝ е напълно откачен. Сто пъти съм се разправяла с него за това. Двамата с нея са стари приятели — тя цъфва в кабинета му веднага след мен и отново го придумва да ѝ изпише рецепта.

Разсеяно огледа кухнята, докато изливаше уискито на майка си в умивалника. После се зае да изсипва съдържанието на шишенцата в кофата за боклук. Докато се търкаляха надолу към дъното, хапчетата

трополяха като сачми. Джъстин запокити и празната бутилка в кофата и се обърна към мен:

— По-късно ще се погрижа за това.

Имаше предвид претъпкания чувал за смет и купчината съдини в мивката.

— Тук всичко е наред. Прилича на кочина, но това е в реда на нещата.

Повлякох се след нея. Тя надникна в банята и във втората спалня. Явно това бе бившата ѝ детска стая, която по принуда е делила с Чарийз. Двете легла си стояха както преди, но останалото пространство бе заето от купища дрехи, кутии и разнообразни вехтории. За миг ми се прииска да споделя с нея, че някой е влизал в стаята ми, но се спрях. Нямах доказателства и не ми се щеше да ме помисли за смахната. Пък и така бих я насърчила да задава въпроси, на които бих предпочела да не отговарям.

Когато тръгнахме обратно към дневната, тя рече:

— Разбрах за Дундьо. Каква трагедия.

— Вестта се е разпространила бързо.

— Убедена съм, че целият град вече е научил.

— Кой ти каза?

— Тод Чилтън звънна. Той е заместник...

— Да, познавам го. Защо ти се обади?

— А, да. Спомнил си, че на времето с Дундьото бяхме гаджета и решил, че е редно да ми съобщи. Доколкото разбрах от него, било гадна история. Поне с такова впечатление останах от думите му. Каза, че са открили тялото му благодарение на теб.

— Все някой щеше да забележи, рано или късно — отвърнах, сещайки се за миризмата.

Добавих няколко най-обща подробности, като премълчах по-важните неща. Бях убедена, че детектив Ласитър ще засекрети основната част от информацията по случая.

— Какво те доведе тук?

— Исках да задам на майка ти един въпрос. Не е нещо важно, но ми беше любопитно. При първия ни разговор тя ми каза, че отишла да уведоми полицията още в деня, когато Чарийз изчезнала. Според полицейските сведения, обаче, е изчакала цяла седмица преди да подаде сигнала. Надявах се да ми обясни това несъответствие.

— Тя не ти ли каза за бележката?

— Бележка от Чарийз? Не помня такова нещо.

— Вероятно е забравила да спомене. Умът ѝ е съвсем объркан от всичките тези боклуци, с които се тъпче. В бележката пишеше, че отива да види майка си и ще се върне след три дни. Мислехме, че ще си дойде, но когато изтече цяла седмица, мама започна да се безпокои. Тогава отиде да съобщи в шерифството.

— Ти самата видя ли тази бележка с очите си?

— Да, разбира се. Беше я оставила върху леглото си.

— И почеркът беше нейният?

— Доколкото можех да преценя, да.

— Майка ти запази ли тази бележка?

— Съмнявам се. За какво ѝ е притрябвало да я пази?

— Моля те, попитай я.

— Как, сега?

— Много те моля.

Джъстин отиде в спалнята на майка си. Оттам се чува настоящите ѝ въпроси и неопределените отговори на Медора. Разнесе се шум — отваряше и затваряше шкафови. След няколко секунди се върна в дневната.

— Не мога да повярвам. Казва, че запазила бележката, защото не искала от социалната служба да я обвинят, че Чарийз си е тръгнала заради нея. Мислела, ако някога ѝ потърсят сметка, да я представи като доказателство, че Чарийз ни е напуснала по собствено желание.

— Удивително. Страхотен късмет. Ще се радвам да я видя.

— Е, тук е проблемът. Не може да си припомни къде я е сложила. Твърди, че я прибрала в един шкаф, но когато прерових чекмеджетата се оказа, че е изчезнала. Като я знам колко е подредена, може да я е бутнала къде ли не. Толкова е немарлива.

— Може да я потърсим отново утре, когато е във форма.

Джъстин ме изглежда многозначително:

— Чакай си. Виж, време е да се връщам при децата. Възможно е Корнъл да се е прибрал, но за всеки случай трябва да побързам. Почакай да изгася част от лампите и ще те изпроведа до колата ти. Наоколо е тъмно като в рог.

Изчаках я, а тя обиколи навсякъде, провери дали задната врата е заключена и остави светната само лампата в коридора. После провери

резето на предната врата, пусна го и дръпна вратата. Извади ключовете от джоба на палтото си и се запъти към форда, който бе паркирала в алеята зад колата на Долан.

— Ходихте ли в управлението да ви снемат отпечатъци?

— Една отиде още в понеделник, но на мен все не ми остава време. Утре като изляза да напазарувам, ще се отбия.

— А другите?

— Ейдриън каза, че ще се постарее да отиде към края на седмицата.

— А Рюъл и Корнъл?

— За тях не отговарям. Не ми се ще да ги ръгам с остена. Големи хора са.

— Права си. Все пак благодаря. Сама ще ги подсетя.

Докато карах към мотела, непрестанно следях в огледалото пътя зад себе си. Широкият улици бяха пуси. Магазините бяха спуснали ролетките си. Прозорците на къщите тъмнееха. Щом влязох в стаята, отделих няколко минути, за да се уверя, че всичко си е точно както съм го оставила. Книгата ми лежеше разтворена, с корицата нагоре, върху завивката. Не беше поместена. Одејлото бе все така скупчено в долния край на леглото. Ношната лампа меко разливаше уютната си светлина из стаята. Проверих дали прозорците са добре затворени и спуснах завесите така, че да няма процеп, през който да надничат разни страшилища. После свалих дрехите си и навлякох огромната фланела, която използвам вместо нощница. Измих си лицето и зъбите и се пъгнах в леглото. Мислех, че параноята ще ми попречи да заспя, но тъй като съм благословена с говежда нервна система, откъртих на мига.

В 2:06 телефонът иззвъня. Пресегнах се да взема слушалката и по навик погледнах часовника.

— Да?

— Кинзи?

— Какво?

— Йона се обажда.

— Добре.

— Франки иска да говори с теб.

— За какво?

— За Дундъо.

— Дай го.

— Иска лична среща.

Протегнах се и щракнах нощната лампа. Светлината ѝ ме накара да замижа и гримасата вероятно остави незаличими бръчки около очите ми.

— Защо ми звъниш посред нощ? Аз спя.

— Щях да ти звънна по-рано, но той току-що пристигна тук.

— Къде „тук“ е пристигнал?

— В Куоръм. Иска да се срещнем в денонощната закувалня. Сещаш ли се за коя говоря? Онази на главната улица. Нарича се „Гладният пес“.

Притворих очи.

— Виж сега, не се обиждай, но трябва да съм превъртяла, за да изляза по това време да говоря с Франки Миракъл, така че забрави тази идея.

— А той да дойде при теб? Обаждаме се от уличен телефон. Близо сме до мотела ти.

— Колко близо?

— На една пряка.

— Той не можеше ли да ми се обади сам?

— Притеснява се, че на него ще откажеш.

Изсмях се:

— Притеснява се от мен, така ли? Йона, та той е *убиец*. Намушкар е жертвата си четиринайсет пъти.

— Да, но си е платил за престъплението. Излежал си е наказанието и вече е на свобода.

— Глупости. Не ми се спори с теб. Ако решите да дойдете, ще отворя прозореца и ще говоря с него през мрежата. Това е най-голямата отстъпка, която съм склонна да направя.

— Добре.

Затворих телефона и отидох в банята да си измия зъбите. Това не беше от хотелите, в които предлагат на гостите халати с извезан герб (какво пък, аз бях предоволна и от това, че предлагаха тоалетна хартия!) и затова навлякох върху фланелата един пуловер. Поколебах се, но накрая нахлузих и дънките си. Обърнах се към прозореца и видях, че в завесата се отразяват приближаващите се фарове на кола. Изгасих лампата и се доближих до прозореца. Надникнах и забелязах

белия пикап на Франки да спира на паркинга две врати по-надолу от моята. Зад волана седеше Йона. Тя остана да чака с включен двигател — вероятно ѝ беше студено и не искаше да спира парното на колата. Франки слезе и хлопна вратата от другата страна. Рекох си „Само така! Разбуди целия мотел — тъкмо ще се чувствам в по-голяма безопасност“.

Той полека тръгна покрай стената и четеше табелките с номерата, докато стигна до моята врата. Открехнах прозореца и подвикнах през процепа:

— Здравей, Франки.

— Здравсти. Може ли да вляза?

— Не.

— Моля те. Не мога да зъзна навън. Адски студ е.

— Нямам нужда от прогноза за времето. Зная, че е студено. Щом искаш да говориш, слушам — дай да не си губим времето.

— Добре — рече той раздражено и поспря, за да си запали цигара.

Въпреки слабото осветление отвън, го виждах ясно — къдравата му кестенява коса, гладкото бебешко лице. Той хвърли поглед през рамо със смутена физиономия.

— Чух за Дундъото. Просто исках да ти кажа, че нямам нищо общо със смъртта му.

— Това е добре.

— Не искаш ли да чуеш останалото?

— Слушам те.

— Ченгетата вече са идвали — лейтенант Долан се отбил в квартирата ми с още някого. Отначало помислих, че става въпрос за теб, но хазяинът ми каза, че другият бил възрастен мъж.

— Стейси Олифант.

— Същият.

— Те са свестни хора. Справедливи са. Трябваше да поговориш с тях.

— Мразя ченгета. Шибани свине. Предпочитам да обясня на теб.

— За какъв дявол? Аз ще ти задам абсолютно същите въпроси, които и лейтенантът би ти задал.

— Искате да знаете къде съм бил в петък вечер, нали така? Бях в Санта Тереза, на нощна смяна в бачкането. От единайсет до седем

сутринта. Това е чистата истина.

— Аз си мислех, че си бил някъде наблизно, с Йона.

— Кой ти каза?

— Не беше ли с нея, когато тя се обади на Дундъото в четвъртък вечерта?

— Бях, но в петък сутринта си тръгнах — върнах се в Санта Тереза.

— Някой видя ли те в бачкането?

— Кой очакваш да ме види в два и половина през нощта? Аз работя като чистач, а не като комик в нощен бар. Точно това ми допада в работата ми — тихо е и няма кой да ме юрка.

— Значи си бил напълно сам?

— В този час? Да, разбира се. През нощта сградата е заключена.

— Не знам. Не сте ли по двама чистачи на смяна? Може би някой адвокат е останал да поработи до късно? Не е възможно да си бил съвсем сам в такава огромна сграда.

— Първо, в смяната съм само аз — няма друг чистач. И второ, дори и да е имало още някой в сградата, как бих могъл да разбера? Това са цели шест етажа. Търкам подовете като луд по цяла нощ. Дори и когато остават да работят до късно, адвокатите не се отбиват да си поприказват с такива като мен. Това е. Никой не ме е видял. Ще трябва да повярваш на думата ми, че съм прекарал там цялата нощ.

— И си дошъл чак от Санта Тереза, само за да ми съобщиш това?

— Виж, можех да я накарам да излъже, че сме били заедно — би го направила без всякакви колебания. Само че този път исках да бъда честен.

— Браво на момчето. И какво сега?

— Йона смята, че може да се застъпиш за мен.

— Стига бе, Франки. Не се прави, че не знаеш как стоят нещата. Никой не дава пукната пара за мнението ми. Хич не ги е грижа какво мисля аз. Това ми напомня за идеята на Йона, че съм имала власт да осигуря на Дундъото предсрочно освобождаване. Голям смях.

— Онези ченгета са ти приятели.

— Да, така е, но какво от това? Виж, с най-голямо удоволствие ще им предам думите ти, но не успееш ли да представиш алиби, усилията ми ще бъдат напразни.

— А ти самата вярваш ли ми?

— Ще формулирам отговора си така: искрено ще се радвам, ако се докаже, че това, което твърдиш, е вярно. Убедена съм, че и ченгетата биха се зарадвали.

Той пусна фаса на земята и го настъпи с върха на ботуша си.

— Все пак обещавах да опиташ, нали?

— Още утре ще звънна на лейтенант Долан. Междувременно бих те посъветвала да не се размотаваш — върни се в Санта Тереза, преди надзорникът ти да надуши какви ги вършиш.

— Добре. Благодаря ти.

— За нищо.

Побързах да затворя прозореца още докато Франки крачеше обратно към пикапа. Чух хлопването на вратата. Йона даде на заден и фаровете се плъзнаха обратно по траекторията, описана преди малко по завесата. Поклатих глава. Ама че бебе. Къде ли бе изчезнал закоравелият бандит от първата ни среща? Колкото до обяснението му, не знаех дали да му вярвам. Стори ми се искрен, но някой бе казал за него, че умее да манипулира хората, когато преследва целите си.

На следващата сутрин се преместих в друга стая. Твърде много хора знаеха къде съм и не се чувствах в безопасност. Избрах си неутрално местенце на втория етаж, точно в средата на редицата стаи. Тук нямаше автомати за цигари и напитки. Нямаше машина за лед. Нямаше причина някой да си избере стая на втория етаж, освен ако не му я предлагаша безплатно. На партера бях лесна мишена за разни воайори и взломджии. Тук горе, дори и камериерката да оставеше вратата зейнала цял ден, никой не би посмял да се качи и да се престори на заблуден посетител. От втория етаж виждах целия паркинг като на длан. Бях оставила шевролета на Долан сред редица коли в далечния му край, за да не подсказва в кое крило на мотела съм отседнала.

В девет и четвърт звъннах в къщата на Долан. Стейси вдигна телефона. Споделих с него опасенията си, че някой се е вмъкнал в стаята ми и хубавичко е огледал записките ми. Той каза незабавно да се преместя в друга стая, а аз отвърнах, че вече съм сторила това. Долан бил отишъл на преглед при кардиолога си. Разправих му за случилото се в къщата на Медора, за бележката от Чарийз и за

среднощното посещение на Франки. Той ме посъветва много да внимавам. Обещах да го слушам. После каза:

— Докъде я докарахме с отпечатъците на семейство Макфий?

— До под кривата круша. Една е ходила в шерифството, но останалите четирима още не са се наканили.

— Какво си мислят тези хора? Хич да не си въобразяват, че могат да ни пренебрегват. Иди и ги заплаши. Кажим им, че поведението им не ни харесва, сякаш някой от тях крие нещо.

— Е, Долан възстановява ли се?

— Добре е. Да чукна на дърво, оправя се. По-бързо, отколкото очаквах.

— Мислиш ли, че ще успеете да съжителствате мирно и тихо?

— Още е рано да се каже. И по-зле можеше да е, макар че ако трябва да бъда честен, на моменти ми иде да си скубя косите от него. Естествено, той казва същото по мой адрес.

— Значи си пасвате идеално — рекох. — Много от семейните двойки, които познавам, са доста по-зле от вас.

— Амин, дай боже. Някакви пресни клюки от тамошните колеги?

— От вчерашния оглед в Тъли-Бел не съм чувала нищо, но мога да мина покрай шерифството и да поговоря с Ласитър.

— Чудесно. После ми се обади. Направих няколко безуспешни опита да се свържа с него. Междувременно ние тук ще видим какво можем да установим за местонахождението на Франки в петък вечерта.

— Супер. Предай много поздрави на Долан. Много ми липсват и двамата.

— Ти на нас също — рече Стейси. — И умната!

Качих се в колата на Долан и изминах краткото разстояние до шерифството. Като че ли единствените хора в сградата бяха Тод Чилтън и цивилната служителка. Той си бърбеше с една от дамите от църковния комитет на Една — бях я видяла предната седмица на сбирката в кухнята на семейство Макфий. Бе около седемдесетгодишна, облечена в резедав костюм в спортен стил. Косата ѝ бе свежо фризирана и бе приятно бухнала като глухарче. Бе поставила на гишето фиш за неправилно паркиране и аз вежливо изчаках, докато написа чек за глобата и го откъсна от чековата си

книжка. Хвърлих бърз поглед към името, напечатано в горния му край: Адел Опдайк.

— Здравей, Адел, как си? Запознахме се у Една миналата събота. Радвам се да те видя.

— Да, аз също — измънка тя, смутена от мисълта, че съм видяла за какво е дошла. — Да не помислиш, че са глобили мен? Фишът е на съпруга ми. В петък вечерта паркирал в платното, отделено за коли на спешна помощ, защото закъснявал за филмова прожекция. Цял живот му повтарям, че не бива да прави такива неща, но така и не се научи.

Тод Чилтън се включи в разговора:

— А ти как очакваш да се научи, щом всеки път идваш да му плащаш глобите?

— Прав си, прав си. Прекалено добра съм за него. Трябваше да го оставя да си поеме последствията. Да му е за урок — рече тя и ме погледна. — Ти беше момичето — частен детектив, но ти забравих името. Една ни разказа за плата от кувертюрата.

— Кинзи Милхоун — подсетих я аз. — Успяхте ли да се справите с всичките онези брошури?

— О, да, сигурно са ги разпратили вече — каза тя и се обърна към Чилтън. — Как върви разследването? Бедният Седрик — такъв жалък живот и такъв ужасяващ край.

— Целият личен състав работи извънредно. Правим всичко по силите си. И полицейското управление се включи, така че ще заловим убиеца.

— Това е добре.

Тя пхна чековата книжка обратно в чантата си:

— Е, време е да тръгвам по задачи. Искрах първо да свърша тази работа, да не би да забравя по-късно. Беше ми приятно.

В момента, в който тя си тръгна, казах:

— Дойдох да говоря с детектив Ласитър, но предполагам, че не е тук.

— В Тъли-Бел е. Съдебният лекар смята, че Дундъото е умъртвен с автомобилна щанга, която още не е намерена. Детектив Ласитър е на мнение, че е захвърлена или заровена някъде из околността. Детектив Олифант остави две съобщения за него, но ще се наложи те да почакаат. Зная, че е притеснен кога ще дойдат от семейство Макфий, но всички

колеги са на местопрестъплението, така че дори и да се появят, няма кой да им снее отпечатъците.

— Е, всичко по реда си. Ще предам на Стейси, че някой от вас ще се свърже с него по-късно днес. Сигурна съм, че ще иска да научи последната информация.

Седях си в колата пред шерифството и размишлявах на тема автомобилни щанги. В йерархията на оръжията за умъртвяване простоватата автомобилна щанга се отличава с две добродетели — безличност и достъпност. Много хора притежават автомобилни щанги. Може да не са чак толкова разпространени, колкото кухненските ножове за хляб, да речем, но са евтини, продават се навсякъде и притежанието им не буди подозрения. За да си купи щанга, човек не се нуждае от разрешително; не е нужно да чака цели три дни, докато собственикът на местния железарски магазин извършва задължителната проверка в полицията.

През последната седмица бях мернала някъде автомобилна щанга. Съзнавах, че тя е само една от милионите щанги по света и че шансът да съм видяла точно онази, с която са размазали главата на Дундъто е почти нищожен, но ако не друго, щях да пораздвижа сивите си клетки с тази главоблъсканица. Къде, къде видях автомобилни инструменти? В тапицерската работилница на Макфий, а също и в двойния гараж, където Рюъл ходеше да пуши и във втория гараж, където двамата с Долан намерихме мустанга. После в гаража на Корнъл, когато го заварих да сковава къщичка за кученцето на дъщерите си. Въпросът бе дали имаше смисъл да проверявам пак по тези места? Беше си чиста загуба на време, но пък не се сецах с какво друго да уплътня времето си. Докато детектив Ласитър и момчетата му претърсваха местността около Тъли-Бел, убиецът може да е измил кръвта и мозъка от оръжието на престъплението и да го е оставил обратно на мястото му. Значи, ако го намеря, нищо не постигам, но ако не го намеря, пак нищо не постигам. Супер тъпо заключение. Реших да се заема с нещо по-продуктивно.

Запалих колата и потеглих обратно към „Океански изглед“. Реших да звънна на Фелиша и да я питам как е. Искаше ми се да отида на погребението на Дундъто. Лампичката на телефонния секретар мигаше. Набрах шестицата и телефонистката ми съобщи, че лейтенант

Долан ме е търсил в 10 часа. В момента бе едва 10:20, така че се надявах да го хвана, преди пак да е хукнал нанякъде. Той вдигна слушалката още след първото иззвъняване.

— Здравсти, лейтенанте. Кинзи се обажда. Как си?

— Бомба съм. Съжалявам, че не бях тук по-рано сутринта, когато си се обадила.

— Няма проблеми, макар че с тези наши постоянни разговори не е необходимо Стейси да се разкарва дотук. Дори ми се струва, че сега разговаряме по-често, отколкото преди да си тръгнете от Куоръм.

— Дано не те чуе. С нетърпение чака да дойде при теб и да се залови за работа.

— Какво ново при вас?

— Нищо особено. Не ни свърта на едно място от скука. Стой така. Ето го и Стейси. Иска да ти каже нещо.

Долан подаде слушалката на Стейси и двамата отново си разменихме любезности, сякаш не бяхме се чували от седмица. Накрая той премина на въпроса:

— Сетих се за този Боум. Нещо около него не ми дава мира. Когато отидох да говоря с него, успя да ме забаламоса и не си свърших работата докрай. Логично е да приемем, че е убита от човек, когото е познавала, така че предлагам да разширим кръга на заподозрените. Искаш ли да го прислушаш?

— Разбира се. Дай ми адреса на автокъщата и незабавно ще го посетя.

Преди да се отправя към Блайт, звъннах на сестрата на Дундъото. Звучеше по-добре: бе тъжна, но не плачеше. Вероятно формалните процедури, съпътстващи смъртта, не ѝ оставяха време да скърби. Иззад гърба ѝ долиташе приглушен говор.

— Май не си сама?

— Дойдоха разни приятели. Всички са толкова мили. Едната ми братовчедка прекара тук нощта, а другата вече е тръгнала от Финикс.

— Кога ще бъде погребението?

— В петък. Ще кремират тялото му веднага щом от съдебна медицина го предадат на погребалната агенция, но тази вечер ще се съберем да почетем паметта му — ако искаш, ела и ти. Петъчната служба сигурно няма да е особено тържествена, но ми се искаше да направя нещичко. Пасторът непрестанно повтаря, че това щяло да бъде

„жест на възхвала към живота му“, но това ми звучи малко неуместно, като имаш предвид, че прекара половината от него в затвора.

— Зависи — рекох. — В колко часа довечера?

— Между пет и осем. Взех назаем една огромна кафеварка, а хладилникът е натъпкан с храна.

— Ще гледам да дойда в седем. Какво да донеса?

— Моля те, не носи нищо. Наистина, вече се чудя къде да слагам нещата — каза Фелиша. — Ако случайно срещнеш негови познати, покани ги. Мисля, че той би се радвал, ако хората го почетат.

— Ще имам грижата.

„Автокъща Франкс“ по нищо не се отличаваше от всички други борси за употребявани коли. Помещаваше се в постройка, която явно е била бензиностанция — автомобилите за продан бяха наредени между платформите, от които някога са стърчали колонките за бензин. Върху предните им стъкла бяха залепени надписи от прозрачно фолио с големи бели букви. Повечето бяха излъскани до блясък — зарадвах се, че предвидливо бях паркирала очукания шевролет на Долан половин пряка по-надолу.

Джордж Боум бе единственият продавач в автокъщата. Седеше зад бюрото си и дъвчеше сандвич с риба тон, надвесен над пликчето от пергаментова хартия, за да не троши. Стана ми неловко, че го прекъсвам точно по време на хранене — аз самата ставам зла като оса в подобни случаи — но той ме сметна за клиентка и скочи ентусиазирано. Настаних се на отсрещния стол, а той загърна остатъка от сандвича в пергамента и го пхна в кафявия плик, който си бе донесъл от къщи. Забелязах, че дъното му е издуто от ябълка и предположих, че вътре има и няколко домашни сладки или резен кейк.

На бюрото му бе поставен семеен портрет в сребърна рамка, на който тържествено позираха Джордж, жена му Тъпи (която изглеждаше жизнена и наперена като гимназистка) и три момчета в различни фази на пубертета, наредени като аптекарски шишета. Ако се съдеше по прическите и дрехите, снимката беше скорошна. Джордж още не бе прехвърлил трийсет и петте, но закръгленото му шкембе вече изпъваше сакото на широкия кафяв костюм, над който главата му стърчеше дребна като грахче. Стейси беше прав за зъбите му — равни,

идеално подредени и избелени до седефенобяло. Косата му бе късо подстригана. Около него се носеше ухание на свеж, силен одеколон.

Обясних коя съм и въодушевената му физиономия помръкна, щом разбра, че съм дошла да го разпитвам.

— Значи този бизнес принадлежи на вашия тъст? Не знаех, че работите за него.

— Познавате ли Честър?

— Не, но чух, че сте женен за Тъпи Франкс и направих връзка между имената.

— По какъв повод идвате? Един мъж вече беше тук и ме разпита за Чарийз Куин.

— Това бе партньорът ми, детектив Олифант. Именно той прецени, че трябва да си поговорим още малко.

— Сега пък за какво?

— Интересуват ни имената на момчетата, които са имали контакти с нея. Ако трябва да бъде пределно ясна, става въпрос за сексуални контакти.

Той се усмихна смутено:

— Не мога да направя това.

— И защо не?

— За какво ви е нужно да питате мен? Със същия успех можете да отидете в гимназията и да препишете списъка на завършилите през онази година — тя на никого не отказваше.

— Благодаря за съвета, но предпочитам да чуя имената им от вас. И можете да пропуснете този... как му беше името... Тоби Хект. Корнъл каза, че от години не се е мяркал насам.

— Да, защото е мъртъв. Загина във Виетнам.

— Съжалявам, не знаех. Кой е следващият в списъка?

Джордж поклати глава:

— Не разбирам какво целите. Добре, няколко от съучениците ми може и да са преспали с Чарийз. Какво общо има това със сегашното им положение?

— *Тяхното* положение изобщо не ме вълнува. Интересува ме Чарийз. Някой я е убил. Затова съм дошла да поговорим.

— Разбирам. Това е естествено. Ако смятах, че някой от тях е способен да извърши убийство, щях да ви съобщя.

— Нека ти обясня нещо, Джордж. Човекът, който е убил Чарийз, преди два дни премаза главата на Дундъо Клифтън. Искаш ли да знаеш защо? Защото Дундъото е знаел твърде много. Нямам представа точно какво, но е било достатъчно сериозно, за да му коства живота. Продължиш ли да си траеш, излагаш се на опасност. Това е глупаво, особено ако единственият ти мотив е да опазиш репутацията на група похотливи смотаняци.

— Много от въпросните *смотаняци* са ми клиенти. Честно, иска ми се да помогна на властите, но не желая познатите ми да разберат кой ги е zlepоставил.

Вгледах се в него като хипнотизирана, защото бе започнал да се поти. За пръв път виждах подобно нещо — на някого да му избие пот, както си говори. Рекох:

— Добре тогава. Нека да опитаме друг подход — ще поговорим за самия теб. Ти имаше ли интимни отношения с Чарийз?

— Тъпи би ме убила.

— Това значи ли, че не си изучава Чарийз?

— Отказвам да отговоря на този въпрос.

— Което ще рече, „да“.

Той млъкна, извади кърпичка и попи тънката струйка пот, стичаща се по бузата му.

— Джордж?

— Добре де, така е, но да си остане между нас. Разчуе ли се, с брака ми е свършено. Тъпи си мисли, че съм бил девствен. Излъгах я, че тя ми е първата. Тя мразеше Чарийз. Всички момичета я мразеха.

— Слушам те.

— Аз бях задръстеняк — от послушните, добри момчета. Бях неопитен. Преструвах се, че не съм. Когато съучениците ми си приказваха за секс, аз се правех, че отлично знам за какво говорят, а в действителност няхах и най-бегла представа. Тогава се появи Чарийз — държеше се мило с мен. Харесвах я — наистина много я харесвах — така че, когато тя ми предложи да... нали разбираш, да го направим... аз си рекох, какво пък, няма нищо лошо в това. След тази история се харесвах повече, станах по-самоуверен.

— Колко пъти?

— Три. Двамата с Тъпи бяхме гаджета още от деца. Знаех, че ще се оженим и през целия си живот няма да имам шанс да опитам с

друга. Не ми се щеше да умра, без да съм спал с друга жена.

— Какво стана после?

— Не съжалявах за стореното, но се страхувах, че Тъпи ще разбере отнякъде. Вече се бях разбрал с баща й да ме нареди на работа във фирмата си.

— Навярно си изпитал облекчение, когато Чарийз е изчезнала?

— Е, иска ли питане? Признавам си, така беше, но същото важи и за много от останалите момчета, включително и за Чистника.

— Чистника ли? — попитах с усмивка.

— Аха. Корнъл. Измислихме му този прякор, защото работеше при баща си и ръцете му бяха вечно изцапани. Колкото и да ги търкаше с катранен сапун, все бяха черни.

Усмивката ми се беше стопила. Изобщо не чух последните му думи, защото разсъждавах върху смисъла на току-що чуто:

— Искаш да кажеш, че Корнъл е чукал Чарийз?

— Естествено. Джъстин си беше поставила за цел да се омъжи за него. Тя беше бедна, майка й и баща й бяха абсолютни...

— Известно ми е — прекъснах го аз.

— За нея Корнъл беше шанс да си уреди живота. Затова не му буташе, за да го принуди да се ожени за нея.

Размислих за момент:

— Някой ми беше казал, че Чарийз страшно си падала по него.

— И още как. Освен това ревнуваше от Джъстин. В сравнение с нея Джъстин си живееше като царица, така че Чарийз реши да й отнеме пая.

— А Джъстин знаеше ли?

— О, не. Не, не. Чарийз не беше вчерашна. Все пак, живееше в дома й и не би рискувала да я изритат на улицата.

— Значи Корнъл е бил поставен в същата деликатна ситуация като теб?

— Абсолютно, ако не и в по-лоша. Всички го сочеха за пример — най-големият отличник, най-добрият спортист, председател на ученическия комитет, изобщо беше звездата на гимназията. Всички го зяпахме с възхищение.

— Кой, освен теб знаеше за тази история?

— Мисля, че Ейдриън също беше наясно. Веднъж влязла в Тъли-Бел и ги заварила. Така разбрала.

— Откъде знаеш това?

— Тя ми каза.

— Защо? Двамата с нея бяхте ли близки приятели?

— Не, не бих казал. Посещавахме заедно младежката група в църквата. Веднъж отидохме на излет, организиран от настоятелството, и аз забелязах, че е разстроена. Попитах я и тя сподели какво се е случило. Смяташе да говори с нашия пастор, но аз я разубедих. Казах ѝ, че не е нейна работа да спасява душата на Корнъл. Той си беше достатъчно голям и разумен, за да се оправя сам.

Точно в 7 часа същата вечер пристигнах пред къщата на Фелиша. По сумрачната улица, на равни разстояния една от друга, бяха паркирани коли. Нямах си доверие, че ще успея да вмъкна между тях танка на Долан и да го наместя успоредно на бордюра, поради което предпочетох да оставя колата му зад ъгъла и да измина пеша краткото разстояние. Белият пикап на Корнъл бе паркиран точно пред къщата, зад тъмния форд седан на Джъстин. От смалената луна бе останал тънък сърп като изрязано крайче от нокът. Въздухът бе сух и студен. Както обикновено, вятърът шушнеше сред дърветата и огъваше проскубаните палми. Острите им листа шумоляха, сякаш плъхове се прошмугваха през бръшлян. Всички прозорци в малката къщичка на Фелиша светеха. Въпреки предупрежденията ѝ, носех бухнал шоколадов кейк в розова кутия за торти.

Някаква жена отвори вратата, представи се като съседка, пое кутията и я отнесе в кухнята. Застанах на прага и огледах стаята. Преброих осем букета — четири от тях бяха от поувехнали великденчета, останали от предната неделя. Фелиша бе намалила осветлението и бе запалила индийски пръчици и свещи, за да създаде по-мистична атмосфера. Ефектът бе приятен за окото, но въздухът се беше нажежил до нетърпимост. Предполагам, че събирането можеше да се нарече бдение, макар че тялото на покойника го нямаше. Може би определението „посещение“ бе по-уместно. Така го бе нарекла и Фелиша.

Между другото, когато си приготвях багажа не сметнах за необходимо да пъкна в сака и вярната си рокля за всякакви по-официални случаи. Тя е черна, с дълги ръкави и строг силует, но

откъде да предположа, че ще ми бъде нужна? Каквато съм си стисната, следобеда се отбих в магазина за бедни и купих един сносен панталон от черна вълна и късо сако в същия цвят, но от абсолютно неподходяща на панталона тъкан. Взех и чифт черни, сравнително запазени мокасини и един черен чорапогащник (поне той беше неупотребяван). Чантата ми беше кафява, което навярно бе непростимо отклонение от цялостната гама на тоалета ми, но карай да върви. Изглеждаше съм и по-елегантно, но се е случвало да съм облечена и далеч по-зле.

Нямаше как да разбере колко души са се отбили и са си тръгнали преди да дойда, но в момента присъстваха толкова малко опечалени, че се почувствах неловко. Пък и те не приличаха на „опечалени“. Би било по-справедливо да нарека групата охотно бърбещи хора сеирджии и любители на безплатната кльопачка. Бе ясно, че част от присъстващите са роднини на Дундъото. Отличаваха се от останалите по изражението на смътна почуда, изписано по лицата им — явно бяха изненадани, че не е приключил жизнения си път с куршум в челото по време на въоръжен обир.

Зърнах Корнъл, който разговаряше със сестра си. И двамата извърнаха глави от мен; бе повече от ясно, че не са възхитени от появата ми. Огледах се за Джъстин, но не я видях. Не забелязах други познати, с изключение на Фелиша, която бе застанала наред кухнята и разговаряше с някакъв мъж. Надявах се да видя Джордж Боум. Преди да си тръгна от автоборсата му дадох адреса на Фелиша. Очевидно вероятността да се натъкне на Корнъл му бе неприятна и бе предпочел да не дойде, гузен, че е клюкарствал по негов адрес.

Тъй като единствените познати, които видях, преднамерено ми обърнаха гръб, не ми остана нищо, освен да се приближа до масата в другия край на стаята. Твърденията на Фелиша, че къщата е претъпкана с храна, съвсем не бяха преувеличени. Хората бяха надонесли всевъзможни гювечета, задушено, салати, плата с резени студено месо, сирена и соленки, чипсове и сосове в допълнение към купищата сладки, кейкове и пайове. Една огромна купа за пунш от оловен кристал бе пълна с кораловочервена течност, която подозрително приличаше на пунш с червен ром. Сред чиниите стърчеше самотна бутилка сухо бяло вино. Издърпах тапата и напълних една чашка от прозрачна пластмаса до ръба, а после отпих

пестелива глътка, за да не помислят, че съм дошла да се наливам безплатно.

Тръгнах между хората, надявайки се да спипам Ейдриън в някой ъгъл, за да си поговорим. Забелязах, че Корнъл излезе на двора да запали цигара, което бе добро дошло за мен — нямаше да ми се пречка. Прекосих дневната и влязох в кухнята. Фелиша мина покрай мен с поднос сладки в ръка. Докоснах рамото ѝ и я попитах:

— Как си?

Червената ѝ коса беше опъната назад, разкривайки лицето ѝ.

— Засега се крепя. Предполагам, че трудното ще дойде после, когато хората се разотидат по домовете си. След малко ще ти обърна внимание. Трябва да оставя това на масата.

— Ейдриън да е идвала насам?

— Мисля, че мина оттук и излезе навън — рече тя. — Седрик би се радвал, че дойде да го уважиш.

— На всяка цена бих дошла — казах, а тя отмина.

Оставих чашката си с вино на плота и отворих мрежестата врата. Ейдриън седеше на най-горното стъпало на задната веранда. Приседнах до нея. Разделяше ни само чантата, висяща през рамото ми.

— Добре ли си?

— Нищо ми няма. Просто съм потисната, нормално е.

— Налага се да ти задам един въпрос.

— Божичко, няма ли да се откажеш най-сетне? Не усещаш ли, че моментът не е подходящ?

— Ти избираш — или ще поговориш с мен, или ще говориш пред ченгетата — както си решиш.

— По дяволите. Какво искаш? Писна ми от тази история.

— И на мен. За съжаление, тя още не е приключена.

— За мен е приключила, така че давай с въпроса и да свършваме.

Време е да се прибирам у дома.

— Знаеше ли, че Корнъл се е занесъл с Чарийз?

Тя ме погледна в упор и бързо отмести очи. Дълго време мълча, но аз реших да я изчакам. Накрая каза:

— Отначало не знаех.

— А после, какво се случи?

— Нужно ли е да говорим за това? Оттогава минаха осемнайсет години.

— Разбрах, че си отишла в Тъли-Бел и случайно си ги заварила.

— Браво на Джордж Боум. Защо е нужно да ме питаш, след като вече знаеш отговора?

— Защото искам да го чуя от теб. Хайде. Просто ми разкажи какво се е случило тогава. Ти самата каза, че вече са минали години, така че е без значение.

— О, за бога — рече тя с неприязън. — Бяхме отишли там, аз и още няколко хлапета. Ходехме да шпионираме как се чукат и се забавлявахме с разни детински игри. Играехме на криеница, значи е било петък вечер. Корнъл и Чарийз бяха в една стая на втория етаж. Прокрадних се вътре, защото си търсех скривалище, и ги видях. Ужасих се, а Корнъл направо си глътна езика.

Тя млъкна. Помислих, че няма да каже нищо повече, но тя отново подхвана:

— Предполагам, че съм била наивна, но искрено харесвах Чарийз. Не се досещах, че ме използва, за да се добере до брат ми.

— Тя какво ти обясни?

— Какво би могла да каже? Видях ги от ясно по-ясно. Не че тя беше от хората, които биха тръгнали да се извиняват за постъпките си. Казах ѝ, че е боклук, но тя не се впечатли. Не ѝ пукаше за моето мнение, всъщност ничие мнение не я засягаше. След това я умолявах да го остави на мира, но тя беше луда по него. Мразех я за това. За малко да му съсипе живота.

— Как?

Поредното мълчание.

— Защо не попиташ него? В крайна сметка, аз нямам нищо общо с това.

— Нека да отгатна — рекох. — Съобщила му е, че е бременна.

Тя упорито мълчеше.

— Познах, нали?

— Да. Беше твърдо решена да се омъжи за него. Първо каза на мен и чак тогава на него.

— Защо?

— Защото си въобразяваше, че ще се застъпя за нея пред Корнъл. Казах ѝ да си го избие от главата, но тя ме заплаши, че ако не успея да го убедя, щяла да каже на мама и на татко.

— Някой друг знаеше ли?

— Не. Тя бе уверена, че той ще се ожени за нея, за да избегне срама. Сключеха ли брак, щяха да поставят всички пред свършен факт — най-вече Джъстин.

— И той беше склонен да се съгласи, така ли?

— Нямахме друг избор. Знаеш какви ужасни моралисти са нашите, особено майка ми. Ако научеха, щяха да го избият на чест и сами биха го принудили да се ожени за нея.

— И какъв беше планът?

— Нямахме *план*. Тя бе обмислила всичко предварително. Трябваше да избягат заедно. Знаеше някакво място, на което щели да им издадат свидетелство за граждански брак, при все че бяха непълнолетни.

— Представям си как се е чувствал Корнъл.

— Беше ужасно уплашен. Казах му, че е тъпанар. Та той дори нямаше гаранции, че бебето е негово. Беше достатъчно неколцина негови приятели да се закълнат, че също са я чукали и щеше да отърве кожата.

— Много благородна идея, Ейдриън. Сама ли измисли този ход?

— А какво трябваше да направя? Не можех да я оставя да съсипе живота на брат ми! Пък и това си беше чистата истина. Защо той да е жертвата? Корнъл беше само един от многото, които преспаха с нея. Защо той да плаща за всички?

— Добре, разбирам позицията ти. Съществува само един малък проблем.

— Какъв?

— Тя не е била бременна.

— Бременна беше.

Поклатих глава:

— Лично четох доклада от аутопсията.

Тя се втренчи в мен и бавно, някак безжизнено вдигна ръка към устата си:

— О, господи. Значи си е измисляла?

— Очевидно, да. Когато изчезна, какво си помисли ти? Че си е тръгнала, за да му спести срама ли?

— Не знаех, че лъже. Реших, че вероятно е отишла да направи аборт.

— Стига действително да беше бременна.

Наруших последвалото дълго мълчание с нов въпрос:

— Когато чу, че Медора е подала сигнал в полицията, не се ли притесни, че ще я издирят?

— Надявах се да не успеят, но действително бях разтревожена.

— Е, имало е начини да ги пратите за зелен хайвер.

— Кого да пратим за зелен хайвер?

— Полицаите, които са я издирвали.

— Нямам понятие за какво намекваш.

— За телефонното обаждане.

Тя ме изгледа с недоумение, но не я познавах достатъчно добре, за да преценя дали се преструва.

— Някаква жена се обадила в шерифството. Представила се като майката на Чарийз и заявила, че дъщеря ѝ се е прибрала при нея у дома и че била жива и здрава. Областният шериф в Ломпок и тукашните му колеги били на път да свържат неизвестната жертва на убийство с изчезналото тукашно момиче, но след това обаждане нещата се разсъхнали.

— Не съм била аз. Заклевам се. На никого не съм се обаждала.

— Не аз съм човекът, когото трябва да убеждаваш.

Надигнах се и изгупах задницата на панталона си.

— Ще продължим разговора си по-късно.

— От все сърце се надявам да не говорим повече.

Когато влязох обратно в кухнята, нервите ми бяха обтегнати като струни. Бях навлязла в опасна територия, но път назад нямаше. Тези хора бяха пазили тайните си твърде дълго. Крайно време беше да сритам няколко врати и да разкрия кой какво е спотайвал. Интересно къде е бил Корнъл в нощта на убийството на Дундъото. Определено си струваше да проуча този въпрос.

Някой се бе възползвал от отсъствието ми и бе пресушил до дъно чашката ми с вино. Хвърлих я в кофата за боклук. Докато прекосявах коридора, надникнах в спалнята, за която предположих, че е била на Дундъото. Тясното легло бе покрито с едноцветен чаршаф, а възглавницата бе поставена върху сгънатото одеяло в долния му край. Стаичката беше лишена от всякакъв уют, сякаш бе затворническа килия. На прозореца нямаше пердета, а бялата щора бе спусната наполовина. Никакви снимки, никакви лични вещи. Вратата на гардероба зееше отворена, разкривайки гол прът за закачалки. Явно

Фелиша се е разшетала, напълнила е няколко кашона и ги е отнесла в магазина за бедни. Испитах остро разочарование. Надявах се да поровя из нещата му и да задоволя свойственото си любопитство. Дори не знаех какво се надявах да постигна — може би да доловя някакво усещане за личността му; нещо, което да загатне причината за смъртта му. Не допусках да е оставил бележка за последните си срещи, но можеше някоя дребна вещ да съдържа бегъл намек за очакванията му, за надеждите му, за мечтите му.

— Унило е — каза някой зад гърба ми.

Обърнах се. Отляво бе застанала Джъстин и обхождаше стаята с критичен поглед, правейки същата тъжна равносметка като мен. Загледа се в самото ми.

— Какво?

— Нищо. Навремето имах същото сако.

— Така ли? И моето е поне на десетина години — рекох.

По гръбнака ми пролази страх и преди да се усетя, изрекох още една лъжа:

— Знаеш ли, в петък вечерта мернах Корнъл. Мисля, че минаваше десет часа. Забелязах го на главната улица.

Тя реагира с озадачена, недоверчива усмивка:

— Та той си беше у дома, с децата. Аз бях излязла да свърша една работа за църквата.

— А той е останал сам вкъщи, така ли?

— Не, децата бяха там, нали току-що ти обясних.

— Ама че странно. Сигурна ли си, че не е отскочил до видеотеката да си вземе някоя касета? Мога да се закълна, че беше той.

— Не е възможно. Аз сложих децата да спят, преди да изляза. Когато тръгнах, той разпределяше изпраните дрехи, а в полунощ, когато се прибрах, хъркаше на кушетката.

— Не подозирах, че църквата е отворена толкова до късно.

— Не бях в църквата. Отидох при Адел да разпределим едни брошури. Затова се наложи той да наглежда момичетата.

— Но в събота, когато се отбих у Една, жените от църковния комитет вършеха същата работа.

— Само я довършвах. Започнахме още в петък вечерта.

Помислих си, че Корнъл като нищо може да е взел разстоянието до Креозот и обратно за не повече от час, което му оставяше

предостатъчно време да се отбие в Тъли-Бел и да нанесе четиридесетте удара по главата на Дундъото. Нищо чудно и тя самата да е свършила тази работа. Три часа стигаха за всичко. Напрегнах паметта си в опит да си спомня какво ми беше казала Адел, докато плащаше глобата на съпруга си. Бяха му съставили фиш в петък вечерта, защото паркирал неправилно, закъснявайки за прожекция, но не се сещах каза ли ми, че и тя е била с него, или не. Предпочетох да сменя темата:

— Искаш ли малко вино? Отивам да си сипя и мога да донеса една чаша и за теб.

— Не, благодаря. Не пия алкохол. Нагледала съм се на пияни хора около себе си.

— Ей сега се връщам.

На влизане в дневната се сблъсках с някого. Казах „извинете“ и когато вдигнах глава се оказа, че това е Тод Чилтън. Не беше в униформа и в първия миг не го познах. После рекох:

— Ей, как си? Не очаквах да те видя тук. Може ли да поговорим за секунда?

— Разбира се.

Отдръпнахме се в ъгъла. Чу се музика. Явно някой бе намерил касета с любимите парчета на Дундъото. Разнесе се туист от шейсетте години „хайде, мила, танцувай туист...“. Явно никой не смяташе, че е неуместно. Аз самата се зарадвах, че музиката ще заглуши разговора ми със заместник-шерифа. Той наклони глава и постави длан зад ухото си.

— Намериха ли вече оръжието, с което е било извършено убийството? — попитах.

Той поклати глава:

— До шест часа търсихме. После се наложи да преустановим за днес. Няма смисъл да дирим опипом из тъмното. Детектив Ласитър каза, че ще звънне на детектив Олифант веднага щом се събуди утре сутринта. Много канцеларска работа се натрупа, откакто сме все на местопрестъплението.

— Предполагам, че убийството на Дундъото се е превърнало във вестникарска новина.

— О, да. Тази сутрин публикуваха статия на цяла страница, призовават хората да помогнат. Тъкмо разговарях с Корнъл. Наоколо

всичко е пясъци и е лесно да се скрие такова оръжие. Преровихме цялата околност зад Тъли-Бел и от утре започваме да търсим в посока към магистралата. Ако желаеш, ела да се включиш. Всякаква помощ е добре дошла.

— Благодаря. Ще се отзова на поканата.

Чилтън се заговори с група познати. Аз се огледах за Корнъл. Ейдриън беше се върнала от верандата. Хвърли ми поглед, изпълнен с омраза, преди да отmine. Май бях сгафила с нея. Не ми се щеше да мисля, че ще предупреди брат си какво знам, но като нищо можеше да го направи.

Фелиша отново мина покрай мен:

— Ще нарежат шоколадовия кейк, който си донесла. Изглежда великолепен.

— След малко ще си взема едно парченце. Да си виждала Корнъл?

Тя се озърна наоколо:

— Преди малко беше тук. Може да е отишъл в кухнята. Видях го да разговаря с Ейдриън. Вероятно е тръгнал да прибере децата от детегледачката. Разправят, че бил страхотен баща.

— Сигурно. Благодаря ти.

Приблжих се до прозореца към улицата и надникнах през него. Фордът на Джъстин си стоеше отпред, но пикапът на Корнъл бе изчезнал. Това не ми хареса. Беше си тръгнал прекалено внезапно. Може действително да е отишъл да прибере децата, но от друга страна той знаеше, че полицията търси оръжието все по-усилено.

Отправих се към външната врата и излязох. Мразовитият нощен въздух ме блъсна изневиделица след горещината в къщата на Фелиша. Сакото от магазина за дрехи втора употреба, чиято предишна собственица се оказа Джъстин, бе прекалено леко, за да ме предпази от нощния хлад. Наместих каишката на чантата си и се затичах към колата на Долан.

Отключих вратата и се вмъкнах зад волана. Пъхнах стартерния ключ и го завъртях. Двигателят се прокашля и млъкна. Пак опитах. Нищо. Ожесточено натиснах педала на газта и се сетих, че така само давя двигателя. Наложих си да изчакам, преди да пробвам за трети път. Стартерът се завъртя. Натиснах до дупка газта — двигателят изрева и се събуди. Извих рязко волана и гумите изскриптяха по асфалта.

Включих парното с надеждата да се постопя. Усецането за неотложност, съчетано със сухия студ, ме караше да зъзна.

Половин минута по-късно излязох на 78-ма магистрала и поех на север към Куоръм. В този вечерен час по шосето нямаше много движение. Стори ми се, че мернах белия пикап на Корнъл четири коли пред мен. Те минаваха от лента в лента и се наложи да се озъртам около и през тях, за да не го изгубя от поглед. Докато се движехме в посока Тъли-Бел колата пред мен намали и видях, че Корнъл е спрял най-отпред. Мигачът му весело блещукаше. Пикапът сви вляво в момента, в който се отвори пролука в трафика.

Докато подминавах отбивката намалих и видях как задните му габарити се отдалечаваха в мрака. Продължих още стотина метра и отбих край банкета. Угасих фаровете, дръпнах ръчната спирачка и оставих двигателя да боботи тихичко, докато спорех със себе си. Би било безразсъдно да го последвам. Тъли-Бел отстоеше на цели три километра от магистралата. Освен че беше усамотен, комплексът бе пълен със скришни места, които той познаваше като петте си пръста, за разлика от мен. Погледнах през рамо и се взрях в мрака; предните фарове на пикапа блещукаха към шосето като ококорени очи. Не беше отишъл в Тъли-Бел. По някаква причина бе обърнал пикапа и беше го паркирал край отклонението за комплекса, с лице към магистралата. Фаровете му угаснаха. След секунди съзрях бледо петънце светлина от дясната страна на четирилентовото шосе. Какво правеше? Заравяше оръжието, с което бе убил Дундъото? Или го разравяше, за да го премести на друго място? Но защо поемаше такъв риск? Отговорът бе прост. Знаеше, че полицаите вече са си тръгнали. Известно му бе, че на следващата сутрин ще се върнат и ще продължат да претърсват местността. Тод Чилтън бе споделил с него коя част от нея са покрили и с коя ще се заемат на другия ден. Ако беше заровил щангата там, щеше или да я закопае в някоя вече претърсена зона, или да я премести от предната част на парцела. Но защо е заровил проклетата щанга тук? Защото е гледал да я остави възможно най-далеч от дома си? Или не е имал време да ѝ измисли по-удачно място? Каквито и да бяха намеренията му, явно бе преценил, че едва ли ще му се удаде втора възможност да ги изпълни.

Пресегнах се към тавана на колата, свалих капачето на лампата и отвинтих крушката. Измъкнах се от колата и само притворих вратата,

за да не вдигам шум. Придвижих се до задната част и отворих багажника. Не се тревожих, че лампичката вътре ще светне. Всички жици в задната част на шевролета бяха прекъснати и нито габаритите, нито стоповете му работеха. Прокарах ръка из тъмното пространство, докато напипах пистолета на Долан. Взех го, както си беше закопчан в кобура, и отново се вмъкнах зад волана. Оставих вратата открената. Затършувах из чантата си, за да открия джобното си фенерче. Включих го и го поставих на съседната седалка. Приведох се и осветих с него пистолета, като се стараех да не подавам глава над нивото на предното табло. Това бе служебният му „Смит енд Уесън“ — деветмилиметров парабел от модела, който побира петнайсет патрона. Натиснах бутона, изкарах пълнителя и се уверих, че бе напълно зареден. Щракнах го обратно на мястото му. Проверих дали предпазителят е спуснат. Претеглих го на ръка — тежеше към 800 грама. Внезапно дланта ми се стори малка за такъв огромен пистолет. Е, тъкмо за компенсация, помислих си.

Свалих си сакото. Кобурът на Долан беше раменен — с велкро и кожена презрамка. Стегнах я под лявата си мишница така, че пистолетът да прилепне плътно под ръката ми. Пак облякох сакото и го подръпнах, за да не се издува над кобура. Вдигнах поглед към огледалото за обратно виждане и зачаках пролука в потока коли. Използвах момент, в който и двете платна бяха празни и направих широк обратен завой, като засякох дори бордюра от отсрещната страна на пътя. Продължих бавно покрай банкета, озъртайки се за някое щогоде подходящо укритие. Сега бях обърната в посока към Креозот, вместо към Куоръм, и Тъли-Бел се падаше от дясната ми страна. Корнъл тихо се трудеше някъде там, макар че не можех да го видя от мястото си.

Изключих двигателя, пъхнах ключовете в джоба на сакото си и слязох от колата. Нямах никакво намерение да поемам глупави рискове — да го нападам или да се опитвам да го задържа. Щях да се промъкна тихичко, да видя какво прави и да се измъкна оттук. Дори и с тази уговорка, стига наблизко да имаше крайпътен телефон, щях да свиря отбой, да звънна на шерифството и да оставя полицаите да поемат нещата в свои ръце.

Входът към изоставения строеж бе преграден с яркооранжеви пластмасови конуси, а на дърводелското магаре, изпречено по средата

на пътя, бе закована табела, предупреждаваща, че достъпът е забранен поради извършено престъпление. Някой бе избутал конусите встрани, а магарето лежеше прекатурено.

Радвах се, че от луната бе останал само тънък сърп. Самият път тънеше в тъмнина, а небето бе опушеносиво. Докъдето стигаше погледа, земята бе покрита с пясък и чакъл. Очите ми постепенно се нагодиха към тъмнината и започнах да различавам подробности: видях скупчени къмба пустинни бодили, подобни на гигантски надуваеми топки; креозотови храсти; високи, заострени кактуси, чиито разклонения сякаш пробиваха небето; юка; ниски дървета с гладки, източени клони. Право пред мен бе застинала светлина, вероятно от акумулаторна лампа или голям фенер. Вече доближавах, но както бях забелязала преди, тук разстоянията лъжеха окото.

Тихото цвъртене на пустинните жаби, най-вероятно отровни, бе прекъсвано от призивите на невидим бухал. Умът ми неочаквано възстанови ужасяващите подробности от разказа на Долан за насекомите в пустинята Мохаве, като наблегна особено грижливо на навиците на тарантуловия ястреб^[1]. Женската от вида, неумолимо продължаваше умът ми, ужилва тарантулата в точно определена точка, за да предизвика пълна парализа, довлича я до гнездото си и снася яйцата си в корема ѝ. Щом се излюпят, малките си хапват на воля, а когато излязат от ларвовия стадий, разкъсват коремната стена на тарантулата, проникват навътре и изгриват де що видят. Ако е късметлийка, тарантулата е умряла дотогава. Догади ми се. И това е същата тази Природа, която според някои наивници облагородявала духа. Закрачих по-бързо, опитвайки се да оставя зад себе си нескончаемия списък от скорпиони, огнени мравки^[2] и други симпатяги, които Долан бе споменал. Каквото и да се случеше тук, щях да се постарая да остана на краката си.

Пътят се изви в лек завой. Последвах го и внезапно се озовах на пет-шест метра от белия пикап на Корнъл. Двигателят още се охлаждаше и леко припукваше. Зад него бе паркиран форд седанът на Джъстин. Не можех да повярвам на очите си. Когато тръгнах от къщата на Фелиша, той си стоеше паркиран отпред. Очевидно докато съм се мъчила да запаля колата на Долан, Джъстин се е качила в колата си и го е последвала. Когато най-сетне тръгнах, изобщо не се сетих да погледна назад и да проверя дали колата ѝ още е там. Сигурно го е

настигнала, задминала го е и е отбила в локалното шосе, водещо към Тъли-Бел, преди него. Тя е прекатурила бариерата и е продължила напред, преди пикапът да навлезе в отбивката.

Протегнах ръка и се облегнах на задния капак на пикапа, за да се закрепя, а после се прокраднах вляво, прикривайки се зад каросерията. Чух отмерен звън на лопата. Той копаеше. Дали заравяха оръжието, или го откопаваха? Надигнах се на пръсти. Фенерът бе поставен на земята. От време на време разкривените им сенки закриваха светлината; силуетите им усилено се движеха напред-назад, докато работата им напредваше. Спореха за нещо, но не успях да различа думите. Чудех се дали са съучастници от самото начало, или Корнъл е извършил убийството сам, а тя е разбрала в някой по-късен момент. Сърцето ми заби силно, а гърлото ми се стегна от горчивия вкус на страха, изгарящ стомаха ми като киселини. Огледах се наоколо и различих две дървета юка и голяма туфа пелин, чийто силует се очертаваше в мрака като двойна палатка.

От отсрещната страна на пътя бе надвиснал пищен разцъфнал храст. Около цветовете му лакомо пърхаха нощни пеперуди, едри като колибри. Крилете им шумно свистяха в смълчания нощен въздух и до мен долиташе звук, сякаш издаван от перката на далечен хеликоптер.

Насочих поглед към светлината, защото внезапно осъзнах, че лопатата е спряла да звънти. Взрях се. Корнъл бе застанал на колене и бъркаше в ямата. Измъкна автомобилната щанга и я уви в парче плат. Двамата започнаха да подбутват пръстта обратно към дупката, решени да заличат всякаква следа. Джъстин грабна лопатата и се зае да потупва и изравнява пясъка, все едно разстилаше глазура с лопатка за торта. Той се приведе, вдигна фенера и го насочи в кръг, за да се увери, че не са забравили нищо. Запътиха се към мен.

Аз се завъртях на пета, прилекнах и безшумно забързах назад по стъпките си, молейки се да достигна завоя преди те двамата да се качат в пикапа на Корнъл. Ако успеях да потеглят твърде бързо с колите си, когато излезеха на пътя, фаровете им щяха да ме осветят и да ме открият в мрака като хипнотизиран заек.

Затръшнаха се две врати. Свърнах от асфалта и се шмугнах в мрака. Забелязах продълговата падина — улей, издълбан от оттичащите се поройни дъждове. Проснах се по корем, надигнах се на лакти, допълзах до плитката канавка и се претърколих в нея. Долепих

глава до земята с ръце, сгънати под тялото ми, и зачаках неподвижно. Включи се само един двигател. Очаквах покрай мен да просветнат фарове, но не видях никакви светлини. Предпазливо надигнах глава и надникнах тъкмо навреме, за да видя отдалечаващите се задни габарити на пикапа. Най-вероятно и двамата бяха тръгнали към Тъли-Бел. Скочих на крака и се затичах. Ако предположението ми бе погрешно и тя бе останала да пази, щях да попадна в сериозна беда. Забавих крачка, докато минавах по завоя. Фордът си стоеше на същото място край пътя както преди, а от нея нямаше и следа.

Доближих се и отворих вратата откъм страната на шофьора. Ключовете се поклащаха от таблото. Скочих вътре и включих двигателя. Свалих ръчната и направих широк завой с изгасени фарове. Фордът се люшна, закачи околните храсти и се качи отново на пътя. Отправих се към изоставения строеж. Ако бяха намислили да скрият щангата някъде из Тъли-Бел, изгледите да бъде открита бяха нищожни.

Когато реших, че е неразумно да продължавам повече с колата, вдигнах крак от педала на газта и оставих седана да убие сам скоростта си и да спре. Изключих двигателя и пуснах връзката ключове в джоба си. После отвъртях крушката на тавана и едва тогава отворих вратата. Извадих Долановия „Смит енд Уесън“. Слязох от пътя и заобиколих вляво, приближавайки се към комплекса откъм полето. Тукашният терен не беше толкова пуст. Сгушените сенки се местеха, преплитаха и разделяха. Кълбетата пустинни бодили се търкаляха, тласкани от поривите на вятъра. Забелязах пикапа. Корнъл го беше паркирал между двете недовършени сгради, чиито мрачни силуети нащърбено се издигаха към небето. В горния край на втория корпус проблесна светлина. Придвижих се предпазливо напред. Надявах се Корнъл, също като нея, да е оставил ключовете си на таблото. Ако успее да открадна и тях, мислех си, ще ги принудя да извървят пеша трите километра до главния път. Дотогава аз отдавна ще съм стигнала до Креозот и вече ще се връщам обратно с подкрепления. Щеше ми се да чуя как ще обяснят на Тод Чилтън среднощното си присъствие в оградената зона. В петното тъмнина около пикапа не се долавяше никакво движение.

Докато заобикалях колата забелязах, че стъклото от страната на шофьора е свалено. Надникнах вътре и видях, че ключовете проблясват точно там, където се надявах да ги намеря. Вече си

представях как отварям вратата на пикапа, настанявам се зад волана, превъртам ключа, включвам на скорост и потеглям с пълна газ, изоставяйки ги зад себе си. Оказа се, че тържествувам преждевременно. Зад гърба ми нещо прошумоля и едно тихо гласче каза „Опаа!“ в главата ми, но беше твърде късно. Обърнах се, очаквайки да видя Корнъл, но вместо това ме връхлетя Джъстин. Със светлата си пухкава коса и с ледените си зелени очи приличаше на зъл дух, изскочил от тъмното. Вероятно Корнъл я бе оставил да бди на пост. Сигурно се опасяваше, че разни надървени пубери като нищо ще се домъкнат тук, решени да си устроят порно фиеста, за да разнообразят средата на скучната седмица. Навярно не бях успяла да се промъкна достатъчно тихо. Може би особеностите на пустинната акустика са й позволили да чуе всяка моя стъпка и тя просто е излязла да ме пресрещне.

Държеше лопатата в ръце. Вдигна я и я размаха над главата си като брадва. Възхитих се на силата ѝ. Това съвсем не беше лесна работа. Това си беше тежък бел с масивна дръжка — изобщо не предполагах, че има толкова здрави мишци. От друга страна, за нея ситуацията бе въпрос на живот и смърт, така че нищо чудно да черпеше сила от неподозирани резерви.

Както често се случва в кризисни моменти, светкавично развилите се събития се разгърнаха бавно във възприятията ми, сякаш сънувах филм в забавен каданс. Като в серия от прескачащи кадри, ръцете на Джъстин продължиха да се издигат, докато се извиха над главата ѝ. Видях как лопатата запори въздуха надолу към мен. Наведох се вляво и вдигнах дясната си ръка, опитвайки се да се прицеля и да натисна спусъка на пистолета, преди белът да се стовари отгоре ми. Ако повърхността му сочеше отвесно към ръката ми, със сигурност щеше да я отсече до костта. За късмет, лопатата удари с плоското ръката ми под лакътя и пистолетът отхвъркна в мрака. Дори не го чух да тупва на земята. Лопатата отново се устреми към мен. Трептяща болка се разнесе около лявото ми рамо и утихна. Беше странно. Знаех, че ме е улучила, но тялото ми бе толкова напомпано с адреналин, че регистрира болката само за миг. Олюлях се. Коленете ми поддадоха и почти се строполих от удара.

Зърнах пистолета. Беше паднал на два метра от мен. Лопатата отново се стовари, като този път уцели каросерията на пикапа със сила,

която изви китката ѝ и тя изпусна лопатата. Втурнах се към нея и я блъснах с всичка сила. Тя се препъна, но успя да се задържи на крака. Издаваше гърлени звуци — вероятно се опитваше да събере сила, за да извика Корнъл на помощ. Грабнах лопатата ѝ и я размахих като сърп, подкосявайки я през пищялите. Тя изкрещя от болка и падна. Корнъл се зададе откъм сградата. Тичаше. Видя ме и в същия момент Джъстин се изправи на крака и се протегна към вратата на пикапа. Отвори я и се метна зад волана, крещейки на Корнъл:

— Качвай се в пикапа! Качвай се в пикапа!

Допълзях до пистолета, грабнах го и свалих предпазителя.

Корнъл се хвърли към откритото ремарке на пикапа и задърпа задната преграда, а Джъстин включи двигателя, даде на заден, смени скоростите, натисна газта, изви волана и потегли. Той се набра на ръце и се претърколи в ремаркетото.

Обърнах се с лице към пикапа, протегнах пистолета в изпънатите си ръце и се прицелих. Бях толкова бясна, че въобще не се поколебах. Увещавах се да не прибързвам, да се прицеля внимателно. Говорех на висок глас. Нямаше място за паника. Теренът бе равен и още дълго щях да ги виждам пред себе си. Хванах една от задните светлини в трапчинката на предния прицел, изравних я със задния прицел и присвих очи. Не бях обърнала внимание на патроните, които Долан бе заредил в пистолета си, но ако бях запомнила правилно, обикновеният деветмилиметров куршум с тегло от 100 грана^[3] се изстрелва от дулото със скорост между 33 и 55 метра в секунда, в зависимост от ускорението. Може и да бях посбъркала цифрите, но само с малко. Стрелях. Откатът бе като леко кихване — дулото отскочи нагоре и назад. Пропуснах, коригирах прицела, пак стрелях и чух как гръмна гума. Корнъл се бе проснал на пода на ремаркетото. Лекичко изместих мерника и пак дръпнах спусъка. Куршумът изсвистя покрай пикапа. Отново се прицелих и изстрелях още четири патрона, като се стараех да не отиват нахалост. Когато свалих пистолета, и двете задни гуми бяха спукани. Пикапът леко залитна по шосето, намали и спря, сякаш сам решил да се предаде. Предпазливо се доближих до него. Знаех, че в пълнителя са останали достатъчно патрони, за да се справя с Джъстин и Корнъл, ако все още са войнствено настроени.

[1] *Тарантуловият ястреб* е петсантиметрова оса със стоманеносиво тяло и оранжеви криле, разпространена в югозападна Америка, която се изхранва с паяци, нападайки дори паяци птицеяди, които са несравнимо по-едри от нея. — Б.пр. ↑

[2] *Огнената мравка* (наричана още „мравка крадец“) е дребно (от 1 до 5 милиметра) жълтеникаво или червено насекомо, чието ухапване причинява мехури като от опарване. — Б.пр. ↑

[3] 1 гран = 0.065 грама. — Б.пр. ↑

ЕПИЛОГ

Джъстин бе арестувана и обвинена в извършването на две предумишлени убийства. Обвинителният акт бе разкрасен и с няколко по-дребни престъпления, свързани с основното обвинение. Една и Рюъл успяха да придумат Корнъл да си наеме отделен адвокат, а последният на свой ред го убеди да се споразумее със съда и да стане прокурорски свидетел. Оказа се, че той няма пръст нито в убийството на Чарийз Куин, нито в смъртта на Дундъото Клифтън. Онази събота, когато се отбих в къщата им да поговоря с Джъстин, тя изпаднала в паника, признала му всичко и му се примолила да ѝ помогне. Преместили трупа на Дундъото, а после заровили автомобилната щанга, с която го била умъртвила. Корнъл пледира виновен в съучастничество и в момента излежава едногодишна присъда в областния затвор. Една и Рюъл отглеждат Амилия, Мери Франсиз и Сиси, докато баща им излезе на свобода.

Мотивите на Джъстин бяха лесно обясними. Чарийз бе предизвикала гнева ѝ, защото прелъстила Корнъл. Убила я, защото се опитала да открадне живота, който самата Джъстин предвкусвала в мечтите си. Дундъото действително откраднал мустанга и натоварил трупа на момичето в багажника. Докато Джъстин събирала дрехите на мъртвото момиче и подправяла бележката, обясняваща измисленото ѝ отпътуване, Дундъото закарал трупа в Ломпок и го хвърлил в кариерата, която Йона му била показала веднъж. Джъстин изчакала една седмица, обадила се в областното шерифство на Ривърсайд, заявила, че е майката на Чарийз и съобщила, че дъщеря ѝ се е прибрала в родния си дом жива и здрава.

Когато Дундъото се появил в Куоръм и ѝ донесъл вестта, че разследването е възобновено, Джъстин била принудена да го елиминира. Навремето използвала Дундъото, за да се отърве от трупа на Чарийз, а сега прибегнала до помощта на Корнъл, за да се отърве от тялото на Дундъото, което било твърде едро, за да се справи сама. Онази съботна утрин, когато я стреснах в мокрото помещение на

къщата, тя е отмивала от дрехите си кръв и мозък. Чак по-късно ме осени мисълта, че историята с разтворените врати в къщата на Медора също беше нейно дело — предизвикала е ситуацията, за да изкопчи от мен информация за хода на разследването.

Полицията недвусмислено прие, че Франки Миракъл изобщо не е замесен в тези престъпления и този факт донякъде възвърна доверието му в справедливостта.

Датата на процеса приближава и адвокатът на Джъстин усилено пледира делото да бъде гледано на друго място. Твърди, че довереницата му не може да разчита на справедлив процес в област Ривърсайд след целия медийен цирк около залавянето ѝ. Голям смях ме напушва, когато някой убиец вземе да надига глас в търсене на справедливост.

А сега за нас — Стейси все още живее при Долан и двамата се спогаждат изненадващо добре. За момента и двамата са здрави, единият почти не пуши, а другият преоткри вкуса на здравословните храни. Взаимните им оплаквания не секнаха, но добрите приятели често се държат така. Що се отнася до мен, аз пак съм в офиса си в Санта Тереза. Разопаковам кашоните си и с нетърпение очаквам следващата изненада, която животът ще ми поднесе.

С уважение,
Кинзи Милхоун

ПОСЛЕСЛОВ

За този роман...

Написването му изисква още един допълнителен, дългичък послеслов. „Ж като жертва“ е основан на неразкрито убийство, извършено в област Санта Барбара през август 1969 г. Създаването на тази книга бе провокирано от разговора ми с д-р Робърт Фейлинг по време на една вечеря в дома на общите ни приятели Сюзън и Гари Гълбрансън в началото на септември 2000 г. Д-р Фейлинг е съдебен патолог, който е работил за областното шерифство на Санта Барбара от 1961 до 1996 г. Току-що бях предала в редакцията ръкописа на поредния си роман и общият разговор естествено се насочи към бъдещите ми творчески планове. Боб спомена неизвестната жертва, условно наричана Джейн Доу, чието тяло било захвърлено в някаква каменоломна близо до Ломпок, Калифорния — градче, отстоящо на шейсетина километра северно от Санта Барбара. Навремето той извършил аутопсията и спомена, някак между другото, че горната и долната ѝ челюст все още се съхранявали в отдела по съдебна медицина. Тъкмо той сподели с нас недоумението си, че въпреки характерните си зъби така и не била разпозната от никого. За лош късмет, явно навремето не е била обявена за изчезнала, или сигналът за изчезването ѝ незнаяно защо не е достигнал до детективите, работещи по случая. Въпреки че усиленото разследване продължило месеци, така и не успели да установят самоличността на Джейн Доу и да разкрият убиеца ѝ. И до ден-днешен никой не знае коя е тя, откъде е дошла и кой е отнел живота ѝ.

Научавайки, че съм романистка, хората неведнъж са ми предлагали различни сюжети, пикантерии, „действителни“ събития и разкази за „истински“ убийства — все случки, които, макар и важни в техните очи, по една или друга причина не успяваха да завладеят мисълта ми и да погъделичкат любопитството ми. Тази идея пусна корени. Незабавно ме заинтригува, при все че напълно съзнавах непредвидимото ѝ бъдеще. Докато пишех по-ранните романи от тази

поредица, неведнъж се бях срещала със следователя в отдел „Убийства“ Лари Гилеспи, който вече е пенсионер. Боб предложи да съдейства пред Лари, за да извадят от хранилището челюстите на жертвата и да ме запознае с някои от детективите, с които бе работил по време на полицейската си практика.

Откакто започнах да пиша тази поредица, си водя дневник — ритуалът датира още от първите страници на „А като алиби“. В началото нахвърлях в него повърхностни впечатления, но с всяка нова книга този дневник се превръщаше във все по-задълбочено изследване и така до настоящата история. Първите записки в него за всеки нов роман, който подхващам, обикновено представляват опис на непохватните ми опити да намеря добър сюжет. Размишлявам, споря със себе си, ядосвам се, експериментирам. За мен е трудно обяснимо, че първите редове за Джейн Доу датират от 8 ноември — цели два месеца след първия ми разговор с Боб Фейлинг. В онзи момент вече бях възприела случая като добра основа за романа си, макар че уточняването на подробностите ми отне още няколко месеца.

На 11 януари 2001 г. Боб Фейлинг ме запозна с детектив-сержант Бил Търнър и с тогавашния шеф на отдела за криминални разследвания към областното шерифство на Санта Барбара Брус Коръл. Четиримата отидохме в Ломпок да разгледаме кариерата. На 19 януари 2001 г. отново се срещнах с Брус Коръл и Бил Търнър. При тази втора среща те ме поразиха с невероятната си щедрост, давайки ми копие от досието по случая „Джейн Доу“. То съдържаше бележки, доклади по разследването, а също и цветни и черно-бели снимки на трупа и на местността, където той бил намерен. Предоставиха ми дори снимки на личните ѝ вещи, на които фотографът бе запечатал кожените ѝ сандали и панталона от бяла басма на тъмносини маргарити с червени тичинки.

През въпросната година много пъти се срещях с тези двама господа, с одобрението на тогавашния главен шериф Джим Томас. Бил Търнър се превърна в мой неоченим източник на информация по всякакви процедурни въпроси и технически особености и разкри пред мен множеството тънкости на своя занаят. Отговаряше на несекващите ми (и често глупави) въпроси с неизменно търпение и ентусиазъм и се впускаше в онези картинни подробности, които превръщат в песен работата на писателя. Тук му е мястото да подчертая, че всички

грешки, които биха смутили читателя, са или плод на недостатъчно разбиране от моя страна, или на преднамерени промени в интерес на повествованието.

Живият ми интерес към случая сякаш наново запали и служителите в отдел „Убийства“ — те сериозно се замислиха да ексхумират тялото и да бъде направена възстановка на лицето на Джейн Доу, която би повишила шансовете за разпознаване на жертвата. Не съм запозната с дискусиите, които навярно са протичали зад кулисите. Ексхумацията е твърде необичайна практика в област Санта Барбара. При това, бюджетът на кметството не предвиждаше перо за подобни разходи и финансовата страна на въпроса също се превърна в проблем — не само поради стойността на самата ексхумация, но и заради хонорара на специалиста по съдебна медицина, който би използвал черепа и челюстите на Джейн Доу, за да скулптира чертите на лицето ѝ. Освен това трябваше да се организира истинска погребална церемония, при която да отдадем дължимата последна почит на Джейн Доу. Предложих да организирам подписка и да финансирам част от разходите, защото междуременно и аз се заразих с надеждата, че тези усилия може да се увенчаят с успех.

Ексхумацията бе предвидена за 17 юли 2001 г. На тази дата отново отпътувахме за Ломпок. Този път се отправих към гробището, където двайсет и три години по-рано бе погребана Джейн Доу. Д-р Фейлинг пристигна със самолет от вилата си в Колорадо, където прекарваше годишната си отпуска. Придружаваха ни съпругът ми Стийв Хъмфри и детектив-сержант Бил Търнър. На ексхумацията присъстваха и детектив Хюго Галанте, съпругата му — детектив Катрин Галанте, както и детектив Тери Флаа от отдела за разследване на углавни престъпления в Санта Барбара — север; детектив Дейвид Даниълсън; следователят от отдел „Убийства“ сержант Дарин Фодърингам; диспечерът в областното шерифство Джо Ейала със съпругата си Ерин Ейала; секретарката на шефа на отдел „Убийства“; стажантът в шерифството Даниъл Голдмън; лейтенант Кен Райнстадлър, шеф на патрулния отдел в полицейското управление на Санта Мария; командирът на патрулните отряди за южното крайбрежие Дебора Линдън от шерифството в Санта Барбара и г-н Марк Пауълс, управител на гробищния парк. Процедурата продължи почти целия ден. След ексхумацията тялото на Джейн Доу бе

транспортирано в отдела по съдебна медицина към полицейското управление на Санта Барбара.

Бил Търнър се бе свързал предварително с Бети Гатлиф от Оклахома — нейната работа като съдебен скулптор се радва на международно признание. Бети Гатлиф е пенсиониран медицински илюстратор. Освен че е всепризнат експерт в областта на съдебната скулптура, тя организира семинари и симпозиуми из цялата страна. Тя е член на Американската академия за съдебна медицина, почетен член на асоциацията на медицинските илюстратори и член-кореспондент на Международната асоциация за съдебномедицински идентификации. Ангажирахме услугите на г-ца Гатлиф и ѝ изпратихме горната и долната челюст и черепа на Джейн Доу.

Междувременно аз също се заех с възстановителна работа. Моята задача бе да пресъздам личността на неизвестната жертва. Изградих напълно въображаем образ на младо момиче, сполетяно от съдба, подобна на нейната. При всяка възможност вмъквах подробности от досието за случая „Джейн Доу“, като включвах фрагменти от доклада за извършената аутопсия, бележки и доклади, изготвени от детективите, участвали в първоначалното разследване. Придържах се към действителността с две изключения: първо, нямаше брезентово платнище — измислих си този детайл, за да подам на измислените детективи още една сламка и така да улесня разследването им и второ, на местопрестъплението била намерена мъжка дънкова риза в каубойски стил с бели секретни копчета, 36-ти размер. Пропуснах тази подробност, за да не натоварвам разказа. Извън това, мога да уверя читателите, че всеки герой в романа е измислен. Всяко събитие е изцяло плод на въображението ми. Едва ли някога ще разберем нещо за характера и живота на „истинската“ Джейн Доу, но образът, който изграждам тук, се роди във фантазията ми и не може да бъде отнесен към личността ѝ. Държа да подчертая това от почит към паметта ѝ и от уважение към всички онези, които са я обичали и са усещали липсата ѝ през изминалите десетилетия.

В средата на септември 2001 г. Бети Гатлиф възстанови лицето на Джейн Доу и върна черепа, горната и долната челюст на жертвата. Изпрати ни и многобройни цветни фотографии на Джейн Доу. В края на книгата ще намерите четири от тях, отпечатани в черно и бяло. Джейн Доу отново бе положена в земята на 26 февруари 2002 г.

Отрупаният с цветя ковчег бе съпроводен до гробището от почетния караул на областното шерифство. Докато полицейският капелан отслужваше церемонията, ние искрено се молехме за душата ѝ — макар и за кратко, бяхме се почувствали част от живота ѝ. Не сме се отказали от надеждата, че някой от читателите на този роман ще види снимките на възстановеното ѝ лице, ще разпознае тази млада жена и ще се свърже с нас. При все че Брус Корнъл и Бил Търнър се пенсионираха през лятото на 2002 г., Бил Търнър с готовност ще отговори на всякакви питання на адрес: Областно шерифство Санта Барбара, „Кале Риъл“ 4434, п.к. 6427, Санта Барбара, Калифорния 931606427 или на уебсайта на шерифството — www.sbsheriff.org.

*Джейн Доу, област Санта Барбара, август 1969 г. Възстановка на
лицето, извършена от Бети Пат Гатлиф през септември 2001 г.*

С уважение,
Сю Графтън

Издание:

Автор: Сю Графтън

Заглавие: Ж като жертва

Преводач: Валерия Маринова

Издател: ИК „ИнфоДАР“ ЕООД

Град на издателя: София

Година на издаване: 2003

Тип: роман (не е указано)

Редактор: Юлия Петрова; Ангелина Михайлова

ISBN: 954-761-117-8

Адрес в Библиоман: <https://biblioman.chitanka.info/books/15536>

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.